stanarica, žutulja /bot. Leucanthemum vulgare/
žuta rada, popadika, putunjak ـ أَصْفَرُ
/bot. Anthemis tinctoria/
boltonija /bot. Boltonia asteroides/ ـ كَاذِب
žablja trava, ramenak, smrdljiva ـ نَتِن
titrica /bot. Maruta foetida/
staračac, dragušica, goluždravka, ~ الطُّيُورِ
žablja trava /bot. Senecio vulgaris/
babuk, ženski pelin /bot. Achillea ه بَابُونِي
fragrantissima/; ruzman, sabur, santolina
/bot. Santolina chamaecyparissus/
papin, pap(in)ski ه بَابَوِيّ
pap(in)stvo, papat ه بَابَوِيَّة
babija /pripadnik isl. sekte/ ه بَابِيّ
Papina /fr. fizičar/ ه بَابِينُ
čudo; tak → bwb ه بَابِيَّة
Patagonija /obl. u Argentini/ ه بَاتَاغُونِيَة
Batavija /ranije ime Džakarte, ه بَاتَافِيَا
npl. u Indoneziji/
zdravstveni list /da na brodu nema zaraze/ ه بَاتَنْتَا
(mor)patlidžani ه بَاتِنْجَان / ة /
(mor)patlidžan ه بَاتَنْجَانَة جـ ات
rogožina (za svilene bube) ه بَاتُّور جـ بَوَاتِيرُ
batist /pamučna tkanina/ ه بَاتِيسْتَة
patološki ه بَاثُولُوجِيّ
patologija ه بَاثُولُوجِيَا
patologija ه بَاثُولُوجِيَّة
(po)vikati * بَأَجَ ـَ بَأَجَ
vikati بَأْجَ
vrsta, rod; oblik; način; najbolje بَأْج
grlo /stada/; jednak, isti
dozvola /prolaza/; (uvozna) carina ه بَاج
ه بَاجَه ← ابن ~ (بنو)
Baža /npl. u Tunisu/ ه بَاجَةُ
Bah /njem. Bach, kompozitor/ ه بَاخُ
Bahus /rim. bog vina/ ه بَاخُوسُ
vrsta čkalja /bot. Onopordon ه بَادَاوَرْد
macroacanthum/
pčelina trava, pčelinjak, matočina, ه بَادَرَنْجَبُوَيَة
matičnjak, limunka /bot. Melissa officinalis/
bosiljak /bot. Ocimum basilicum/ ه بَادَرُوج
bezoar /vrsta protuotrova/ ه بَادَزَهْر
padišah /titula tur. sultana/ ه بَادِشَاه
dio između vrata i ključnjače * بَأْدَل
brz hod بَأْدَلَة

بأدلة

reći: babo (tata) * بَأْبَأَ
reći /kome/: tj. dao ـ (ب) ه بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي
bih za te i oca i majku
trčati تَبَأْبَأَ
znan, upućen, umješan بَأْبَأ
korijen; porijeklo; jezgro, glavni dio, بُؤْبُؤ
sredina; vrhunac /slave/; plemenit čovjek;
duhovti čovjek; učenjak; velikan; dika,
ukras /svoga vremena/; zjenica
zjenica (oka) ~ العَيْن
papa; babo, tata ه بَابَا جـ بَابَاوَات ، بَابَوَات ـ ذ
protupapa ـ جَدَّال
Božić Bata; Djeda mraz ~ ميلاد (نُئِيلَ)
crni biber, papar ه بَابَارِي
sjeverna, cirkumpolarna /zviježđa/ ه بَابَانِيَّات
papav-drvo /bot. Asimina triloba/ ه بَابَاو
papski, papin(ski) ه بَابَاوِيّ
pap(in)stvo, papat ه بَابَاوِيَّة
Babur /osnivač mongolske ه بَابُر
dinastije u Indiji/
Babek, Papek - npp. ه بَابَكُ
Babilon /hist.= npl. u Mezopotamiji/ ه بَابِلُ
tekući storaks /mirisna smola/ ه بَابَلَة
babilonski; čarobno /oko/ ه بَابِلِيّ جـ ون
/ Babilonac
Babeljun /drevni grad blizu Kaira/; Kairo ه بَابَلْيُونُ
babilonski jezik; Babilonka ه بَابِلِيَّة
„babeh" /2.mjesec koptske godine/ ه بَابَه
Papue, Papuanci /narod na Novoj Gvineji/ ه بَابُو
papuča ه بَابُوج جـ بَوَابِيجُ
stroj, mašina ه بَابُور جـ ات ، بَوَابِيرُ
parobrod ~ البَحْر
primus ~ الجَاز
lokomotiva ~ سِكَّة الْحَدِيد
dijete; mladunče; ždrijebe; ه بَابُوس
krivotvoreni kamfor
krivotvoreni kamfor ه بَابُوس
papuča ه بَابُوش جـ بَوَابِيشُ
stršljeni /ent. Vespa crabro/ ه بَابُون / ة /
kamilica, titrica, materičnjak, prstenak, ه بَابُونَج
ramenak, carev cvijet /bot. Chamomilla
officinalis odn. Matricaria ch./; raman,
jarmen, rimska kami-lica /bot. Anthemis
nobilis/; urodica /bot. Melampyrum parvum/
volovsko oko, ivančica, petrovac, rada, ـ أَبْيَض

بأبأ بابا
بؤبؤ بأبأ

b /bā', be, 2. slovo ar. alf.; * ب
brojna vrijednost 2/
/kratica za rağab, tj. 7. mjesec * ب
isl. lunarne godine/
1) u /pr. za mjesto/ * ب
u Egiptu بِمِصْرَ
2) pri, (po)kraj; na:
na vratima بِالْبَاب
pri Ministarstvu pravosuđa بِالْحَقَّانِيَّة
3) s /pratnja/
doći s, dovesti, donijeti جَاءَ بِه
otići s, dovesti, odnijeti ذَهَبَ بِه
4) pomoću /sredstvo, oruđe, pa se često
prevodi našim instrumentalom/:
perom بِالْقَلَم
pomoću toga, time; tako بِذَلِكَ
5) u /vrijeme/:
u zoru, zorom بِسَحَرٍ
po /vrijeme/:
po danu, danju بِالنَّهَار
i po danu i po noći, بِاللَّيْلِ وَالنَّهَار
danju-noću, danonoćno
na za, kroz /vrijeme/
(na, za, kroz) jedan dan nakon toga بَعْدَ ذَلِكَ بِيَوْمٍ
6) za /zamjena; cijena/; uz, po:
oko za oko أَلْعَيْنُ بِالْعَيْنِ
uz nisku cijenu, po niskoj cijeni بِثَمَنٍ بَخْسٍ
7) /način/: na brzinu, brzo بِسُرْعَةٍ
arapski - adv. بِالْعَرَبِيِّ
na arapskom jeziku, بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّة
arapskim jezikom
uključno بِمَا فِيه
nije mi namjera da... لَيْسَ بِي أَنْ . . .
8) tako mi /zakletva/: ب
tako mi Boga! بِاللَّه
života mi! بِحَيَاتِي
9) bez - prp. بِدُونِ
bez - prp. بِغَيْرِ
bez - prp. بِلاَ
zašto?; kako? بِمَ
jer, budući da, kako; zato što (بِمَا أَنَّ (أَنَّ
be, bā' /ime slova ب / ـ سـ * بَاء
vitamin B /k. se odnosi (svršava) na „b" بَائِيّ
konj /jedar, kratak, * (بأب) بُؤْبَب
a dugog koraka/

ب

باء
بأب بؤب

sokolar ٥ بَازدَار جـ بَزَادِرَة
trgovac, bazerđan ٥ بَازرْكَان
grašak /bot. Pisum sativum/ ٥ بَازِلاَّءُ
bazalt - min. ٥ بَازَلْت
bezoar /vrsta protuotrova/ ٥ بَازَهْر
narukvica ٥ بَازُوبَنْد
sokolar ٥ بَازْيَار
grašak - bot. ٥ بَازِيلاَّ
sokolarstvo ٥ بَازِيَّة
بأس بؤس بئس بؤس بئيس
b.jak, snažan; b.hrabar, odvažan; b.silno žedan * (بأس) بَؤُسَ ـُ بَأْس
b.nesretan, bijedan, jadan, siromašan بَئِسَ ـَ بُؤْس، بُؤُوس، بُؤْسَى، بَئِيس
kako je zao (loš, rđav, opak, nevaljao, ružan) بِئْسَ
zapasti u nevolju (bijedu) أَبْأَسَ
unesrećiti; poraziti; naškoditi, oštetiti ـ ه هـ
pokazivati poniznost siromaha; izdavati se za siromaha (nesretnika) تَبَأَّسَ
poniznošću pokazivati svoje siromaštvo; izdavati se za siromaha (nesretnika) تَبَاءَسَ
žalostiti se, sekirati se zbog; bojati se إِبْتَأَسَ ب (من) هـ
snaga, moć, isla; hrabrost, smjelost, odvažnost; šteta, uštrb, oštećenje; nesreća; nepravda بَأْس
neće mu ništa škoditi ako لَيْسَ عَلَيْهِ ـ مِنْ
šta smeta? أَيُّ بَأْسٍ
ništa; ne smeta! لاَ بَأْسَ
nije teško da... لاَ ـ أَنْ . . .
besprijekoran; priličan, dovoljan, znatan; nije loš, nije na odmet لاَ ـ بِهِ
ne boj se! لاَ ـ عَلَيْكَ
ništa ne znači; nije nikakva šteta لاَ ـ فِيهِ
nesreća, nevolja, bijeda, jad; siromaštvo; rat; glad بَأْسَاءُ
nesretan; bijedan, jadan; siromašan بَائِس جـ بُؤْس
nesreća, zlo, bijeda; neimaština, oskudica بُؤْس جـ أَبْؤُس
nevolja, bijeda, siromaštvo بُؤْسَى
nesretan, bijedan, siromašan بَؤُوس
stroga, žestoka /kazna/ بَئِس، بِئْس
hrabar, srčan, odvažan; strog, žestok /kazna/ بَئِيس جـ بُؤَسَاءُ
siromaštvo, neimaština مَبْأَسَة
pasoš ٥ بَاسَابُرْط
pasoš ٥ بَاسَابُورْت، بَاسَابُورْط جـ ات

defokusiran Δ تَبَأْوُرِيّ : لاَ ـ
anastigmatski ... لاَ ـ stigmatski Δ تَبَؤُّرِيّ
kofokalan Δ مُتَبَأْوِر
paratifus - pat. ٥ بَارَاتِيفُود
padobran ٥ بَارَاشُوت
Paragvaj /drž. Južne Amerike/ ٥ بَارَاغْوَايُ
paravan, zaklon ٥ بَارَافَان
parafin ٥ بَارَافِين
dan uoči praznika - kr. ٥ بَارَامُون
cipalj - ich. ٥ بَارْبُونِي
Pars, Part /hist.= pripadnik naroda u sjevernoj Perziji/ ٥ بَارْثِيّ جـ ون
Partenon /hram u Ateni/ ٥ بَارْثِينُونُ
Bardo /npl. u Tunisu/ ٥ بَارْدُو
Barzan /npl. u Iraku/ ٥ بَارْزَانُ
Parsi /hist.= narod u sjevernoj Perziji/ ٥ بَارْسِيسُ
pergament ٥ بَارْشَمَان
parket(ni pod) ٥ بَارْكِيه
Parma /npl. u Italiji/ ٥ بَارْمَا
Parnas /brijeg muza u Fokidi, Grčka/ ٥ بَارْنَاسُ
program, raspored, plan, nacrt; spisak, propis; udžbenik ٥ بَارْنَامَج جـ بَرَامِجُ
petogodišnji plan ~ السَّنَوَاتِ الْخَمْسِ
kokosov orah ٥ بَارَنْج
para /1/40 groša, pjastera/ ٥ بَارَة جـ ات
barut; šalitra ٥ بَارُود
šalitra, nitrum - ch. ـ أَبْيَضُ
puška ٥ بَارُودَة جـ بَوَارِيدُ
Barudi /eg.književnik/ ٥ البَارُودِيّ
barutna vreća; vitriol ٥ بَارُودِيَّة
Baruh /izraelski vjerovjesnik/ ٥ بَارُوكُ
Baruk /npl. u Libanu/
barometar ٥ بَارُومِتْر
baron ٥ بَارُون جـ ات
(tršćana) hasura, rogožina ٥ بَارِيّ، بَارِيَاءُ، بَارِيَّة
Pariz /npl. u Francuskoj/ ٥ بَارِيزُ
Parižanin ٥ بَارِيزِيّ
Pariz ٥ بَارِيسُ
pariški /Parižanin ٥ بَارِيسِيّ
barij(um) - ch. ٥ بَارِيُوم
soko; (ptica) grabljivica ٥ بَاز جـ ات، أَبْوَاز، بِيزَان
soko ٥ بَاز جـ بَوَاز، بُزَاة
soko ٥ بَأْز جـ أَبْؤُز، بُؤُوز، بِئْزَان
bazar, trg ٥ بَازَار جـ ات
bazen ٥ بَازَان جـ ات

meso između pazuha i grudne bradavice /muškarca/ ـ جـ بَآدِلُ
ostriga, kamenica - zo. ٥ بَادَلاَن
odžak /za provjetravanje/ ٥ بَادَنْج
modri (plavi, mor -)patlidžan /bot. Solanum melongena/ ٥ بَادِنْجَان / ة / جـ ات
Kaleški tjesnac /Pas-de-Calais/ ٥ بَادَه كَالَه
odžak /za provjetravanje/ ٥ بَادَهَنْج
Padova /npl. u Italiji/ ٥ بَادُوَا
glog /bot. Crataegus/ ٥ بَادَوَرْد
badijan, zvjezdasti anis /bot. Illicium anisatum/ ٥ بَادْيَان
glog. /bot. Crataegus/ ٥ بَاذَاوَرْد
mošt, šira, kljuk ٥ بَأْذَق، بَاذَق
بأذن
priznati; pokoriti se * بَأْذَنَ من هـ
morpatlidžan /bot. Solanum melongena/ ٥ بَاذِنْجَان
rajčica, paradajz, kavada /bot. Solanum aethiopicum/ /odn. Lycopersicum/ esculentum ـ قُوطَة
divlji morpatlidžan /bot. Solanum cordatum/; (sitni) čičak, (zelena) boca, obična dikica /bot. Xanthium strumarium/ ـ بَرِّيّ
bar /lokal/ ٥ بَار جـ ات
بأر بار إبتأر
(is)kopati /bunar/; sakriti; ostaviti, pohraniti; (u)činiti /dobro - prikriveno/ * بَأَرَ ـَ بَأْر هـ
iskopati bunar za أَبْأَرَ ه
iskopati /bunar/; prikriveno učiniti /dobro/; sakriti إِبْتَأَرَ هـ
fokusirati Δ بَأْوَرَ هـ
kopač bunara Δ بَأَّار (بَآَّار)
jama, rupa; ponor; ognjište; žarište; fokus; središte, centar; zaliha, rezerva بُؤْرَة
rasipna tačka - pyh. ~ التَّشْتِيت
leglo zla, mjesto poroka, kaljuža, pakao, pandemonij(um) ~ فَسَادٍ
žarišni, fokusni, fokalni بُؤْرِيّ
bunar, zdenac; rudarsko okno بِئْر جـ أَبْآر، آبَار، أَبْؤُر، بِئَار ـ مـ
izvor (bušotina) nafte ~ البَتْرُول
Bi'ru-s-siba' /npl. u Palestini/ ~ السَّبَاعِ
stubište ~ السُّلَّمِ
bunar, zdenac ~ المَاء
/npl. između Mekke i Medine/ ~ مَعُونَة
zaliha, rezerva بِئْرَة
zaliha, rezerva بَئِيرَة

pasoš ٥ بَاسْبُور ، بَاسْبُورْط
Paster /fr. Pasteur, bakteriolog/ ٥ بَاسْتُور
pastel, suha boja ٥ بَاسْتِيل
Bastilja /Bastille, ranije ٥ بَاسْتِيلُ
tamnica u Parizu/
inspektor ٥ بَاسقَاتِيّ
Paskal /fr. učenjak i filozof/ ٥ بَاسْكَالُ
(lanena) vreća ٥ بَأْسَنَة
Δ بَاسُور ← بسر
pacifički; Tihi /ocean/ ٥ بَاسِيفِيكِيّ
bacil ٥ بَاسِيل
Bazil /fr. Basile, npp./ ٥ بَاسِيلُ
bazilijanac /pripadnik kr. crkvenog reda/ ٥ بَاسِيلِيّ
bazilika /an.= Vena basilica/ ٥ بَاسِيلِيق
iznenadno oboriti * بَأَشَ ـَ بَأْش ه
odbiti ـ ه ب هـ
b.zabranjen(o) ـ من ه
oboriti bez otpora njegova بَاءَشَ ه
poglavar, šef; kralj; pop ٥ بَاش جـ ات
/u kartama/ - / glavni, vrhovni, prvi i sl.
bašibozuk /neregularni vojnik/ ٥ ـ بُزُق
peštahta; (pisaći) sto; ploča, tabla ٥ ـ تَخْتَة
stariji bolničar ٥ ـ تَمَرْجِيّ
narednik - mil. ٥ ـ جَاوِيش
glavni tamničar ٥ ـ سَجَّان
mornarički narednik ٥ ـ رَيِّس
generalni sekretar ٥ ـ كَاتِب
glavni sudski izvršilac ٥ ـ مُحْضِر
glavni inženjer ٥ ـ مُهَنْدِس
٥ بَاشَا جـ ات ، بَاشَاوَات ، بَاشَوَات ـ ذ
paša - sm.
titula (položaj) paše; pašovanje; pašaluk ٥ بَاشَاوِيَّة
plamenac, flamingo - orn. ٥ بَاشَرُوش
Baškiri /tur. pleme/ ٥ بَاشْغَرْدُ
jastreb; kobac, ٥ بَاشَق جـ بَوَاشِقُ
škanjac, kraguj - orn.
Baškiri /tursko pleme/ ٥ بَاشْقَرْد
peškir, ubrus, ručnik ٥ بَاشْكِير جـ بَشَاكِيرُ
baškirski /k.se odnosi ٥ بَاشْكِيرِيّ
na tur. pleme Baškiri/
Baškirija /rep. u SSSR/ ٥ بَاشْكِيرِيَا
bacil /med. bacillus/ ٥ بَاشْلُوس
okov /na vratu osuđenika, ٥ بَاشَة جـ ات
odn. na nozi pripetog konja/
kuđelja /i sl. za nabijanje starih pušaka/ ٥ بَاشُورَة

بأش باش

titula (položaj) paše; pašovanje; pašaluk ٥ بَاشَوِيَّة
bašibozuci ٥ بَاشِي بُزُوق (بُوزُوق)
/neredovna vojska/
bacil /med. bacillus/ ٥ بَاشِيل
autobus ٥ بَاص جـ ات
Δ بَاصُور (< بَاسُور) ← بصر
dvostruki potplat, dupli đon ٥ بَاطِس
ležati na strani; b.bezbrižan * (بَاط) تَبَأَّطَ
zanemariti, okaniti se ـ عن هـ
valjaonica /sukna/ ٥ بَاطَان
Batum /npl. na Crnom moru, SSSR/ ٥ بَاطُومُ
beton ٥ بَاطُون
/stakleni/ vrč; /drveni/ čanak ٥ بَاطِيَة جـ بَوَاطٍ
rešetka /u peći/ ٥ بَاظ جـ ات
Bašči-saraj /npl. na Krimu/ ٥ بَاغْجَه سَرَايُ
celuloid; kornjačevina; ٥ بَاغَة
bakelit; plastična masa
Bavarska /obl. u Njemačkoj/ ٥ بَافَارِيَا
snaći, zadesiti /nesreća/ * بَاقَ ـُ بُؤُوق ه
baciti u nesreću إِنْبَاقَ عَلَى ه
bob /bot. Vicia faba (vulgaris/ ٥ بَاقِلاَء
Bakillani /isl. učenjak/ ٥ البَاقِلاَّنِيُّ
zrno boba ٥ بَاقِلاَة
bob /bot. Vicia gaba (vulgaris)/ ٥ بَاقِلِّي
vučji bob, lupina /bot. Lupinus termis/ ـ شَامِيّ
(indijski, sveti) lotos ـ قِبْطِيّ
/bot. Nymphaea nelumbo/
kita, stručak, buket; svežanj ٥ بَاقَة جـ ات
tegla; kavonoz; bokal; ٥ بَاقُول جـ بَوَاقِيلُ
zemljana tintarnica (mastionica)
Pakistan /drž. u Aziji/ ٥ البَاكِسْتَانُ
pakistanski /Pakistanac ٥ بَاكِسْتَانِيّ جـ ون
vakuum; kočnica ٥ بَاكُم
(s komprimiranim zrakom)
usisivač (prašine) ~ التَنْظِيف (الكَنْس)
Peking /npl. u Kini/ ٥ بَاكِنْغُ
Baku /npl. na Kaspijskom moru, SSSR/ ٥ بَاكُو
Bakon /eng. filozof Bacon/ ٥ بَاكُونُ
Peking /npl. u Kini/ ٥ بَاكِينُ، بَاكِينْغُ
luk, svod /pl. tak.= ٥ بَاكِيَةُ جـ بَوَاكٍ
arkada; tak. → bky.
kit. - zo. ٥ بَال
Bazel /fr. Bâle, npl. u Švicarskoj/ ٥ بَالُ
b.malen, * (بأل) بَؤُلَ ـُ بَآلَة ، بُؤُولَة
sićušan, slab, kržljav

بأط تابط تأبط

بأل بؤل بآل بؤولة

malen, sitan, slabašna, kržljav; بَئِيل
vrlo, sasvim /int. uz ḍa'īl/
Palermo /npl. na Siciliji/ ٥ بَالِرْمُو
paladij(um) - ch. ٥ بَالاَدِيُوم
Balis /stari grad u Siriji/ ٥ بَالِسُ
pelica - com. ٥ بَالِصَة جـ بَوَالِصُ
kaput; ogrtač ٥ بَالَطُو جـ ات ، بَلاَطٍ
balon, mantil, kabanica ـ مُشَمَّع
Palembang /luka na ٥ بَالِمْبَنْغُ
Sumatri, Indonezija/
Palanpur /drž. u Indiji/ ٥ بَالَنْبُورُ
bočica; kesica /za parfem/; ٥ بَالَة جـ ات
bala, svežanj
bal, ples ٥ بَالُو
glasanje ٥ بَالُوتَاج
Palos /luka u Španiji/ ٥ بَالُوسُ
ručna presa; paluze, žele ٥ بَالُوظَة
balon /zračni/ ٥ بَالُون جـ ات
Bali /otok u Indoneziji/ ٥ بَالِي
Baleari /otočje u Sredozemnom moru/ ٥ البَالِيَارُ
Baleari بَالِيَارِسُ
Balikesir /npl. u Turskoj/ ٥ بَالِيقْصِيرُ
kitov us ٥ بَالِينَة
balet ٥ بَالِيه
Paleolog /pripadnik ٥ بَالِيُولُوغُوسُ
bizantijske dinastije/
paleontologija ٥ بَالِيُونْتُولُوجِيَا
Bamako /npl. u Maliju/ ٥ بَامَاكُو
bamlja, bam(i)ja, bamnja ٥ بَامِيَا
/bot. Hibiscus esculentus/
Bamjan /npl. u Afganistanu/ ٥ بَامْيَانُ
Pamir /gorje u Aziji/ ٥ (الـ) بَامِيرُ
bamlja /bot. Hibiscus esculentas/ ٥ بَامِيَة
divlja bamlja /bot. Malachra/ ـ بَرِّيَّة
Pan /rimski bot pastira/; tak. → bwn. ٥ بَانُ
ići /putem/; * (بأن) تَبَأَّنَ هـ (< تَأَبَّنَ)
slijediti /trag/

بأن تبأن

٥ بَؤُونَة ← ابت
Panama /drž. Srednje Amerike/ ٥ بَانَامَا
bantu /crnački narodi i ٥ بَانْتُو
jezici u Južnoj Americi/
bantu ٥ بَانْتِيّ
Pantelarija /otok u ٥ بَانْتِيلاَرِيَا
Sredozemnom moru/
Panteon /hist.= paganski hram, ٥ بَانْثِيُونُ

u Rimu; mauzolej u Parizu/
○ بَانْدُونْغُ Bandung /npl. u Indoneziji/
○ بَانْسَة maćuhica, dan-i-noć, milovanka, carevo oko /bot. Viola (tricolor var.) hortensis/
○ بَانْسِيَة maćuhica /bot. Viola tricolor/
* بَانَة ← بون
○ بَانُورَامِيّ panoramsko /snimanje/ sinemaskopsko /platno/
○ بَانِيَاسُ Banijas /npl. u Siriji/
○ بَانْيُو kada /za kupanje/
* بَأَهَ ـَ بَأْه ب (ل) هـ dosjetiti se, shvatiti
ـ ه هـ obratiti pažnju na
* (بأو) بَأَى ـَ بَأْو ، بَأْوَاء على ه uznositi se nad, hvalisati se pred; uzoholiti se; naprezati se u trku dižući glavu /deva/
أَبْأَى (naj)slavniji
○ بَاوُن funta sterlinga
Δ بَأَى ـِ بَأْي ب ه (< بَعَى) hvaliti se
ـ على ه (da je bolji od), uznositi se nad
ـ هـ popraviti; skupiti
ـ نَفْسَهُ uznositi se, hvalisati se
أَبْأَى uštaviti /kožu/
تَبَأَّى rasjeći, rascijepiti
○ بَاي beg, bej
○ بَايْبِينُ Pejpin /npl. u Kini/
○ بَايْكَالُ Bajkal /jezero u Sibiru/
○ بَايَزِيدُ Bajazit, Bajezid /tur. sultan/
○ بَايْلِك begluk; fiskus
○ بَايَة stepen, rang, paje
○ بَايِيَة Cvjetnica - kr.
○ بَبَاز papaja (-drvo) /bot. Carica papaya/
* بَبَّان ← (ببب)
○ بَبَايَا papaja (-drvo) /bot. Carica papaya/
* (ببب) بَبّ vrsta, rod; način; debeo dječak
بَبَّان vrsta, kov; način (života)
ـ وَاحِد jednaki
بَبَّة ـ مـ tepanje; govorenje: babo (tata)
ـ ـ ذ debeo dječak; Bebba /d.= Babbat, npp/
ـ ـ سـ glup, blesav
○ بَبْتُون pepton - ch.
○ بَبْر، بَبِر جـ بُبُور tigar - zo.
○ بُبْرَالَّة kokotinja, vučja jabuka /bot. Aristolochia/
○ بَبْسِين pepsin - ch.
○ بَبْغَاءُ، بَبَغَاءُ، بَبَّغَاءُ جـ بَبْغَاوَات papagaj - orn.
○ بَبَغَال papagaj

بأه
بأو
بأي
بأواء

○ بَبَّغَان papagaj
○ بَبَغَاة papagaj
○ بَبَّغَاوِيّ papagajski
○ بَبَّغَاوِيَّة papagajsko ponavljanje (oponašanje)
* بَتَأَ ـَ بَتْء ب هـ ostati, proboraviti u
○ البَتَانُونِيّ Betanuni /eg. putopisac/
○ البَتَانِيّ Betani /Albatanius, ar. astronom/
○ بَتَّاوٌ kukuruzna zrna
○ بَتَّاوَة جـ ات kukuruza /okrugla/
* (بتت) بَتَّ ـُ بَتّ presjeći, odrezati; izvršiti; odlučiti, riješiti /pitanje/; zamoriti
ـ برأيٍ في ه هـ donijeti odluku (rješenje)
ـ بَتَات ، بَتَّة هـ jednom zauvijek se razvesti od /žene/
ـ بُتُوت smršati; b.obavezna, morati se izvršiti /zakletva/; tkati i prodavati grube ogrtače /=batt/
بَتَّتَ ه هـ opskrbiti, opremiti (za put); isjeći, izrezati; uzeti da će b. sigurno ispunjeno /obećanje/
أَبَتَّ odrezati; izvršiti /zakletvu/
ـ عَلَيْه هـ iznijeti kao obavezno /svjedočenje/
تَبَتَّتَ b.isječen, izrezan; opskrbiti se /za put/; skućiti se
إِنْبَتَّ b. odrezan; b. odlučen; b. izvršen; postati impotentan
بَاتّ zaključan, konačan, definitivan; stroga kategorična /zabrana/; mršav; glup; opijen
بَتّ odrezivanje, siječenje; odluka, zaključak, rješenje
بَتًّا konačno, definitivno
بَتّ جـ بُتُوت ، بِتَات grubi šal /za glavu/, kapuljača, kukuljica; ogrtač; uže, konop; povjesmo; predenica
بُتّ جـ بِتَات namještaj, pokućstvo
بَتَات جـ أَبَتَّة putne potrepštine, poputbina; pokućstvo
بَتَاتًا konačno, definitivno, neopozivo; kategorički; neohodno; c. neg. = nimalo, nikako, nipošto, uopće
بَتَّات k. reže odsijeca, odlučuje /izrađivač (prodavač) grubih ogrtača itd./ batt/
بَتَّة obećanje; priznanje; odluka, rješenje; dosuđivanje, adjudikacija
بَتَّةً ، اَلْبَتَّةَ sigurno, nepozivo, konačno, kategorički; c. neg.= nikako, uopće, nipošto, nikada, apsolutno
بَتِّيّ odlučan; konačan, zaključan, definitivan, kategoričan /izrađivač (prodavač) grubih ogrtača i sl. / → batt/
بَتِّيَّة ← ابت

بتت بت

rastavljena /od muža - žena/ مُبْتُوتَة
odrezan, presječen; izvršen; odlučen; k. mora prekinuti put zbog iscrpljenosti konja (i sl.) مُنْبَتّ
* بَتَرَ ـُ بَتْر هـ odrezati, odsjeći, amputirati; apokopirati /riječ/; okrnjiti, djelimično (fragmentarno) reprodukirati
ـ رَحِمَهُ prekinuti sa svojim, napustiti ih
بَتِر ـَ بَتَر b.odrezan, odsječen; nemati djece; b. beskoristan
بَتَّرَ ه هـ uništiti
أَبْتَرَ ه lišiti potomstva; odrezati rep, osakatiti; dati; uskratiti
ـ jutarnju molitvu obaviti tek po izlasku sunca, klanjati kasni sabah
تَبَتَّرَ b.odvojen, odijeljen
إِنْبَتَرَ b.odrezan, odsječen; trčati
أَبَاتَرَ k.nema potomstva (djece); k. je prekinuo sa svojim (napustio ih)
أَبْتَرُ م بَتْرَاءُ جـ بُتْر bez repa, kusorep; bez djece (potomstva); bez ručice (ušice) /kofa i sl./; nepotpun, nesavršen /(kusorepa) otrovnica
الأَبْتَرَان rob i magarac
بَاتِر جـ بَوَاتِر oštar /britka sablja
بَاتُور جـ بَوَاتِير rogožina (za svilene bube)
بَتَّار ، بُتَّار oštar /britka sablja
بَتْر odrezivanje, odvajanje; amputacija; /pros. = dvostruka promjena stope od tzv. ḥaḏfi qaṭ', pa od fu'ūlun nastaje fa', a od stope fā'ilatun bude fā'il/
○ البَتْرَاءُ ← ابت
بَتْرَة magarica
بَتَّرِيّ jako zao, opak, zloban
بُتْرِيَّة butrije /ogranak zejdija, nazvani po Al-Mu©īratu b. Sa'd Al-Abtaru/
بُتَيْرَاءُ sunce
مَبْتُور odrezan, amputiran; kusorep; okrnjen; nepotpun, fragmentaran; razrušen, upropašten /život/
○ (ال)بَتْرَاءُ Petra /hist.= nabetejska prijestolnica u Arabiji/
○ بَتْرَك patrijarh
○ البَتْرُوجِيّ Beterudži /Alpetragius, astronom/
○ بَتْرُوغْرَاد Petrograd /danas: Lenjingrad/
○ بَتْرُول petrolej; nafta
○ بَتْرُولِيّ petrolejski; nafteni; nafotnosni
○ البَتْرُون Betrun /luka u Libanu/

بتر

ه بَتْشُولِى grbavka, pačuli /bot. Pogostemon Patchouly/
ه بَتَعَ ـ بَتْع هـ napraviti /vino/
ـ بُتُوع فى هـ udaljiti se, zaći daleko
ـ من ه هـ b.odsječen, odvojen od
ـ بَتَعَ ـَ بَتَع i.dug i snažan vrat; b. snažan, čvrs, jedar, jak
ـ بَتَع ، بُتُوع ب هـ raditi na svoju ruku, postupiti po svom nahođenju /ne pitajući nikoga za savjet/
إِنْبَتَعَ b. odsječen, odvojen
أَبْتَعُ جـ ون ، بُتْع مـ بَتْعَاءُ جـ بُتْعٌ sav; pun(ačak), obao; snažan, jak, solidan, jedar, čvrst
بَاتِع jak; (pot)pun, cio, čitav
Δ بَتَاع vlasništvo /služi za izražavanje ličnih
ه اَلْكُتُبُ ~ zamjenica, npr. = njegove knjige/
بَتَّاع vinar; krčmar
بَتِع snažan, čvrst, jedar; dugog i snažnog vrata; jak, dug /vrat/
بَتَع vino /od meda ili datulja/
بَتْع velik i jak; vino (od meda)
ه بَتَفُورَة soha /za vješanje čamaca na brodu/
* بَتَكَ ـُ بَتْك odsjeći; pograbiti i privući (sebi)
بَتَّكَ هـ obrezati /uši ovaca/
تَبَتَّكَ b.odsječen, odrezan
إِنْبَتَكَ b.odrezan, odsječen
بَاتِك جـ بَوَاتِكُ oštar /britka sablja
بَتْكَة komad, parče
بِتْكَة جـ بِتَك komad, odsječak, dio; pramen, pregršt /perja/; kraj noći
بَتُوك oštar / britka sablja
* بَتَلَ ـُ بَتْل odrezati, rasjeći; (od)razdvojiti; učiniti obaveznim
ـ هـ ل ه osloboditi svakog licemjerstva /svoj rad/ prema /Bogu/
بَتَّلَ هـ završiti, zaključiti
ـ هـ عن هـ odsijecati, odvojiti od
ـ الى ه potpuno se posvetiti /Bogu, povukavši se od svijeta/
ـ ل ه posvetiti se
تَبَتَّلَ dotjerati se, nakititi se, uljepšati se /žena/; ne htjeti se ženiti (udavati), povući se od svijeta; odlijeliti se; b.pobožan, neporočno živjeti; b.skroman, čedan, samoprijegoran
ـ الى (ل) ه posvetiti se /Bogu/

ـ من هـ b.odvojena od /glavnog debla, palmova mladica/
إِنْبَتَلَ b.(od)rasječen, razdvojen
ـ فى هـ b. neumoran, brzati u /hodu/
ـ من هـ b. odvojena /mladica palme/ od /svoga glavnog debla/
إِسْتَبْتَلَ من b.odvojena od /palmova mladica/
أَبْتَلُ مـ بَتْلَاءُ جـ بُتْل širokih ramena, plećat
بَتْل odrezivanje, (od)razdvajanje
ـ (ة) samo jedan (put), jedinstven, posljednji
بَتْلَاءُ samostalna /palmova mladica/; samo jedna /posjeta Kabi van hadža, tj.= 'umra/ odlučnost
بَتْلَةٌ neopozivo /int. uz battatan/
بَتُول ـ مـ djevica; opatica, redovnica, kaluđerica; odvojena palmina mladica (sadnica)
ال~ (ة) Djevica Marija; Fatima /kći Muhamedova/
بُتُولَة djevičanstvo
بُتُولِيّ djevičanski; nevin, čedan, neporočan, čist, neokaljan
بَتُولِيَّة djevičanstvo
بَتِيل ـ مـ djevica; samostalna palmova sadnica
ـ جـ بُتُل jarak, korito /u dnu doline/ s visećim grozdastim plodovima /drvo/ /vitak struk
بَتِيلَة جـ بَتَائِلُ opatica; djevica; odvojena (samostalna) palmina mladica (sadnica); debeo (mesnat) ud (dio tijela); zadnjica; odlučnost
تَبَتُّل povučenost od svijeta; pobožan život; neženstvo, celibat, neudavanje
تَبْتِيل povlačenje od svijeta
مُتَبَتِّل pustinjak, isposnik, asket, pobožnjak
مُبْتِل neopoziva /odluka/; od k. je odvojena njena mladica /palma/
مُبَتَّلَة lijepog (skladnog) tijela /žena/
ه بَتَلَة latica, cvijetni listić /=petalum/
ه بِتْنِجَان morpatlidžan - bot.
ه اَلْبَتْنُونِيّ Betnuni /eg.putopisac/
ه بَتُولاً breza /bot. Betula/
ه بَتُوم bitumen
ه بَتِيّ ručnik; stolnjak
ه بَتَّيَّة ، بُتَيَّة ، بِتِّيَّة جـ ات bačva, kaca; kada
* بَثْبَثَ هـ širiti, raznositi, razglasiti; uzdići, uzvitlati
* (بث) بَثَّ ـُ بَثّ razastrijeti, ra(za)suti, raspr- šiti; uzvitlati; (ra)širiti, propagirati; objaviti; saopći-

ti; otkriti /tajnu/; povjeriti se, ispovijedati se; vršiti prijenos, emitirati /radio/; postaviti /mine/; poslati
ـ هـ هـ posuti po
ـ الشِّقَاقَ (po)sijati razdor, zavađati
ـ العُيُونَ razgledati, obazirati se naokolo, bacati pogled
بَثَّثَ širiti, raznositi, razglašavati; uzdizati, uzvitlavati; objavljivati, saopćavati
بَاثَّ ه هـ otkriti, odati /tajnu/; javiti, saopćiti
أَبَثَّ هـ raširiti, razglasiti
ـ ه هـ otkriti /tajnu/
تَبَاثَّ هـ jedan drugom otkri(va)ti, oda(va)ti /tajne/
إِنْبَثَّ raširiti se, rasprostraniti se, rasuti se, razići se; c. ipf. = početi
إِسْتَبَثَّ ه هـ tražiti (moliti) da otkrije /tajnu/ ili saopći /vijest/
بَثّ širenje; rasipanje; propagiranje; otkrivanje; priznavanje / razdvojene /datulje/
ـ جـ بُثُوث tuga, jad; stanje
بَثَرَ ـ بَثْر izasuti se, b.bubuljičav; potpištiti se
بَثُرَ ـ بُثُور izasuti se, b.bubuljičav; potpištiti se
بَثِرَ ـ بَثَر izasuti se, b.bubuljičav; potpištiti se
تَبَثَّرَ izasuti se, b.bubuljičav; potpištiti se
إِبْثَارَّ skočiti (pojuriti) u utrci /konj/
ـ عن هـ nemati više volje za, odustati od
إِبْثَأَرَّ pojuriti (skočiti) u utrci /konj/
بَاثِر k.sama izbije /iz zemlje, voda/; zavidan
بَثْر malo /vode/ ostalo na površini zemlje; obilan odn. neznatan /dar/; kome zavide
ـ جـ بُثُور zemlja s bijelim kamenjem; ravno mekano zemljište; podvodna pješčara
ـ / ة / جـ بُثُور bubuljice, prištići, fistule
بَثِر izasut, bubuljičav; potpršten
(ال) بَثْرَاءُ Besra /ime planine u Arabiji/
بَثْرَة جـ بَثَرَات bubuljica, prištić, fistula
بَثِير izasut, bubuljičav, potpršten; mnogi, mnogobrojni; vrlo /int. uz katīr/
مَبْثُور jako bogat; kome zavide, zavidan
ه بَثْرُونُ Beserun /tvrđava u Libanu/
* بَثِطَ ـَ بَثَط oteći, b.otečena /usna/
* بَثَعَ ـَ بُثُوع i.isturene (po prirodi otečene) desni
بَثِعَ ـَ بَثَع b.puna i rumena /od krvi u njoj - usna/; zavratiti se od smijeha /usna/; dobiti izrasline kao kutnjaci /rana/; b. crvene i zadebljale /desni/
بَثَّعَ i. izrasline slične kutnjacima /rana/

بثر
إبثار
باثر
بتك
باتك
بتل
بثط
بثع
بثبث
بثث بث

b.debela i crvena /usna/ تَثَبَّعَ
rumenih (rujnih, crvenih) أَبْثَعُ م بَثْعَاءُ ج بُثْع
i punih usana
puna rujna usna بَاثِعَة
pune i crvene /desni, usne/ بَثِع (ة)
mesnati izraštaj između desni i usne بَثْعَة ج بَثْع
mesnate i crvene /desni/ بُثُوع ـ سـ
zadebljale i rumene /desni/ مُبَثَّع (ة)
بثعر إبثعر بثغ بثق
* (بثعر) إِبْثَعَرَّ skočiti (pojuriti) u trk /konji/
* بَثَغَ rumenilo /kože od navele krvi/
* بَثَقَ ـُ بَثْق، تَبْثَاق هـ provaliti, probiti; ispustiti vodu /rijeke/ otvorivši nasip (i sl.)
ـ على ه iznenada nahrupiti na
ـ بُثُوق preliti se, prepuniti se /bunar/
بَثَقَ ـَ بَثَق (is)trunuti, sagnjiti od kiše /žito/
بَثَّقَ هـ provaliti, probiti
إِنْبَثَقَ naglo izbiti /voda/, preplaviti se /mjesto/; svanuti /zora/; dobro roditi, b. plodna /zemlja/
ـ ب هـ على ه okomiti se /riječima/ na
ـ على ه izlivši se nahrupiti na /rijeka i sl. /; snaći, zadesiti, iznenaditi
ـ من ه proizlaziti, proistjecati, emanirati iz /kr., duh sveti od oca i sina/
إِنْبِثَاق izbijanje; proizlaženje; emanacija
بَاثُوقَة štrcaljka, prskalica, pupma, puhaljka
بَثْق، بِثْق ج بُثُوق mjesto prodora /rijeke na nasipu, obali/
بثل بثن بثل
* (بثل) بُثْلَة čuvenost, slava
* بثن zmija
بُثُن vrtovi, bašče
بِثَن meki (fini, sitni) pijesak
بَثْنَة ج بِثْن ravnica; mekana pješčara; ljepotica nježne puti; fini maslac; (iz)obilje; Betanija /npl. u Siriji/
بِثْنَة ج بِثَن ravno mekano zemljište
بَثَنِيَّة Betanija /obl. u Transjordaniji/
بَثْنِيَّة (dobra) pšenica (iz ravnice, iz Betanije)
بُثَيْنَة Busejna /npp; brijeg na putu između Bahrejna i Basre/
٥ البَثْنُون Besenun /npl. u Egiptu/
بثو بثا بثو
* (بثو) بَثَا ـُ بَثْو (o)znojiti se/
ـ ب ه عِنْدَه ocrniti, oklevetati, izgrditi k. kod
بَثَاء ravno mekano zemljište
بِثَة ج بِثًى pepeo
بَثِيّ k.mnogo druge hvali;

k. ima veliku pratnju (poslugu)
٥ بِجَابُور /= Bijābūr, obl. i grad u Indiji/
٥ بِجَاه Bedže /hamitsko pleme u Egiptu/
٥ بُجَاوَة Nubija /zemlja u Africi/
٥ بُجَايَة Budžaja /fr. Bougie, npl. u Alžiru/
* بَجْبَجَ zabavljati, umirivati, igrati se s /djetetom/
تَبَجْبَجَ b.mlitavo, podrhtavati /od debljine - meso/
بُجَابِج krupan, debeo; otečen, nadut
بَجْبَاج glupav; punačak, debeo; podbuo, nadut; nagomilan /pijesak/;
بجبج
brbljav; k. se usljed slabosti brzo oznoji
ـ فَجْفَاج govorljiv, blagoglagoljiv
بَجْبَاجَة ـ سـ nitkov, ništarija /krupan, debeo, punačak; nadut
بُجْبُج pohabane, poderane mješine
* (بجج) بَجَّ ـَ بَجَج i. krupne oči
ـ ـُ بَجّ هـ ه rasjeći, probosti /čir/;
بجج بج
utoviti; pobijediti, nadmašiti
ـ ه ب هـ nasumce izudarati; pričiniti /zlo/, baciti u /nevolju/; probosti /kopljem/
بَاجَّ ه boriti se; nadmetati se s
تَبَاجَّ (فيما بين) hvalisati se (međusobno)
إِنْبَجَّ provaliti se /čir/; b. proboden; b. utovljen
إِنْبَجَّ pucati od debljine /stoka/
أَبَجّ م بَجَّاء ج بُجّ krupnih očiju; krupno /oko/
بَجّ planik(ovin)a, /bot. Arbutus unedo/, maginja
بُجّ golupče; maginja /plod planike/
بَجَاجَة ـ ذ jadnik, bijednik, prezriv čovjek
بُجُج ـ جـ poderane mješine
بَجَّة jačmir; puštena krv / deva kao hrana; Bedža = idol/
* بَجِحَ ـَ بَجَح ب هـ veseliti se, radovati se
ـ Δ b.bestidan, drzak
بجح باجح
بَجَّحَ ه razveseliti, obradovati
أَبْجَحَ ه razveseliti, obradovati
تَبَجَّحَ ب هـ (ob)radovati se
ـ على ه uzoholiti se, hvalisati se, uznositi se, razmetati se
إِبْتَجَحَ (raz)veseliti se
بَاجِح ج بُجَّح velik, ugledan, znamenit
بَجَّاح hvalisav, ohol
بَجَح veselje, radost
مُتَبَجِّح hvalisav; ohol
* بَجَدَ ـُ بُجُود b.(ostati) stalno na paši /deve/
ـ ب هـ ostati, zadržati se, (pro)boraviti, (za)baviti se u
بَجَّدَ ostati, zadrža(va)ti se, boraviti
أَبْجَدَ ← ابت
بِجَاد ج بُجُد /beduinski/ prugasti ogrtač; Bidžad - npp.
البِجَادَة Bidžada /ime vode u Arabiji/
بِجَادِيّ (mrkocrveni) granat, crljenak, alamandin; tirkiz, modruljica - min.
بَجْد skupina /ljudi/; krdo /od 100 i više konja/
بَجْدَة korijen, izvor, porijeklo; zemlja; pustinja; vješt vodič; k. ostaje pri svojoj riječi; znanje, poznavanje
ـ، بُجْدَة، بُجُدَة bit, srž, jezgro, temelj; (pravo) stanje
عِنْدَهُ ~ الأَمْر pozna on tu stvar; zna on u čemu je stvar (o čemu se radi, što je po srijedi)
Δ بَجْدَل Bedžel - npp.
* بَجِرَ ـَ بَجَر i. pupčanu kilu; b.trbušast, kuljav; napivši se /vode, mlijeka/ ne ugasiti žeđ
بجر
ـ عن هـ nemati više volje za, zaštititi se, odustati od
أَبْجَرَ usljed bogaćenja skoro postati bezvjerac
تَبَجَّرَ هـ opijati se, previše piti
تَبَجَّرَ عن هـ nemati više volje za, zasititi se, okaniti se, odustati od
أَبْجَر brodsko uže, palamar
ـ م بَجْرَاء ج بُجْر، بُجْرَان s ispalim pupkom; kuljav, trbušast; žedan iako s punim želucem (vode ili mlijeka)
بَاجَر، بَاجِر Badžer /ime idola ar. plemena Azd/
بَاجِر ج بَجَرَة trbušast, kuljav
بَجَر pupčana kila(vost); splet trbušnih vena
بَجِر s punim želucem (vode ili mlijeka), ali opet žedan
بُجُر (← عُجَر) greške, propusti, nedostaci, mane, poroci
بُجْر ج أَبَاجِر، أَبَاجِير zlo, nesreća
بَجْرَاء tak.= uzvisina
بُجْرَة ـ ذ Budžra - npp.
بُجْرَة ج بُجَر pupak; vrat; lice
بُجْرِيّ ج بَجَارِيّ nesreća
بُجْرِيَّة ج بَجَارِيّ nesreća
بَجِير vrlo /int. uz katīr/
بُجَيْر Budžejr - npp.
* (بجرم) بَجَارِم nesreće

بجرم بجارم

بجد بجود

بحبش
بحت
بحوتة
باحت

/orn. Otis tarda/
skupiti se * بَحْبَشَ
b.čist * بَحُتَ ـُ بُحُوتَة
b.neumoran, nepopustljiv u /borbi/ ـ هـ
b.iskren u... prema; otrkiti /tajnu/ ـ ه هـ
davati /stoci/ nemiješanu /krmu/ بَاحَتَ ه ب ه
čist; nepomiješan; بَحْت (ة)
čistokrvan; pravi; isključiv
isključiv بَحْتُ أَمْرٍ
žestoka /hladnoća/ ـ لحت
بحتر
bez hljeba, samo /meso jesti/ بَحْتًا
rasuti, raspršiti, razbacati; * بَحْتَرَ هـ
proćerdati, spiskati
b. rasut, razbacan; potjecati od Bahtara تَبَحْتَرَ
/glavara ogranka ogranka Ṭayy/
onizak, omalen, zdepast; بُحْتُر
velik, krupan, visok
onizak, dežmekast بُحْتُرِيّ
Buhturi /ar. pjesnik/ الـ~
بحث
باحث
(po)tražiti * بَحَثَ ـَ بَحْث هـ ، عن هـ
istraživati, ispitivati, ـ هـ ، على، عن، في هـ
proučavati, otkrivati
kopati; čeprkati u ـ هـ في هـ
razgovarati; raspravljati, ـ هـ مع ه
diskutirati, debatirati s... o
sam sebi kopati grob; ـ عَنْ حَتْفِه بِظِلْفِه
srljati sam u propast
razgovarati; raspravljati, بَاحَثَ ه في هـ
pregovarati s
istraživati, ispitivati, تَبَحَّثَ عن هـ
izučavati, studirati
istraživati, ispitivati, izučavati تَبَاحَثَ عن، في هـ
razgovarati s...o; zdogovarati se s...o ـ مع ه في هـ
igrati se za zemljom /buḥaṯat/ إِنْبَحَثَ
istraživati, izučavati ـ عن هـ
istraživati, ispitivati إِبْتَحَثَ (عن) هـ
istraživati, ispitivati إِسْتَبْحَثَ عن هـ
istraživač, ispitivač; بَاحِث جـ ون ، بُحَّاث
učenjak, naučnik
rupa skočimiša /jerboe/ بَاحِثَاءُ جـ بَاحِثَاوَات
istraživač; učenjak; disputant بَحَّاث جـ ون
istraživanje; raspravljanje بَحَاث
zemlja, prašina /za igru/ بَحَاثَة
Bahhasi - npp. البَحَّاثِيُّ
traženje; بَحْث جـ أَبْحَاث ، بُحُوث جج بُحُوثَات

poštovan, cijenjen, uvažen مُبَجَّل
zašutjeti, zamuknuti * بَجَمَ ـ بَجْم ، بُجُوم
/od straha i sl./
بجم
oštro (po)gledati; oklijevati, بَجَّمَ
zaostajati; skupiti se, skvrčiti se
glup, blesav; zurilo, blejalo بَجَم
/k. ne zna ništa da kaže/
velik skup, mnoštvo, masa بَجْم
plodovi tamariske بَجْم ، بُجْم ، بِجْم (ة)
pun vode /ribnjak/ بَجُوم
uliti, utuviti u /dušu/; zakovati; * بَجَّنَ
presaviti vrh /čavla/; maljem nabijati (udarati)
بجن
b.uljeven, utuvljen u /dušu/ تَبَجَّنَ
zakivač بَجَّان
bjelka, bjelorila, kesega, mrena /ich. Leuciscus/ بَجْن
malj(ica), nabijač /za zemlju, pločnik/ بُجُون جـ ات
Bedže /hamitsko pleme u Egiptu/ ه بجه
begonija /bot. Begonia/ ه بَجُونِيَة
Pečevija /tur. historičar/ ه بَجَوِي
ah /itj. prilikom grmljavine/ * بَعْ
živjeti u izobilju (blagostanju) * بَحْبَحَ
utvrditi se, učvrstiti se, ustaliti se u ـ في هـ
živjeti u izobilju (blagostanju), تَبَحْبَحَ
stajati (biti) u sredini
بحبح
učvrstiti se, ustaliti se u; ـ في هـ
i. mnogo nariječja /Arapi/
b. jako slavan, slavno (pro)živjeti ـ في الْمَجْدِ
stati nasred, b. usred; velikodušno ـ هـ
pokloniti; učiniti obilnim
jednako dug i širok بَحْبَاح
nema više, nije ostalo (ništa) بَحْبَاح
odvratna žena بَحْبَاحَة
skupina, grupa; blagostanje, život u بَحْبَحَة
izobilju (udobnosti); komfor, udobnost
k.živi udobno i u izobilju بَحْبَحِيّ
radostan, veseo; bezbrižan; (svim) بَحْبُوح
opskrbljen; neusiljen, prostodušan / veseljak
korijen; sredina; srž بُحْبُوح
sredina, centar; glavni بُحْبُوحَة جـ بَحَابِح
(najbolji) dio, srž, bit; (slobodan) prostor;
blagostanje, izobilje; udobnost, komfor
puna sloboda /djelovanja/ ~ الحُرِّيَّة
neusiljen, prostodušan, otvoren, مُبَحْبَح
udoban, komforan; širok, prostran
potrk (mladi), droplja * (بحبر) بَحْبُور

بحبر
بحبور

Bagirmi /obl. u Sudanu/ ه بَجِرْمِي
بجس
باجس
izbiti, proteći, izliti se * بَجَسَ ـُ بَجْس
(iz)proliti; pustiti da oteče, prorezati, rasjeći /ranu/ ـ هـ
izgrditi, izružiti, prekoriti ـ بُجُوس ه
(iz)proljevati بَجَّسَ هـ
(iz)ljevati se, izbijati; تَبَجَّسَ
teći, curiti, kapati /masnoća/
izbijati, izlijevati se, otjecati; liti suze /oči/ إِنْبَجَسَ
tak.= k.izljeva kišu /oblak/ بَاجِس جـ بُجَّس
k.izbija, izljeva se; k.teče, otiče بَجْس
k.teče, protječe; obilan /izvor/ بَجِيس
بجع
(od-, po-, ra-) - sjeći * بَجَعَ ـَ بَجْع ه هـ ب هـ
/mačem/
prejesti se بَجِعَ ـَ
pucati od sitosti إِبْتَجَعَ
pelikan - orn. بَجَع (ة)
pelikan, nesit, gem - orn. بَجَعَة جـ ات
skupljen; guščarica /bot. Conringia orientalis/ بَجِيع
بجل
بجول
b. (živjeti) u blagostanju, * بَجَلَ ـُ بَجْل ، بُجُول
izobilju; radovati se, veseliti se
b.poštovan, cijenjen بَجُلَ ـَ بَجَالَة ، بُجُولَة
lijepo živjeti; veseliti se بَجِلَ ـَ بَجَل
poštivati, cijeniti; hvaliti, uznositi; بَجَّلَ ه
odobravati, pljeskati; reći da (dosta) /= bağal/
davati prednost (nad) ـ ه هـ على
b.dovoljan, dosta; obradovati أَبْجَلَ ه
(pro)slaviti se, hvaliti se, uzdizati se, تَبَجَّلَ
poštivati se, cijeniti se, uvažavati se
krvna žila (vena) na nozi أَبْجَل جـ أَبَاجِلُ
/konja, deve; an. Vena mediana/
k.živi u blagostanju, izobilju; veseo بَاجِل
star; ugledan; dostojanstven; naočit, lijep بَجَال (ة)
čudo; ir.= sifilis بَجَل
da, jeste; dosta بَجَلْ
dosta ti je! بَجَلْكَ
velika laž, kleveta بُجْل
Bedžla - npp. بَجْلَةُ ـذ
maleno drvo (stablo); بَجْلَة جـ بَجَلَات
stasit, lijepog stasa
bedžilski, - bedželijski /iz plemena Bedžile/ بَجَلِي
poštovan, cijenjen, uvažen بَجِيل
Bedžila /ar. pleme u Jemenu/ بَجِيلَةُ
poštivanje; hvaljenje; slavljenje, تَبْجِيل جـ ات
uznošenje; pl. tak.= odavanje počasti,
ceremonije; odobravanje; pljeskanje, aplauz

الـ ~ الأَخْضَرُ Cirkumterestrijalni ocean
/k. okružuje nastanjeni svijet/
الـ ~ الأَدْرِيَتِيكُ Jadransko more
الـ ~ الأَسْوَدُ Crno more
الـ ~ الأَعْظَمُ Nil
الـ ~ الإِيُونِيُّ Jonsko more
الـ ~ الحَبَشِيُّ Indijski ocean
الـ ~ الزَّاخِرُ uzburkano more; darežljiv čovjek
الـ ~ الفَارِسِيُّ Perzijski zaljev
الـ ~ الفَارِغُ oseka
الـ ~ القَزْوِينِيُّ Kaspijsko more
الـ ~ الكَسْبِيَاتِيُّ Kaspijsko more
الـ ~ المُتَجَمِّدُ الشَّمَالِيُّ Sjeverno ledeno more
الـ ~ المُتَوَسِّطُ Sredozmeno more
الـ ~ المُحِيطُ Cirkumterestrijalni ocean; Atlanski ocean
الـ ~ المَيِّتُ Mrtvo more
الـ ~ الوَسْطَانِيُّ Sredozemno more
الـ ~ المَالِحُ more
~ أَدْرِيَاتِيكُ (أَدْرِيسَ) Jadransko more
~ آرَالَ Aralsko more
~ الأَرْخَبِيلِ Egejsko more
~ آزُوفَ Azovsko more
~ أُوخُوتْسْكَ Ohotsko more
~ إِيجَه Egejsko more
~ بَارِنْتَس Barencovo more
~ بَاكُو Kaspijsko more
~ البسكون Kaspijsko more
~ البَلْطِيقِ Baltičko more
~ الثَّلْجِ Leđeno more
~ الجَارِ /dio Crvenog mora na jugu/
~ جُرْجَانَ Kaspijsko more
~ الجَنُوبِ Južno more
~ جِيلاَنَ Kaspijsko more
~ الحِجَازِ Crveno more
~ الخَزَرِ Kaspijsko more
~ الدَّيْلَمِ Kaspijsko more
~ الرُّومِ Sredozemno more
~ الزُّقَاقِ Gibraltarski moreuz
~ الزَّنْجِ Indijski ocean; Zanzibarsko more
~ سرائي Kaspijsko more
~ الشَّامِ Sredozemno more /istočni dio/
~ السِّلْسِلَةِ /vrsta ar. poetskog metra/
~ شِرْوَانَ Kaspijsko more
~ الشَّرِيعَةِ rijeka Jordan

بُحَّةٌ promuklost; hrapav glas
بَحِيحٌ jako /int. uz šahīḥ/
مَبْحُوحٌ promukao, hrapav
* (بحدر) بُحْدَرِيٌّ، بُحْدُرِيٌّ zakrzljao
/k. ne raste zbog slabe ishrane/
* بَحْدَلَ i.pogeta (povijena) pleća; brzati, žuriti (se)
بُحْدُلٌ Buhdul - npp.
* بُحْذُفٌ sjeme buhače, bušine, srčuna
/bot. Pulicaria/
* بَحَرَ ـَ بَحْرٌ هـ uzorati; prorezati uho /devi/
بَحِرَ ـَ بَحَرَ zaprepasiti se, preneraziti se, zapanjiti se
/vidjevši more/; b.van sebe, ushićen /od radosti/;
smršati; pocrniti u licu /od umora na putu - deva/
بَحَّرَ poći na sjever; otići u Donji Egipat
أَبْحَرَ (is-, ot-, za-)ploviti; zaploviti nizvodno (prema moru); b. slana /voda/; b. podvodno, močvarno /zemljište/; oboljeti od sušice; i. jako crven nos
ـ ه هـ slučajno (se) sresti (s); naći da je slana /voda/
تَبَحَّرَ هـ raspit(iv)ati se o
ـ في هـ zadubiti se u, temeljito proučiti (ispitati); i. mnogo /imetka/
إِسْتَبْحَرَ savršeno vladati jezikom /pjesnik/; b. prostran, širok (kao more);
ـ فـ هـ zadubiti se u, podrobno izučiti (poznavati); i. u izobilju
بَاحِرٌ zaprepašten, preneražen, zapanjen; glup; radoznao, nametljiv /lažov svijetlocrvena krv
بَاحِرِيٌّ svijetlocrvena krv
بَاحُورٌ، بَاحُورَاءُ pasji dani /najveće žege u julu/
بَاحُورِيٌّ kritičan /dan krize bolesnika/
بَحَّارٌ جـ ون، ـة pomorac, moreplovac; mornar / pl. (ة--) tak. (brodska) posada
بُحَارٌ morska bolest
بَحَّارِيٌّ (pri)morski
بَحْرٌ جـ أَبْحُرٌ، بِحَارٌ، بُحُورٌ more; ocean; velika rijeka; slana voda; velikodušan (plemenit) čovjek; veliki učenjak; rasni, brz konj; opširno djelo /knjiga/; sjedište na /sedlu/; pros. = metar; an. =unutrina /materice = fundus uteri/
الـ ~ Nil /afrička rijeka/
تَحْتَ الـ ~ pod morem; podmorski
في ~ tokom, u toku /godine i sl./
ـ بِلاَ مَاءٍ (bezvodna) pustinja
الـ ~ الأَبْيَضُ Bijelo more; Sredozemno more
الـ ~ الأَحْمَرُ Crveno more

بحدر
بحذف
بحر

بَحْثٌ istraživanje; (iz)proučavanje; studiranje; raspravljanje; diskusija; rasprava, studija
ـ طَيْفِيٌّ spektralna analiza
ـ جـ بُحُوثٌ rudnik /zlata, srebra/; zmijurina; opklada
بَحْثَةٌ igra zemljom (prašinom)
بَحُوثٌ veliki disputant; naziva za 9.poglavlje Q. /inače se zove al-Taubat/
ـ ـ سـ k.odbacuje nogama zemlju unazad pri hodu /deva/
بَحِيثٌ tajna
Δ بُحَيْثُ الْجَزِيرَةِ poluotok (- ostrvo)
بُحَيْثَى igra zemljom (prašinom)
مُبَاحَثَةٌ جـ ات raspravljanje, diskusija; pregovori; parnica, rasprava, spor, proces
مَبْحَثٌ جـ مَبَاحِثُ istraživanje, ispitivanje, izučavanje; predmet (tema, oblast) ispitivanje (naučna) rasprava, studija
مُبَاحِثُ الْبَقَرِ pusto nepoznato mjesto
مَبْحَثَةٌ istraživanje, ispitivanje, izučavanje
* بَحْثَرَ هـ ra(za)suti, raspršiti; raspodijeliti, rasporediti, poslagati; pretražiti, izdvojiti, izvaditi; rasipati /imetak/ zgrušati se /mlijeko/
تَبَحْثَرَ ra(za)suti se, raspršiti se, b. rasut, razbacan
بَحْثَرَةٌ rasipanje itd; rasipnost
مُبَحْثِرٌ k.razbacuje itd; zgrušano /mlijeko/ / rasipnik, raspikuća
* بَحْثَنَ في هـ b.lijen, spor, nemaran u
* (بحح) بَحَّ ـَ بَحّ، بَحَاح، بُحُوح، بُحُوحَة، بَحَاحَة promuknuti, b. promukao, hrapav
ـ بَحَحَ promuknuti, b. promukao, hrapav; zbog grmljavine reći: ah, ah /ar. „bah“/
بَحَّحَ ه djelovati da promukne, izazvati promuklost, učiniti promuklim, hrapavim
أَبَحَّ ه prouzročiti promuklost
إِنْبَحَّ promuknuti, b.promukao, hrapav
إِبْتَحَّ živjeti udobno i u izobilju
أَبَحُّ جـ بُحٌّ lutnja /'ūd/ hrapavog tona; najdeblja žica /tj. ona s najdubljim tonom/; zlatnik /dinar/ muklog zvuka; strelica /za hazardnu igru/
ـ مـ بَحَّاءُ، بَحَّةٌ جـ بُحٌّ promukao, hrapav; debeo; pun moždine
بَحَّاءُ tak.= brijeg (u pustinji)
بُحَاحٌ promuklost; hrapav glas
بَحَاحَةٌ : ~ الصَّوْتِ promuklost (glasa)

بحثر
بحثن
بحح
بح

~ الشِّمَال Sjeverno more
~ الصَّحْفَة vrat kapitela /stupa/
~ الصِّين الجَنُوبِيُّ (الشَّرْقِيُّ) Južno (istočno) kinesko more
~ طَبَرِسْتَان Kaspijsko more
~ طَرَابِزَنْدَة Crno more
~ الظُّلُمَات Atlanski ocean
~ العَرَب Perzijski zaljev, Arapsko more
~ العَقْد širina (otvor) luka, raspon svoda
~ العُلُوم enciklopedist; /tak. = nadimak Abbas M. Sahalija - ind. učenjaka/
~ عُمَان Omansko more /između Arabije, Irana, Pakistana i Indije/
~ الغَزَال Bahrulgazal /pritoka Bijelog Nila; obl. u Sudanu/
~ فَارِس Indijski ocean
~ قَاف (قَزْوِين) Kaspijsko more
~ القُلْزُم (القُلْزُوم) Crveno more
~ كَارَا Karsko more
~ كَارَائِيب Karispko more
~ كِيلَان Kaspijsko more
~ لُوط Mrtvo more
~ مَرْمَرَا (مَرْمَرَة) Mramorno more
~ المَنْش Kanal Lamanš /fr. La Manche/
~ النِّيل rijeka Nil
~ الهِنْد Indijski ocean
~ اليَمَن Crveno more
البَحْرَان، البَحْرَيْن Bahrejn /otočje u Perzijskom zaljevu/
البَحْرَانِيُّ Bahrani - npp.
بَحَر zapanjenost; ushićenje; mršavost; sušica; silna žeđ; pocrnjelost lica /od premorenosti - u deve/
بَحِر zaprepašten; jako žedan; sušičav; crna u licu /premorena deva/
بَحْرَانِيٌّ bahrejnski; crna /krv iz unutrine materice/
ـ بَحَارِنَة stanovnik Bahrejna
بُحْرَانِيّ čista i crvena /krv/; lud
Δ بَحْرَايَة jezerce; ribnjak
بَحْرَة Bahra, Medina /npl. u Arabiji/
بَحْرَة ج بُحْر، بِحَار bazen, ribnjak, jezerce; bara; zemlja, oblast, kraj, predio; nizina; veliki vrt; mjesto, grad(ić), selo /s vodom/; područje sjene, hladovine /stabla/
Δ ـ ج بَحَرَات bazen; rezervoar - sir.

بَحْرِيّ (ة) morski; primorski; pomorski, nautički; plovidbeni, navigacioni; sjeverni; nilski; donjoegipatski; sinj, zelene boje mora; trbušast, kuljav /čovjek (biser) iz Bahrejna
ـ ج ـة pomorac, moreplovac; mornar
بَحْرِيَّة brod; flota, brodovlje, mornarica; pomorstvo
الـ Bahrija /oaze u zapadnom Egiptu/
البَحْرِيُّونَ tak.= /naziv nekih mamelučkih sultana/
بَحِير Behir /planina/
بَحِير (ة) sušičav; f.mliječna /deva i sl. / / Behir - npp.
البُحَيْر Buhajr /izvor u Jeljelu, Arabija/
بَحِيرَة ج بَحَائِر، بُحُر deva (ovca) razrezana uha kojoj to učine kad u petom (ili desetom) porođaju dobije žensko mladunče i sve do njene smrti meso joj je zabranjeno ženama; c. art. = Behira /npl. u Arabiji/
بُحَيْرَة ج ات، بَحَائِر jezero; tun. = povrtnjak; ravnica, polje
الـ ~ العُلْيَا Gornje jezero /u SAD/
~ بَيْكَال Bajkalsko jezero /u SSSR/
~ الجَلِيل Galilejsko jezero
~ طَبَرِيَّة Tiberijsko jezero
~ لُوط Mrtvo more
بُحَيْرَة Buhajra /obl. zapadnog dijela delte Nila; Medina/
بُحَيْرِيّ jezerski; buhajrijski / Buhajrijac /stanovnik Buhajre/
تَبَحُّر udubljenost; duboko (široko) poznavanje; učenost
مُتَبَحِّر في هـ k.se udubljuje; jako upućen u, veleučen / veliki učenjak, erudit
* (بحرت) بِحْرِيت čist; nepokriven, go, nag
٥ بَحْرَق Bahrek - npp.
٥ بُحْرُق Buhruk - npp.
* بَحْرَنَ preživljavati krizu; b. u deliriju; buncati, bulazniti
بُحْرَان ج بَحَارِين kriza /bolesti/; bunilo, delirij; vrhunac
* بَحَزَ ـ بَحْز ه udariti, lupiti; ošamariti; gurnuti
* بَحْزَج tele (divlje krave); devče; patuljak / zdepast
بَحْزَجَة divlja krava
مُبَحْزَج ključala voda
Δ بَحَشَ (> بَحَثَ) ـ بَحْش kopati, roviti, čeprkati, dubiti, tražiti u zemlji

Δ بَحْشَلَ plesati (igrati) kao Abesinci
بَحْشَل (ة) crn i debeo (krupan) /Bahšel - npp.
بَحْشَلِيّ crn i debeo (krupan)
Δ بَحْص / ة / (> حَصْب) šljunak
* بَحْظَلَ skakati /kao skočimiš/
* بَحْل krajnja bijeda
* (بحلس) تَبَحْلَسَ b. praznih ruku, nemati ništa uza se; b. besposlen, dokon
* بَحْلَقَ (عَيْنَيْه في) izbečiti, izbuljiti, razgrogačiti, iskolačiti (oči u)
* (بحم) بَحْوَم obilat vodom /jezera i sl./
* (بحن) بَحْنَاء velika korpa, (koš)ara; veliko selo ili logor
بَحْنَانَة velika košara; velika iskra
بَحْنَةُ ← ابن ~ ، بنات ~ (بنو)
بَحْوَن gomila pijeska; vrsta datulja
ـ (ة) k.brza sitnim koracima; zdepast
بَحْوَنَة široka (trbušasta) mješina; omalena žena
بَحْوَنِيّ velika /kofa/
* بُحْنُق opna na korijenu skakavčeva vrata
* (بحى) أَبْحَى على ه zaustaviti se, stati s /jahačem - konj i sl. /
٥ بُحَيْرَا ـ ذ Buhajra - npp.
* بَخْ، بَخٍ bravo, izvrsno /itj. za pohvalu, odobravanje i sl. /
٥ بُخَارَا Buhara /npl. u Uzbekistanu, SSSR/
٥ بُخَارَاء Buhara
٥ بُخَارِسْت Bukurešt /npl. u Rumuniji/
٥ بُخَارَى Buhara
٥ بُخَارِيّ buharski /stanovnik Buhare; c. art. - Buhari /muhaddis/; tak. → bḫr.
٥ بَخَارِيس bakarec /bot. Baccharis/
* بَخْبَخَ (za)hrkati; (za)rikati /deva/; popustiti /žega/; stišati se /gnjev/; naći se u popodnevnoj svježini; škripati /mišići mršave deve/
ـ ب هـ b.radostan zbog; b.zadovoljan s
ـ (على) ه reći: bravo, izvrsno! pohvaliti (povikom bah, bah)
تَبَخْبَخَ popustiti /žega/; mirovati, počivati /ovce/; liti sitnu kišicu /oblak/
بَخْبَاخ opuštena trbuha, kuljav
بَخْبَخَة tak. = mjehur; pjena; rupica
بَخْبُوخَة kišica (rosulja)
مُبَخْبَخ trbušast /deva/; porozan

بحظل
بحل
بحلس
بحلق
بحم
بحن
بحنق
بحي
بخ
بخبخ
بحرت
بحرن
بحز
بحزج

بخت

* بَخَتَ ـُ بَخْت ه udariti
بُخْتَ b. malodušan, plašljiv, kukavica
بَخَّتَ ه izgrditi, prekoriti
ه بَخَّات dobavljač baktrijskih deva
ه بَخْت جـ أَبْخَات ، بُخُوت sreća; vrsta lutrije
بَخْتَكَ رِزْقَكَ pa kakva ti sreća bude;
pa bilo dobro ili zlo; pa kako god bude;
na sreću; uzimaš mačka u vreći!
ه بُخْت baktrijske (horasanske) deve
ه بُخْتِيّ جـ بَخَات ، بَخَاتَى ، بَخَاتِيُّ baktrijska (horasanska) deva
ه بَخِيت sretan
ه بَخِيتَة boginja sreće, Fortuna
ه مُبْخَت sretan
ه مَبْخُوت sretan
ه بُخْتُج جـ بَخَاتِج iskuhan (sok)

بختر

* بَخْتَرَ uvijati se, ljuljati se u hodu; oholo koračati, kočoperiti se, šepuriti se
تَبَخْتَرَ povijati se u hodu; grodo koračati, kočoperiti se; uzoholiti se
بَخْتَرَة uvijanje u hodu; ohol hod, kočoperenje, šepurenje
بَخْتَرِيّ (ة) kočoperan; ohol, uobražen / c.art.: Bahteri - npp.
بَخْتَرِيَّة povijanje u hodu; kočoperenje
بَخْتِير kočoperan; gord
تَبَخْتُر povijanje pri hodu; šepurenje
تَبَخْتَرِيَّة uvijanje u hodu; kočoperenje
ه بَخْتَنَصَّر Nabukodonosor /kaldejski kralj/
ه بُخْتُوِيّ puštu /= afganski/

بخثر بخش بخخ بخ

* بَخْثَرَ ه ra(za)suti, raspršiti, razdvojiti
تَبَخْثَرَ rasuti se, raspršiti se, razdvojiti se
بَخْثَرَة tak. = zamućenost vode; mrlja /na platnu/
* بَخْثَنَ في ه b. spor, lijen u
* (بخخ) بَخَّ ـُ بَجّ (za)hrkati; smiriti se /rasrđeni/; rositi, rominjati /kišica/; b. važan /posao/
ـ ه vodom iz usta poprskati /duhan/; ištrcnuti /otrov - zmija/
بَخّ velikodušan, plemenit; knez
بَخَّاخ štrcaljka; pulverizator
بَخَّاخَة štrcaljka; pulverizator
بَخَّة prskanje /duhana vodom iz usta/; kišica (rosulja)
بَخِّيّ sa natpisom: bahh /novčić/
بُخَّيْخَة štrcaljka; brizgalica, škropilica, raspršivač

~ الحَدَائِق vrtna prskalica
بَخْدَجَ في ه razmicati noge pri /hodu/
بَخْدَج debeo, gojazan
* بَخْدَن ـ ه nježna punačka djevojka
*بَخْدَعَ (pre)rasjeći /sabljom/

بخر

* بَخَرَ ـَ بَخْر isparavati se /voda/; dizati se para iz /lonca/
بَخِرَ ـَ بَخَر i. neugodan zadah iz usta; zaudarati /dah iz usta/
بَخَّرَ ه ه ispariti; dezinficirati; okaditi, odimiti /vočku/; (na)zakaditi
أَبْخَرَ ه prouzročiti da ima zadah iz usta
تَبَخَّرَ ispariti se, izlapiti; nakaditi se
أَبْخَرُ م بَخْرَاءُ جـ بُخْر k. ima neugodan zadah iz usta
Δ بَاخِر (< مَاخِر) k. zaljeva žito
بَاخِرَة جـ بَوَاخِر parobrod
الـ~ القَاطِرَةُ brod za vuču, teglac, remorker
الـ~ المُحَطِّمَةُ الجَلِيد ledolomac
~ البَرّ vlak, voz
بَخَّار k. puše u jelo
بُخَار جـ ات ، أَبْخِرَة para; isparavanje, ishlapljivanje; zadah, smrad
بَخَّارَة sumpor - ch.
بُخَارِيّ ← ابت parni; pun pare;
بَخْر kopriva; tak. → banātu
بَخَر zadah iz usta /pat. = halitosis/
بَخِر jak miris
بَخْرَاءُ /tak. = vrsta biljke/; c. art. = Bahra' /npl. blizu Palmire/
بَخْرَة /vrsta biljke/
بَخَرَة kopriva
بَخُور جـ ات ، أَبْخِرَة tamjan
ـ جَاوِيّ (جَوْرِي) izmima - bot.
ـ سُودَانِيّ elemi /vrsta biljne smole/
~ الأَكْرَاد devesilje, siljevina, pukovica /bot. Peucedanum officinale/
~ البَرّ tamjan slabije vrste /bot. Telephium imperati/
~ البَرْبَر
~ مَرْيَم ciklama, kolutka, klobučac, bokalčić, menegled, skr(i)ž /bot. Cyclamen europaeum/; trnulić, voluje oko, raman, ušac /bot. Pallenis spinosa/
بَخُورِيّ prodavač tamjana
بُوَيْخَرَة (parni) brodić
بُخَيْرِيّ جـ بَخَارِيّ dimnjak

بخز بخس

تَبَخُّر isparavanje, evaporacija
تَبْخِير izazivanje isparavanja, vaporizacija; kađenje, dimljenje, fumigacija
تَبْخِيرِيّ ispari
مُبَخِّر kadioničar /nosilac kadionice/; tak. = isparivač
~ الوَقُود karburator
مَبْخَرَة uzrok zadaha iz usta
مِبْخَرَة جـ مَبَاخِر kadionica; fumigator /aparat za dimljenje/
مَبْخُور nakađen; opijen /vinom/
* بَخَزَ ـَ بَخْز هـ izbiti, iskopati /oko/
* بَخَسَ ـَ بَخْس ه هـ oštetiti; nanijeti nepravdu; (s)umanjiti; suziti; sniziti /cijenu/; ne mariti za; izbiti, iskopati /oko/; varati
ـ الأَهَمِّيَّة umanjiti važnost, potcijeniti, omalovažiti
ـ ه حَقَّه okrnjiti pravo
بَخَّسَ nestajati /koštana moždina/
تَبَخَّسَ nestajati /moždina u kosti/
تَبَاخَسَ varati se međusobno
أَبَاخِسُ prsti
أَبْخَسُ (الأَثْمَان) (naj)niža /cijena/
بَاخِس neznatan, beznačajan; opak; nasilan; lukav /varalica
بَخْس nepotpunost; krnjenje /prava/; oštećivanje; nanošenje nepravde, niska cijena; prevelik porez /k. samo kiša zaljeva /žito/; niska /cijena/
~ لـ طَالِعِي na moju nesreću
بَخْسِيّ جـ بُخُوس k.ne treba zaljevati /žito i sl./
Δ بَخَشَ ـُ بَخْش هـ iskopati; probušiti, probiti, provaliti
ه بَخَّشَ dati napojnicu
Δ بُخْش جـ أَبْخَاش rup(ic)a
Δ بُخْشَة جـ أَبْخَاش ، بُخُوش rupa
ه بَخْشَشَ dati napojnicu (bakšiš)
ه بَخْشَوَانِيّ جـ ة baščovan, vrtlar
ه بَخْشَوَنْجِيّ baščovan, vrtlar
ه بَخْشِيش جـ بَخَاشِيش napojnica, bakšiš; dar, poklon; uzdarje, naknada

بخص

* بَخَصَ ـَ بَخْص هـ izbiti iščupati /oko/
بَخِصَ ـَ بَخَص i.otekline iznad ili ispod očiju
بُخْصَ usljed oboljelih mesnih dijelova papka šepati /deva/
تَبَخَّصَ uprijeti pogled, zagledati se; izvrnuti se očni kapak

أَبْخَصُ م بَخْصَاءُ ج بُخْص s oteklinom iznad ili ispod očiju
بَخَص mesni dio stopala (papka); ispupčeni dio dlana ispod prstiju; bjeličasto bolesno meso; spuštenost kožice ispod obrva a iznad očiju
بَخِص mesnato i žilavo /vime/ ili ono iz k. se teško muze
مَبْخُوص mršavo, s malo mesa /stopalo/; šepava (zbog bolesnog mesnog dijela - papka) /deva/
بخضل بخع
* (بخضل) تَبَخْضَلَ b. krupno i debelo /meso/
بَخْضَل mesnat, debeo, krupan
Δ بُخْضُر Buhtur /-npp./
* بَخَعَ ـَ بَخْع ه jako obuzeti /uzbuđenje i sl./; javno prekoriti; kopati /bunar/ dok se ne pojavi voda
ـ ه هـ (po)vjerovati
ـ هـ بالزِّرَاعَة neprestano obrađivati (bez ugarenja) - /zemlju/
ـ لَهُ نُسْخَةً iskreno posavjetovati
ـ نَفْسَهُ ubiti se /iz očaja i sl./
ـ ب ه preklati do zatiljka /ovcu/
ـ بُخُوع ل ه ب هـ pokoriti se priznavši /istinu/
بَخِعَ ـَ بَخَاعَة، بُخُوع ب هـ priznati /pravo/
بَخَّعَ ه javno ukoriti
أَبْخَعُ (naj)ubistveniji, razorniji; - iskreniji, spremniji /u poslušnosti/
بَخَاع vena (žila, tetiva) u kičmi niže zatiljka
بَخْعَة javni ukor; zbunjenost; stid
مَبْخُوع ukoren; zbunjen; postiđen
بخق
* بَخَقَ ـَ بَخْق هـ oćoraviti, oslijepiti /oko/
بَخِقَ ـَ بَخَق b. ćorav, jednook, oćoravjeti; b. ćoravo (slijepo), oslijepiti /oko/
أَبْخَقَ ه oćoraviti, izbiti oko
إِنْبَخَقَ b. ćoravo (slijepo), oslijepiti /oko/
أَبْخَقُ م بَخْقَاءُ ج بُخْق ćorav, jednook /čovjek/; f. slijepo /oko/
بَاخِق (العَيْن) ćorav, jednook
بُخَاق vuk; šakal, čagalj
بَخَق ćoravost, jednookost, glaukom - pat.
بُخُق šal za glavu
بَخِيق ćorav, jednook
مَبْخُوق ćorav, jednook
بخل
* بَخُلَ ـُ بُخْل b. škrt(ac), tvrd(ica)
ـ ب هـ على (عن) ه uskraćivati, ne dati, škrtariti s
بَخِلَ ـَ بَخَل b.škrt, škrtariti

بَخَّلَ ه predbacivati škrtost (da je škrt); prikazivati škrtim
أَبْخَلَ ه smatrati škrtim, naći da je škrt
تَبَاخَلَ ب هـ على (عن) ه nerado da(va)ti
بَاخِل ج بُخَّال، بُخَّل škrt, tvrd /škrtac
بَخَال، بَخَّال jako škrt, cicija
بَخَل škrtost /škrt
بُخْل škrtost, tvrdičluk
بَخْلَة škrtost (jednom prilikom)
بُخُول škrtost, tvrdičluk
بَخِيل ج بُخَلَاءُ škrt, tvrd /škrtac, tvrdica
مُبَخَّل vrlo škrt
مَبْخَلَة ono što navodi na škrtost, uzrok tvrdičluka
* (بخلص) تَبَخْلَصَ b. debelo i krupno /meso/
بَخْلَص debeo, krupan, korpulentan
بخلص بخم بخن
* بَخْم biljka bez stabljike
* بَخَنَ ـ b. visok, dugačak
إِبْخَنَّ spavati; zaspati; ustati, uspraviti se; ispružiti se /pri muzenju deva/
إِبْخَانَّ، إِبْخَأَنَّ ispružiti se; umrijeti
بَاخِن visok, dugačak
بخند
بَخْن visok, dugačak
* (بخند) إِبْخَنْدَى b. krupna /deva/; i. lijepo oblikovane zglobove prstiju /djevojka/
بَخَنْدَاة ج بَخَانِدُ، بَخَاد sa lijepo oblikovanim zglobovima na prstima; debela /noga/
بخنق
بَخَنْدَى lijepih zglobova na prstima
* (بخنق) تَبَخْنَقَ povezati glavu šalom /i sl./
بُخْنُق، بُخْنُق ج بَخَانِقُ šal, mahrama, bošča /za glavu i vrat/; veo, koprena; kućica /spuža/
مُبَخْنَق pjegav duž vilica do ušiju /konj/
* بُخْنُك šal. mahrama; veo, koprena
* (بخو) بَخَا ـُ بَخْو stišati se /srdžba/
بخو بخا بخو بخي
بَخْو (ة) mlitav, mekan; prazan /plod/
ه بَخُوسُ Bahus /bog vina/
* بَخِيّ na k.je napisano: bahh /novčić/
* بَدْ bravo /itj. za odobravanje/
* بَدَأَ ـَ بَدْء هـ (za)početi; prvo učiniti; stvoriti
ـ ب ه (ot)početi od (s), dati prednost
ـ ب (في) هـ (za)početi (s)
ـ من هـ iseliti se, izaći, otputovati iz
بدأ بدئ
بُدِئَ dobiti ospice (boginje)
بَدَّأَ ه potaknuti da počne, pokrenuti; uzeti kao novaka
ـ هـ على هـ dati prednost; učiniti prije nego

بَادَأَ ه ب هـ prvi početi, b.začetnik
أَبْدَأَ هـ stvoriti; pronaći, izumjeti; prvo učiniti
يُبْدِئُ وَ يُعِيدُ govori (radi) sve moguće
مَا يُبْدِئُ وَمَا يُعِيدُ ništa ne zna (da kaže)
أَبْدَأَ učiniti nešto vanredno; dobiti nove zube /dijete nakon mliječnjaka/; obaviti nuždu
ـ من هـ iseliti se iz; doći iz
تَبَدَّأَ ب هـ (za)početi (s)
إِبْتَدَأَ (ب، في) هـ (za)početi (s)
ـ هـ najprije (prije svega) učiniti
ـ ه ب هـ započeti, zapodjeti, povesti /razgovor/ s
ـ b. novak - kr.
إِبْتِدَاء početak; (ot)započinjanje; kr. = novicijat; stl. = početak pjesme
إِبْتِدَاءً u početku; za početak
ـ من هـ počev od
إِبْتِدَائِي početni; primarni, prvostepeni; pripravni, pripremni; osnovni, temeljni; elementarni; prvobitni; primitivni; gr. = imenska /rečenica/; k. se odnosi na podmet
أَبْدَأُ (naj)preći, -hitniji, -urgentniji
إِبْدَاء stvaranje; početak
بَادِئ k.počinje /začetnik; tch. = pokretač, starter
الـ ~ بالشَّرِّ napadač, agresor
الـ ~ ذِكْرُهُ u početku spomenuti
بَادِئَ ٱلْأَمْرِ (فِي ~ ٱلْأَمْرِ) spočetka, od samog početka, najprije
ـ بَدْء od samog početka
ـ ذِي بَدْءٍ odmah u početku, na prvom mjestu, u prvom redu
ـ الرَّأْيِ (فِي ~ الرَّأْيِ) bez razmišljanja (oklijevanja), kako mu je prvo naumpalo; odmah
بَادِئَة povod
بَدْء ج أَبْدَاء، بُدُوء početak; prvak, glavar, gospodar; udio od zaklane životinje; odvojena kost s mesom na njoj; nov bunar; pametan mladić
بَدْءًا najprije
بَدْءَ بَدْدٍ prije svega
بَدَاءَة početak; mladost; prvi stepen, prva instanca; pravo da prvi počne
بَدْأَة početak; udio (od zaklane deve); pravo da prvi počne; vrsta gljiva; mladost
بَدْأَةَ (ذِي) بَدْءٍ prije svega; odmah u početku, na samom početku
بُدْأَة početak; porijeklo; novoiskopan bunar

ـ ذ knez
بِدَايَة početak
فِي ~ الأَمْرِ u početku, s početka
بَدَائِيّ početni; prvobitni; primitivni; originalni; prethodni
بَدَائِيَّة prvobitnost; primitivnost
بَدِيئَة početak; mladost; pravo da prvi počne
مُبَادَأَة (ot)počinjanje; inicijativa
ـ بالشَّرِّ napad, agresija, početak neprijateljstva
مُبْتَدَأ početak; gr. = podmet, subjekt /imenske rečenice/
مِنَ ~ إِلَى الْمُنْتَهَى od početka do kraja
مُبْتَدِئ početnik; novajlija; kr. = novak
مَبْدَأ ج مَبَادِئُ početak; ishodište; osnova, temelj, baza; načelo, princip; razlog; izum, pronalazak /pl.tak.= osnovne crte, osnovni pojmovi; osnove, elementi, rudimenti
الـ ~ الصُّوَرِيُّ idealizam
الـ ~ وَالْمَعَادُ sve i sva, alfa i omega
لا مَبْدَأَ لَهُ besprincipijelan
مَبْدُوء tak.= početak
مُبْدِئ stvoritelj, tvorac
ـ مُعِيد uvježban, dresiran, miran /konj/
مَبْدَئِيّ početan; prvobitan; načelan, principijelan; glavni, osnovni
مَبْدَئِيًّا prvobitno; načelno, u principu
ه بُدَابَسْتُ Budimpešta /npl. u Mađarskoj/
ه بَدَاخُوسُ Badahos /pokrajina i grad u Španiji/
ه بَدَاسْفَان brnistra, žuk(v)a /bot. Spartium junceum/
ه بِدَال، بَدَّال pedala, podnožnik, podnožnica /na biciklu/
* (بدبد) بَدْبَدَة nesreća, nedaća
* بَدَحَ ـَ بَدْح b.težak /posao i sl./; lijepo i lagano koračati /žena/
ـ ب هـ odmah, bez pripreme učiniti; odati /tajnu/
ـ عن هـ ne moći nositi /teret - deva/
ـ ه b.težak, dotežati, pritisnuti
ـ هـ posjeći /drvo/; rascijepiti
ـ ه ب هـ udariti /štapom/
تَبَدَّحَ ljupko i nježno hoditi /žena/
تَبَادَحَ ب هـ jedan na drugog bacati /nešto mekano/
أَبْدَحُ مـ بَدْحَاءُ ج بُدْح širok, prostran
بَدَاح ج بُدُح široko polje, ravnica
بَدْح /vrsta ribe/

بَدَح /bot. Ficus glumosa/
بَدَحًا otvoreno, jasno
بِدْح ج بِدَاح، بُدُوح široko polje
بَدْحَة، بُدْحَة ravnica
بُدَيْح Budejh /čuveni pjevač/
بَيْدَحُ ـ مـ snažna, punašna, krupna /žena/
مَبْدُوح širok, prostran
Δ بَدَخَ ـَ بَدْخ هـ / بَذَخَ rasipati /imetak/
* بَدَخَ ـُ بَدْخ b.ugledan, na visokom položaju
بَدُخَ ـُ بَدَاخَة b.ugledan, na visokom položaju
بَدِخَ ـَ بَدَخ b.ugledan, na visokom položaju
تَبَدَّخَ على ه b.ohol prema, uznositi se pred
بَدْخ oholost, uobraženost
Δ ـ (بَذْخ) rasipnost
بَدِيخ ج بُدَخَاءُ ugledan, istaknut
بَيْدَخَة jedra, punačka /žena - jem./
ه بَدَخْشَانُ Bedahšan /obl. u Srednjoj Aziji/
ه البَدَخْشِيُّ Bedahši - npp.
* (بدد) بَدَّ ـَ بَدَد usljed debljine i razmaknuta stegna; i. razmaknute prednje noge /konj i sl./
ـ ـُ بَدّ هـ razdvojiti, razjediniti, razdijeliti; raširiti, razmaknuti /noge/; oštetiti; staviti posedlicu ispod /sedla/
ـ (ب) ه عن هـ odbiti, odvojiti, udaljiti, odstraniti od
بَدَّدَ umoriti se, sustati; sjedeći zadrijemati; pomokriti se; izvaditi svoj dio hrane /saputnicima/
ـ ه هـ razdvojiti, ra(za)suti, raspršiti; razdijeliti; rasipati, spiskati /imovinu/
ـ ه هـ عن ه هـ odstraniti od
ـ شَمْلَهُمْ razjedinio (raspršio) ih je
بَادَّ ponesenu hranu međusobno podijeliti /saputnici/
ـ ه هـ zamijeniti, trampiti s
أَبَدَّ zagledati se, dugo promatrati
ـ هـ الى هـ (is)pružiti /ruku/ prema
ـ هـ بين ه (po)razdijeliti među
ـ ه هـ بَصَرَه (نَظَرَه) dugo gledati
تَبَدَّدَ ra(za)suti se, raspršiti se, razići u
ـ هـ međusobno podijeliti; potpuno prekriti /prsa - nakit/
تَبَادَّ pojedinačno se boriti /svaki sa sebi ravnim protivnikom/
إِبْتَدَّ ه prići (napasti) svaki sa svoje strane; svaki iz po jedne sise dojiti /majku - blizanci/

إِسْتَبَدَّ ب هـ b. neovisno; samostalno postupati; raditi po svojoj volji; sam se baviti; držati samo za sebe, sam polagati pravo na, (samo) svojevoljno postupati; despotski (autokratski) vladati
ـ ب ه obuzeti, savladati /osjećanje/; pritijesniti, ugnjetavati; nametnuti svoje mišljenje
ـ برَأْيِه raditi po vlastitom nahođenju
ـ بفِكْرِه b.svojeglav, tvrdoglav
أُسْتُبِدَّ بِه otići
أَبَادِيدُ razdvojene, raspršene /ptice/
أَبَادِيدَ jedan po jedan, rasuti, odvojeno
أَبَدٌ مـ بَدَّاءُ ج بُدّ razmaknutih debelih stegna; razmaknutih prednjih nogu /konj/; krupan, korpulentan; f. tak.= široka /plećka/; razmaknutih i debelih stidničnih usana /žena/
أَبَدٌ tkalac
الـ ~ الزَّنِيمُ lav
إِسْتِبْدَاد samovolja; samovlada, autokracija, despotizam, apsolutizam
ـ بالرَّأْيِ svojeglavost; tvrdoglavost
إِسْتِبْدَادِيّ svojevoljan, samovoljan; despotski; autokratski, apsolutistički
إِسْتِبْدَادِيَّات samovoljni postupci
بَادّ unutarnja strana stegna (buta); dio leđa /konja i sl./ k.prekrije jahač svojim stegnom
بَدّ umor; broj
بُدّ izlaz, spas, bijeg (u)dio; razdvajanje; protuvrijednost; O ABC
بُدٌّ لِي moram, potrebno mi je
Δ ـ أَكْتُبُ ja ću (na)pisati /i sl./
لا بُدَّ sigurno, svakako, bezuvjetno
لا بُدَّ لَهُ مِنْهُ on to bezuslovno mora učiniti
لا بُدَّ مِنْ هَذَا ovo (to) je neophodno (potrebno); to je neminovno, neibježno, nužno
مِنْ كُلِّ بُدٍّ u svakom slučaju, svakako
بِدّ jednak, ravan, dorastao
بَدَاد dvoboj; borba, sukob /sebi ravni, vršnjaci
بَدَاد (ـ) pojedinačno, odvojeno, raspršeni; neka svaki stane prema sebi ravnom! /u borbi/
بُدَاد (u)dio
بِدَاد ج بُدُد podsedlica, jastuče /ispod sedla/
بَدَد snaga, moć, sila; potreba; prevelika dužina /stegna/
مَا لَهُ بِهِ بَدَد on mu ništa ne može
بُدَّة (u)dio; krajnje

بدبد
بدح
بدخ
بدد بد

بدة

snaga, moć, sila بِدَّة
ne možeš mu ništa مَا لَكَ بِهِ ـ
ravan, jednak, dorastao بَدِيد ل ه
pust, nenastanjen ـ سـ
otvorena, ravan; torba ـ
razdvajanje, raspršivanje; بَدِيدَة جـ أَبِدَّة، بَدَائِدُ
prostrana pustinja; nesreća
ravan, jednak, dorastao ـ سـ
razdvojene, raspršene /ptice/ تَبَادِيدُ
pojedinačno, svaki za se, تَبَادِيدَ
raspršeni, odvojeno - adv.
rasipanje, disperzija - phy. تَبَدُّد
razdvajanje, raspršivanje; rasipanje, rasipnost تَبْدِيد
rasipnik /rasipnik مُبَدِّد
mršav, klimav مُتَبَدِّد (ة)
samovoljan, svojevoljan; neograničena مُسْتَبِدّ
/vlast/ /despot, samodržac, autokrat; tiran
svojeglav, tvrdoglav ـ برأْيه
pagoda, ٥ (بدد) بُدّ جـ أَبْدَاد، بِدَدَة
hram /idola/; idol
sazreti; b. kao pun mjesec * بَدَرَ ـُ بُدُور
/dječak/; pomokriti se
(po)žuriti prema ـ (الى) ه هـ
iznenaditi, bahnuti, izbiti (kod), ـ (الى) ه
iznenada doći ili dogoditi se
prestići, preteći ـ ه الى ه هـ
iznenada izbiti /gnjev/; izmaći /riječ/ ـ من ه
b.rani (rano) بَدَّرَ
rano uraditi; O → ABC ـ هـ
(po)žuriti prema بَادَرَ الى ه هـ
pristati na; pristupiti /izvršenju/ ـ الى هـ
naumpasti بَادَرَ ه
prestići, preteći, učiniti prije, ـ ه (الى) هـ
preduprijediti
napasti /riječima/ ـ ه ب هـ
požuriti s, brzo uraditi; ـ (الى، ب) هـ
preći, dati se na /posao/
pun mjesec (za)sjati iznad; putovati (ići) أَبْدَرَ
u doba uštapa; zarumenjeti se /datulje/
nastojati što više iskoristiti /imetak prije ـ في هـ
punoljetstva siročeta - njegov skrbnik/
(zajedno) požuriti prema; تَبَادَرَ الى ه هـ
b. spreman, gotov za
samo se od sebe nametati (padati u ـ الى الذِّهْنِ
oči); najprije izgledati kao da odjednom naumpasti

odmah se razumjeti ـ الى الْفَهْمِ
nadmetati se, natjecati se oko ـ هـ
liti suze /oči/ إِبْتَدَرَ
prestići, preteći ـ ه
požuriti prema ـ (الى) ه هـ
natjecati se oko ـ هـ
dočeka ga odmah ـ ه قَائِلاً (بِالْقَوْلِ)
rekavši (riječima)
بَيْدَرَ ← ابت
užurban; u punom sjaju /uštap/ بَادِر جـ بَوَادِرُ
naglost, prenagljenost; بَادِرَة جـ بَوَادِرُ
izbijanje /gnjeva/; nepažnjom izmakla riječ;
(pred)znak, znamenje; preteča, vjesnik, „prva lasta“;
prvi korak; pobuda, poriv; strana (strijele) prema
vrhu; vršak (biljne) klice; kožica između ramena i
vrata; meso ispod grudne bradavice; bot.= najbolja
vrsta wars; lišće od badihat, hinna' ili huwwa'at
glupost, neumješnost, nespretnost ـ جـ ات
požuriti, pohiti, brzo, brže! بَدَارِ
brzo, žurno بِدَارًا
pile - orn. Δ بَدَارَة
Bedr - npp. بَدْر
Bedr /npl. blizu Mekke/ ـ سـ
uštap, pun mjesec; ـ جـ بُدُور
poglavar, starješina, knez; zreo mladić;
koža zametka (embrija); plitka zdjela, tanjir
pun mjesec ـ تَمَامٌ (~ تَمَامٍ)
brzina; žurba بَدَرَان
Bedra /obl. i selo u Iraku/ بَدْرَةُ
kesa (suma, težina) od بَدْرَة جـ بِدَر، بَدَرَات
10.000 dirhema ili 7.000 zlatnih
dinara ili 20 ratla; velika svota /novca/
koža zametka; mješina od ـ جـ بِدَر، بُدُور
jagnjeće kožice /za mlijeko/
živahno /oko/ ـ
kretanje naprijed, preticanje, utrkivanje بَدَرَى
kiša pred samu zimu; بَدْرِيّ
učesnik bitke na Bedru
debelo devče ـ جـ بَدَارَى
rani; rođena prije ostalih /deva/ ـ (ة)
pile - orn; jutro بَدْرِيَّة جـ بَدَارِيُّ
٥ بَيْدَر ← ابت
٥ بَيْدَرَى ← ابت
spremnost, gotovost تَبَادُر
zreo, odrastao /mladić/ مُبَادِر

prestizanje; inicijativa مُبَادَرَة
rani - adj. مُبَدِّر
lav مُبْتَدِر
(na)pudrati ٥ بَدَّرَ هـ
suzice /bot.Coix lacrima Jobi/ ٥ بدرانج
بدرق
(za)štititi (pratećі); rasipati /imetak/ * بَدْرَقَ ه هـ
rasipati se /imovina/ تَبَدْرَقَ
rasipanje; rasipnost تَبَدْرُق
rasipnik; pratilac (radi zaštite) / rasipan مُبَدْرِق
podrum; suteren ٥ بَدْرُوم جـ ات
suteren, podzemni sprat, ٥ بَدْرُون جـ ات
podrumski stan
بدع
izumjeti, pronaći; uvesti što * بَدَعَ ـَ بَدْع هـ
novo; proizvesti /novo/; početi; prvi put
učiniti; (is)kopati /bunar/ dok voda poteče
b. (iz)vanredan, بَدُعَ ـُ بَدْع، بَدَاعَة، بُدُوع
savršen, neuporediv
b. debeo; odebljati بَدِعَ ـَ بَدَع
pripisivati uvođenje čega novog بَدَّعَ ه
(novotarije), okriviti za hereziju
izumjeti, pronaći; أَبْدَعَ هـ
prvi učiniti, proizvesti; stvoriti, kreirati;
učiniti obaveznim izvršenje /zakletve/
uvesti neku novotariju; ـ
prouzročiti hereziju; nešto vanredno spjevati
/pjesnik/; premoriti se, klonuti, početi šepati /konj/;
b. slab, bezvrijedan /dokaz, isprika/
ostaviti na cjedilu; izudarati; ـ ب ه هـ
razočarati /tj. ne b.onakav kako se
očekivalo/; odlučiti se (da pođe) na /put/
nešto izvrsno učiniti, ـ في
b. izvanredan u, istaći se u
Nisam se mogao dovoljno ـ بِرُّهُ بِشُكْرِي
zahvaliti za njegovo dobročinstvo
konj (ili sl.) mu je malaksao أُبْدِعَ بِهِ
(počeo hramati)
b.odbijen /dokaz i sl./ ـ ب هـ
iskretanjem se promijeniti /istina/ تَبَدَّعَ
izumjeti, izmisliti, pronaći إِبْتَدَعَ هـ
uvesti novost ـ
smatrati novim, إِسْتَبْدَعَ هـ
neobičnim, nečuvenim
izum, pronalazak إِبْتِدَاع
originalnost إِبْتِدَاعِيَّة
stvaranje; oblikovanje, formiranje; إِبْدَاع

بدر

zamjena; nadomjestak; ـ جـ أَبْدَال
naknada, odšteta; protuvrijednost,
cijena, ekvivalenat; gr. = apozicija
plemenit, velikodušan ـ
permutativ implikacije ~ الإِشْتِمَال
pretplata; članarina ~ الإِشْتِرَاك
naknada za službu u inostranstvu ~ الإِغْتِرَاب
plaća za hranu ~ الأَكْل
školarina ~ التَّعْلِيم
novac za reprezentaciju, ~ التَّمْثِيل
naknada za vanredne troškove
putni troškovi (dodatak) ~ السَّفَرِيَّة
dodatak za stanarinu ~ السَّكَن
mjesto da بَدَلَ أَنْ . . .
(na)mjesto; (u zamjenu) za بَدَلاً مِنْ (عن) هـ
promjena; zamjena بَدْل
bolestan od kostobolje بَدِل
/ruku i nogu/, reumatičan
zamjena / plemenit(a roda) بِدْل جـ أَبْدَال
zamjena بَدْلَة
zubna proteza ~ الأَسْنَان
odijelo; kr.= misnica ـ جـ بَدَلاَت
svečana, paradna, gala- ـ تَشْرِيفَاتِيَّة
uniforma (odora, odijelo)
uniforma ـ رَسْمِيَّة
kupaći kostim ~ الحَمَّام
misničko ruho ~ القُدَّاس
presvlačenje, promjena odjeće بِدْلَة
supstitucioni بَدَلِيّ
/novčana/ odšteta; otkupnina بَدَلِيَّة
dobar čovjek, pravednik, بَدِيل جـ أَبْدَال
pobožnjak/ /pl. tak. = klasa sufija k. dolazi
odmah iza četvorice prvaka =aqṭāb/
zamjena; zamjenik, ـ جـ بُدَلاَء، أَبْدَال
zastupnik; dubl /u pozorištu/ / plemenit,
velikodušan; dopunski /k. služi za zamjenu/
supruga بَدِيلَة
naizmjeničan, alternativan بَدِيلِيّ
razmjena; uzajamnost, reciprocitet; تَبَادُل
gr. = prijevoj, apofonija
međusobne veze ~ الإِتِّصَال
razmjena mišljenja ~ الآرَاء
razmjena diplomatskih ~ التَّمْثِيل السِّيَاسِيّ
predstavništava
prenošenje misli, telepatija تَبَادُلُ الخَوَاطِر

ljuske /oraha, badema/ بَدْغ
k.se ukakio u gaće, usran; pokuđen; بَدِغ
krupan, debeo, dobrostojeći
krupan, gojazan بِدْغ
zamijeniti * بَدَلَ ـُ بَدْل هـ ب من هـ
(iz)promijeniti, preinačiti, predugojačiti ـ هـ
osjećati bolove u zglobovima بَدِلَ ـَ بَدَل
(kostima), i kostobolju (uloge)
mijenjati, promijeniti, preinačiti بَدَّلَ هـ
(za)razmijeniti s (za), dati ili uzeti ـ هـ ب ، من هـ
u zamjenu (kao naknadu, odštetu)
prepraviti u ـ هـ ب هـ
razmijeniti se s...za, بَادَلَ ه (ب) هـ
tramptiti se s...za
(iz)promijeniti; gr. = staviti u apoziciju أَبْدَلَ ه
staviti (na) mjesto ـ هـ ب هـ
(raz)zamijeniti za ـ هـ ب ، من هـ
(iz)promijeniti se; تَبَدَّلَ
(s)zamijeniti se, b. (s)zamijenjen; preobući se,
presvući se; obući svečano odijelo; putovati;
i.kostobolju (bolove u zglobovima)
razmijeniti, uzeti u zamjenu ـ هـ
zamijeniti...za ـ هـ ب هـ
međusobno zamijeniti تَبَادَلَ هـ
b.međusobno zamijenjeni إِنْبَدَلَ
b.promijenjen ـ
zamijeniti se međusobno s Δ إِبْتَدَلَ ب ، من هـ
zamijeniti, uzeti u zamjenu za; إِسْتَبْدَلَ (ب) هـ
željeti zamijeniti
(iz)promijeniti u ـ من هـ
(raz)zamjena; (iz)promjena, mijenjanje; gr. = إِبْدَال
zamjena radikala /npr. maḥada mj. madaḥa/
(međusobna) zamjena, permutacija إِبْتِدَال
(za)razmjena; naknada; promjena إِسْتِبْدَال
(iz)zamjenjiv إِسْتِبْدَالِيّ
metamorfoza إِنْبِدَال
(na)mjesto - prp. بَدَالَ
zelenar, piljar, bakal; trgovac živežnim بَدَّال
namirnicama; mjenjač, saraf
razmjena; O → ABC بِدَال
podezmni (pokriveni) kanal; بَدَّالَة
podzemni vod; sifon; telefonska centrala
prekriveni kanal za natapanje ~ الرَّيّ
/vrsta datulja iz Basre/ بَدَالِيّ
kostobolja, ulozi /ruku i nogu/ بَدَل

بدل

stvaralaštvo, tvoračka sposobnost; izum,
pronalazak; nečuveno djelo, jedinstven
poduhvat; osobitost, originalnost; novotarija;
stl. - izraz s novom iznenađujućom misli
stvaralački, tvorački; romantičan إِبْدَاعِيّ
romantika; romantizam إِبْدَاعِيَّة
vanredan بَادِع
stvaranje; pronalazak, izum; novotarija, novina بَدْع
(po) nekoliko puta, u više navrata بَدْعاً وَعَوْداً
nije (nikakvo) čudo, ne لاَ بَدْعَ أَنْ . . .
treba se čuditi što (da)
nov بَدِع
novo(tarija), novina, بِدْع جـ أَبْدَاع ، بُدُع
pronalazak; vrhunac (darežljivosti, znanja,
hrabrosti) /nov, originalan, neuporediv
nešto drugo (drukčije) nego ـ من
heretik; tiranin, silnik Δ بِدْعَتِيّ
novotarija, novina; بِدْعَة جـ بِدَع
novo učenje, herezija; sekta /pl. tak.
/modne/ novosti; /umjetnička/ djela
neuporediva /žena/ ـ جـ بِدَع ، أَبْدَاع
heretički, krivovjeran بِدْعِيّ
(iz)vanredan, divan, بَدِيع جـ بُدْع
(pre)krasan, sjajan, neuporediv,
nečuven, čudesan, jedinstven; rječit; debeo
stvoritelj, tvorac; pronalazač, izumitelj, ـ
otkrivač; pronalazak, izum, otkriće; nova
mješina; ljudski lik; dvostruko usukano uže
divno izrađen ~ الصُّنْع
lijepih crta, prekrasno /lice/ ~ القَسَمَات
nešto novo, čudesno, čudo; بَدِيعَة جـ بَدَائِع
originalno djelo; rijetkost; umjetničko djelo
govornički, retorički; stilistički بَدِيعِيّ
uvođenje novog, novatorstvo تَبَدُّع
čudesna, nečuvena stvar تَبْدِيع جـ تَبَادِيع
izumitelj, pronalazač; novator; مُبْتَدِع
pionir; heretik, krivovjerac / originalan /pisac/
izumi, pronalasci; novotarije, novine مُبْتَدَعَات
neuporediv, jedinstven /stvoritelj مُبْدِع
vanredna djela, tvorevine مُبْدَعَات
rastući, razbiti /orah i sl./ * بَدَغَ ـَ بَدْغ هـ
ukakiti se u gaće بَدُغَ ـُ بَدَاغَة
b. usran; zadnjicom se vući po zemlji بَدِغَ ـَ بَدَغ
okaljati ruke /zločinom/ ـ ب هـ
pomoći da podigne teret, zametnuti أَبْدَغَ ه

بدغ

~ قَرَارَاتِ ٱلإِبْرَامِ razmjena ratifikacionih instrumenata
~ السَّلَامِ međusobno pozdravljanje
~ الْمُعَامَلَةِ uzajamno općenje (saobraćanje veze)
تَبَادُلاً uzajamno, recipročno
تَبَادُلِيَّة uzajamnost, reciprocitet
تَبَدُّل promjena, preobražaj, preinaka, pretvaranje, preokret, mijena
تَبْدِيل mijenjanje, (iz)promjena; zamjena; preoblačenje, prerušavanje, preodijevanje
تَبْدِيلَة ج تَبَادِيلُ promjena; permutacija - mat.
مُبَادَلَة ج ات razmjena
مُبَادَلَات تِجَارِيَّة trgovačka razmjena
مِبْدَال prekidač, sklopka - el.
مُبْدِلُ ٱلأُسْطُوَانَات mjenjač (gramofonskih) ploča
مُبَدِّل mjenjač /struje/
مُتَبَادِل uzajaman, međusoban, obostran, recipročan; naizmjenična /struja/; opći, zajednički
* بَدَنَ ـُ بَدْن ه nadmašiti u debljini, krupnoći, b. deblji, krupniji od
بدن
ـ بَدْن، بُدْن، بُدُون b. krupan, korpulentan; b. debeo, gojazan
بَدُنَ ـُ بَدَان، بَدَانَة b. krupan, debeo
بَدَّنَ ostarjeti, oronuti; b. vrlo bogat
ـ ه obući oklop, pancir (-košulju)
بَادَنَ ه nadmetati, mjeriti se s... u krupnoći (debljini)
أَبْدَنُ (naj)krupniji, - deblji
بَادِن (ة) ج بُدَّن krupan, korpulentan; debeo, gojazan; star
بَدَانَة krupnoća, korpulentnost; debljina, gojaznost
بَدَن ج أَبْدَان، أَبْدُن tijelo; trup /aviona/; kratak oklop (pancir-košulja); noge zaklane deve; ud; rov; zid; rod, porijeklo; čast; dostojanstvo; prednji donji i leđni dio /košulje/ - / pl.abdan; /bot. Thapsia garganica/
ـ ج أَبْدُن، بُدُون stari kozorog (divojarac); kratka tunika /bez rukava/; svilena haljina
ـ ج بُدُون star(ac)
بَدِن krupan; debeo; star
بُدْن krupnoća; debljina, gojaznost
بَدَنَة ج ات، بُدُن ugojena deva (krava - za žrtvu); (ženska) košulja bez rukava
بَدَنِيّ tjelesni; fizički
بَدَنِيَّة krupnoća; gojaznost

بُدُونَة krupnoća; debljina
بَدِين ج بُدُن krupan; gojazan
مِبْدَان debeo, gojazan, k.brzo odeblja
مُبَدَّن (ة) debeo, ugojen, gojazan
مُبَدِّن ostario, star, oronuo
* بَدَهَ ـَ بَدْه ه snaći; iznenada doći, bahnuti kod; bez priprema (od)govoriti
بده باده
ـ ه ب ه iznenaditi s
بَادَهَ ه iznenaditi, neočekivano doći
ـ ه ب ه iznenada se pojaviti, iskrsnuti, bahnuti s
تَبَادَهَ (ب) ه improvizirati /govor, pjesmu/; takmičiti se /međusobno/ u improvizaciji
إِبْتَدَهَ ه improvizirati, bez pripreme održati /govor/
بَادِه (ة) ج بَوَادِهُ iznenađujući, nenadan
بَدَاهَة shvatljivost po sebi, očevidnost; iznenađenje; početak; improvizacija; intuicija
بَدَاهَةً intuitivno; sam od sebe, spontano; smjesta, odmah; iznenada
بِالْـ~ intuitivno; spontano
عَلَى الـ~ odmah, smjesta
وَمِنَ الـ~ أَنْ . . . očevidno je da...
بُدَاهَة početak (trčanja) - /konja/
بَدْه، بُدْه početak
بَدَهِيّ očevidan, neosporan, sam po sebi razumljiv; aprioran; intuitivan
بَدِيه : على الـ ~ neočekivano, iznenada; bez (prethodne) pripreme, ex abrupto
بَدِيهًا neočekivano; bez pripreme
بَدِيهَة ج بَدَائِهُ iznenađenje; početak trčanja; improvizacija; intuicija; nadahnuće, inspiracija; uživljavanje; pronicavost; dosjetljivost
عَلَى الـ ~ bez priprema (premišljanja), ex abrupto
ـ حَاضِرَة prisutnost (prisebnost) duha
بَدَائِهُ tak. = temeljne istine; divna postignuća (primjeri)
فِي بَدَائِهِ الْعُقُولِ sam po sebi / poznat, razumljiv
بَدِيهِيّ očit, očevidan, sam po sebi shvatljiv, neosporan; aksiomatski
بَدِيهِيَّة očevidna ili temeljna istina, aksiom, samo po sebi razumljivo, općepoznata stvar
مُبَادَهَات iznenađenja
مُبْتَدِه improvizator
مِبْدَه iznenadan / improvizator
Δ (بدو) بَدَا ـُ بَدَاء (~ بَدْأ) ب ه (za)početi s
ـ živjeti u pustinji
بدو بدا بداء

ـ بَدَاوَة، بَدَاوَة الى otići u pustinju
ـ بَدَاء، بَدَاءَة، بَدْو، بُدُوّ pojaviti se, ukazati se, ispoljiti se; izgledati, činiti se, pokazivati se
ـ له في ه naumpasti, dosjetiti se
ـ لِلْعِيَان izaći na vidjelo
بَدِيَ ـَ بَدًا b.puna glava /zemlja/
بَدَّى ه pokazati, istaknuti
بَادَى ه boriti se (u dvoboju) protiv
ـ ه ب ه otvoreno pokazati /mržnju/
أَبْدَى ه pokazati, istaknuti vidljivim; očitovati, izraziti, iznijeti, iskazivati; prvi put učiniti
ـ obaviti nuždu
ـ في ه b. nepravičan u /govoru/
ـ عَنْ نَوَاجِذِه pokazivati zube, neprijateljski istupiti protiv
ـ لَهُ صَفْحَتَهُ razotkriti se, pokazati se u pravom svjetlu (pravoj boji)
أَبْدَتِ الْحَرْبُ نَاجِذَيْهَا /rat je bio strahovit/
لاَ يُبْدِي حَرَاكًا nit se tiče nit se miče, sasvim je nepomičan
تَبَدَّى pojaviti se, ukazati se; živjeti u pustinji
تَبَادَى ličiti na (oponašati) Beduina tj. stanovnika pustinje
ـ ب ه međusobno otvoreno pokazivati /neprijateljstvo/
إِبْدَاء izjava; izjašnjenje, izraz, iznošenje, očitovanje
بَادٍ ج بَادُون، بُدًى، بُدِّيّ očit, očevidan, jasan; vidljiv, uočljiv, zamjetljiv
ـ لِلْعِيَان očevidan
بَادِي ٱلإِنْقِبَاضِ bez hrane, gladan; siromašan, bijedan
ـ الْعَنْقَة bez dlaka ispod donje usne
بَادٍ ج بُدَّاء، بُدَاة stanovnik pustinje, beduin, nomad
بَادِيَة Beduini; nomadi; seljaštvo
ـ ج ات، بَوَاد pustinja, stepa
~ الشَّام Sirijska pustinja
بَدَاءَة ج ات javljanje, pojava /pl. tak. = ukazane potrebe
بَدَاة ج بَدَوَات gljiva; zemlja, prašina; nova misao, novo mišljenje; mušica, hir; fantazija /pl. tak. = ukazane potrebe
بَدَاوَات različita mišljenja; napori
بَدَاوَة prva pojava, početak; život u pustinji; pustinja

بَدَاوَة pustinjski život; pustinja
بَدَاوِيّ pustinjski, beduinski; stanovnik u pustinji, Beduin
بَدْو pustinja; život u pustinji; početak; Beduini; nomadi
بَدَوَان novo mišljenje; mušica, hir
بَدْوَة strana /doline/
بَدَوِيّ، بَدْوِيّ pustinjski; beduinski; nomadski; seoski /stanovnik pustinje, Beduin
بَدَوِيَّة ج ات stanovnica pustinje, Beduinka
مُبْد čija se voda vidi /bunar/
مُبْدًى ج مَبَاد logor u pustinji
Δ بَدَى ـِ بَدْيٌ ب ه (za)početi s
أَبْدَى prekoračiti mjeru; tak. → bdw.
تَبَدَّى početi
إِبْتَدَى početi
بَاد k.počinje /tak. → bdw
بَادِيَ بَدِيٍّ najprije, prije svega
ـ الرَّأْيِ kako mu je prvo naumpalo
بَادِيَة ← بدو
بِدَايَة početak
بَدِيّ nov; prvi
* بَدَأَ ـَ بَدْءٌ (على) ه ه mrziti, prezirati, ne voljeti, b.odvratan; grditi, ružiti; zbog loše ispaše kuditi /zemlju/; nadmašiti u bestidnosti
ـُ ، بَدُؤَ ـُ، بَدِئَ ـَ بَدَاءٌ، بَدَاءَة على ه b. bestidan, besraman prema; b. razuzdan, razvratan; b. glup
بَادَأَ ه bestidno govoriti; nadmetati se u bestidnosti s; svađati se s; kuditi
أَبْدَأَ učiniti što bestidno, sramotno
بَدَاء bestidnost (u govoru); razvrat, blud; odvratnost, prijezir
بَدَاءَة besramnost; razuzdanost, raskalašnost; odbojnost, mržnja
~ اللِّسَان bestidan (prostački) govor
بَدِيء (ة) bestidan, besraman, bezočan; odvratan, gadan; nečist, prljav; bez trave za ispašu /zemlja/; podrugljiv
Δ بَدَجَ، بُدِجَ ج بِدْجَان jagnje /k.više ne doji/
* بَدَحَ ـَ بَدْحٌ ه narezati /jezik devčeta da bi prestalo dojiti/
ـ ه عن ه zguliti /kožu/ s
بَدِحَ ـَ بَدَحَ natrti se /butovi usljed hoda/
ـ ب ه b. od koristi

بذأ بذء بذؤ بذاء

بذح

تَبَذَّحَ (iz)liti kišu /oblak/
بَذَحَ ج بُذُوح (iz)liti kišu /oblak/
بَذَح natrvenost (butova hodom)
بِذْح posjekotina (na ruci)
* بَذَخَ ـَ بَذْخٌ ه rasjeći
ـ بَذْخ، بُذُوخ b. visok; b. ohol, gord, ponosan; b. uzvišen
بَذُخَ ـُ بَذَاخَة b. visok; b. ohol
بَذِخَ ـَ بَذَخ b. visok; b. ohol
بَاذَخَ ه nastojati slavom nadmašiti
تَبَذَّخَ visoko se uzdizati; uznositi se, uzoholiti se
بَاذِخ ج بُذَّخ (بُذَخَاء) visok; ohol; ponosan; raskošan
ـ م ج بَوَاذِخ krupna (gojazna) žena
بَاذِخَة ج بَوَاذِخ jako visoka planina
بَذَّاخ ohol, ponosan
~ (الهَدِير) k.mnogo riče /deva/
بُذَاخِيّ velik
بَذَخ ، بَذْخ raskoš, luksuz, sjaj; oholost, ponos
بِذْخ /itj. devi da prestane rikati/
بَذِيخ ج بُذَخَاء visok; ponosan; ohol
بَيْذَخ م krupna, debela, gojazna /žena/
ه بَذْخَشَان Bezhašan /obl. u SSSR, sjeverno od Horasana/

بذذ بذ بذاذ

* (بذذ) بَذَّ ـَ بَذَذ، بَذَاذ، بَذَاذَة، بُذُوذَة b. u lošem stanju; b. iznošen, star, pohabati se, izlizati se; b. prljav, uprljati se; b. neugledan
ـُ بَذّ، بَذِيذَة ه pobijediti; savladati; pokoriti, ukrotiti; nadmašiti; poniziti; pretići, prestići
بَاذَّ ه pokušati da pretekne, utrkivati se s
إِبْتَذَّ ه من ه dobiti, primiti /dug/ od
أَبَذّ samcat /int. uz aḥaḏḏ/
بَاذّ (ة) loš, slab, rđav; aljkav, neuredan, nemaran, neugledan, otrcan, pohaban, iznošen, star, izlizan; nečist, prljav
بَذّ pobjeda, pokorenje /samcat, jedini /int. uz faḏḏ/; razdvojene /datulje/
ـ (ة) jednak, ravan; sličan; iznošen, star; nečist; loše /stanje/
~ البَخْت loše sreće
بِذّ sličan; jednak
بَذَاذ (ة) loše stanje; prljavština; iznošenost; neugledno
بَذَاذَيْك raspršeni, razdvojeni /ljudi/

بَذَذ slabo stanje; nečistoća; pohabanost; neugledno
بَذَّة (u)dio
بَذُوذَة loše stanje...
بَذِيذ sličan; jednak
بَذِيذَة loše stanje, bijeda; prljavština; pobjeda; udio
بَذَرَ ـُ بَذْرٌ ه (po)sijati, rasipati /imovinu/ širiti /nauku/
ـ ه iskušati /čovjeka/; razasuti /ljude i sl./
ـ zazelenjeti se tu i tamo /zemlja/
بَذُرَ ـُ بَذَارَة ne moći (sa)čuvati tajnu, b. indiskretan
بَذَّرَ ه rasipati /imetak/; sijati
ـ ه iskušavati
بَاذَرَ ه rasipati
تَبَذَّرَ rasuti se, b. ra(za)sut; b. straćen, proćerdan; pokvariti se i požutjeti /voda/
إِنْبَذَرَ razići se, rasuti se, raspršiti se
Δ بَوْذَرَ ه (pre)koriti
بَذَّار sijač; rasipnik
ـ (ة) k.sije, zasijava; rasipan
بَذَار doba sjetve
بَذَارَة rasipanje
بَذَارَة rasipnost
بَذَّارَة sijačica /stroj/
بُذَّارَة blagoslov; hranjivost; potomstvo
بَذَرَ، بِذَر ← شذر
بَذْر sijanje, zasijavanje, sjetva; potomstvo; potomak
ـ/ة/ ج بِذَار، بُذُور sjemenje
بُذُور tak.= koštice /plodova/
بَذِر rasipan; brbljiv; hranjiv / sijač; brbljivac, naklapalo, blebetavac
بَذْرَة ج بَذَرَات sjemenka; jezgra; klica
بُذُرَّى ništavan, isprazan, lažan; rasipan
بَذُور ج بُذُر indiskretan / klevetnik
بَذِير ج بُذُر indiskretan čovjek; klevetnik / jako /int. uz kaṯīr/
بَيْذَار brbljav(ac)
بَيْذَارَة ـ سـ brbljav(ac)
بَيْذَرَانِيّ brbljav(ac)
تَبْذَار brbljav(ac)
تَبْذَارَة ـ سـ brbljav(ac)
تَبْذِير rasipanje /imetka/, rasipnost

مَبْذَر mjesto gdje se sije
مُبَذِّر rasipnik
مِبْذَرَة sijačica /stroj/
مَبْذُور mnogi, mnogobrojan, obilan
مُسْتَبْذِر hitar, odlučan, energičan; k. izljeva kišu /oblak/
نَبْذَرَة ← (نبذر)

بذرق
* بَذْرَقَ هـ rasipati /imetak/
ه ـ ه (za)štititi (pratećі)
ه بَذْرَقَة pratnja (za zaštitu), pratioci
ه مُبَذْرِق zaštitnik, pratilac
ه بَذِسْقَان žuk(v)a, brnistra /bot. Spartium junceum/

بذع
* بَذَعَ ـَ بَذْع ه هـ prepasti, prestrašiti; proderati, probiti
ـ prokapati, procuriti /posuda/
Δ بَذِعَ ـَ بَذَع (< فَزِعَ) prepasti se, bojati se
أَبْذَعَ ه (pre)plašiti, (pre)strašiti
بَذْع voda što (pro)kapa /iz posude/
بَذَع strah, bojazan

بذعر بذق بذقر بذقط بذل
* (بذعر) إِبْذَعَرَّ razbježati se, raspršiti se; (po)juriti da prvi stigne (nađe)
* (بذق) بَاذِق vrlo /int. uz ḥāḏiq/
بَذْق جـ بُذُوق malen; lagan / vodič
ه بَيْذَق ← ابت
مُبَذَّقَة čovjek k.bolje govori nego što radi
* (بذقر) إِبْذَقَرَّ razići se; raspršiti se, razbježati se
* بَذْقَطَ b. rasipan; b. brbljav
ـ هـ rasipati
* بَذَلَ ـُ بَذْل هـ dati /obilno/, pružiti, potrošiti, žrtvovati; (svakodnevno) upotrebljavati (oblačiti), pohabati /odjeću/; zlostavljati
ـ خَطَّهُ ب هـ pismeno obećati
ـ جَهْدَهُ uložiti sav trud (sve sile), (po)truditi se, naprezati se, (uz)nastojati
ـ دِيبَاجَتَهُ (o)sramotiti se
ـ السَّيْفَ في ه sve sabljom (po)sjeći
ـ الطَّاعَةَ ل ه poslušati, pokoriti se
ـ الغَالِيَ والرَّخِيصَ في سَبِيلِ dati...sve od sebe za...
ـ قُصَارَى طَاقَتِه učiniti sve moguće
ـ كُلَّ غَالٍ dati sve
ـ كُلَّ مُرْتَخَصٍ وَغَالٍ في سَبِيلِ dati sve od sebe za...
ـ كُلَّ مُسَاعَدَةٍ pružiti (ukazati) svaku pomoć
ـ مَاءَ وَجْهِه žrtvovati svoju čast (svoj ugled); poniziti se; obeščastiti, osramotiti
ـ مَجْهُودًا (po)truditi se, nastojati
ـ مَجْهُودَاتِه ulagati sve svoje sile, ne žaliti nikakva truda
ـ المَسَاعِيَ učiniti napore, ulagati trud
ـ نَفْسَهُ دُونَ (عن) žrtvovati se za
ـ النَّفْسَ وَالنَّفِيسَ sve žrtvovati, dati sve što ima
ـ نَكِيثَتَهُ في uprijeti sve svoje snage pri, svom silom nastojati u
ـ وُسْعَهُ učiniti sve moguće (sve što se može)
بَذَلَتْ نَفْسَهَا podala se
بَاذَلَ هـ obilno dati
تَبَذَّلَ b. rasipan; b. darežljiv; sam sobom raditi; neozbiljno se ponašati; b. bezbrižan; b. veseo; b. familijaran; nepristojno (bestidno, prostački) se vladati; podavati se; b. lakog morala /žena/; b. neskroman, neumjeren
ـ هـ ne štedjeti /svoje sile, haljine/
إِبْتَذَلَ هـ svakodnevno nositi, ne čuvati /odjeću/; zloupotrebljavati; profanisati, učiniti banalnim (trivijalnim)
ـ sam sobom obavljati; bestidno se ponašati; prosto se izražavati; b.običan, svakidašnji, otrcan, banalan, vulgaran, prost, trivijalan
إِسْتَبْذَلَ ه هـ (za)moliti da mu da(ruje)
إِبْتِذَال iznošenost, pohabanost; otrcanost, banalnost, vulgarnost; poniženje; trošenje samo dijela svoje snage /u konja/
بَاذِل darežljiv /darovatelj
بَذَّال vrlo darežljiv; rasipan
بَذْل spoljašnost; davanje; trošenje; žrtvovanje; trošenje samo dijela svoje snage /u konja/; darežljivost / darežljiv
ـ جـ بُذُول dar, poklon
~ يَمِينِه koliko je mogao
بِذْلَة (svakidašnje) odijelo, odjeća
ـ رَسْمِيَّة uniforma
~ السَّهْرَة večernje odijelo
~ الشُّغْلِ (العَمَلِ) radno odijelo
بَذُول darežljiv
تَبَذُّل nepristojnost
في ~ nepristojno
مُبْتَذَل pohaban, iznošen; otrcan, banalan, običan, svakidašnji, vulgaran, prost
مِبْذَال جـ مَبَاذِيلُ jako darežljiv
مِبْذَل جـ مَبَاذِلُ svakodnevna odjeća; dronjci, tralje, pohabano odijelo; papuča /pl. tak. = kućna odjeća
في مَبَاذِلِه fig. = u privatnom životu
مِبْذَلَة svakidašnje ili iznošeno odijelo
مُتَبَذِّل običan, prost, jednostavan; slobodan; neusiljen

بذلخ بذم
* بَذْلَخَ dato obećanje ne ispuniti
بِذْلَاخ neispunjenje datog obećanja / k. ne ispuni dato obećanje
* بَذُمَ ـُ بَذَامَة b. čvrst, postojan, odlučan; znati se suzdržati u srdžbi, ne ljutiti se za sitnicu
أَبْذَمَ i. otečenu stidnicu /uspaljena deva/
بُذْم razboritost; odlučnost, postojanost, čvrstina, snaga; duh; debljina; koža
بَذِيم usta sa zadahom; čvrst, postojan; odlučan
ـ، بَذِيمَة ـ سـ k.se ne srdi zbog besposlice
مِبْذَم ـ مـ snažna deva
ه بَذَنْدُونُ Bezendun /hist.= npl. u Maloj Aziji/

بذو بذا بذو
* (بذو) بَذَا ـُ بَذْو على ه bestidno govori protiv
بَذُوَ ـُ بَذَاء، بَذَاءَة b. raskalašen, razuzdan, razvratan
بَاذَى ه bestidno govoriti; psovati
أَبْذَى على ه besramno govoriti protiv
بَذَاء (ة) bestidan govor; raskalašenost, razvrat
بَذِيّ جـ أَبْذِيَاءُ bestidan, besraman, bezobrazan /u govoru/

برأ برء بروء
* بَرَأَ ـَ بَرْء، بُرُوء ه هـ stvoriti /iz ničega/
ـ من هـ ozdraviti od; zacijeliti, zarasti /rana/
بَرُأَ ـُ بُرْء، بُرُوء ozdraviti; zarasti /rana/
بَرِئَ ـَ بُرْء، بُرُوء ozdraviti, zarasti
ـ بَرَاء، بَرَاءَة، بُرُوء من هـ b.bez /duga/, b. slobodan, osloboditi se, nemati (udjela u), b.izvan, b. nevin, nedužan u
بَرَّأَ ه priznati da je nevin, opravdati; vratiti zdravlje, dati da ozdravi /Bog/
ـ ه من هـ riješiti, osloboditi (duga i dr.)
ـ ذِمَّتَهُ umiriti svoju savjest, izvršiti svoju dužnost
ـ سَاحَتَهُ osloboditi (od); razdužiti, rasteretiti od, izbaviti; opravdati se
بَارَأَ ه هـ napustiti, ostaviti, odreći se; na miran (lijep) način otpustiti
ـ ه على هـ na miran način razvesti se /od žene/
أَبْرَأَ stupiti u prvi (odn.posljednji) dan u mjesecu

Δ بَرْبَخ جـ بَرَابِخُ podzemna odvodna cijev, cijev .za drenažu; rupa /u mekom dijelu hljeba/
~ البَوْل mokraćna cijev (an.urethra)
Δ بَرْبَخْتِي kameleon - zo.
* بَرْبَرَ brbljati; halabučiti, žamoriti; gunđati; meketati
بربر
تَبَرْبَرَ berberizirati se
بَرْبَار brbljavac; bukač; lav /k. zvekeće /kofa/
بَرْبَرُ Berber /npl. u Sudanu/
بَرْبَر جـ بَرَابِرُ، بَرَابِرَة Berberi /hamtiski narod u Africi/; barbari, varvari
بِرْبِر جـ بَرَابِرُ ptiče; pile
بَرْبَرِيّ berberski; brbljav; barbarski, nekulturan / Berber; barbar, varvar
بَرْبَرِيَّة Berberka; berberski jezik; barbarstvo, varvarstvo, divljaštvo, surovost
بَرْبُور جـ بَرَابِيرُ slina, sluz /iz nosa/
بُرْبُور جـ بَرَابِيرُ prekrupa; pl. kaša od prekrupe, bungur
ه بَرْبِير ← ابت
مُبَرْبِر lav
مُتَبَرْبِر barbarski, varvarski
ه بَرْبَرَا Berbera /luka u Somaliji/
ه بَرْبَرُوس Barberus, Barbarosa (= gusar Arudž) - npp.
ه بَرْبَرُوسَّا ـ ذ Barbarosa /njem. car, Friedrich/
ه بَرْبَرِيس žutika (žuta) šimširika, žutikovina /bot. Berberis vulgaris/
Δ (بربز) بَرْبُوز varalica; pepeljuga /bot. Blitum = Chenopodium/
* بَرْبَسَ هـ (po)tražiti
بربس
Δ ـ mrmljati, gunđati
تَبَرْبَسَ ići kao pas; lako koračati; brzo proći; mrmljati, gunđati
بِرْبَاس dubok bunar
ه بَرْبِيس ← ابت
Δ بَرْبَشَ treptati, migati okom
Δ بَرْبَصَ هـ obilno navodniti, zaliti
Δ بَرْبَطَ في هـ bućkati, pljuskati; brčkati se, pračakati se /u vodi/
ه بَرْبَط جـ بَرَابِطُ harfa; gitara; lutnja, ud - mus.
ه بِرْبِيطِيَاءُ ← ابت
Δ بَرْبَكَ (على) ه prevariti, nasamariti
بَرْبَكَة جـ بَرَابِيكُ prijevara; afektirana žalost
بَرْبُوكَة جـ بَرَابِيكُ prijevara

بَرِيء (Δ بَرِيّ) جـ ون، أَبْرِيَاءُ، أَبْرَاء، بِرَاء، slobodan, čist, neumiješan; nevin, nedužan; bezazlen; ozdravio, zdrav; zacijelio, iscijeljen, zarastao
بُرَآء
بَرِيَّة جـ بَرَايَا stvorenje; ljudi, svijet, narod
تَبْرِئَة oslobođenje /od duga/; opravdanje
مُبَارَأَة odricanje; razvod, rastava; dokumenat o razvodu
ه بَرَاتِيكَا، بَرَاتِيكَةُ ukidanje karantene
ه بَرَاجُ Prag /npl. u Češkoj/
ه بَرَاجْوَايُ Paragvaj /drž. u Južnoj Americi/
ه بَرَارِيكُ barake
ه بَرَازَافِيلُ Brazavil /Brazzaville, npl. u Kongu/
ه (الـ) بَرَازِيلُ Brazil /drž. u Južnoj Americi/
ه بَرَازِيلِيّ brazil(ijan)ski /Brazil(ijan)ac
ه بَرَاسَاء ljudi, svijet, narod
ه بَرَاسُودِمِيُم prazeodim - ch.
ه بَرَاسِيرِي pivnica
ه بَرَاشُوت padobran
ه بَرَاطِرَة carevi, imperatori
ه بَرَاغُ Prag /npl. u Češkoj/
ه بَرَاغَا Braga /npl. u Portugalu/
ه بَرَاغْمَاتِزْم pragmatizam
ه بَرَاغْمَاتِيسْم pragmatizam
ه بَرَافَان paravan
ه بْرَافُو bravo!
ه بَرَافِين parafin - ch.
ه بَرَاكْسِيتَلُ Braksitel /grč. kipar/
* بَرْأَلَ nakostriješiti se /pijevac i dr./
تَبَرْأَلَ nakostriješiti se
برأل
إِبْرَأَلَّ nakostriješiti se
برال
بُرَائِلُ vratno perje /pijetla/; trava, bilje
بُرَائِلَى vratno perje
بُرَائِلِيّ pijetao, kokot
مُبَرْئِل ل هـ spreman na /zlo, bitku/
ه بَرَاهَا Prag /npl. u Češkoj/
ه بَرَاهْمَا ـ ذ Brahma /indijsko božanstvo/
ه بَرَاهْمَابُوتْرَا Brahmaputra /rijeka u Indiji/
ه بَرَاهْمَابُوتْرَا Brahmaputra /rijeka u Indiji/
ه بَرَاهْمَانِيَّة brahmanizam
ه بَرَاهِمَة Brahmani /pripadnici najviše (svećenicke) kaste u Indiji/
ه (برب) بَرْبَه، بَرْبَى ← ابت
ه بَرْبَارِس، بَرْبَارِيس šimširika, žutika, ocetka /bot. Berberis vulgaris/
ه بَرْبَاوِيّ zamršen, zakučast

ـ ه izliječiti, iscijeliti
ـ ه من هـ osloboditi, riješiti, izbaviti, oprostiti od
تَبَرَّأَ الى ه pribjeći da bi bio oslobođen
ـ من osloboditi se, riješiti se; b. opravdan, b. nevin u, smatrati se nedužnim, b. oslobođen, proglašen nevinim; odreći se; zbaciti sa sebe svaku odgovornost
تَبَارَأَ rastaviti se /supruzi/; razići se, razdvojiti se; smatrati se lišenim međusobnih obaveza
إِسْتَبْرَأَ ه ne općiti sa /ženom/ zbog menstruacije
ـ ه suzdržavati se, sustezati se; oprati /ud/ nakon mokrenja; sve do na kraj pretražiti /zemlju/; ići do kraja da bi se riješio sumnje
ـ dočekati zakonski rok čekanja /dva mjeseca i šest dana do preudaje - žena/
ـ من osloboditi se, riješiti se; tražiti oprost grijeha ili oslobođenje od duga; očistiti (oprati se) od /ostataka mokraće/; nastupiti prvi (odn. posljednji) dan /mjeseca/
إِبْرَاء izliječenje; oslobođenje od plaćanja duga
إِسْتِبْرَاء oslobođenje, izbavljenje; s uzdržavanje (od snošaja); čišćenje /uda/
~ الحَمَل posveta žrtve, konsekracija hostije - kr.
بَارِئ stvoritelj, tvorac
ـ جـ بِرَاء izliječen
بَرْء stvorenje, stvaranje
بُرْء ozdravljenje; zacijeljenje
بَرَاء prva noć u mjesecu
ـ من هـ slobodan, čist, k.nema; nevin, nedužan
بَرَّاء ← بري
بَرَاءَة جـ ات oslobođenje; odricanje; nevinost, nedužnost; privilegija; dozvola; diploma; dekret, povelja, berat; licenca, patent; pasoš
~ الإِخْتِرَاع patent za pronalazak
~ البَابَا papina bula
~ التَّنْفِيذ ovlaštenje o izvršenju
~ الثِّقَة vjerodajnica - tun.
~ ذِمَّة namira, potvrda, priznanica
~ السَّاحَة potpuna nevinost, nemiješanje
~ القُنْصُل egzekvatura
على ~ bez krivice, nevin, nedužan; bezazlen
بَرْآن neženja
Δ بَرَاة، بَرَاءَة ← بري
بُرْأَة جـ بُرَأ lovačka koliba, zaklon, zasjeda
بُرُوء ozdravljenje; zacijeljenje

○ (برين) بَرْبِينَة ابت
/satroegipatski/ hram, بِرْبَة جـ بَرَابٍ ○
ruševina, razvalina; labirint
mrena /ich. Barbus fluviatilis/ بَرْبُون ، بُرْبُونِيّ ○
hram /staroegipatski/; labirint; zbrka بِرْبَى ○
žuta (barska, vodena, divlja) بَرْبِيت ○
perunika /bot. Iris pseudacorus/
papirus بَرْبِير ○
mrena /ich. Barbus fluviatilis/ بَرْبِيس ○
crijevo /nargile, klistira/ - sir. بَرْبِيش ○
haljine بِرْبِيطَيَاءُ ○
obična vrbena, sporiš ljutovnica بَرْبِينَة ○
/bot. Verbena hybrida/
rasjeći, razrezati * بَرَتَ ـ بَرْت هـ
zbuniti se, b.smeten بَرِتَ ـ بَرَت
b.vješt, spretan أَبْرَتَ
iznenada doći, bahnuti kod إِبْرَنْتَى على ه
pripremiti se za ـ ل هـ
(bijeli) šećer; sjekira - jem. بُرْت
(vješt) vodič ـ جـ أَبْرَات
vještina, spretnost بُرْتَة
opak, zao, loš بَرَنْتَى
pustinja بَرِّيت جـ بَرَارِيتُ
vješt vodič; ravnica بِرِّيت
○ بَيْرُوتُ ← ابت
vješt vodič; šećer مِبْرَت
spreman, gotov; nizak, omalen مُبْرَنْت
Portugal /drž. u Evropi/ ○ (الـ) بُرْتُغَالُ
portugalski /Portugalac ○ بُرْتُغَالِيّ
portugalski jezik; Portugalka ○ بُرْتُغَالِيَّة
Portugal ○ بُرْتُقَالُ
naranče, pomorandže, partokali ○ بُرْتُقَال / ة /
/bot. Citrus aurantium/
vrsta velike naranče ـ أَبُو سُرَّة
narača, partokal ○ بُرْتُقَالَة جـ ات
narančast, partokali (boje); ○ بُرْتُقَالِيّ
portugalski / Portugalac
naranče, partokali ○ بُرْتُقَان / ة /
narančast, partokali (boje) ○ بُرْتُقَانِيّ
razdirati Δ بَرْتَكَ هـ
b.uporan u ـ على هـ
brežuljci, brdašca بَرَاتِكُ
naranče, partokali ○ بَرْتُكَال
protokol ○ بُرْتُكُول
Bartolomej /kr.= jedan ○ بَرْتُلْمَاوُس

برت

od dvanaest apostola/
Portugal ○ بُرْتُوغَالُ
partija, stranka ○ بَرْتِيَّة
živjeti u blagostanju, * بَرِثَ ـ بَرَث
izobilju, uživati
ravno بَرْث جـ أَبْرَاث ، بِرَاث ، بُرُوث ، بَرَارِثُ
mekano zemljište; pješčani hum; dobar vođa
najbolja bijela pšenica ○ بُرْثُجَانِيَّة
sjedjeti prekrštenih nogu (turski) Δ بَرْثَطَ
ispeti se na ـ في هـ
sjedjeti stalno kod kuće, ـ في القُعُود
nikud ne izlaziti (iz kuće)
opasno mjesto بُرْثُوطَة
kandža, pandža, čaporak, šapa * بُرْثُن جـ بَرَاثِنُ
tak.= vrsta žiga /na devi/ الأَسَد ~
vrsta žiga /na devi/ بَرْثَان
partski / Part /hist. = pripadnik ○ بَرْثِيّ
naroda u sjevernoj Perziji/
pojaviti se, ukazati se, izbiti; * بَرَجَ ـُ
ulaziti /prema zenitu - zvijezde/
i.u izobilju /jela, pića i dr./; بَرِجَ ـَ بَرَج
lijepo izgledati; i. bionjaču k. posvuda
pravilno okružuje zjenicu /oko/
sazidati toranj (kulu) بَرَّجَ
proreći iz kretanja zvijezda ـ هـ
sagraditi toranj (kulu); i.lijepe sinove أَبْرَجَ
nakititi se, nagizdati se, dotjerati se; تَبَرَّجَ
pokazivati svoje draži (čari, ljepotu - žena)
(naj-)jači أَبْرَجُ
lijepih očiju /tj. sa bionjačom ـ مـ بَرْجَاءُ جـ بُرْج
k. posvuda pravilno okružuje crnu zjenicu)
stap /za metenje mlijeka/ إِبْرِيج
okretan mornar; kapetan broda بَارِج
bez palube (krova) otkriven ـ (ة)
/brod/; velikodušan
jako zao, opak بَارِجَة ـ سـ
bojni (ratni) brod; linijski brod; ـ جـ بَوَارِجُ
barka; krčma, svratište
čuvar golubinjaka /golubova - pismonoša/ بَرَّاج
izgled /oka/ sa bionjačom koja بَرَج
pravilno posvuda okružuje crnu zjenicu
lijep(og. lica); svijetao; jasan; poznat ـ جـ أَبْرَاج
toranj, kula; بُرْج جـ بُرُوج ، أَبْرَاج ، أَبْرِجَة
tvrđava, bastion, grad; zamak, dvorac, kaštel
Ajfelov toranj ~ ايفل

برج

Babilonska kula ~بَابِلَ
golubinjak ~الحَمَام
kula s rezervoarom za vodu ~المِيَاه
(zodijakalno) zviježđe; ـ جـ بُرُوج
/pl. c. art. = ime 85. poglavlja Q./
zviježđe Orla /ast.Aquila/ ~ العُقَاب
zviježđe Pegaz ~ الفَرَس الأَعْظَم
znakovi Zodijaka بُرُوجُ الأَفْلَاك
Burdžan - npp.; O → ABC بُرْجَانُ
بُرْجَان ← حِسَابُ الـ ~
držan u golubinjaku /golub/ بُرْجِيّ جـ ون ، بَرَاجٍ
tak. = /nadimak nekih البُرْجِيُّونَ
mamelučkih sultana/
○ بُرُوجِيّ ← ابت
cvat, cvjetovi تَبَارِيج
sa šarama u obliku tornjeva /platno i dr./; مُبَرَّج
okružena (osigurana) kulama /tvrđava/
○ بُرْجَاس ← برجس
dunavski Bugari ○ بُرْجَانُ
plašt (platno) od * بُرْجُد جـ بَرَاجِدُ
crvene vune ili grube (fine) prugaste tkanine
natjecati se u gađanju; ○ بَرْجَسَ
učestvovati na turniru
turnir; meta; ○ بُرْجَاس ، بِرْجَاس جـ بَرَاجِيسُ
natjecanje u gađanju /mete na vrhu koplja/;
meta na koplju; gomila kamenja; tak. mirgās
turnir; natjecanje u gađanju; trka ○ بَرْجَسَة
○ بِرْجِيسُ ← ابت
omesti, pomesti, pokvariti račun Δ بَرْجَلَ
šestar ○ بَرْجَل جـ بَرَاجِلُ
šestar za mjerenje šupljina ـ دَائِر
gunđati; mrmljati Δ بَرْجَمَ
grubo govoriti ـ الكَلَامَ
članak /prsta/; بُرْجُم ، بُرْجُمَة جـ بَرَاجِمُ
zglob /šake, stopala/; srednji prst /pl. tak.
= Beradžim /ogranak Tamim-plemena/
pragmatičan ○ بَرْجَمَاتِيّ
pragmatizam ○ بَرْجَمَاتِيَّة
buržoaski, buržujski ○ بُرْجُوَازِيّ
buržoazija ○ بُرْجُوَازِيَّة
Jupiter /planeta, ast./ ○ بِرْجِيس
mliječna deva ○ بِرْجِيس ـ مـ
(raz)ljutiti se na * بَرَحَ ـَ بَرْح على ه
proći s desne strane okrenuvši ـ بُرُوح
/lovcu/ svoju lijevu stranu /gazela i sl./

برجد
برجس

برح

بَارَدَ ه hladno se ponašati prema
أَبْرَدَ ه هـ kao glasonošu uputiti;
poštom poslati; slomiti /bolest/;
donijeti nešto hladno (osvježavajuće)
ـ zaći u studen; naći se u večernjoj svježini
ـ لَهُ posluživati hladnim pićem
أَبْرَدَتِ السَّمَاءُ pao je grad
تَبَرَّدَ rashladiti se, osvježiti se; popustiti /bol/
ـ في هـ okupati se u /rijeci i sl./
تَبَارَدَ hladno se odnositi međusobno; polako
raditi, b. spor; izazivati dosadu, b. dosadan
إِنْبَرَدَ b. isturpijan
إِبْتَرَدَ ohladiti se; (radi osvježenja) napiti se
hladne vode; okupati se u hladnoj vodi
ـ تْ حَمَاسَتُهُ fig. = ohladio se (njegov zanos)
إِسْتَبْرَدَ هـ smatrati (naći) da je hladan
ـ عَلَيْهِ لِسَانَهُ /jezikom se kao mačem
okomio protiv njega/
Δ بَوْرَدَ izaći na svjež zrak
Δ تَبَوْرَدَ osvježiti se, rashladiti se
أَبْرَدُ sa crnim i bijelim pjegama /bik/
ـ (naj-)hladniji; - sporiji
ـ جـ أَبَارِدُ leopard - zo.
إِبْرِد hladnoća, studēn
الأَبْرَدَانِ jutro i veče
أَبْرَدَةٌ ženka leoparda
إِبْرِدَةٌ prehlada; impotencija
بَارِد hladan, studen, svjež; lak, bez muke
dobijen /plijen/; slab /dokaz i sl./; glup, be-
smislen; spor, trom; udoban /život/; neosporno
/pravo/; blag /duhan/; siguran /novac/ /glupak
~ الطَّبْعِ hladan, hladnokrvan,
staložen, mirne naravi
ـ جـ بَوَارِدُ britka sablja
بَارِدَةٌ dobit /pri kupovini/
البَارِدَةُ Barida /npl. u Egiptu = Al-Wāridat/
ه بَارُود (ة) ← ابت
بَرَّاد monter; bravar; smrzlo
ـ، ~ شَاي čajnik
بُرَاد hladan, studen
بَرَّادَةٌ zemljani sud za hlađenje vode; pojilo; frižider
بُرَادَةٌ strugotina, opiljci /turpijanja/
بِرَادَةٌ monterski zanat; bravarstvo
بَرَّادِيَّةٌ جـ ات posuda za rashlađivanje vode
بَرْد hladnoća, studen, zima; svježina; san;

بُرَحُون nevolje, teškoće, neprilike
بَرْحَى /itj. kada se promaši cilj strijelom/
بَرُوح k.prođe zdesna okrenuvši svoju
lijevu stranu /lovcu - divljač/
بَرِيح umjestan, pravi /riječ/;
k. prođe zdesna /loš (pred)znak
تَبَارِيحُ (< تَبْرِيح) jadi, muke, stradanja,
nevolje; živa želja
~ الشَّوْق vruća želja, žudnja
مُبَارَحَةٌ odlazak
مُبَرِّح žestok, silan, mučan, težak, neugodan
ه يَبْرُوح ← ابت
برخ
* بَرَخَ ـِ بَرْخ ه هـ savladati, pokoriti, potčiniti;
sabljom, odsjeći dio tijela; slomiti /vrat/
بَرَّخَ ل ه pokoriti se, (po)kleknuti, poniziti se pred
Δ بَرْخ povećanje, rast, napredak, blagodat;
moć; slabost, istanjenost /vrata, leđa/ udarac
/sabljom k. odsječe dio tijela/ /jeftin, nizak /cijena/
بَرِيخ slomljenih leđa
برخد
برد
بَرِيخ (pogeta) leđa
ه بِرْخَاش metež; halabuka
* (برخد) بُرَخْدَاة، بَرْخَدَة punačka nježna žena
* بَرَدَ ـُ بَرْد b. hladan; zahladiti, zastuditi;
(o)rashladiti se; smrznuti se; osjećati studen;
prehladiti se; smiriti se, stišati se; umrijeti; zaspati;
popustiti; klonuti; b. siguran, pouzdan, određen
ـ على هـ jasno se pokazivati /smrt na mrtvacu/
ـ على، ل ه b.neosporno /pravo/
ـ تْ هِمَّتُهُ b.obeshrabren, malodušan
ـ في نَفْسِه (po)stidjeti se
ـ مَضْجَعَهُ otputovati
ـ هـ isturpijati; nakvasiti /hljeb/; potvrditi
/pravo/; rashladiti; ublažiti /bol/; olakšati; nasur-
miti, surmom podvući, kolirijem namazati /oči/
ـ ه ubiti; kao glasonošu poslati
ـ (على) ه svojom hladnoćom obuzeti /noć/
ـ بُرَاد، بُرُود b. slab, bolestan; (sa-)sušiti se
/moždina/; b. tup /sablja/
بَرُدَ ـُ بُرُودَة b. hladan; ohladiti se; ublažiti
se /bol/; b. neosporno /pravo/
بُرِدَ zahladiti, zastudjeti; pasti (zahvatiti) grad (tuča)
بَرَّدَ ه هـ ohladiti, rashladiti (ledom); ublažiti /bol/; iz-
nuriti /bolest/; osigurati, potvrditi /pravo/; postiditi
ـ عن ه iskaljivati se na
ـ الهِمَّةَ obeshrabriti, demoralizirati

بَرِحَ ـَ بَرَاح، بَرَح هـ prestati, prekinuti
ـ هـ الى هـ otputovati iz...u
ـ (من) هـ ostaviti, napustiti, otići
ـ boraviti u pustinji
لا أَبْرَحُ أَفْعَلُهُ ja to neprestano radim;
ja ću to uvijek raditi
بَرِحَ الْخَفَاءُ tajna se otkrila, postalo je jasno
مَا بَرِحَ غَنِيًّا on je još uvijek bogat
بَرَّحَ žestoko obuzeti /groznica/
ـ ب ه namučiti, nasekirati; iscrpsti, iznuriti
ـ عن ه riješiti nevolje, zla i sl. /Bog/
بَارَحَ هـ ostaviti, napustiti; otići, otputovati
أَبْرَحَ ه هـ ukloniti, maknuti, odstraniti;
zadiviti, dopasti se, svidjeti se;
poštivati, cijeniti; oštetiti, naškoditi
ـ (في) هـ isticati se u; pretjerati u
ه~مَا kako je divan!
تَبَرَّحَ otići; b.neveseo
أَبْرَحُ على ه من ه هـ (naj-)teži od
بَارِح (ة) prošli, protekli;
k. prođe zdesna okrenuvši svoju lijevu
stranu /lovcu - divljač/; (zlo)koban; strašan;
nejednako /usukivanje/; nehotičan, pogrešan
ـ جـ بَوَارِحُ ـ مـ žestok (vruć) /vjetar/
أَلْبَارِحَ juče(r)
~ الأَرْوَى fig.= k.se vrlo rijetko pokazuje (dolazi)
أَلْبَارِحَةَ jučer
ـ الأُولَى prekjučer
بَرَاح napuštanje, odlazak; prestanak;
pustoš, pustopoljina; (otvoren) prostor;
jasna stvar; jasan; loše /mišljenje/;
prostorija, soba; odstojanje, razmak
~ حِفْظِ الْعَفْشِ prtljažnica
لا بَرَاحَ odmah, smjesta; sigurno
بَرَاحًا jasno; otvoreno
بَرَاحِ ـ مـ sunce
بَرَاحِيّ prostorni
بَرْح k. prolazi zdesna
ـ جـ أَبْرَاح muka, jad, nevolja, zlo,
nesreća; napad /bolesti/
ـ بَارِح velika nesreća; stalno stradanje
بَرَح čudna stvar / težak, mučan, vrlo neprijatan
بُرَحَاءُ veliko zlo, nevolja, muka, jad;
paroksizam /groznice/
بُرْحَة جـ بُرَح izvrsna deva; odabran (najbolji) dio

Bardija /npl. u Libiji/ ٥ بَرْدِيَا
Bordo /fr.Bordeaux, npl. u Francuskoj/ ٥ بُرْدِيلُ
lavlja rika ٥ بُرْذَج
b.ispred, ići pred, predvoditi * (برذع) إِبْرَنْذَعَ ه
spremiti se za ـ ل هـ
samardžija; sedlar بَرَاذِعِيّ جـ ـة
samar; sedlo; podsedlica بَرْذَعَة جـ بَرَاذِعُ
/pokrovac ispod sedla/
samardžija, sedlar بَرْذَعِيّ
teško koračati, vući se /natovaren konj * بَرْذَنَ
i sl./; ne moći (od)govoriti /od umora/
savladati, pobijediti ـ ه
tovarni (tegleći) konj بِرْذَوْن جـ بَرَاذِينُ
tovarna (tegleća) kobila بِرْذَوْنَة جـ بَرَاذِينُ
vlasnik odn. jahač tovarnog (tegleći) konja مُبَرْذِن
činiti * (برر) بَرَّ (ـَ) ـِ بِرّ : ـ رَحِمَهُ
dobro svojim (rodbini)
b. istinita; b. punovažna ـ ـِ بِرّ، بَرَارَة، بُرُور
/zakletva/; hodočastiti; b. primljen, uslišen
učiniti dobro ـ ب ه
održati, ispuniti /obećanje, zakletvu/ ـ ب هـ
b. odan, vjeran ـ ب، في هـ
b. istinit, iskren, pošten u ـ في هـ
poslušati, pokoriti se, b. poslušan, pokoran ـ ه
primiti, uslišati ـ هـ
poštivati, s ljubavlju postupati ـ (ب) ه
prema; b. dobar, milostiv prema
b. poslušan, slušati; ـ ـُ بِرّ، مَبَرَّة
b. puno poštovanja; pokazivati ljubav,
b. dobrostiv; b. milosrdan prema
opravda(va)ti; osloboditi /duga/; بَرَّرَ ه
rasteretiti; smatrati (proglasiti) pobožnim
(poštenim, istinitim, dobrostivim)
opravda(va)ti se ـ وَجْهَهُ ب هـ
(ne)opravdan (لا) يُبَرَّرُ
činiti dobro, d. dobrostiv, بَارَّه
lijepo postupati prema
živjeti na kopnu, u pustinji ـ
(ot)putovati kopnom; i.mnogo أَبَرّ
djece; b. mnogobrojni
pobijediti, savladati ـ على ه
nadmašiti; s vode otjerati u polje /ovce/ ـ ه
kao istinitu primiti (priznati) - /zakletvu/ ـ ه هـ
izvršiti /zakletvu/; primiti, uslišiti; ـ هـ
naumiti učiniti dobro djelo /čime/

برذع
برذن
برر بر

poštanski /vjesnik, kurir; poštar, pismonoša بَرِيدِيّ
rashlađivanje, hlađenje /u frižideru i dr./; تَبْرِيد
ublažavanje bola
rashladni uređaji تَبْرِيدَات
sredstvo za rashlađivanje مُبَرِّد
rashlađen; smrznuto /meso/; Muberred مُبَرَّد
k.rashlađuje, rashlađujuće / مُبَرِّد
tch. = rashlađivač, hladionik
osvježavajući /upravnik pošte مُبْرِد
turpija, rašpa مِبْرَد جـ مَبَارِدُ
gruba turpija ـ أَقْطَشُ (خَشِن)
trouglasta turpija ـ مُثَلَّث
sitnozrna turpija ـ قَطِيفَط
polukružna turpija ـ نِصْف دَائِرَة
rašpa (za drvo) ـ النَّحَّار
osvježavajuća pića, zahlada مُبَرِّدَات
hladan, studen مِبْرَدَان
ono što osvježava /rashlađuje, okrepljuje/ مَبْرَدَة
rashlađen; nakvašen vodom /hljeb/; مَبْرُود
isturpijan; kome je grad oljuštio lišće /stablo/
٥ يَبْرُود ← ابت
bardak ٥ بَرْدَاق جـ بَرَادِيقُ
Burdan /drveni grad u Iraku/ ٥ بُرْدَان
zastor, zavjesa ٥ بُرْدَايَة
zarobljenik ٥ بَرْدَج
bridž /kartaška igra/ ٥ بردج
polirati, uglačati, usjajiti; Δ بَرْدَخَ هـ ه
civilizirati; završiti
b. poliran, uglačan; b. uglađen, civiliziran تَبَرْدَخَ
uglačanost, dotjeranost; بَرْدَاخ
dovršenje; lak; laštilac
politura, glačanje بَرْدَخَة
opak, zao; ohol; odvratan, ružan, gadan ٥ بِرْدِس
odvratnost; opakost ٥ بَرْدَسَة
loš; gord; oduran, gadan ٥ بِرْدِيس
namrštiti se na * (بردع) إِبْرَنْدَعَ عن هـ
samardžija; sedlar بَرَادِعِيّ جـ ـة
samar; sedlo; podsedlica بَرْدَعَة جـ بَرَادِعُ
/pokrovac ispod sedla/
samardžija; sedlar بَرْدَعِيّ
naranča, partokal ٥ بُرْتُقَال
naranča, partokal ٥ بُرْدُقَان
majoran, mažurana ٥ بَرْدَقُوش
/bot. Majorana hortensis/
bridnjak, ivičnjak /kamen/ ٥ بَرْدُورَة

بردع
إبرندع

počinak, odmor; olakšanje; osvit;
krilo /skakavca i sl./; prehlada / hladan
babije huke ـ العَجُوز
fig. = okrepljujući كَانَ بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى
djelovati na
jutro i veče البَرْدَان
grad, tuča /iz neba/ بَرَد / ة /
k.sipa grad /oblak/; hladan بَرَد
prugast plast, بُرْد جـ بُرُود، أَبْرَاد، أَبْرُد
ogrtač, burda
drhtavica, groznica; nazeb بُرَدَاءُ
hladan; smrznut; kome je hladno بَرْدَان
hladno (zima) mi je أَنَا ـ
٥ بُرْدَايَة ابت
ja ga dobro poznam بَرْدَة : هُوَ لِبَرْدَة يَمِينِي
ona ti je svom dušom هِيَ لَكَ بَرْدَةَ نَفْسِهَا
odana (potpuno iskrena)
zrno grada; loša probava بَرَدَة
cijeli ton - mus. بُرْدَة
burda /vrsta ـ جـ بُرَد، بُرُدَات
prugastog ogrtača/; zastor
/njih dvojica rade jedno te isto/ ـ هُمَا فِي أَخْمَاسٍ
Berduni /rijeka u Libanu/ البَرْدُونِي
muški (crni, tvrdi) rogoz, šaša /bot. بَرْدِيّ
Typha angustifolia/; ženski (bijeli, meki) rogoz,
ševar, botur /bot. Typha latifolia/; papirus /bot.
Cyperus papyrus/; grana; krilo
papirusni, od papirusa ـ (ة)
Barada /rijeka u Siriji/ بَرَدَى
vrsta izvrsnih datulja (hurmi) بُرْدِيّ
drhtavica; groznica; nazeb; papirus بَرْدِيَّة جـ ات
hladan /surma, kolirij; O ABC بُرُود
hladnoća, svježina بُرُود
بَرُودَة ← ابت
hladnoća, svježina; (o)hlađenje /odnosa/ بُرُودَة
hladnokrvnost ـ الدَّم
hladnoća; sporost Δ بُرُودِيَّة
spreman, pripravan / glasonoša, kurir; بَرِيد جـ بُرُد
rastojanje od 12 milja; pošta; poštar...
zračna (avionska) pošta ـ الجَوِّ، ـ جَوِّيّ
ekspresno pismo ـ عَاجِل
kopnena pošta ـ عَادِيّ
poštom بِالْـ ـ
Burejda /npl. u Saudijskoj Arabiji; بُرَيْدَة
ime vode Banū Dabinat; sm.= npp.

تَبَرَّرَ opravdati se, b. oslobođen;
b. pobožan; b. pošten; b. dobrostiv
ـ ه b. pokoran, pokoravati se
تَبَارَّ jedan drugom činiti dobro
إِبْتَرَّ odvojiti se od ostalih, osamiti se
أَبَرُّ (naj-)pobožniji, -dobrotvorniji;
k. živi (naj)dalje u unutrašnjosti (zemlje)
بَارٌّ جـ بَرَرَة dobar, čestit, pošten, istinoljubiv;
poslušan, pokoran; pobožan; pravedan; odan, vje-
ran, privržen; dobrostiv, milostiv; nevin, nedužan
بَرّ جـ بُرُور kopno, suho, obala; kontinent;
slobodan prostor, otvoreno mjesto
بَرًّا vani, napolju; van, napolje; otvoreno,
javno; u inostranstvu (inozemstvu)
ـ وَبَحْرًا kopnom i morem, po kopnu i po moru
Δ بَرْمَائِيّ amfibijski /tenk/
Δ بَرْمَائِيَّة vodozemac, amfibija
بَرّ (بُرّ) جـ أَبْرَار dobar, pošten, pobožan, čestit;
poslušan; istinit; dobrostiv, nevin
ـ سَرّ k.kriomice čini dobro
بُرّ / ة / pšenica
بِرّ dobročinstvo, dobro djelo; dar, poklon;
pobožnost; poslušnost; poštovanje, pijetet;
dobrota; pravednost; ljubav; istina, iskrenost;
hodočašće /u Meku/, hadž; srce; raj; štakor, miš;
mladunče lisice; gonjenje /ovaca/
بَرَارَة nevinost, nedužnost
بَرَّانِيّ جـ ون vanjski, spoljni; tuđi, strani,
inozemni, inostrani; divlji; krivotvoren
/novac/; berranijski /sjeveroistočni (vjetar)
بَرَّانِيَّة kula izvan zidina (grada)
بَرَّانِيَّة Berranijja - npl.
بَرَّة poslušnost
بُرَّة جـ ات pšenično zrno
بَرِّيّ kopnen, suhozemen, kontinentalan; poljski,
divlji, nekalemljen; vanjski; ravan / zemljak
ـ مَائِيّ amfibijski /vozilo/
بُرَّى lijepa (prijazna) riječ
بَرِّيت جـ بَرَارِيت pustinja, stepa
بَرِير / ة / mladi plod od arāk
الْبُرَيْرَاء Burejra /planina u Arabiji/
بَرِّيَّة جـ ات ، بَرَارِيّ pustinja, stepa
تَبْرِير opravda(va)nje; oslobođenje
مُبَرّ pobjedonosan /konj/; jak; nadmoćan; pametan
مُبَرَّر k.opravdava; šarenog vimena /ovca/

ـ جـ ات opravdanje; obrazloženje; dokaz, argument
مُبَرَّة جـ ات ، مَبَارّ dobro djelo, dobročinstvo;
dobrotvorno društvo; požrtvovanje; poslušnost,
poštovanje, ljubav /prema roditeljima/; dar,
milostinja; zaklada; dobrotvorni fond
مَبْرُور dobar, pobožan /djelo/; blažen, pokojni;
(od Boga) primljen, bez grijeha obavljen
/hadž/; bez prijevare /prodaja/

برز

* بَرَزَ ـُ بَرْز pojaviti se, ukazati se
ـ بُرُوز otići na otvoreno polje, u ravnicu;
pojaviti se, ukazati se, iskrsnuti, istupiti;
b. izdat /edikt i sl./; isticati se, izdizati se; stršiti
ـ إِلَى حَيِّز الْمَفْعُول b. ostvaren, postati
stvarnost, ostvariti se
بَرُزَ ـُ بَرَازَة على ه nadmašiti, istaći se
nad; b. krepostan
بَرَزَ ـَ بَرَز pojaviti se, ukazati se
بَرَّزَ pokazati; objaviti
ـ ه spasiti /jahača - konj/
ـ obaviti nuždu
ـ على ه pobjediti u utrci /konj/
ـ في هـ istaći se, ostale nadmašiti u
بَارَزَ ه nastupiti u dvoboju (borbi) protiv;
boriti se s (protiv); mačevati se s
أَبْرَزَ ه pokazati; objaviti, izdati, publicirati
أَبْرَزَ odlučiti se na put; uzeti čisto zlato
تَبَرَّزَ izaći van radi obavljanja nužde
تَبَارَزَ boriti se međusobno (u dvoboju); izdvojiti
se iz svoje skupine da bi se susreo sa drugim
إِسْتَبْرَزَ هـ pokazati
إِبْرَاز pokazivanje; objavljivanje,
izdavanje, publiciranje
ه إِبْرِيز ← ابت
بَارِز istaknut; ispupčen, izbočen, reljefan;
vidan, javan; svijetao /primjer/; gr.
izgovoren (pronominalni afiks)
~ التَّحْدِيد jednoznačan; očevidan; jasan
بَرَاز prostorno polje, otvoren prostor /bez drveća/
بِرَاز dvoboj, duel, borba; susret,
takmičenje, natjecanje; izmet
~ الحَيَوَان đubre, gnojivo
بِرَازِيّ k.se sastoji od izmeta, đubreta
بَرْز istaknut; veličanstven, impozantan,
dostojanstven / otvoren prostor
بَرْزَة جـ ات ugledna sredovječna žena

/k. se pojavljuje na skupovima
muškaraca/; strm planinski put
Δ بَرْزَوِيَّات prazivotinje /zo.protozoa/
بَرْزِيّ dostojanstven; častan; razborit
بُرُوز pojavljivanje, izlazak;
izbočenost, istaknutost, isturenost, reljefnost;
izbočina, ispust; zubac; jezičac; doksat
بَرِيزَةُ الْكَهْرَبَاء rozeta - el.
بَرِيزَةُ الْمِيَاه hidrant
بُرَيْزَة novčić od 10 groša (pjastera)
مُبَارِز borac, duelist; takmičar; mačevalac
مُبَارَزَة dvoboj, duel, borba; susret,
natjecanje, utakmica; mačevanje
مَبْرَز جـ مَبَارِز umivaonica; zahod;
bojište; amfiteatar
مُبَرَّز istaknut; nadmoćan /pobjednik, dobitnik
مَبْرُوز objavljena, izdata /knjiga/
مُتَبَرَّز nužnik

برزخ

ه البَرْزَالِيّ Berzali /ar.historičar/
ه بَرَزَان truba
* بَرْزَخ جـ بَرَازِخ prevlaka, zemljouz;
pregrada, prepreka, međuprostor; međuvri-
jeme, razdoblje između smrti i proživljenja;
ponor, dubina; sveti duh /pl. tak. = prijelaz
između sumnje i sigurnosti /u vjerovanju/
بَرْزَخِيّ zagrobni /tj. iz doba između
smrti i proživljenja/

برزغ

* (برزغ) بِرْزَاغ živahnost; jedar, naočit momak
بُرْزُغ živahnost; pun pristao mladić;
punačak, jedar, naočit; svježa /boja/
بُرْزُوغ (mladenačka) živahnost;
punačak, naočit mladić

برزق
برزل

* (برزق) تَبَرْزَقَ skupiti se
بُرْزُوق pločnik, trotoar
بِرْزِيق جـ بَرَازِيق ، بَرَازِقُ skupina, grupa;
pokrajnji put
* بُرْزُل krupan /čovjek/
ه البَرْزَلِيّ Berzeli /isl. učenjak u Tunisu/
ه بَرْزَنْجَة Berzendža /npl. u Iraku/
ه البَرْزَنْجِيّ Berzendži /isl.učenjak iz Medine/
ه بِرْزِين čaša, pehar /od palmine kore/

برس

* بَرَسَ ـَ بَرْس ، بَرِسَ ـَ بَرَس ه biti strog
prema /dužniku/
بَرَّسَ هـ zaravnati i isitniti /zemlju/
بَرْس spretnost vodiča

بُرْس، بِرْس pamuk
بَرْسَاءُ /bot. Mimusops Schimperi/
بِرْسِيَان vrsta datulja /hurmi/
–(ة) birskijanska /datulja posebne vrste/
٥ بَرْسَبَاي Bersebaj /eg.sultan/
٥ بَرِسْكُوب periskop
٥ بَرَّسَمَ ه dati, prouzročiti upalu
٥ بُرْسِمَ porebrice (pleuritis)
dobiti (imati) upalu
٥ بِرْسِمَ porebrice (pleuritis)
٥ بِرْسَام، بَرْسَام upala porebrice, pleuritis
٥ بُرْسَةُ Bursa, Brusa /npl. u Turskoj/
٥ بِرْسِيم (بَرْسِيم) (egipatska) djetelina /bot. Trifolium alexandrinum/
– أَحْمَرُ crvena (livadska) djetelina, (dj.) kravljača, cmilje /bot. Trifolium pratense/
– حِجَازِيّ lucerka, plava djetelina, vija /bot. Medicago sativa/
– يَابَانِيّ japanska djetelina /bot. Lespedeza striata/
~ الماء gorka trava, gorčica /bot. Menyanthes trifoliata/
٥ مُبَرْسَم k.ima upalu porebrice, pleuritičan
برسن برش
* (برسن) بِرْسَان žig, biljeg /na devinoj koži/
* بَرَشَ ـُ بَرْش هـ naerendati, natrati /sira/
بَرِشَ ـَ بَرَش b. šaren, pjegav /s bijelim pjegama ili takvim k. su suprotne boje osnovnoj/
إِبْرَشّ b. šaren, pjegav
أَبْرَشُ مـ بَرْشَاءُ جـ بُرْش šaren, pjegavi; obrastao bujnim šarenim biljem /mjesto/; travna /godina/
Δ الأَبْرَشُ Ebreš /npp.mj.Abras/
بَرْش tatula, kužnjak, smrdac, bivolčići /bot. Datura stramonium/
بَرَش šarenilo, pjegavost
بُرْش جـ أَبْرَاش tkanina /od lišća datulje ili halfe /bot. Stipa tenacissima/; otirač /pred vratima/
بَرْشَاءُ tak. = ljudi; masa, gomila; čovjek
بُرْشَة šarena boja, pjegavost
بَرَيْش Berejš /tvrđava u Jemenu/
بَرِيش šaren, pjegav
مُبَرَّش šaren, pjegav
مِبْرَشَة ribež, erende; četka, kefa
برشط برشع
٥ بِرْشْت meko kuhano /jaje/
* بَرَّشَطَ هـ zubima trgati /meso/
* (برشع) بِرْشَاع visok; krupan; debeo; grub; glup

بِرْشِع zao, opak, zločudan
برشق
* بَرْشَقَ هـ razrezati, rasjeći /meso/;
ـ ه ب هـ udariti, ošinuti
إِبْرَنْشَقَ (raz)veseliti se, raspoložiti se, razvedriti se; procvasti
مُبَرْنَشِق veseo, vedar, raspoložen
* بَرْشَكَ هـ isjeći, izrezati na komade, iskomadati
٥ بَرْشَلُونَةُ Barcelona /npl. u Španiji/
* بَرْشَمَ usljed tuge (bola) se snužditi, namršiti
برشم
ـ الى، في oštro (dugo) promatrati, zagledati se u, buljiti u
ـ هـ zakovati, zakovicom pričvrstiti; ukovati /klinac/; (oblatnom) prilijepiti; zapečatiti; (iš)četkati
بُرَاشِم oštrog vida
بُرْشَام (ة) zakivke, zakovice; oblande, hostije / prašci
٥ بُرْشَامْجِيّ جـ ـة zakivač
بُرْشَامَة جـ آت zakivka, zakovica, nitna; oblanda, hostija; prašak
بُرْشُم veo, koprena
٥ بُرْشُمْجِيَّة zakivanje
بَرْشَمَة zakivanje
بَرْشُوم datulja /u Basri, k.prva dozrijeva/
Δ بَرْشِيمَة četka, kefa
بِرْشِيمَة drnda /za lan/
برشن
* بَرْشَنَ هـ oblatnom zalijepiti
بُرَاشِن oštrog pogleda - adj.
بُرْشَان (ة) zakivke; oblatne
بُرْشَانَة جـ آت zakivka; oblatna
٥ بَرْشُوت padobran
٥ بَرْشُوتِيّ padobranac
* بَرِصَ ـَ بَرَص i. gubu (lepru), b. gubav, (leprozan), ogubavjeti
برص
بَرَّصَ هـ obrijati /glavu/; pasti na /zemlju/ prije nego se uzore /kiša/
أَبْرَصَ dobiti gubavo dijete
ـ ه dati /Bog/ gubu; izliječiti od gube
تَبَرَّصَ هـ svu travu popasti sa
أَبْرَص مـ بَرْصَاءُ جـ بُرْص gubav, leprozan; albino; f. tak. = mjestimično opasena /zemlja/; sa bijelim pjegama /zmija/ / mjesec
بَرَص guba, lepra
بَرْص vrsta gmizavca /u bunaru/; uš /na devama/
بُرْص جـ أَبْرَاص geko /gušter/
بُرْصَة جـ بِرَاص bijelo pješčano tle bez bilja; boravište demona; plavetnilo među oblacima

بَرِيص sjaj, blistanje
ـ جـ بُرَصَاءُ gubav; sjajan, blistav
بُرَيْص ← أَبُو ~
بُرَيْصَة vrsta malog guštera
المُبْرِص Mubris /np. za Mjesec/
٥ بُرْصُل جـ بَرَاصِل (ob)porub, ivica
٥ (برصم) بُرْصُوم kožni futeral /za bodu i dr./
٥ بُرْصَة burza, berza
برض
* بَرَضَ ـُ بَرْض pomalo izvirati
ـ ـُ بَرْض ل ه من هـ dati malo od
ـ ـَ بُرُوض proklijati
بَرَّضَ bujno se zazelenjeti /zemlja/
تَبَرَّضَ ب هـ s malim se zadovoljavati; zazelenjeti se /zemlja/
ـ هـ pomalo uzimati (dobijati); posrkati
إِبْتَرَضَ pomalo izvirati; zarađivati za život na razne načine
إِبْرَضَّ prekriti se bujnim zelenilom /zemlja/
بَارِض klica; izdanak; trava, bilje
بَرَّاض k.postepeno pridobija (postiže) / rasipnik
الـ~ Berrad - npp.
بُرَاض malo /oskudica vode
بُرَاضَة ـ سـ malo
بَرْض جـ أَبْرَاض، بِرَاض، بُرُوض ، بُرْضَة malo neplodno zemljište; malo izvorske vode
بَرُوض ـ سـ s malo vode /bunar/
مُبَارِض klica, izdanak
مُبَرِّض rasipnik
مَبْرُوض osiromašio svojom darežljivosti
٥ بِرْطَانِيَّةُ Britanija; Bretanja
Δ (برطخ) بَرْطِيخ (< بِطِّيخ) dinja
Δ (برطز) بَرْطُوز vrh premca
~البَحْرِيَّة odjeljenje za (brodsku) posadu
برطس برطش
* بَرْطَسَ ه iznajmiti /tovarnu životinju/
مُبَرْطِس iznajmljivač tovarnih životinja /deva, magaraca/
* بَرْطَشَ mešetariti, posredovati u kupoprodaji; lupati nogama; teško koračati; b. u izobilju
بُرْطَاش جـ بَرَاطِيش /kameni/ prag; podboj
بَرْطَشَة lupanje nogama; (iz)obilje
بَرْطُوشَة جـ بَرَاطِيش stara cipela
مُبَرْطِش mešetar
* بَرْطَعَ galopirati; (bezglavo) juriti (tamo-amo); skakati; b.uzrujan, uznemiren, usplahiren
برطع

برطل

برطم

برطن
برع
برغ
برغث

برعث
برعس
برعص
برعل
برعم
برق

برغش

برغس

بَرْطَعَة galop; jurnjava; skakanje
* بَرْطَلَ ه podmititi, potkupiti
– staviti duguljast kamen (kamenu ploču) pred /bazen i sl./
تَبَرْطَلَ primiti mito, b.podmitljiv
Δ بُرْطُل، بُرْطُلّ visoka (biskupska) kapa, mitra
بَرْطَلَة potkupljivanje, podmitljivost, korupcija
Δ بُرْطُلَة، بُرْطُلَّة suncobran
بِرْطِيل جـ بَرَاطِيلُ poklon; mito; duguljast kamen, kamena ploča; pijuk; ćuskija; žarač; njuška /starog medvjeda/
مُبَرْطَل potkupljen, podmitljiv; duguljasta /glava/
مُبَرْطِل podmitljivac
* بَرْطَمَ b. mračna /noć/; napućiti (opustiti) usne od gnjeva; pucati od srdžbe, b.gnjevan, bijesan; gunđati
– ه rasrditi, razgnjeviti
تَبَرْطَمَ b.srdit, razbjesniti se
إِبْرَنْطَمَ pucati od bijesa, (raz)ljutiti se
بُرَاطِم debelih (velikih) usana
بِرْطَام debelih (velikih) usana
بَرْطَم mucav /k.ne može jasno izgovarati/
بُرْطُم /bot. Acalypha betulina (fruticosa)/
بَرْطَمَان جـ ات glineni krčag
بَرْطَمَة zadebljalost usana
بَرْطُوم جـ بَرَاطِمُ surla; pont
~ السَّقْف krovna greda
مُبْرَنْطِم srdit, gnjevan, bijesan
ه بُرْطُومس Mali konj - ast.
* (برطن) بَرْطَنَة /vrsta igre/
ه بَرْطَنْج kolan (remen za sedlo)
* بَرَعَ ـَ بَرَاع b. vješt, upućen, iskusan
– ـُ ه هـ بُرُوع (is)popeti se na /brdo/ nadmašiti, isticati se, odlikovati se iznad; pobijediti, nadvladati
بَرُعَ ـُ بَرَاعَة b. vješt, spretan, upućen, iskusan, isticati se, b. u svemu savršen
بَرِعَ ـَ بَرَاع b.okretan, iskusan, isticati se, b. savršen u svemu
تَبَرَّعَ b.spreman na; sam od sebe poduzeti
– ب هـ dragovoljno (ne očekujući naknadu) dati (priložiti), utemeljiti (osnovati), žrtvovati
أَبْرَعُ (naj-)savršeniji; -vještiji; -ljepši; -veći; -jači
بَارِع جـ بُرَعَاءُ izvrstan, vanredan, sjajan, savršen; vješt, okretan, sposoban, spretan; upućen, iskusan; valjan, vrijedan; lijep
بَارِعَة isticanje, odlika, zasluga
بَرَاعَة izvrsnost, savršenstvo; vještina, spretnost, okretnost, umješnost, (radna) sposobnost, upućenost, znanje, iskustvo; valjanost
بَرْوَعُ ـ مـ Berve' /ime žene, deve/
بُرُوع savršenost
بُرُوعَة vanredna sposobnost
بَرِيع savršen; vješt; valjan; lijep; k. sijeva iz daljine /munja/
تَبَرُّع جـ ات darivanje; dar, poklon, prilog, milodar; požrtvovanje
تَبَرُّعًا dobrovoljno, ne tražeći nagradu
مُتَبَرِّع k.dragovoljno daje /ne tražeći nakandu/; k.žrtvuje / darovatelj
مُتَبَرِّعًا dragovoljno, ne tražeći naknade
* بُرْعُث جـ بَرَاعِثُ strežnjica
* بِرْعِس ـ سـ mliječna deva
بِرْعِيس ـ مـ mliječna deva
– strpljiv
* (برعص) تَبَرْعَصَ koprcati se, kobeljati se /ispod koga/; vijugati /zmija/
* بُرْعُل mladunče /hijene, šakala/
* بَرْعَمَ propupati
تَبَرْعَمَ propupati
بُرْعُم (ة) جـ بَرَاعِم pupoljak; čaška
بَرْعَمَة pupanje
بُرْعُوم (ة) جـ بَرَاعِيمُ pupoljak; čaška /pl. tak. = vrhunac /planina/; mjestimično zelena pješčara
* بَرِغَ ـَ بَرَغ živjeti u izobilju (blagostanju), uživati
Δ بَرْغ (< مَرْغ) bala, pljuvačka
ه بِرْغَاز جـ بَرَاغِيزُ tele (divlje krave)
* بَرْغَثَ vrvjeti (b.pun) od buha
بَرْغَثَة zakuženost buhama; pepeljasta boja
بُرْغُوث جـ بَرَاغِيثُ buha; Burgus - npp. / pl. tak. = sitni srebrenjaci
~ البَحْر račić, kozica
بُرْغُوثِيّ crnkast /bot. Psyllium maius erectum/
البُرْغُوثِيَّة burgusije /pripadnici teološke škole
ه البُرْغُز Bugari
ه بَرْغَز جـ بَرَاغِزُ tele (divlje krave)
ه بُرْغُز جـ بَرَاغِزُ tele (divlje krave) / zloban, opak, zao
ه بَرْغَزَة junica (divlje krave)
ه بُرْغُوز جـ بَرَاغِيزُ tele (divlje krave)
* (برغس) بِرْغِيس جـ بَرَاغِيسُ strpljiv, ravnodušan, flegmatičan / pl. tak. = rasne deve
* (برغش) إِبْرَغَشَّ ozdraviti; pridići se, ustati, prohodati /nakon bolesti/
بَرْغَش / ة / mušice; komarci
بُرْغُش Burguš - npp. O= Burgos /npl. u Španiji/
بَرْغَشَة جـ ات mušica; komarac
ه بَرْغَلَ stanovati između plodnih krajeva i pustinje
ه بُرْغُل، بِرْغِل bungur, prekrupa; tak. = razvrtač
ه بَرْغَمُوت bergamota /bot. Citrus bergamia
ه بَرْغَمُود بَرِّيّ mrtvulja /bot. Monarda fistulosa/
ه بَرْغَوَاطَه /grupa berberskih plemena u Maroku/
ه بُرْغُلِيطُ Burgulit /Gorgolitas, npl. u Španiji/
ه بُرْغِيّ جـ بَرَاغِيُّ vijak, zavrtanj; šaraf; svrdao, burgija
ه بِرْغِيل جـ بَرَاغِيلُ predio na rubu natapane zemlje
ه بَرْفَان paravan, zaklon
ه بَرْفَنَ هـ parafinirati
ه بِرْفِير جـ بَرَافِيرُ purpur(na boja), grimiz
ه بُرْفِيرُ porfir
* بَرَقَ ـُ بَرْق nakititi se, dotjerati se, nagizdati se /žena/
– بَرْق، بُرُوق ispucati, raspasti se /do vrućine - mješina/; ukočiti se /od straha - pogled/
– بَرْق، بُرُوق، بَرَقَان sijevati, sijevnuti; sinuti /misao/; pojaviti se; zasjati, izaći /zvijezda/
– ل ه prijetiti
– وَرَعَدَ sipati munje i gromove, praskati od bijesa
– ت السَّمَاءُ sijevalo je
– تْ لَهُ بَارِقَةٌ sinuo mu je tračak nade, sinuo mu je tračak nade
– بَرْق، بَرِيق، بَرَقَان zasjati, zasvijetliti se; zablistati /oči/; dići rep kao da je noseća /da bi odbila mužjaka - deva/
– هـ ب هـ malo pomastiti /jelo - uljem, maslom/
بَرِقَ ـَ بَرَق (od straha) se zamagliti, ukočiti /pogled/
بَرَّقَ dotjerati se, nagizdati se, nakititi se; daleko (ot)putovati
– ب ه b.(pre)težak za, namučiti, dodijati
– (ب) هـ razrogačiti i zasjajiti /očima/
– في هـ ogreznuti, ustrajati u /grijesima/
– هـ ukrasiti, okititi /stan/
أَبْرَقَ sijevati; prijetiti; b.pogođen od munje; vidjeti munju; ići (poći) u pravcu sijevanja;

أَبْرَقَ ب هـ zaklati crnobijelu ovcu; otići na dalek put
učiniti da zasvijetli /sablja/; podići /rep/
kao da je noseća /deva odbijajući time mužjaka/
ـ عن هـ otkriti /lice - žena/; odustati od
ـ ه هـ brzojaviti, telegrafirati; poplašiti /divljač/
ـ هـ ب هـ pomiješati s
ـ أَسَرَّتُهُ lice mu se ozari (razvedri)
إِسْتَبْرَقَ (ra)zasjati se od munje
إِبْرَاق telegrafiranje; brzojav; telegraf
إِبْرَاقِيَّات telegrafija
أَبْرَقُ جـ أَبَارِقُ zemljište puno kamenja,
pijeska i gline /beton
ـ مـ بَرْقَاءُ جـ بُرْق crnobijel, šaren / dvobojno uže;
pl. tak. = neki afrički gušteri
إِبْرِيق ـ ذ svijetla sablja; šaren luk
ـ ـ مـ lijepa gizdava žena / O → ABC
بَارِق (ة) svjetlucav, blistav; iz.k. sijevaju
munje /oblak/ / munja
~ الأَمَلِ tračak nade
بَارِقَة جـ ات ، بَوَارِقُ oblak iz k.sijeva;
blistanje, presijavanje, svjetlucanje; svijetle
sablje; tračak /nade/; prvi zraci otkrovenja
بَارُوق olovno bjeliło
بَرَّاق (ة) sjajan, blistav; divan; zasljepljujući
بُرَاق neuralgija; zid plača
الـ~ Burak /životinja na k. je Muhamed
obavio Miradž/; krilati konj; Pegaz
بَرَّاقَة divna žena
بَرَق strah, bojazan; zubnjenost; začuđenost
ـ جـ أَبْرَاق ، بُرْقَان ovan
بَرْق جـ بُرُوق munja; sijevanje; sjaj; brzojav,
telegraf; blistav nakit; širit, gajtan
ـ خَاطِف zasljepljujuća munja
ـ خُلَّبٌ ، ~ خُلَّبٍ sijevanje bez kiše; fig. =
lažno obećanje; obmana
ـ كَاذِب sijavica, sijevanje na sušu
بالـ~ brzojavno, telegrafski
بَرِق ispucala, raspala /mješina/
بَرْقَاءُ جـ بَرْقَاوَات šarena ovca /bijela s crnim
pjegama /oko; kamenito i pjeskovito tle s ilova -
čom; Berka' /npl. u Egiptu; dio imena lokaliteta/
بُرْقَان svijetle kože
ـ /bot. Phaeopappus scoparius/
بُرْقَانَة جـ بُرْقَان šaren skakavac; blijesak
بَرْقَة strah; smetenost; bol u krstima

(leđima), lumbago; pločica
الـ~ Barka, Cirenaika, Kirenaika /obl. u Libiji/
بُرْقَة جـ بُرَق kamenito i pjeskovito tle sa glinom
ـ جـ بُرَق ، بِرَاق mala količina masnoće u jelu
بُرْقَةُ Burka /npl. i dio imena lokaliteta/
بَرْقِيّ brzojavni, telegrafski
بُرَقِيّ nametljivac, parazit, nezvan gost
بُرَقِيَّات slabo zamašćena jela
بَرْقِيَّة جـ ات brzojav, telegram; kablogram
بَرْوَاق cipelarski ljepak, ćiriš; asfodel, kraljevo koplje,
zlatoglav, žuti čapljan /bot. Asphodelus lutea/
بَرْوَق / ة / asfodeli - bot.
بَرُوق plašljiv, kukavica
بَرِيق sjaj, blistanje /O → ABC
بَرِيقَة جـ بَرَائِقُ malo zamašćeno mlijeko
/maslom, lojem/
تَبَارِيقُ malo masnoće /u jelu/
مِبْرَاق k.mnogo sijeva
مَبْرَق جـ مَبَارِق ، مَبَارِيقُ osvit
مُبْرِق telegrafist
ـ كَاتِب telegraf(ski aparat)
مُبْرِقَة (كَاتِبَة) telegraf(ski aparat)
٥ بَرْقَا Barka, Cirenaika, Kirenaika
/obl. i grad u Libiji/
٥ بَرْقَاوِيّ stanovnik Barke, Cirenaike /u Libiji/
* بَرْقَحَ b.ružno /lice/; uprljati se
تَبَرْقَحَ b.ružan; zamazati se
بَرْقَحَة ružnoća
Δ بَرْقُوق ، بَرَقُوق šljive; kajsije
* بَرْقَشَ هـ obojiti raznobojno, išarati;
nakititi; smiješati; neuredno uraditi
ـ razići se; razdvojiti, rastati se;
pobjeći; b. različita, šarena /boja/
ـ على (في) هـ početi
ـ (على ه في) الكَلَام zbrkano govoriti
تَبَرْقَشَ b. šaren; šarenilom se okititi; b. ukrašen
إِبْرَنْقَشَ b. lijep; zazelenjeti se;
obradovati se; b. odvojen
بَرَاقِشُ moare /tkanina s prijelivima/; Berakiš
/ime psa/ / puna šarenog cvijeća /zemlja/
برْقش جـ بَرَاقِشُ zeba; češljugar, štiglic, čižak - orn.
بَرْقَشَة šarenilo; šarenje; ukrašavanje; zbrka
بَرْقُوش جـ بَرَاقِيشُ iznošena obuća
مُبَرْقَش šaren, raznobojan
* بَرْقَطَ sitno koračati; sjedjeti razmaknutih

koljena; osvrćući se (od)juriti
ـ في هـ ispeti se na
ـ هـ ra(za)suti, razbaciti
ـ الكَلَامَ govoriti zbrda-zdola
تَبَرْقَطَ pasti na zatiljak (nauznak);
izmiješati se /na paši - deve/
بَرْقَطَة sitan korak
مُبَرْقَط jako pouljeno /jelo/
* بَرْقَعَ ه ب هـ staviti kome veo; udariti među
uši; opasati, skočiti na /ženku/
ـ ه هـ prekriti velom /lice/,
spustiti koprenu preko lica
ـ لِحْيَتَهُ b.izgrđen
تَبَرْقَعَ ب هـ staviti sebi veo
بُرْقُع (بُرْقَع) جـ بَرَاقِعُ koprena, veo, vala
/s otvorom za oči/
~ الجَنِين košuljica zametka - an.
~ السِّتَارَة draperija
بُرْقُع žig na butu /deve/
بِرْقِع sedmo nebo
Δ بَرْقُوع / يَرْقُوع / silna /glad/
Δ بُرْقُوع veo, vala
مُبَرْقَعَة ovca bijele glave
مُبَرْقَعَة široka bijela lisa /konju sprijeda na glavi/
Δ بَرْقَقَ هـ treptati, žmirkati /očima/
٥ (برقق) بَرْقُوق (ة) ← ابت
* بَرْقَلَ lagati; sijevati bez kiše
بَرْقَلَة laganje, laž
بِرْقِيل balista; otrovnica
٥ بَرْقُوقُ Berkuk /mamelučki sultan/
٥ بَرْقُوق / ة / šljive (ranke) - sir. /bot.
Prunus domestica/
ـ أَبْيَضُ bjelošljive
ـ بَرِّيّ trnjina, trnovka, divlja šljiva, trnošljiva,
trnovača /bot. Prunus insititia/
~ إِسْبَانِيَا španske šljive /bot. Spondias purpurea/
بَرْقُوقَة جـ ات šljiva; kajsija - eg.
* بَرَكَ ـ بُرُوك ، تَبْرَاك kleknuti /deva/; sjesti;
leći; stalno kišu izljevati /oblak/
ـ ب هـ ostati u; čvrsto stajati
ـ على هـ sjedjeti na
ـ في هـ truditi se oko
بَرَّكَ kleknuti /deva/; b. mlinar
ـ على ، في هـ blagosloviti /jelo/
ـ ل ه čestitati, poželjeti sreću

برقع
برقل
برقح
برقش
برك
برقط

udarati, sjeći /sabljom/ ـ ب هـ
odrezati; oboriti ـ ه هـ
pasti na zadnjicu تَبَرْكَعَ
onizak /kratkovrato devče بُرْكُع
žestoka /glad/ بَرْكُوع
zmijče /mlado velike zmije/ Δ بَرْكَل
Periklo /grč.državnik/ ه بَرْكَلِيسُ
Bergivi(ja) /isl. učenjak; npp./ ه بِرْكَوِيّ
hljebno drvo /bot. Artocarpus/ ه بَرْكِي
parket(ni pod) ه بَرْكِيه
Burlus /obl. i jezero u delti Nila/ ه بُرُلُّس
Barlaam, Varlaam /kr. ه بَرْلَعَامُ
učitelj Jozafata, npp./
parlament ه بَرْلَمَان جـ ات
parlamentaran ه بَرْلَمَانِيّ
parlamentarizam ه بَرْلَمَانِيَّة
briljant ه بِرْلَنْتِي
perlon ه بِرْلُون
Berlin /npl. u Njemačkoj/ ه بَرْلِينُ
berilij(um) - ch. ه بَرْلِيُوم
usukati /uže/; utvrditi, učvrstiti; * بَرَمَ ـُ بَرْم هـ
duguljasto uvaljati; zasukati /rukave/;
potvrditi, ratificirati; zaključiti; sankcionisati
vrtjeti se, obilaziti, lutati naokolo ـ
b. dosadno; b. zlovoljan, بَرِمَ ـَ بَرَم ب هـ
neraspoložen, tužan, uznemiren, uzrujan zbog
osjećati odvratnost prema ـ من هـ
čvrsto usukati /uže/; okretati, prevrtati بَرَّمَ هـ
oneraspoložiti ـ ه ب هـ
(dvostruko) usukati /uže/; أَبْرَمَ هـ
učvrstiti, utvrditi; riješiti, zaključiti;
potvrditi, ratificirati, sklopiti /ugovor/
dosaditi, dojaditi, dozlogrditi, ـ ه ب هـ
ozlovoljiti; oneraspoložiti; ispitivati
i. (dobiti) sitne bobice /kao mravlje glave - loza/ ـ
ušutkivati u /svađi/ ـ على ه في هـ
b. dosadno, b. neraspoložen, تَبَرَّمَ ب هـ
zlovoljan, mrzovoljan zbog; b. nezadovoljan
s, uzrujati se, uznemiriti se, osjećati bol,
boljeti; žalostiti se zbog; mučiti se
b. sit čega; b. mrsko ـ ب ، من هـ
b. usukan; b.učvršćen; b. utvrđen إِنْبَرَمَ
usukivanje; učvršćenje; potvrda, ovjera; إِبْرَام
zaključenje, sklapanje, ratifikacija
konac, nit; usukano uže بَرَام

برم

tak.= Berekat - npp. بَرَكَات
Bereka - npp. بَرَكَةُ ـ ذ
ujam, mlinarina, بُرْكَة جـ بُرَك ، أَبْرَاك ، بُرْكَان
meljava; porez; patka /coll. = žabe;
grupa odličnika / smeporeznik
patka pupčanica بُرْكَة جـ بُرَك
način kelčanja /deve/; gornji بِرْكَة
dio prsa; prugasto platno
jezerce, ribnjak, bara, bazen, muzlica ـ بِرَك
plivački bazen ~ السِّبَاحَة
ovca - muzara بِرْكَة جـ ات
novčić i dr.k.donosi sreću; maskota بُرُوكَة
ženka ježa (ili dikobraza, bodljikavog praseta) بَرُوكَة
klečeći; blagoslovljen, sretan بَرِيك
svježe datulje s maslacem ـ (ة) جـ بُرْك
Burejk - npp. بُرَيْك
tak.= jelo od datulja s brašnom i maslacem بَرِيكَة
Burejka - npp. بُرَيْكَةُ ـ سـ
traženje blagoslova; blagoslov; تَبَرُّك جـ ات
dobar predznak; obilje, bogatstvo; relikvija;
poklon; počasno mjesto, čast, dostojanstveno
želeći dobiti blagoslov (kao تَبَرُّكًا
pobožno djelo k. donosi blagoslov)
blagosiljanje, blagoslov, čestitanje تَبْرِيك جـ ات
blagoslovljen; sretan / Mubarek - npp. مُبَارَك
ustrajan, uporan مُبْتَرِك
mjesto za klečenje /deva/ مَبْرَك جـ مَبَارِكُ
/on nema ništa; لَيْسَ لَهُ مَبْرَكُ حَمَلٍ
nema ni pedlja zemlje/
blagoslovljen; (iz)obilan / Mebruk مَبْرُوك
Mebruka - npp. مَبْرُوكَة
uzdignut, uzvišen مُتَبَارِك
šestar, cirkl ه بَرْكَار
crni plašt ه بَرَّكَان
vulkan ه بُرْكَان جـ بَرَاكِينُ
živi (aktivni) vulkan ـ ثَائِر
ugašeni vulkan ـ خَامِد
mirujući vulkan ـ سَاكِن
crni ogrtač ه بَرَّكَانِيّ
vulkanski; eruptivni ه بُرْكَانِيّ
sab(i)rati Δ بَرْكَس
skupina lišća /na stablu/ ه بَرْكَاس
/bot. Helicteres Isora/ ه بَرْكَشْت
pasti na koljena; ustati, * بَرْكَعَ
stajati na sve 4 noge /konj/

برکع

navratiti da ostane; pustiti /devu/ da klekne بَرَّكَ ه
blagosloviti, sreću بَارَكَ (على ، في ، ل) ه
dati, usrećiti
b. zadovoljan s; dati svoj ـ ه هـ
blagoslov, sankcionirati
stalno (revno) se baviti بَرَّكَ على هـ
Idi zbogom! /prosjaku بُورِكَ فِيكَ
i dr., želeći da ode/
natjerati da klekne /deva/ أَبْرَكَ ه
kako je blagoslovljen! مَا ـ ه
blagoslovom posticći; i.sreću u; nadati se تَبَرَّكَ ب هـ
dobru, očekivati sreću u; ustrajati u; uživati u
b.blagoslovljen; b.slavljen تَبَارَكَ
smatrati dobrim predznakom ـ ب هـ
kleknuti /spustivši prsa na tle da bi jahač uzja- إِبْتَرَكَ
hao - deva/; ležeći podmetnuti sebi nešto pod prsa;
boriti se klečeći (na koljenima); naprijed se pogeti,
oprijeti se /na alat/; mnogo kiše izljevati /oblak/
brzati u /trku/; jako se zalagati u /pri/ ـ في هـ
okaljati /čast/; poniziti; ـ (على ، في) ه
izgrditi, napasti
kleknuti /deva/ إِسْتَبْرَكَ
očekivati dobro (sreću, blagoslov) u ـ ب هـ
(naj-)blagoslovljeniji, - sretniji أَبْرَكُ
klečeća /deva/ بَارِك (ة) جـ بَرْك ، بُرُوك
koljeno بَارِكَة جـ بَوَارِكُ
plašljiv; trom /mora, košmar بَارُوك
sretan novčić /para k.donosi sreću/ بَارُوكَة
mlinar بَرَّاك
borba na koljenima (klečeći) بَرَاكَاءُ
raž /bot. Secale cereale/ بَرَّاكَة
(gornji dio) prsa; kraj naseljenog بَرْك جـ بُرُوك
svijeta; krdo (klečećih) deva
Berku-l-Gamad, ~ الغَمَاد (الغُمَاد ، الغِمَاد)
itd. /npl. u Jemenu/
klečeći; plašljiv /mora; /vrsta biljke/ بُرَك
/naziv za zulhidžu tj. posljednji mjesec بُرَكُ
isl. lunarne godine/; Burek - npp.
krajnji nastanjeni dio zemlje; jezerce; ribnjak بِرْك
ه بُرْكَان . . . ← ابت
/vrsta bilja - u Nedždu/ بِرْكَان
blagoslov; blagodat, beričet, بَرَكَة جـ ات
nebeski dar; blagostanje, sreća
kr.= praznik (u augustu) kada se ~ العِنَب
u crkvi blagoslovi prvo grožđe

parnasovac ٥ بَرْنَاسِيّ جـ ون
burnus /ogrtač s kukuljicom/; ٥ بُرْنُس جـ بَرَانِسُ
kapuljača; kopt.odežda; misničko odijelo
kupaći ogrtač ~ الحَمَّام
Burnusi - npp. ٥ البُرْنُسِيُّ
burnus ٥ بَرْنُوس، بُرْنُوس جـ بَرَانِيسُ
princ; knez ٥ برنْس
ljudi, svijet, narod; čovjek ٥ بَرْنَسَاء
princeza; kneginja ٥ برنْسيسَة
obući kome šešir ٥ بَرْنَطَ ه
obući (sebi) šešir, nositi šešir ٥ تَبَرْنَطَ
šeširdžija ٥ بَرَانِيطِيّ
šešir; zabat, /nad ٥ بُرْنَيْطَة جـ ات، بَرَانِيطُ
vratima, prozorom/; nastrešnica
cilindar (-šešir) ~ الرَّسْمِيَّات
polucilindar (šešir) ~ الشَّمْس
abažur, šešir za lampu ~ اللَّمْبَة
٥ (برنف) بُرْنُوفُ ← ابت
embelija /bot. Embelia ribes/ ٥ بَرْنَق
vodeni (nilski) konj, ٥ بَرْنِيق
hipopotam; lak, firnajz
mulj, blato; vrsta gljive ٥ برْنِيق
crni ogrtač ٥ بَرْنَكَان، بَرْنَكَانِيّ جـ بَرَانِكُ
Bornu /obl. u Africi/ ٥ البُرْنُو
(bijeli) oman /bot. Inula helenium/ ٥ بُرْنُوف
„bernijski" /pripadajući ٥ بَرْنِيّ
vrsti datulja toga naziva/
datulje dobre sorte /„bernijske"/ ٥ ـ / ة
pjevčić, cvrko ـ جـ بَرَانِيُّ
٥ بُرْنَيْطَة ← برنط
zemljana zdjela ٥ بَرْنِيَّة جـ بَرَانِيُّ
Borneo /otok u Indoneziji/ ٥ بُرْنِيُو
proći duže vrijeme * بَرَهَ ـ بَرَه
oporaviti se, ozdraviti; بَرَه، بَرَهَان
izbijeljeti, b. bijel(e puti)
čudotvornom vještinom أَبْرَهَ ه
nadmašiti (pobijediti)
dokazati, iznijeti valjane dokaze ـ هـ
ozdravio, oporavljen; أَبْرَهُ مـ بَرْهَاءُ جـ بُرْه
bijele puti
ozdravljenje; bjelina puti بَرَه
duže razdoblje بَرْهَة
(duže) vrijeme, razdoblje; بُرْهَة جـ بُرَه، بُرَهَات
čas(ak), tren(utak)
za tren (čas) بُرْهَةً

/vrsta slatkiša, okruglog tijesta/ ٥ بُرْمَا
trajna ondulacija ٥ بَرْمَانَنْت
vodena ondulacija ـ عَلَى البَارِد
Birmanija, Burma /drž. u Aziji/ ٥ بِرْمَانِيَا
stupić /stubišne ograde/; ٥ بَرْمَق جـ بَرَامِقُ
žbica /točka/
Bermekijević, Bermekija, ٥ بَرْمَكِيّ جـ بَرَامِكَة
Barmekid /pripadnik perz.
porodice abasovićkih vezira/
Birmingam /eng. ٥ بِرْمِنْغَامُ
Birmingham, npl. u Engleskoj/
Parmenides /grč. filozof/ ٥ بَرْمِنِيدِسُ
barmahat /7. mjesec kopt. kalendara/ ٥ بَرْمَهَاتُ
barmuda /8. mjesec kopt. kalendara/ ٥ بَرْمُودَةُ
bačva, bure ٥ بِرْمِيل جـ بَرَامِيلُ
bačvica, burence ـ صَغِير
kaca ـ كَبِير
željezno (valjkasto) bure ~ حَدِيد
/Prazna kanta zvoni/ الـ ~ الفَارِغُ يَرِنُّ
bačvar ٥ بَرَامِيلْجِيّ جـ ة
bačvar ٥ بَرَامِيلِيّ
bačvast ٥ بِرْمِيلِيّ
Bern /npl. u Švicarskoj/ ٥ بَرْنُ
ljudi /čovjek ٥ بَرْنَاسَاءُ
program; bilans, završni ٥ بَرْنَامَجُ جـ بَرَامِج
račun; proračun, budžet; raspored; nacrt,
plan; popis, spisak, lista; pravilnik; katalog
ustav بَرْنَامَج دَاخِلِيّ
petogodišnji plan ~ السَّنَوَاتِ الْخَمْسِ
* (برنت) بَرْنَتَى ← برت
embelija /bot. Embelia ribes/ ٥ برنْج
komoljika, komonika, ٥ بَرْنَجَاسَف
komotljika, komonjika, trnomet,
trlomet /bot. Artemisia vulgaris/
krep /tkanina/ ٥ بُرْنُجُق
krep /tkanina/ ٥ بَرْنَجَك، بُرْنُجُك
sjaj /mača/; stari mač ٥ برنْد (فرند)
Brindizi /tal.luka na Jadranu/ ٥ برنْديزي
bronzirati بَرْنَزَ هـ
bronza ٥ بُرُنْز، برنْز
bronzan, brončan ٥ بُرُنْزِيّ، بِرُنْزِيّ
obući burnus /drugom/ بَرْنَسَ ه
obući (na se) burnus تَبَرْنَسَ
٥ بَرَانِسُ ← جِبَال ~ (جبل)
tvorničar burnusa ٥ بَرَانِسِيّ جـ ة

užar بَرَّام
krpelj /u ovaca/ بُرَام جـ أَبْرِمَة
bušilica بَرَّامَة جـ ات
sukanje; potvrda, zaključenje; بَرَم
ratifikacija; uvrtanje, torzija
dosada, mrzovolja, zlovolja, بَرَم
neraspoloženje; nemir, uzrujanost; muka,
jad, tuga; tekuća surma (stibium); škrtica;
prisutan ali ne učestvujući u igri mejsir
bobice grožđa /veličine mravljih glava/; ـ / ة
plodovi biljaka ṭalḥ, 'iḍāh
zlovoljan, mrzovoljan, nera- بَرِم ب هـ
spoložen, nezadovoljan zbog
uže, konop(ac) بُرْم
opaki ljudi بُرُم
misvak-drvo /bot. بَرَمَة جـ بَرَم، بِرَام
Salvadora persica/
okret; svitak, omot; بَرْمَة جـ بَرَمَات
ovojnica, spirala; žbica /točka/
kameni ćup بُرْمَة جـ بُرْم، بُرَم، بِرَام
usukan, uvijen; okrugao /(usukano) uže; بَرِيم
crnobijeli konac; nit; vrpca, uzica, kanap;
odjeća od lana i svile; smiješane vode; jutro;
jutarnji suton, zora, osvit; stado ovaca i koza;
suza smiješana sa surmom; amulet; dvobojna
draguljima ukrašena traka /za žene/; vojska;
šarena gomila, mješovito mnoštvo
dvije vojske Arapa i Perzijanaca البَرِيمَان
(Nearapa); jetra i grba deve /kao jelo/
svrdalo; vijak; vadičep, otpušač; بَرِيمَة، بَرِّيمَة جـ ات
zavrtanj; vitao, čekrk, dizalica
spiroheta /vrsta bakterije/ بَرِّيمِيَّة
svrdlo; O → ABC بَيْرَم
dosada, zlovolja, neraspoloženje, تَبَرُّم
mrzovolja, nezadovoljstvo; potištenost,
nujnost, tjeskoba; nemir, uzrujanost
narukvice مَبَارِيمُ
jak, čvrst; konačan, neopoziv; مُبْرَم
neizbježan; ratificiran; usukan
izrađivač kamenih ćupova; مُبْرِم
dosadni sabesjednik; berač sitnog nezrelog
grožđa /odn. plodova biljki 'idah, talh/
vreteno مِبْرَم جـ مَبَارِمُ
usukan, uvijen; okrugao مَبْرُوم
Burma /drž. u Aziji/ ٥ بُرْمَا

uskoro, kroz kratko vrijeme بَعْدَ بُرْهَتَيْنِ
svakog časa, vrlo često فِي كُلِّ بُرْهَةٍ
trenutan, časovit, momentan بُرْهِيّ
* (برهت) بَرْهُوتُ Berehut /ime bunara u Hadramevtu/
* (برهره) بَرْهَرَةَ punačka; nježna; bijela /gojaznost; nježnost (puti); svijetao, gladak, oštar nož
* بَرْهَمَ الى ه هـ netremice (dugo) promatrati, uprijeti pogled u
Δ بَرْهَم mast, krema, pomada - sir.
بَرْهَمَة، بُرْهُمَة pup(oljak)
ه بَرَهْمَا ـ ذ Brahma /vrhovno indijsko božanstvo/
ه بَرَهْمَن جـ بَرَاهِمَة brahman(ac)
ه بَرَهْمَنْد brahman(ac)
ه بَرَهْمَيّ، بَرْهَمِيّ brahmanski /brahmanac
ه بَرَهْمِيَّة brahmanizam
* بَرْهَنَ (على، عن) هـ dokaz(iv)ati
ـ على ه pobijati /nekoga/
تَبَرْهَنَ b.dokazan(o), dokazati se
بُرْهَان جـ بَرَاهِينُ dokaz, argumenat; jasan znak; odluka, knez, prvak, vođa
بُرْهَانُ Burhan /npp. i naziv vladarske dinastije u Buhari/
بُرْهَانُ الدِّين Burhaund(d)in - npp.
* بَرْهُوتُ ← برهت
ه بَرْهِيز dijeta, pehriženje
* (برو) بَرَا ـُ بَرْو ه provući prsten (ili sl.) kroz nozdrve /devi/
Δ ـ ه (< بَرَأَ) stvoriti
Δ ـ هـ (= بَرَى) ugladiti; zaravnati /strijelu, šipku, trščano pero/
أَبْرَى ه staviti halku (i sl.) kroz nos /devi/
بُرَة جـ ات، بُرًى، بُرِينَ prsten, halka /i sl. k. se provuče kroz nozdrve devi/
بَرْوَة جـ بَرَوَات otpadak; ostatak; usklizak /sapuna/; daščica /za glačanje žbuke/; iver, treščica
~ اللهجَام žvale, đemj
ه بَرْوَاز جـ بَرَاوِيز okvir, ram, pervaz
ه بُرُوبَان propan - ch.
ه بُرُوبِيلِيّ propilni /alkohol/
ه بُرُوتَاكْتِنِيُم protaktinij(um) - ch.
ه بُرُوتَسْتَانْتِيّ جـ ون protestantski / protestant
ه بُرُوتَسْتَانْتِيَّة protestantizam
ه بُرُوتَسْتَنْتِيّ protestantski / protestant

ه بُرُوتَسْتَنْتِيَّة protestantizam
ه بُرُوتَسْتُو جـ بُرُوتَسْتَات protest
ه بُرُوتُوبْلَازْم protoplazma
ه بُرُوتُوكُول جـ ات protokol
ه بُرُوتُوكُولِيّ protokolaran
ه بُرُوتُون جـ ات proton - phy.
ـ مُتَعَادِل neutron - phy.
ه بُرُوتِين جـ ات protein - ch.
ه بُرُوجَرَام program
ه بُرُوجِيّ جـ ـة trubač
ه بَرُود barut, prah
ه بَرُودَة puška
ه بَرْوَزَ هـ uokviriti, uramiti
ه تَبَرْوَزَ b.uokviren, uramljen
ه بُرُوسَا Brusa /npl. u Turskoj/
ه بُرُوسْتَاتَا، بَرُوسْتَاتَة prostata - an.
ه بُرُوسِلُ Brisel /Bruxelles, npl. u Belgiji/
ه بُرُوسِيّ جـ ون pruski /Prus
ه بُرُوسِيَا Pruska /obl. u Njemačkoj/
ه بُرُوسِيَانِيّ pruski /Prus
ه بُرُوش broš
ه بُرُوغْرَام program
ه بُرُوفَانْسُ Provansa /fr. Provence, obl. u Francuskoj/
ه بَرُوفَة جـ ات pokus, pokušaj; proba; korektura
* بَرْوَقَ ← برق
ه بُرُوكْسِلُ Brisel /fr. Bruxelles, npl. u Belgiji/
ه بُرُوكْلِينُ Bruklin /eng. Brooklyn, gradska četvrt Nju Jorka/
* بَرْوَكَةَ ← برك
ه بُرُولِتَارِيّ proleterski /proleter
ه بُرُولِتَارِيَا proleterijat
ه بُرُوم brom - ch.
ه بُرُومُور bromid - ch.
ه بُرُومِيتَه Prometej /grč. božanstvo vatre/
ه بُرُومِيثِيُم prometij(um) - ch.
ه بُرُومِيد bromid - ch.
ه بُرُومِير bromid - ch.
ه بُرُونْز bronza
ه بُرُونْزِيّ bronzan
ه بُرُونُو Bruno - npp.
ه بَرُوَّة، بُرُوَّة pramac, prova
* بَرَى ـ بَرْيِ هـ zarezati, zašiljiti; ostrugati, uglačati, zaravnati; iscrpsti, iznuriti, izmoriti; izmršaviti, oslabiti; (upotrebom) pohabati; nažuljati /nogu/; naprviti, izđeljati /strijelu/
ـ ل ه nadmetati se, mjeriti se, rivalizirati se
بَارَى ه nadmetati se, natjecati se, takmičiti se s; nagoditi se o rastavi sa /ženom/; podražavati, imitirati
ـ ظلَّ رَأْسِه /b. uobražen, uzoholiti se/
أَبْرَى zaprašiti se, b. prašnjav; naići na šećemu trsku
تَبَرَّى ل ه suprotstaviti se, oprijeti se, oponirati
ـ ل هـ pokušati (sreću) u, nastojati dobiti (postići)
Δ ـ من (< تَبَرَّأَ) ه هـ osloboditi se (od)
تَبَارَى natjecati se, takmičiti se (međusobno); jedan drugog oponašati
ـ ضدَّ ه istupati protiv
إِنْبَرَى b. zrezan, zašiljen; b. ostrugan, uglačan, zaravnat; b.iscrpljen, iznuren; smršati; prasnuti, planuti /u govoru/
ـ ل ه suprotstaviti se, usprotiviti se, oprijeti se, oponirati
ـ ل هـ (po)preduzeti, latiti se, dati se na, pristupiti
إِبْتَرَى هـ uglačati, zaravnati, ostrugati
ـ b. uglačan, zaravnat, ostrugan
إِسْتَبْرَى ه هـ istražiti; ispitati; izviđati, uhoditi /neprijatelja/
إِبْرِيَة prhut, perut
بَارٍ k.šilji; glača /strijelu i sl./
Δ ـ (< بَارِئُ) tvorac, stvoritelj
بَرَّاء izrađivač strijela
بُرَاء iverje, trješće, strugotine
بَرَّاءَة perorez, nožić
بَرَّايَةُ الأَقْلَامِ šiljilo
بُرَايَة iverje, trijeske, strugotine; sapiranje, erozija /kišom/; ološ, bagra
بَرًى zemlja, prašina
بَرْيٌ šiljenje, zarezivanje; struganje, glačanje
بَرِيّ zarezan, zašiljen /tak. → br'
بَرِيَّة ← برأ
بَرْيَة zarezivanje, šiljenje /tršćanog pera i sl./
تَبْرِيَة perut, prhut
مُبَارَاة جـ مُبَارَيَات takmičenje, utakmica, natjecanje; nadmetanje, konkurencija
ـ عَلَى كَأْسٍ natjecanje za kup
ـ نِهَائِيَّة finalna utakmica, finale
~ الثَّأْرِ revanš - utakmica
مِبْرَاء perorez, nožić
مِبْرَاة perorez, nožić

برهت
برهوت
برهره
برهم

برهن

برو برا
لرو

بري

pratljača; toljaga, kijača بَيْزَر جـ بَيَازِرُ
pratljača; toljaga بَيْزَرَة جـ بَيَازِرُ
začinjeno /jelo/; pun sjemenki /plod/ مُبَزَّر
pratljača مِبْزَر
Buzurdžemihr /Enuširvanov vezir/ ٥ بُزُرْجَمِهْرُ
mješanac, križanac, hibrid /životinja/ ٥ بَزْرَمِيط
odvesti, oteti, ugrabiti, * (بزز) بَزَّ ـُ بَزّ ه هـ
odnijeti; ukrasti; opljačkati بزز
pobijediti, potući ـ بَزّ، بِزِّيزَى ه
nadmašiti, prevazići ـ على ه
propupati ـ
opljačkati; oteti, ugrabiti; ukrasti إِبْتَزَّ ه هـ
otimačina, pljačka, grabež; krađa إِبْتِزَاز
pobjeda, nadmoć بَزّ
pamučna ili lanena tkanina, bez, štof; ـ جـ بُزُوز
odijelo, odjeća; oprema, oružje; svila; draperija
grudna bradavica; grudi, بِزّ (بُزّ) جـ أَبْزَاز، بِزَاز
prsa; sisa, dojka; vrh lule; frž, čvor /na drvetu/
gležanj (na nozi); odskočna ~ الرِّجْلِ
kost /an. astragalus/
moljačak /bot. Helichrysum أَبْزَازُ العَذْرَاءِ
stoechas (italicum)/
trgovac tekstilom (štofovima) بَزَّاز
siper, opršnjak, podbadač; boca za dojenče بَزَّازَة
trgovina tekstilom (štofovima) بِزَازَة
oružje, oprema بَزَز
oružje, oprema; odijelo, odjeća, بِزَّة
haljine; (ob)lik, izgled, pojava
uniforma ـ رَسْمِيَّة
pobjeda, nadmoć; oružje بِزِّيزَى
/ bespravno, nasilno
fržav, čvorovit /drvo/ مُبَزَّز
poveća(va)ti se, (na)rasti, obilovati بزع ـ بَزْع بزع
b. naočit, uljudan, duhovit بَزُعَ ـُ بَزَاعَة
/mladić/; b. brzoplet
uljepšati, ukrasiti بَزَّعَ ه هـ
b. ljubak, uljudan, duhovit; prijetiti, spremati تَبَزَّعَ
se, b. na pomolu /zlo i sl./; b. okićen, uljepšati se
hitar, lak, okrtan /bestidnik, بُزَاع
prostak /mladić u svom govoru/
ljupkost, pristalost, naočitost; بَزَاعَة
odgojenost, uljudnost, uglađenost;
duhovitost, razboritost, oštroumnost
ljubak, pristao, naočit; uljudan, بَزِيع
uglađen, odgojen; duhovit, razborit,

i.ugnuta leđa, a izbačena prsa بَزَخ ـَ بَزَخ
pokoriti se, potčiniti se بَزَّخَ ل ه
ići (sjedjeti) isturenih prsa; تَبَازَخَ
i. isturenu (veliku) zadnjicu; (zbog
kratkog vrata) povijati kopito /konj pijući/
odustati, okaniti se ـ عن هـ
i.isturena prsa, a ugnuta leđa إِنْبَزَخَ
isturenih prsa, a ugnutih أَبْزَخُ م بَزْخَاءُ جـ بُزْخ
leđa, s grbom na prsima
zgrtanje Δ بَزْخ
isturenost prsa, a ulegnutost بَزَخ
leđa, grba na prsima
jak, čvrst; silan بَزُوخ ـ ـة
korice /mača/ ٥ بَزْد
sokolarstvo ٥ بَزْدَرَة بزر
useknuti se * بَزَرَ ـِ بَزْر
udariti; posijati; baciti začin u /lonac/; napuniti ـ ه هـ
osjemeniti se, dati sjeme /biljka/; položiti بَزَّرَ
(izleći) jaja /svilena buba, skakavac/
tvrditi da potječe od (plemena) Benu Bazara تَبَزَّرَ
٥ بَازَار ← ابت
sumnjiv čovjek بَازُور
sjemenar; trgovac začinima بَزَّار
svilena nit بِزَار
površan posao بَزَّارِيّ
sjetva; slina; djeca, potomstvo بَزْر
srednja bokvica, trputac ـ بَلَدِيّ
/bot. Plantago media/
buhačak, bušika, pasja noga, lisnati ~ قَطُونَاءَة
trputac /bot. Plantago psyllium/
začin بِزْر جـ أَبْزَار، أَبَازِيرُ
sjeme(nje); jajašca svilene bube ـ / ة / جـ بُزُور
žena s puno djece; osjemenila بَزْرَاءُ
biljka; (suh) plod sa sjemenkama
osjemenila biljka; (suh) plod pun sjemenja بَزْرَايَة
sjemenka, zrno; jezgra, klica بِزْرَة جـ بِزَرَات
velika /slava/; tak. → Banū ~ بَزَرَى ـ ـة
sjemenar بُزُورَاتِيّ
sjemenar; povrćar بُزُورِيّ
lepuh, (bijela) divizma, vučji بَزِير
rep /bot. Verbascum thapsus/
spora, klica - bot. بُزَيْرَة جـ ات
muški ud, بَيْزَار جـ بَيَازِرَة ← ابت
penis; O → ABC
toljaga, kijača بَيْزَارَة جـ بَيَازِيرُ

takmičar, natjecatelj; takmac, konkurent مُتَبَارٍ
Bretanja /fr.Bretagne, obl, u Francuskoj/ ٥ بِرِيتَانُ
Pretorija /npl. u Južnoafričkoj Uniji ٥ بِرِيتُورِيَا
trbušna maramica /peritoneum ٥ بَرِيتُون
el.= priključni kontakt - sir. ٥ بَرِيز جـ ات
priključni kontakt - eg. ٥ بَرِيزَة جـ بَرَائِزُ
priključni kontakt ~ كَهْرَبَاءَ
hidrant ~ مِيَاه
treslica, suze Marijine /bot. ٥ بِرِيزَة
Briza minor (gracilis)/
periskop ٥ بِرِيسْكُوب
Bretanja /fr. Bretagne, obl. u Francuskoj/ ٥ بِرِيطَانُ
britanski /Britanac ٥ بِرِيطَانِيّ جـ ون
Britanija /drž. u Evropi/ ٥ بِرِيطَانِيَا
Velika Britanija/ ـ العُظْمَى
brik /jedrenjak sa 2 jarbola/ ٥ بَرِيق
Perim /otok u Crvenom moru blizu Adena/ ٥ بَرِيم
Brener /njem. ٥ بِرِينَّر
Brenner, prijevoj na Alpama/
pasoš ٥ بَزَابُورْط
٥ بَزَادِرَة ← بَازْدَار
٥ بُزَاة ← بَازٍ
brzati, žuriti se; bježati; * بَزْبَزَ بزبز
(uz)vrtjeti se, mnogo i brzo se kretati
žestoko tjerati; uznemiriti; ـ ه هـ
lijepo uraditi; odbaciti
oteti; ukrasti od ـ هـ من ه
lak, hitar; živahan, nemiran; بُزَابِز
jak, ali bez hrabrosti
brz, hitar; (željezni) pisak /na mijehu/; بَزْبَاز جـ بَزَابِيز
čep; pukotine stidnice /vulve/
okretan, hitar, brz; lakomislen بُزْبُز
odvodna cijev, odvodni otvor; بَزْبُوز جـ بَزَابِيزُ
ispust /na čajniku/; slavina, pipa; crijevo, šlauh
hvali(sa)ti se * بَزَجَ ـُ بَزْج بزج بزخ
nahuškati, podstaći protiv ـ ه على ه
uljepšati, ukrasiti, nakititi بَزَّجَ ه هـ
hvalititi se čime بَازَجَ في هـ
u slavi se nadmetati, hvaliti se jedan drugom تَبَازَجَ
bogatstvo, izobilje بَزْج
zahvalan, k.nagrađuje za بَزِيج
učinjeno mu dobročinstvo
osramotiti * بَزَخَ ـَ بَزْخ ه
udariti po /leđima/ ـ هـ ب هـ
uzeti ne mjereći (đuture) ـ ـ بَزْخ هـ

بزمخ
بزو
بز

odlučnost مُبَازَمَة
b. ohol, uzoholiti se * بَزْمَخَ
bizmut, vizmut - ch. ه بِزْمُوت
bizantijski, vizantijski ه بِزَنْطِيّ
b. isturenih prsa, a ulegnutih * (بزو) بَزَ ـُ بَزًا
leđa, i. grbu na prsima
b. ravan, dorastao kome; ـ ـ بَزْو ه
pobijediti, potčiniti, nadvladati
navići se na ـ ب هـ
uzdići se iznad, nadmašiti ـ على ه
b.grbav sprijeda (a ugetih leđa) بَزِيَ ـَ بَزًا
učiniti nepravdu /podojiti أَبْزَى ه
savladati, pokoriti ـ (ب) ه
dizati zadnjicu (idući) ـ
b.dorastao, ravan /kome/ ـ ب ه
zadnjicom micati u hodu; krupno koračati; تَبَازَى
hvalisati se onim čega nema; b. sličan sokolu
isturenih prsa, a ugetih leđa, أَبْزَى م بَزْوَاءُ
grbav sprijeda, s grbom na prsima;
f. tak. = isturene zadnjice - gen. sg.
ه بَازِي ← ابت
isturenost prsa, a ugetost leđa, بَزًا
grbavost sprijeda, grba na prsima
hvalisavost بَزَاء
ravan, jednak, dorastao, ekvivalentan; بَزْو
u ravnoteži s /jednak (isti, ekvivalentan) dio
skakanje; napad; bijes بَزَوَان
brat po mlijeku بَزِيّ
isturenost prsa i zadnjice تَبَزٌّ
upućen u, sposoban za مُبْزٍ ب هـ
bazuka - mil. ه بَزُوكَة
bezik /igra kartama/ ه بَزِيك ، بَزِيْك
kopča, spona, šnala ه بزيم
fini brokat ه بَزِيُوْن
dosta * بَسْ
/itj. za gonjenje deva i ovaca/; بَسْ، بُسْ، بِسْ
pis /itj. za jeranje mačke/

بس
بسأ
بسء

prijateljski * بَسَأَ ـَ بَسْء، بَسَاء، بُسُوء ب ه
se odnositi prema, b. prisan s, naviknuti se na
prezreti, omalovažiti, بَسْء، بُسُوء ب ه هـ
potcijeniti
b. naviknut na ـ ب هـ
prijateljski se odnositi prema, بَسِيءَ ـَ بَسَأ ب ه
b. prisan s, naviknuti se na
priviknuti na أَبْسَأَ ه

/sjekutići, u 9. god. - deva/
prvi zub (sjekutić) ـ بَوَازِلُ
k.raspara kožu /udarac/ strašan, težak ـ (ة)
ništa - c.neg. بَازِلَة
čep, vranj /na bačvi/; rupa /za čep/ بُزَال
svrdlo; vadičep بِزَال
teškoća, nesreća; ozbiljnost, بَزْل
važnost; med. = punkcija
pukotina /na mješini/ ـ جـ بُزُول
k.izniču prvi zubi /sjekutići - deva/ بَزَل
Buzl /ime koze/ بُزَّل ـ م
velika nesreća, velika (važna) stvar; razboritost; بَزْلاءُ
odlučnost /k.razdvaja istinu od neistine
razborita ~ الرَّأْي
k.dobija prve zube بُزُول جـ بُزُل ـ سـ
/deva/ /u 9. godini/
(piće) k.curi /iz cjedila/ بَزِيل
omalen تَبَزُّلَة ـ سـ
onizak تَبْزِيلَة ـ سـ
svrdlo; vadičep; cjedilo, filtar; slavi- مِبْزَل جـ مَبَازِلُ
na, pipa; tro(a)kar /sprava za punkciju/; rupa /za čep/
cjediljka مِبْزَلَة
grašak /bot. pisum sativum/ ه بزلاً
grašak ه بِزَلَّة
grahor(ica) /bot. Vicia sativa/ ~ إِبْلِيس
samo palcem i kažiprstom * بَزَمَ ـُ بَزْم ه
pomusti /devu/; snaći /nesreća/
oteti, opljačkati بزم ـ ه هـ
palcem i kažiprstom zategnuti ـ هـ
i ispustiti /tetivu luka/; čvrsto (se) odlučiti
na; slomiti, razbiti; govoriti; izustiti, reći
grubo govoriti ـ القَوْلَ
dugo nositi ـ ب هـ
(prednjim zubima) ugristi ـ على ه
izustiti riječ أَبْزَمَ
dati ـ ه هـ
provesti /dan/ u إِبْتَزَمَ هـ
škrt / O → ABC إِبْزِيم
odlučnost, energija بَازِمَة
udar /sudbe/, nesreća ـ جـ بَوَازِمُ
čvrsta odluka; gruba riječ; lom بَزْم
obrok; riječ; težina od 30 dirhema بَزْمَة
ostatak juhe /u loncu, bez mesa بَزِيم
/ palmov list /za vezanje povrća i sl./;
nit /ogrlice/; svežnjić povrća

oštrouman; hitar, lak; bestidan, prost (u govoru)
b. zao, opak prema * (بزعر) تَبَزْعَرَ على ه
(lancetom) pustiti krv * بَزَغَ ـُ بَزْغ
proliti /krv/ ـ هـ
(početi, upravo) izlaziti, pomoliti ـ بَزْغ ، بُزُوغ
se /sunce/; svitati; izbi(ja)ti /zub/
(lancetom) pustiti krv بَزَّغَ ه
prosinuti, početi /proljeće/ إِبْتَزَغَ
izlazeća zvijezda بَازِغَة جـ بَوَازِغُ
puštanje krvi; lanceta بَزْغ
izlazak /sunca i sl./; بُزُوغ
izbijanje, javljanje, emanacija
lanceta /nožić za puštanje krvi/ مِبْزَغ
mjesto izlaska /mjeseca i sl./ مَبْزَغ
zloban, opak Δ بُزْغُر (< بُرْغُز)
izaći, pomoliti se /sunce/ * بَزَقَ ـُ بَزْق
ispljunuti (iz usta); izbaciti /na ـ هـ
obalu - more/; zasijati /zemlju/
pustiti mlijeko /deva pred porođaj/ أَبْزَقَ
spuževi (golaći); eg.= kobre - zo بَزَّاق / ة /
pljuvačka بُزَاق
pljuvaonica; spuž (golać); eg. = kobra بَزَّاقَة
pljuvanje; sjetva; izlazak بَزْق
ispljuvak بَزْقَة جـ بَزَقَات
pljuvačica مِبْزَقَة جـ مَبَازِقُ
brz hod * (بزك) بَزَكَى
b. pravilno, ispravno /mišljenje/ * بَزَلَ ـُ بَزَالَة
rascijepiti, rasjeći; probušiti, ـ بَزْل هـ
provrtjeti; procijediti, filtrirati, destili-
rati; izvršiti; odlučiti; iznijeti /mišljenje/;
otčepiti; načeti /bačvu/; med. = punktirati
/ubadanjem ispuštati tekućinu iz utrobe/; skinuti
dobiti prve zube ـ بُزُول
/deva u 9. god./; izbiti /prvi zub/
cijepati; bušiti; cijediti; načinjati بَزَّلَ هـ
rascijepiti se; probušiti se; تَبَزَّلَ
procuriti, prokapati; krvariti
načeti /bačvu/ ـ هـ
raspuknuti; probušiti se; b.načeta /bačva/ إِنْبَزَلَ
otvoriti se, raspući /palmina cvat/ إِبْتَزَلَ
rascijepiti; razrezati; probušiti; načeti /bačvu/ ـ هـ
otvoriti; probušiti; rascijepiti; إِسْتَبْزَلَ هـ
procijediti, filtrirati, destilirati
iskusan čovjek بَازِل
k. rastu prvi zubi ـ بُزَّل ، بُزُل ، بَوَازِلُ ـ سـ

بزعر
تبزعر
بزغ

بزق

بزك
بزل

أَبْسَأَ مـ بَسْوَاءُ naviknut na; prisan s;
f. tak. = pitoma, mirna /deva/
بَسُوء ـ ـ pitoma, mirna /deva/
ه بَسَارَبِيَا Besarabija /obl. u SSSR/
ه بِسَارِيَة krkuša - ich.
ه بَسَامَتِيكُ Psametih /ime faraona/
ه بَسْبَايَج slatka paprat, oslad, sladić
/bot. Polypodium vulgare/
* بَسْبَسَ ه ispustiti /mokraću/
بسبس
ـ žuriti, brzati; b. izdržljiv
ـ ب ه reći:dosta; dozivati vučući: bes
/i sl. - deve, ovce/
تَبَسْبَسَ teći /voda/
بَسْبَاس cvat muškat(njak)a
(oraška, oraščića) /bot. Myristica fragrans/;
komorač /bot. Foeniculum vulgare/
بَسْبَاسَا dvilja ruta /bot. Haplophyllum
(Ruta) patavinum/
بَسْبَاسَة muškat(njak), orašak, oraščić,
muskatovo drvo /bot. Myristica fragrans/
بَسْبَس جـ بَسَابِسُ pustara; drvo za izradu sedla
/mj. → sabsab/ pl. tak. = laž
/isprazan, ništavan, pust → turrahāt/
بِسْبِس بَرِّيّ (velika) kukuta, bučmiž, cvolika,
trbulj(ik)a /bot. Conium maculatum/
بُسْبُوسَة busbusa /slatko jelo od
griza s mlijekom - eg./
ه بَسْبُور pasoš
ه بَسْت brz kas
ه بُسْتُ Bust /drveni grad u Afganistanu/
ه بُسْتَان جـ بَسَاتِينُ vrt, povrtnjak,
bostan; voćnjak
~ أَبْرُوز (أَفْرُوز) strator /bot. Amaranthus tricolor/
ه بُسْتَانِيّ vrtni /vrtlar; vlasnik vrta
ه بَسْتَح tamjan
ه بِسْتَرْط deva s devčetom
ه بَسْتَرُون strug
ه بَسْتَق sluga
ه بَسْتَقَان vrtlar; pudar
ه بَسْتَقَانِيّ vlasnik vrta; poljar
ه بِسْتَك biftek
ه بَسْتَلَّة škaf
ه بِسْتَم جـ بَسَاتِمُ klip (pomični cilindar)
ه بِسْتَن جـ بَسَاتِنُ klip - tch.
ه بُسْتَنْجِيّ vrtlar, bostandžija, baščovan

ه بَسْتَنَة povrtlarstvo, hortikultura
ه بَسْتُور Paster /Pasteur fr. bakteriolog/
ه بَسْتُوق (zemljani) vrč, krčag
ه بَسْتُوقَة جـ بَسَاتِيقُ vrč (za vodu); grnčarija
ه بِسْتُون klip - tch.
ه بِسْتُونِي pik /u kartama/
ه بَسْتِيلِيَّة pastile
ه بَسْخَة Uskrs; Velika nedjelja
~ المحْرَاث gredelj pluga
بسر
* بَسَرَ ـ بَسْرٌ ه هـ ubrza(va)ti, požuri(va)ti;
iscijediti /čir/ prije sazrijevanja; zguliti krastu prije
zacjelenja /rane/; tražiti u nezgodan čas; oploditi
/palmu/ prije vremena za to; skočiti na, opasati
/devu/ prije vremena za parenje /mužjak/; popasti
prvi još mladu travu /i sl./; piti još neusireno mli-
jeko iz /mješine/; cijediti smiješane zrele /datulje/
sa nezrelim; prije vremena spomenuti /vijest/
ـ ب هـ (za) početi s
ـ في هـ (previše) se žuriti pri
ـ بَسْر، بُسُور namrštiti se, namrgoditi se
ـ هـ smrknuti /lice/
بُسَر i.hemoroide
بَسَّرَ هـ nezrele zajedno sa zrelim /datuljama/ cijediti
بَاسِر htjeti da se pari prije vremena za to /kobila/
أَبْسَرَ هـ cijediti /čir/ prije sazrijevanja;
guliti /krastu/ prije zacjeljenja /rane/; zahtijevati u
nezgodan trenutak; nedozrele /datulje/ smiješane
sa zrelim cijediti; raditi u nepodesno vrijeme
ـ kopati (tražeći vodu) na nepravom mjestu;
i. već velike, ali još nedozrele datulje
/palma/; zaustaviti se na moru /brod/
تَبَسَّرَ ه هـ raditi (zahtijevati) prije vremena
(podesnog za to); opasati /kobilu/ prije vremena
parenja /ždrijebac/; iskopati /bilje/ prije nego izraste
ـ jesti suho korijenje /bik/;
utrnuti /noga/; b. hladan /dan/
إِبْتَسَرَ ه هـ savladati, potčiniti; pariti se s /devom/
prije vremena za to /mužjak/; oploditi /palmu/
prije vremena za to; u nezgodan trenutak raditi ili
tražiti; uzeti (dok je još) svježe; deflorirati; silovati
ـ ب هـ (ot)početi s
أُبْتُسِرَ promijeniti se /boja/
بَاسِر namršten, namrgođen; srdit
بَاسِرَة namrštena (stroga) lica - pl.
Δ بَاسُور جـ بَوَاسِيرُ hemoroid, šulj - med

Δ بَاسُورِيّ hemoroidalan
بِسَار (ة) neprekidna ljetna kiša u /u Sindu/
بَسَارَة prijekid dolaska brodova (u Jemen)
بَسْر namršteno /lice/; početak
ـ جـ بِسَار studena voda; kišnica /tek pala iz oblaka/
ه بَسَرُ ← ابت
بُسْر Busr /npp.; npl. u Siriji/
ـ جـ بِسَار svježe, zelen, mlad, nježan
ـ / ة / nezrele datulje (hurme)
بُسْرَة Busra - npp.
بُسْرَة tek izašlo rumeno sunce; još
sitna svježa trava; vrh uda u psa
ـ جـ بُسُرَات nezrela datulja; staklen biser, đinđuha
بَسُور namršten /lav
Δ بُوسِير جـ بَوَاسِير hemoroid
ه بَيْسَرِيّ جـ بَيَاسِرَة ← ابت
مُبْتَسِرُ الأَسَارِير smrknutog lica
مُبْتَسِر preuranjen, prijevremen
فَمَنَ الـ ~ أن . . . (još) nije vrijeme da...
مِبْسَار čije datulje ne mogu dozreti /palma/
مِبْسَر čije datulje nikako ne dozrijevaju /palma/
مُبْسَرَات vjetrovi po k.se zaključuje o kiši
مَبْسُور k. ima hemoroide; k. zahtijeva
kada (gdje) ne treba
ه بَسِرُ Pasir /sultanat na Borneu/
Δ (بسرن) البَسَارِنَةُ Besarina /gradska
četvrt Haleba/
بسس
بس
* (بسس) بَسَّ ـ بَسّ ه هـ polako goniti
/deve, povicima: bes bes/; razaslati /po zemlji
- fi - robu, uhode/ razasuti, razbacati, smrviti;
(maslom, uljem) zamastiti; zahtijevati, tražiti
ـ ه عن ه otjerati, odbiti od
ـ ه ل ه poslati uhodu za kim
ـ هـ في هـ potrošiti, rasuti od /imetka/
ـ jesti, napraviti jelo → basisat; truditi se, nastojati
ـ عَقَارِبَهُ عَلَيْهِ (o)klevetati
بُسَّ من هـ izlizati se, poderati se,
pohabati se, b. iznošen
أَبَسَّ ه goniti (povikom: bes i sl.)
ـ ب ه هـ dozivati /devu/ radi muzenja ili /kozu/
na vodu; reći kome: dosta! skupiti, sabrati
إِنْبَسَّ b.razaslan; razići se; razliti se
بَسّ trud, napor, rad, nastojanje, revnost;
zahtjev, molba, traženje; moć, sila, snaga
بسّ، بِسّ / ة / جـ بِسَاس mačak; mačka

nju ide njeno devče
prostrana zemlja; pros. = besit /ime metra/ بَسِيط
ravan; prostran, dalek, širok; površinski ـ جـ بُسُط
prost, jednostavan; lak, neznatan, ـ جـ بُسَطَاءُ
skroman, beznačajan; bezazlen, prostodušan, naivan; slobodan, iskren, neusiljen /govor/ otovrena, darežljiva /ruka/ /pl.tak. jednostavni (priprosti) ljudi
vedrog lica ~ الوَجْه
darežljiv ~ اليَدَيْن
zemlja, svijet; ravnica; بَسِيطَة جـ بَسَائِطُ
površina zemlje; sunčani sat; kvadrant; prosta (jednostavna) stvar; prosto tijelo, počelo, element; O → ABC / pl. = elementi; sastavni dijelovi; temeljne sitine; prosti lijekovi; ljekovito bilje
kompendij(um) مُبَسَّط
raširen; prostan; ravan; مَبْسُوط جـ مَبَاسِيطُ
veseo, radostan, raspoložen, vedar; zdrav; tun. = imućan, bogat; obiman; opširan
široke ruke, rasipan ~ اليَد
raširen; prostran; ravan; raspoložen, مُنْبَسِط
radostan, zadovoljan /ravnica, ravan
Bustam /npl. u Horasanu - Iran/ ٥ بُسْطَامُ
Bistam - npp. ٥ بِسْطَامُ
pastrma, suho meso ٥ بَسْطَرْمَة
slatka paprat /bot. Polipodium vulgare/ ٥ بَسْفَايَج
Bospor /moreuz između ٥ البُسْفُورُ
Trakije i Male Azije/
pljuvati * بَسَقَ ـُ بَسْق
v.visoka /palma/ ـ بُسُوق
(uz)dizati se do ـ الى هـ
nadmašiti, b.bolji od ـ (على) ه
b.upućen u ـ في هـ
izdužiti, produljiti; podignuti visoko بَسَّقَ هـ
pustiti da dugo čeka ـ على ه
dobiti mlijeka u grudi /djevica/ أَبْسَقَ
odn. /deva/ u vime /pred porođaj/
izduljiti se تَبَسَّقَ
ogrlice - pl. أَبَاسِقُ
lijep žut plod بَاسِق
visok /palma/ ـ (ة)
velikodušan, plemenit ~ الأَخْلَاق
visoka palma /i slično drveće/; بَاسِقَة جـ بَوَاسِقُ
bijeli oblak; nesreća /pl.tak. = začeci /oblaka/
odn. dugački okrajci (pramenovi) njegovi
pljuvačka, ispljuvak بُسَاق

ležeći ispružiti /ruke/ إِبْتَسَطَ هـ
(naj)širi, - veći; (naj)jednostavniji أَبْسَطُ
naplatak, kolni vijenac أُبْسُوطَة جـ أَبَاسِيطُ
naplatak, obruč /točka/ Δ إِبْسِيط
širenje, rastezanje; veselje, radost; razonoda, إِنْبِسَاط
zabava, uživanje; raširenost; proširenje
proširenje srca - med. ~ القَلْب
k. širi, obuhvata; dalek /od vode, بَاسِط (ة)
pašnjaka/; žedna /deva/; opružač, ekstenzor /mišić/; f. /visina stasa/ sa uzdignutom rukom
k. u izobilju daje /Bog/ البَاسِطُ
velika udaljenost; hvat, sežanj بَاسِطَة
prostrana zemlja; ravnica, بَسَاط
nizija; površina; širok lonac
ćilim, sag, tepih; بِسَاط جـ ات، أَبْسِطَة، بُسُط
fig. = tapet
mekana (mlada) trava ~ (الأَرْض) السُّنْدُسِيّ
mrtvački pokrov ~ الرَّحْمَة
letećí ćilim (sag) ~ الرِّيح
jednostavnost; bezazlenost, naivnost; بَسَاطَة
otvorenost, iskrenost, neposrednost, razgovornost
sitničar, torbar, pokućarac; بِسَاطِيّ
c. art= Bisati - npp.
širenje, (ras)prostiranje; raširenost; pružanje, بَسْط
protezanje; razveseljavanje, veselje; bast
/narkotik od cvata konoplje i duhana/
brojnik - mat ~ (الكَسْر)
darežljivost; pohlepa, gramzivost ~ اليَد
lijepog, vitkog tijela ـ (ة)
otvorena, darežljiva /ruka/ بُسْط، بُسُط ـ سـ
deva puštena s بُسْط، بِسْط جـ أَبْسَاط، بُسَاط
mladima (na pašu)
veliko, široko /uho/ بَسْطَاءُ ـ جـ بُسْط
izlaganje, iznošenje, prikazivanje; بَسْطَة جـ ات
širina, daljina, prostranstvo; opširnost, podrobnost, (iz)obilje, bogatstvo, blagostanje; obim, zapremnina, kapacitet; odlika, vrlina, prednost, duboko poznavanje, erudicija; stasitost, kršnost, naočitost; komad platna
opširno, podrobno بـ~
podest, odmorište /u stubištu/; ـ جـ بِسَاط
platforma, pjedestal; estrada; ploča O → ABC
prodavač pića (pilula) od lišća konoplje بَسْطِيّ
veselje, zabava Δ بَسْطِيَّة
/deva/ k. se jaše, a uz بَسُوط جـ بُسُط ـ سـ

Bessasa /= Mekka, npl. u Arabiji/ بَسَّاسَة
Besus /ime žene zbog k. su ratovala البَسُوسُ ـ مـ
plemena Bakr i Taglib/
/deva/ k. se ne da pomusti بَسُوس جـ بُسُس ـ مـ
osim uz blago dozivanje: bes (bis)
malo hrane بَسِيس
„besisa“ /jelo od brašna (ili prekru- بَسِيسَة جـ بُسُس
pe odn. sira) na maslu (ili ulju)/ / pl. tak. = pastiri
prostrijeti, raširiti; * بَسَطَ ـُ بَسْط هـ
primiti /ispriku/; otvoriti šaku; ispružiti /ruku/; razviti, razmotati; zaravnati, izravnati, spljoštiti, kovati; isukati, trgnuti /iz korica - mač/
dati, pružiti; iznijeti, ـ هـ على، ل ه
izložiti; objasniti
moći primiti u sebe, b. dovoljno prostran za ـ ه هـ
izbičevati; razveseliti, razvedriti, obradovati ـ ه
dati prednost, učiniti boljim od ـ ه على ه
obilno davati, trošiti ـ يَدَهُ ب هـ
ohrabriti ـ من ه
pružati ruku za milostinju, prosjačiti ـ الأَكُفَّ
/on je pretpostavljeni; بُسِطَتْ يَدُهُ عَلَى ه هـ
on ima vlast nad/
b. prost, jednostavan; بَسُطَ ـُ بَسَاطَة
b. iskren, otvoren; b. razgovoran, vedar, veseljak; ohrabriti se, osmjeliti se
prostrijeti, raširiti, razmotati, razviti; بَسَّطَ هـ
razavnati, spljoštati, iskovati; uprostiti, pojednostaviti, olakšati
ne plašiti se بَاسَطَ
b. iskren prema k. u, otvoreno priznati; ـ ه ب هـ
radosno (nasmijana lica) dočekati (primiti)
pustiti s mladunčetom أَبْسَطَ ه
/devu - da slobodno pase/
rasprostrijeti se, raširiti se; تَبَسَّطَ
protegnuti se, pružiti se; b. dug /dan/; b. otvoren, neusiljen; osloboditi se, osmjeliti se, drznuti se, ne bojati se; prošetati se
opširno (temeljito) obraditi (raspraviti), ـ في هـ
udubiti se u, proći uzduž i poprijeko kroz
razvesti razgovor, raspričati se s ـ مع ه
b. prostrt, prostirati se, protezati se, širiti se; إِنْبَسَطَ
ispružiti se; rastvoriti se; otegnuti se, oduljiti se, b. dug /dan/; (ob)radovati se, (raz)veseliti se, b.veseo, radostan; zabavljati se, uživati
b. preslobodan (drzak) prema ـ على ه

بسق

بسط

بُسَاقَةُ القَمَر selenit - min.
بَسْقَة جـ بِسَاق kamenito (vulkansko) tle
بَسُوق ـ مـ k. prije vremana dobije mlijeko u grudi /djevica/ odn. u vime /deva pred porođaj/
مِبْسَاق جـ مَبَاسِيقُ ـ مـ k. prijevremeno ima mlijeka u grudima /djevica/ odn. u vimenu /deva/
مُبْسِق جـ مَبَاسِقُ ـ مـ s mlijekom u grudima /djevica/ odn. u vimenu /deva/ prije vremena
مُبَسَّق ravna, prava /palma/
٥ البَسْكُ Baski /narod na Pirinejima/
٥ بِسْكَرى /oaza u Alžiru/
٥ بُسْكُل posljednji konj (u trci)
٥ بِسْكِلِيت biciklo, točak
٥ بَسْكِنْتَا Beskinta /npl. u Libanu/
٥ بَسْكُوت، بَسْكُوتِي biskvit, dvopek
٥ البَسْكُونَسُ Baski /narod na Pirinejima/
٥ بَسْكَوِيت / ة / جـ ات biskvit, dvopeci
* بَسَلَ ـُ بَسْل ه koriti, grditi; prokleti, anatemisati; požurivati, tjerati; zatvoriti, uhapsiti
ـ ه عن هـ zadržati od, spriječiti u
ـ هـ prosijati; pomalo (postepeno) uzimati; dozvoliti
ـ بُسُول b. zabranjen; b. jako, gusto /vino, mlijeko/; zgusnuti se; pokvarivši se zaudarati /meso, sirće/; namrštiti se
بَسُلَ ـُ بَسَال، بَسَالَة b. hrabar, smion, odvažan, neustrašiv
بَسَّلَ ه هـ osjećati odvratnost prema, mrziti
ـ نَفْسَهُ ل هـ izložiti se /opasnosti/
بَاسَلَ ه (silovito ili sa strane) napadati
أَبْسَلَ ه هـ izložiti propasti (opasnosti); prokleti, anatemisati; zabraniti, uskratiti; kuhati i sušiti /nezrele datulje/
ـ ه ب (ل) هـ povjeriti
ـ ه (ل) هـ ponuditi kao zalog, založiti kod
مَا أَبْسَلَهُ (ala) kako je on hrabar!
أَبْسَلَ نَفْسَهُ لِلْمَوْت dragovoljno poći u smrt; žrtvovati svoj život
أُبْسِلَ ب هـ b. kažnjen (osramoćen, uništen) zbog /grijeha/
تَبَسَّلَ smrknuti se, namrgoditi se /od srdžbe/; ružno, strašno izgledati
إِبْتَسَلَ dobiti nagradu /krotitelj zmija/
ـ نَفْسَهُ لِلْمَوْت sam poći u smrt, žrtvovati svoj život
إِسْتَبْسَلَ izložiti se smrtnoj opasnosti, prezreti (srljati u) smrt
ـ نَفْسَهُ لِلْمَوْت dragovoljno poći u smrt, žrtvovati svoj život
إِسْتِبْسَال izlaganje (preziranje) smrti, srljanje u opasnost, bezgranična hrabrost
إِنْبِسَال zabrana; prokletstvo, anatema
بَاسِل جـ بُسْل، بُسَّل، بُسَلَاء، بَوَاسِلُ hrabar, odvažan, smion, srčan, neustrašiv; namršten; strašan; jako /vinp/; blago /pće/; kiselo /mlijeko, vino/; silna /srdžba/; težak /dan/ - / junak; lav; neukusno, kiselo mlijeko /vino/
بَسَال (ة) hrabrost, odvažnost, smionost, srčanost, neustrašivost; junaštvo, heroizam; odvratnost
بَسَلْ da, jeste, tako je
بَسْل žestina, strogost; žurba; muka; grdnja, prijekor; zatvor, tamnica; sok šafrana ili kne / smrknut (strašan, odvratan) čovjek
ـ على ه zabranjen; dozvoljen
بَسْلًا propao, proklet bio!
ـ (وَأَسْلًا) لَهُ teško njemu!
بَسِل namršten; hrabar
بُسَّل zabrana; prokletstvo
بُسْلَة nagrada (krotitelju zmija)
٥ بِسِلَّة، بِسِلِّي ← ابت
بَسُول smion /junak; lav
بَسِيل zabranjen; odvratan, ružan; stroga pogleda / prenoćio ostatak (vina u zdjeli)
بَسِيلَة ostatak vina u zdjeli; gorak ukus; eg. = lupina, vučji bob, obrnika, divlja kafa /bot. Lupinus termis/
مُبَسَّل /jelo/ k.se samo jede, pa zato dojadi
مُتَبَسِّل lav
٥ بِسِلَّة grašak /bot. Pisum sativum/
ـ بَرِّيَّة (crveni) divlji grašak /bot. Pisum elatium/
ـ هِنْدِيَّة /bot. Cajanus indicus/
٥ بِسِلِّي grašak - bot.
بسم
* بَسَمَ ـِ بَسْم (na)smiješiti se, osmjehnuti se
ـ في هـ okusiti (se)
تَبَسَّمَ (na)smiješiti se, osmjehivati se; sa kraja napuknuti /cvat palme/; razgranati se /munja/
إِبْتَسَمَ (na)smiješiti se
إِبْتِسَام جـ ات smiješenje; osmijeh
إِبْتِسَامَة osmijeh
بَسَّام uvijek nasmiješen, vedar /Bessam - npp.
بَسَمَة جـ ات osmijeh, smiješak
بَسِيم nasmiješen; vedar
تَبَسُّم osmjehivanje; smiješak
تَبْسِيم nasmijanost, vedar izraz (na licu)
مِبْسَام uvijek nasmiješen, vedar
مَبْسَم smiješenje, osmjehivanje
مَبْسِم جـ مَبَاسِمُ usta; mus.= pisak
~ السِّجَارَة cigaraluk
مُتَبَسِّم nasmiješene usne; poljubac
بسمل
* بَسْمَلَ ـ بَسْمَلَة prizivati Boga
بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم isl. = reći:
بِسْمِ الْأَبِ وَالْإِبْنِ وَرُوحِ الْقُدُسِ kr. = reći:
تَبَسْمَلَ بَسْمَلَ
بسن
* (بسن) أَبْسَنَ b. lijep, ljubak, naočit, pristao, kršan
إِبْسَان ljepota, ljupkost, naočitost, pristalost, kršnost
بَاسِنَة جـ بَوَاسِنُ crtalo, ralo /pluga/; oruđe, alat
بَسَن vrlo /int. uzhasan/
بُسَيْن mače
بُسَيْنَة mačkica
* (بسو) بَسِيَّة mužu privržena žena
٥ بَسْيَة ← ابت
٥ البَسِيطَةُ Pešito /najstariji sirijski prijevod Sv. pisma sa hebrejskog/
٥ بسيكُولُوجِيّ psihološki
٥ بَسْيَة gutaperča-drvo /bot. Bassia pallida/
٥ البُشَارَات Alpuharas /obl. u Španiji/
٥ بَشَارُوش plamenac, flamingo - orn.
٥ بِشَارِيَّة /nomadsko pleme u Nubiji/
٥ بَشَاكِرِيّ جـ بَشَاكِرَة، بُشْكَار mesarski pomoćnik
٥ بَشَامِرِيّ gajtandžija, širitar
٥ بِشَاوَار، بَشَاوَرُ Pešavar /npl. u Pakistanu/
* بَشْبَشَ b.vedra lica, nasmijan
ـ هـ (na-, u-)močiti, (na-, s-)kvasiti
تَبَشْبَشَ b.nakvašen, smočiti se
ـ ب ه držuti se s
٥ بَشْبَش lišće kolokvinte /bot. gorke tikvice, Citrullus colocynthis/
٥ بُشْت homoseksualac, sodomit
٥ بِشْت جـ بُشُوت /vuneni/ ogrtač
~ القِرْد resina, povodnjak, voščika /bot. Ceratophyllym submersum/
٥ بَشْتَخْتَة kovčežić, sandučić, ormar za odjeću; (školska) tabla, ploča

بشش
بش
بشاشة

ribež, strugač, erende مِبْشَرَة جـ مَبَاشِرُ
radostan, veseo / optimist مُسْتَبْشِر
preludij; uvertira - mus. ٥ بَشْرَف جـ بَشَارِفُ
plamenac, flamingo - orn. ٥ بَشَرُوشُ
b. nasmijana * (بشش) بَشَّ ـَ بَشّ، بَشَاشَة
lica (vedra čela), veselo gledati, smiješiti se
obradovati se kome ـ ب ه
(raz)veseliti se (zbog) ـ ب، ل هـ
dati ـ ل ه ب هـ
b. ljubazan prema; nasmiješiti se ـ ل ه (في هـ)
(na); veselo (prijazno) dočekati
i. bujno bilje, b. gusto obrasla; prekriti se أَبَشّ
prvim biljem, zazelenjeti se /u proljeće - zemlja/
nasmiješen; razgovoran, govorljiv أَبَشُّ
k. (za dobrodošlicu) okiti čija Δ ـ (آبِش)
vrata iznijevši pred njih jelo i piće
nasmijan(a lica), vedra čela, بَاشّ
vesela pogleda; veseo, radostan;
prijazan, ljubazan, susretljiv, srdačan
nasmijano lice, veseo doček; prijaznost; nasmi- بَشّ
jan, vedar; ljubazan, srdačan; veoma /int. uz hašš/
uvijek nasmijan, vedar, ljubazan بَشَّاش
nasmijano lice, vedro čelo, smiješak na بَشَاشَة
usnama, radostan pogled, veseo izraz lica;
vedar (prijazan) doček, ljubaznost, srdačnost
uvijek nasmijana lica (s osmjehom na بَشُوش
usnama); vedar, veseo; srdačan, prijazan
veseo, vedar, radostan / nasmijana lica, بَشِيش
vedrina; ljubaznost, prijaznost; lice;
vlasništvo; ono što se ima uza se
žuriti (se), brzati * بَشَّطَ
požurivati ـ ه
hitjeti أَبْشَطَ
tjerati da pohiti ـ ه
smrskati, zdrobiti * بَشِعَ ـَ بَشَع ب هـ
b. ružan, odvratan, nakazan, ـ بَشَع، بَشَاعَة
izobličen; b. neugledan; b. neprijatan,
neugodan; b. neukusan; i. ružan zadah
iz usta; b. preusko /korito rijeke/
b. nedorastao za, ne moći (učiniti) بشع ب هـ
osjećati odvratnost prema ـ من ه هـ
učiniti ružnim, nagrditi, izobličiti, بَشَّعَ ه هـ
unakaziti; ocrniti, oklevetati; dati ružan ukus
počiniti zlo, učiniti nešto ružno ـ
(zbog suhoće i hrapavosti) أَبْشَعَ ه

بشط
بشع

čovjek; spolni ud; ljudi, čovječanstvo بَشَر
radosna vijest بُشْر
vedrina (lica), nasmijanost; veselost, radost; بِشْر
Bišr /npp. i ime planine u Siriji/
Bešran - npp. بَشْرَانُ
povrće, zelen; trava بَشَرَة
pokožica, epiderm; koža, put, ten; ـ جـ بَشَر، أَبْشَار
vanjski lik; površina; čovječanstvo
Bešrun - npp. بَشْرُون
ljudski, čovječanski; kožni بَشَرِيّ
/ ljudsko biće, čovjek
radosna vijest; بُشْرَى جـ بُشْرَاوَات
Evanđelje; Bušra - npp.
Blago tebi! ـ لَكَ، بُشْرَاكَ
Bišri - npp. البِشْرِيُّ
čovječanstvo; ljudska priroda بَشَرِيَّة
radosna vijest بُشُور
kuđelja /za nabijanje puške/ Δ بَشُورَة
donosilac radosne vijesti, بَشِير جـ بُشَرَاءُ
muštulukčija; glasnik, vjesnik;
preteča, prethodnik; evangelist; Bešir - npp.
lijep; osrednje debljine /deva/ ـ (ة)
Bušejr - npp. بُشَيْر
tak. = donosilica radosne vijesti بَشِيرَة جـ ات
radosna vijest; početak, počeci; prvijenci, تَبَاشِيرُ
prvi plodovi; prvi znaci; (dobri) predznaci; preteče
osvit, zora ~ الصُّبْح
praskozorje ~ الفَجْر
javljanje (donošenje) radosne vijesti; تَبْشِير
propovijedanje (Evanđelja), misionarstvo
misionarski تَبْشِيرِيّ
k. (sam) obavlja itd; مُبَاشِر
neposredan, izravan, direktan; pun
/pogodak/ /vršilac; upravitelj; upravnik; sir,
sudski poslužitelj; eg. poslovođa; mil. eg. narednik
direktno reverziblan /motor/ ~ الإِنْكِفَاء
neposredno djelujući ~ الفِعْل
posredan, neizravan, indirektan غَيْرُ~
obavljanje, vršenje; zanimanje, مُبَاشَرَة
bavljenje; spolno općenje, snošaj
donosilac radosne vijesti; مُبَشِّر جـ ون
propovijednik, evangelist, misionar
vjetrovi k.najavljuju kišu مُبَشِّرَات
kaćun, mrazovac /bot. مُبَشِّرَةُ الشِّتَاء
Colchicum autumnale/

بشر

predsoblje; predvorje ٥ بَشْخَانَة
vuneni (seljački) ogrtač - eg. ٥ بِشْتَة
Bešder /obl. u Iraku/ ٥ بَشْدَرُ
ostrugati /kožu s kosmate strane/; * بَشَرَ ـُ بَشْر هـ
sastrugati, očistiti; natrati, naribati, naerendati
/sira/; obrijati /brkove/; ogoliti /zemlju - skakavci/
/vedra lica/ dočekati, primiti; obljubiti ـ ه
donijeti radosnu vijest o ـ بَشْر، بُشُور ه ب هـ
(ob)radovati se čemu ـ ـ بَشَر ب هـ
(ob)veseliti se čemu بَشَرَ ـَ بَشَر ب هـ
javiti radosnu vijest o; obradovati čime بَشَّرَ ه ب هـ
predavati se radosnoj nadi da ـ نَفْسَهُ ب هـ
najavljivati; propovijedati /vjeru/ ـ ب هـ
sam obaviti, pobrinuti se o; latiti se, prići, ـ هـ
pristupiti, dati se na; vršiti, provoditi; upravljati,
ravnati; prakticirati, baviti se, zanimati se čim
plivati, uživati u /izobilju i sl./; ـ ه
priljubiti se tijelom uz tijelo;
(polno) općiti, vršiti snošaj, obljubiti
obradovati, donijeti radosnu vijest o أَبْشَرَ ه ب هـ
ozariti, uljepšati /lice/; oguliti, sastrugati ـ هـ
zazelenjeti se /zemlja/; zanijeti /deva/ ـ
(ob)radovati se ـ ب هـ
jedan drugom javljati radosnu vijest تَبَاشَرَ ب هـ
b.sastrugan, oguljen, očišćen إِنْبَشَرَ
sastrugati, zguliti إِبْتَشَرَ هـ
(ob)radovati se; očekivati /dobro/ u, إِسْتَبْشَرَ ب هـ
smatrati dobrim (pred)znakom
obradovati, radosnu vijest o... javiti ـ ه ب هـ
(naj-)ljepši (od) أَبْشَرُ (من)
kuđelja /za nabijanje puške/ بَاشُورَة
Beššar - npp. بَشَّار
ološ, bagra بُشَار
ljepota بَشَارَة
Bešara - npp. بَشَارَةُ
leptir - mg. بَشَّارَة
strugotine /s kože/; nagrada بُشَارَة
za radosnu vijest, muštuluk
radosna vijest; objava; بِشَارَة جـ ات، بَشَائِرُ
Evanđelje; Blagovijest / pl. tak. =
dobra vijest; povoljan znak, predznak, znamenje
prvi znaci života بَشَائِرُ الحَيَاة
osvit, zora ـ الصُّبْح
lijepe crte lica ـ الوَجْه
Bišara - npp. بِشَارَةُ ـ ذ

zapeti u grlu /hrana/
b. ružan, oduran — تَبَشَّعَ
počiniti ružno /djelo/ — تَبَشَّعَ في هـ
nalaziti (smatrati) da je neudobno /mjesto/ — إِبْتَشَعَ هـ
smatrati ružnim (odurnim, odvratnim, nakaznim, neudobnim, smrdljivim) — إِسْتَبْشَعَ ه هـ
nemati uspjeha — ـ
(naj-)ružniji — أَبْشَعُ
Ebše' - npp. — الـ~
neprobavljivost — بَشَاع
ružnoća, odurnost, odvratnost, nakaznost, izobličenost; neukusnost — بَشَاعَة
zapinjanje u grlu, stezanje grla zbog /suhoparne hrane/ — بَشَع
odvratan, ružan, oduran, nakazan, izobličen; neukusan, bljutav, suhoparan; grub; osoran, prgav, zločast, opak; neudoban, neugodan; neprijatnog zadaha iz usta; čvornat, kvrgav — بَشِع
nakazan, rugoba — ~ الخَلْق
oduran, odvratnog izgleda — ~ المَنْظَر
namrgođen(og lica) — ~ الوَجْه
pelikan, nesit, gem - orn. — بَشْعَة
ružan, odvratan, nakazan; neukusan, bljutav, suhoparan, grub, osoran /govor/ — بَشِيع
ricinus, skočac, krlj /bot. Ricinus communis/ — تَبْشُع، تُبْشُع
b. nakvašena — Δ بُشِغَ (< بُغِشَ) ـَ بَشْغ
kišicom /zemlja/
kišicom orositi — Δ أَبْشَغَ (< أَبْغَشَ) هـ
kišica — بَشْغ
kiša - rosulja — بَشْغَة مِنَ الْمَطَر
vrsta prohe /Panicum colonum/ — ٥ بَشَفَت
udariti /štapom/ — * بَشَقَ ـِ بَشْق ه ب هـ
razrezati, razderati — ـ هـ
zagledati se, uprijeti pogled u; ne moći dalje /putnik/ — ـ
udariti; razderati — بَشَقَ ـَ بَشْق ه هـ
Ebšak /npl. u gornjem Egiptu, u obl. Behnesa/ — أَبْشَاق
٥ بَاشَق ← ابت
Bešek - npl. — بَشَق
k. je u neprilici, zapleten u nešto, zbunjen; nepromišljen, ludosmion — بَشِق
raznovrstan, drugi, baška — ٥ بَشْقَة
baskijski jezik — ٥ بَشْقِيَّة

بشق

na brzinu krupno (pro)šiti; izmisliti /laž/; (raz)rezati; razdriješiti, razvezati; (po,s)miješati; brzo goniti /devu/ — * بَشَكَ ـُ بَشْك ه هـ
بشك
brzati, žuriti; hitro odizati noge /konj/; ići (trčati) dižući kopita, a ne ispružajući prednje noge /konj/ — ـ
b. površan (nesolidan) u /poslu/; na brzinu i loše učiniti — ـ في هـ
b.površan (nesolidan) u /poslu/; na brzinu i loše učiniti — بَشَكَ في هـ
lagati; (na)puknuti; brzo trčati — إِبْتَشَكَ
oklevetati, okaljati /čast/; improvizirati, bez pripreme održati /govor/ — ـ هـ
laž, izmišljotina; prijevara, obmana — إِبْتِشَاك
(veliki) lažov — بَشَّاك
brzina, hitrina — بَشَك
hitrina; prenagljenost; laž; odrezivanje — بَشْك
glup; nerazumljiv /jezik/; k. ne zna arapski — بُشْكَانِيّ
hitar, okretan, lak, vješt; brzog hoda; živahan; nagao — بَشْكَى ـ ـ
brzoplet /čovjek/ — ~ الأَمْر
hitra (okretna) u poslu — ~ العَمَل
hitrih (vještih, spretnih) ruku — ~ اليَدَيْن
zemlja Baska; / Baski, Biskajci /narod na Pirinejima/ — ٥ بَشْكَنْش
žarač, vatralj — ٥ بَشْكُور ج بَشَاكِير
Baski, Biskajci /narod na Pirinejima/ — ٥ البَشْكُونَش
ubrus, peškir — ٥ بَشْكِير ج بَشَاكِير
baškirski / Baškir(ac) /pripadnik tur. naroda u SSSR/ — ٥ بَشْكِيرِيّ
Baškirija /republika u SSSR/ — ٥ بَشْكِيرِيَة
petak /5 groša ili para/ — ٥ بَشْلَك
zbuniti; zbrkati — * بَشْلَلَ ه هـ
بشلل
smesti se, zbuniti se — تَبَشْلَلَ ب، في ـ
zabuna; pometnja, zbrka — بَشْلَلَة
smetenost; nered — تَبَشْلُل
bakcil — ٥ بِشِلَّة ج ات
bakcil — ٥ بَشْلُوس
osjećati odvratnost prema, grstiti se, gaditi se; dosaditi — * بَشِمَ ـَ بَشَامَة من هـ
بشم
prejesti se, presititi se — ـ
osjećati tegobu (bolove) u želucu /od prevelike količine mlijeka - dijete/, i. smetnje u probavi — ـ بَشِم من هـ
ukovati /čavao/ — بَشَّمَ هـ

izazvati mučninu (bol) u želucu ili smetnje u probavi — أَبْشَمَ ه
osjećati mučninu (bol) u želucu, i. probavne smetnje — إِنْبَشَمَ
meka - balzam /bot. Commiphora opobalsamum/ — بَشَام / ة /
odvratnost, gađenje, gnušanje — بَشَامَة
Bešama - npp. — بَشَامَةُ ـ ذ
zasićenost; probavna smetnja; odurnost, dosada — بَشَم
presit; k. prati od slabe probave; k. osjeća odvratnost — بَشِم
surma /iz Sudana/ — بَشْمَة
dvopek — ٥ بِشْمَاط
širitarski (gajtandžijski) posao (ili roba) — Δ (بشمر) بَشْمَار
utva, turpan - orn. — بَشْمُور
papuča, bašmak — ٥ بَشْمَق
(japanska) mušmula /bot. Eriobotrya japonica/ — ٥ بَشْمَلَة، بُشْمُلَة
Bošnjaci, Bosanci; Bosna — ٥ (الـ) بُشْنَاق
vrsta prohe /bot. Milium nigricans/; kora-kan /bot. Eleusine coracana/; /bot. Penicillaria spicata/; sorgo, metlaš, sirak /bot. Sorghum vulgare/ — ٥ بِشْنَة
bašanis /9.mjesec kopt. kalendara/ — ٥ بَشَنْس
šalom povezati (sebi) glavu — ٥ (بشنق) تَبَشْنَقَ
povezača, šal (za glavu) — ٥ بُشْنُق ج بَشَانِق
povezača, šal (za glavu) — ٥ بُشْنُوق (ة) ج بَشَانِيق
povezača, šal (za glavu) — ٥ بَشْنِيقَة
egipatski lotos /bot. Nymphaea lotus/ — ٥ بَشْنِين، بِشْنِين / ة /
plavi lotos (lokvanj) /bot. Nymphaea caerulea/ — ـ أَزْرَق (عَرَبِيّ)
žuti lokvanj /bot. Nuphar luteum/ — ـ أَصْفَر
بشو بشا بشو
i. lijepu narav, b. dobroćudan — * (بشو) بَشَا ـُ بَشْو
gotov novac, gotovina — ٥ بَشِين
بصبص
pogledati /štene i sl./; mahati repom /pas i dr./; (prvi put zazelenjeti se /zemlja/; sjati se, odsijevati; nježno, zaljubljeno gledati, namigivati, očijukati; laskati; udvarati se — * بَصْبَصَ
udariti, mlatnuti /repom/; mahnuti /sabljom/ — ـ ب هـ
potčiniti se, pokoriti se — ـ من ه

ـ بذَنْبِه عنْدَ ه ulagivati se kome
تَبَصْبَصَ repom mahati; laskati
تَبَصْبَصَ على ه هـ gledati za, (pogledom) slijediti
ـ ه potapšati, pomilovati
بُصَابِص crvenkasto-svjetlucav; siv
بَصْبَاص jako vruć /dan/; brz, okretan; /
malo vode; hljeb; mlijeko; vlat /trave/
بَصَابِيصُ žeravica, žar
بَصْبَصُ ـ مـ Basbas /ime pjevačice/
بَصْبَصَة mahanje repom; ulagivanje,
laskanje; udvaranje
بَصْبُوص zjenica - an.
بَصْبُوصَة žerka
* بَصَرَ ـُ بَصْرٌ هـ (od-)rasjeći; (od)rezati
(skrojiti) prema drugom
بَصُرَ ـُ بَصَارَة (ب) ه هـ vidjeti, ugledati,
primijetiti; shvatiti; znati; umjeti
بَصِرَ ـَ بَصَر (ب) ه هـ vidjeti, opaziti;
razumjeti; znati; umjeti
بَصَّرَ progledati /štene/; doći u Basru
ـ هـ (od)razrezati; isjeći, iskomadati
i od kostiju odvojiti /meso/; krvlju
premazati /perje na strijeli/; odsjeći
ـ ه (ب) هـ upoznati s, objasniti, poučiti,
predočiti, razotkriti, pokazati;
prosvijetiti; urazumiti, opametiti
ـ ل ه vračati, proricati kome
بَاصَرَ natjecati se ko će prije ugledati
ـ ه هـ gledati s visoka u daljinu
أَبْصَرَ ه هـ vidjeti, ugledati, primijetiti,
opaziti; shvatiti, pojmiti, razumjeti;
(pre)raspoznati; uvidjeti, spoznati; dati vid;
otvoriti oči, urazumiti; kazati šta je vidio
ـ النُّورَ في هـ ugledati svjetlo dana tj. roditi se u
أَبْصِرْ وَسَمْ قدْحكَ Upoznaj samog sebe!
يُبْصِرُ أَحَدُكُمْالْقَذَى في عَيْنِ أَخيه /vidi trun u
وَيَعْمَى عَنِ الْجِذْعِ فِي عَيْنِه tuđem oku, a ne vidi
kladu u svom vlastitom/
ـ doći u Basru; b. jasan, ukazati se;
objesiti štit o sedlo; nakon nevjerstva
saznati istinu vjerovanja (u Boga)
ـ ب هـ razmišljati o
أَبْصِرْ به وَأَسْمِعْ kako on dobro vidi i čuje!
تَبَصَّرَ ه هـ (pro)smatrati, gledati, motriti;
razumijevati, shvatiti; u tajnu proniknuti

ـ otići u Basru
ـ ب ه هـ ugledati
ـ في هـ razmišljati o, razmatrati
تَبَاصَرَ natjecati se ko će prije ugledati; ugledati
jedni druge, primijetiti se međusobno
إِسْتَبْصَرَ ه هـ pažljivo promatrati; moći vidjeti
ـ b. jasan, vidljiv, očit, ukazivati se,
raspoznavati se; b. razborit, pronicljiv
ـ في هـ razmišljati o, razmatrati
أَبْصَارِيّ optički
أَبْصَرُ k. (naj-)bolje vidi, - pronicaviji
Δ ـ možda
بَاصِر جـ بَوَاصِرُ mali okruglast samar; nosiljka
بَاصِر (ة) k. vidi, posmatra, shvaća...
بَاصِرَة جـ بَوَاصِرُ oko /organ vida/ /pl.tak. = ono
što se još može vidjeti (prije mraka)
بَاصُور جـ بَوَاصِيرُ meso; nosiljka
Δ ـ (< بَاسُور) hemorid, šulj - pat.
بَصَّار vrač, čarobnjak
بَصَارَة pronicavost; spoznaja; shvatanje; poznavanje
بَصَّارَة vračara, gatara
بَصْر siječenje, rezanje; koža; glina sa šljunkom
ـ / ة / svjetlucavo kamenje
بَصَر جـ أَبْصَار vid; oko; pogled; zapažanje,
percepcija; razlikovanje; uvid;
znanje, shvatanje, poznavanje
لَهُ ـ ب هـ i. uvida u, razumijeti se u,
snalaziti se u, b. upućen u
بُصْر koža; kora; pamuk; rub
بِصْر glina sa šljunkom
ـ / ة / svjetlucavo kamenje
بَصْرَة جـ بِصَار bjeličast mekan kamen;
glina sa šljunkom
الـ~ Basra /npl. u Iraku/
البَصْرَتَان Basra i Kufa
بَصِرَة sa oštrim kamenjem /zemlja/
بُصْرَة dobra crvena zemlja; ostatak mlijeka
بُصْرَةُ Busra /npl. u Siriji/
بُصْرَوِيّ busr(ev)ijski /iz Busre u Siriji/
بَصْرِيّ جـ ون basrijski / Basranin /iz Basre u Iraku/
بَصَرِيّ vidni; optički; očni
بُصْرَى Bosra /npl. u Siriji/
بَصَرِيَّات optika
بَصْرِيَّةُ Basranka; pripadnost
basranskoj jezičkoj školi

بَصِير جـ بُصَرَاءُ k. vidi; slijep; prodoran; pronicav,
razborit /znalac; c. art. = Bog /k. sve vidi/
ـ ب k. ima razumijevanja za,
upoznat s, upućen u, vješt
بَصِيرَة جـ بَصَائِرُ pogled, vid; oštroumnost,
razboritost; moć zapažanja, opreznost; uvid,
razumijevanje; mišljenje; nazor; dogma; dokaz;
svjedočanstvo, svjedok; trag krvi; otkupnina,
krvarina; osveta; krv djevičanstva; razmišljanje;
briga; štit; uzor, ugled, primjer; (za)krpa
عَنْ~ smišljeno, svjesno
هُوَ عَلَى ~ مِنْ . . . on dobro zna...
Δ بُوصِير ← ابت
تَبَصُّر razmišljanje, razmatranje;
razboritost, promišljenost
تَبْصِرَة (ob)razjašnjenje, po(d)uka
مُبَاصَرَة televizija
مِبْصَار televizor
مَبْصَر (jasan) dokaz
مُبَصِّر gatar, vrač - pogađač
مُبْصِر k. vidi; k. shvata /čuvar; lav (k. iz daljine
ugleda plijen/; k. objesi krpu na svoja vrata
مَبْصَرَة jasan dokaz
Δ (بصص) بَصَّ ـُ ل ه هـ pogledati (na, u)
* ـ ـ بَصّ، بَصِيص sjati, blistati se, svjetlucati,
bljeskati; prokapati, procuriti
ـ ل ه ب هـ (malo) dati
بَصَّصَ progledati, prvi put otvoriti oči
/štene/; /u proljeće/ se zazelenjeti;
prolistati; mahati repom /pas/; laskati
تَبَصَّصَ uhoditi, špijunirati
بَصَّاص sjajan, blistav, svjetlucav; blistavih
očiju / uhoda, špijun, detektiv
بَصَّاصَة ـ ذ špijun; stražar
ـ ـ مـ oko - an.
ـ كَهْرَبِيَّة magično oko
Δ بَصَّة žeravica; iskra; pogled
~ نَارٍ malo vatre (žere)
بَصِيص sjajan, blistav, svjetlucav /sjaj,
blijesak; drhtanje; tračak /nade/; broj
Δ بَصْط < بَسْط
* بَصَعَ ـَ بَصَاعَة curiti, izbijati /znoj,
iz korjenova dlada/
ـ بَصْع teći, curiti
ـ هـ skupiti, sabrati

بصر

بصص
بص

بصع

أَبْصَعُ م بَصْعَاءُ ج بُصْعٌ glup, blesav
ـ ج ون، بُصَعٌ /int. uz aĝma'/
بَصْعٌ rupica, pukotina; razmak kažiprsta i srednjeg prsta; gusta tkanina
بِصْعٌ duži dio noći
بَصِيعٌ ج بُصْعٌ znoj, cureća kap znoja
بصق
* بَصَقَ ـُ بَصْقٌ pljunuti, pljuvati
ـ ه (po)musti /noseći ovcu/
أَبْصَقَ spustiti /mlijeko u vime - ovca, deva/
بُصَاقٌ pljuvačka, ispljuvak
ـ vrsta palmi (datulja)
ـ dobra deva (ili pl.)
بَصَّاقَةٌ pljuvačnica
بُصَاقَةُ الْقَمَرِ slenit - min. /bijel svjetlucav kamen/
بَصْقَةٌ pljuvačka, ispljuvak, pljuvanje
ـ ج بِصَاقٌ uzdignuto kamenito (vulkansko) tle
بَصُوقٌ ـ م k.daje najmanje mlijeka /ovca, koza/
مِبْصَقَةٌ ج مَبَاصِقُ pljuvaonica
بصل
* بَصَّلَ ه من هـ oteti (svući) odjeću (s)
ـ هـ zguliti /koru/ sa /drveta/
تَبَصَّلَ zadebljati /kora/
ـ ه pitanjima izvući iz k. sve što zna (što je znao)
ـ هـ من svući i odnijeti /odjeću/ s
ـ هـ zguliti s /drveta - koru/
بَصَلٌ / ة / (crveni) luk /bot. Allium cepa/
ـ أَحْمَرُ (طَلْيَانِيٌّ) tripolitanski luk
ـ أَخْضَرُ zeleni (mladi) luk
ـ بَرِّيٌّ morski luk /bot. Scilla maritima/
ـ صَغِيرٌ (luk) vlasac, kozjak
ـ الحَنَشِ ptičji luk /bot. Ornithogalum tenuifolium/; ili /bot. Haemanthus arabicus/
ـ الحَيَّةِ pozni zumbul, lužanjica /bot. Scilla autumnalis/
ـ الخِنْزِيرِ morski luk /bot. Scilla maritima/
ـ الذِّئْبِ vilin (modri vranji) luk /bot. Muscari comosum/
ـ الزِّيزِ vilin luk
ـ العِفْرِيتِ divlji luk /bot. Allium ampeloprassum/
ـ الفَأْرِ morski luk /bot. Urginea (Scilla) maritima/
ـ فِرْعَوْنَ morski luk - bot.
ـ المِسْكِ vilin luk
بَصَلَةٌ ج ـَات glavica luka; lukovica, bulbus; kaciga, šljem
ـ الحِبِّ خَرُوفٌ /prov. = Glavica luka od voljenog je kao jagnje/

بَصَلِيٌّ lukovičast, glavičast, bulbozan
بَصَلِيَّةٌ ćevap od mesa i luka; c. art. = Besalijja /jedna južna četvrt Bagdada/
بُصَيْلَاءُ (crveni) luk
بُصَيْلَةٌ žarulja, sijalica, lampica; vrsta perunike /bot. Iris sisyrinchium/; vlasac, kozjak /bot. Allium schoenoprasum/
ـ / ج ات (الشَّعْرِ) zadebljanje korijena dlake
بُصَيْلَةٌ morski luk
مُتَبَصِّلٌ debela, slojevita /kora/
ه بَصَمَ ـُ بَصْمٌ هـ otisnuti, oštampati /platno/
ـ هـ بِالْخَتْمِ (za)pečatiti
بصم
* بُصْمٌ razmak između vrhova prstenjaka i malog prsta
ه بَصْمَةٌ ج بَصَمَاتٌ otisnuta figura /na platnu/; otisak prsta
* (بصو) بَصَا ـُ بَصْوٌ oduzeti (zaplijeniti) sav imetak /dužniku/
بصو
ـ بِصَاءً ه (potpuno) kastrirati
بصا
بَصَّى ه potpuno kastrirati
بَصْوَةٌ žeravica; iskra
بَصِيٌّ potpuno /int. uz hasi/
* (بضبض) تَبَضْبَضَ ه sve pouzimati od
بُضَابِضٌ jak, snažan
بضبض
بَضْبَاضٌ gljive
بَضْبَاضَةٌ nježna /žena/
Δ بَضْرٌ (< بَظْرٌ) dražica, sekilj, klitoris
بِضْرًا مِضْرًا nekažnjeno (neosvećeno) proljevena /krv/
بَضْرَةٌ beskorisnost, bezvrijednost, uzaludnost, ništavnost, ispraznost
* (بضض) بَضَّ ـَ بَضَاضَةً، بُضُوضَةً
بضض
b. punačaka nježne puti
ـ ـَ بَضٌّ، بُضُوضٌ، بَضِيضٌ pomalo teći, curiti; izvirati iz /kamena/
ـ ل ه malo dati
بَضَّ جَلْمَدُهُ dao je nešto /tvrdica/
مَا يَبِضُّ حَجَرُهُ nema od njega koristi, ne da on ništa /škrtac/
بَضَّ ـَ بَضٌّ، بَضِيضٌ suziti, liti suze /oko/
ـ هـ ugoditi, naštima(va)ti /žice/
مَا تَبِضُّ عَيْنُهُ Ne pušta on suze iz oka /tj. jako strpljiv/
بَضَّ ـَ بَضِيضٌ ispuštati mlijeko /sisa na vimenu/; i. malo vode /bunar/; ispuštati

pomalo vode /podvodno tle/
بَضَّضَ progledati /štene/; uživati u raskoši, (udobno) živjeti
ـ على ه ب هـ navaliti na... s
أَبَضَّ ل ه da(va)ti malo
تَبَضَّضَ ه uzimati (pouzimati) sve od
ـ هـ من ه postepeno utjerati sav /dug/, ostvariti svoje /pravo/ od
إِبْتَضَّ ه iskorijeniti, uništiti
ـ لَهُ نَفْسَهُ prodati se kome /iz nevolje/
أَبَضُّ (naj)ljepše pūti, (naj)nježnijeg tena
بَاضٌّ (ة) punačak i nježne puti
ـ غَاضٌّ svjež, lijep i blistav
بَاضُوضٌ ostatak (malo) vode /u bunaru/
بَضٌّ kiselo mlijeko; mali poklon
ـ (ة) debeo i nježne kože
ـ غَضٌّ svjež, lijep i blistav
بِضٌّ وَ مِضٌّ mljackanje usnama /ne dajući drugog odgovora/
بَضَاضٌ ـ سـ punačak i nježnog tena
بُضَاضَةٌ malo, mala količina /vode/
بَضَضٌ malo vode
بَضَّةٌ kiselo mlijeko
بَضُوضٌ ج بَضَاضٌ s malo vode, plitak /bunar/
بَضِيضٌ (ة) punačak i nježne puti
بَضِيضَةٌ malo vode; kišica; vlasništvo, imovina
بضع
* بَضَعَ ـَ بَضْعٌ ه هـ (iz)razrezati, isjeći /meso/; rasjeći, rasporiti; secirati; odrezati, odsjeći; amputirati; operirati; oženiti se s, obljubiti
ـ zastati na trepavicama /suza/
بَضَعَ ه بِالْكَلَامِ (ob)razjasniti
ـ بَضْعٌ، بَضَاعٌ، بُضُوعٌ من هـ napiti se, b. pun /vode/
ـ بُضُوعٌ ه razumjeti, shvatiti
ـ b. razumljiv, shvatljiv
ـ ب، من ه zbog nesvršenog posla b. ljut na
بَضَّعَ هـ (is)ječi, (iz)rezati; objašnjavati
بَاضَعَ ه spolno općiti s, obljubiti
أَبْضَعَ ه vjenčati se s; ugasiti žeđ; nazdraviti kome
ـ ه هـ razjasniti; predati /robu/
ـ ه عن هـ dati zadovoljavajući odgovor na
ـ هـ upotrijebiti (uložiti) kao robu; svojim ulogom učestvovati kao komanditist u trgovačkom poslu; nabavljati, kupovati
تَبَضَّعَ هـ nabavljati, kupovati; trgovati

akumulator; paluba;
izviđački (ratni) brod ٥ بَطَّاش
krompiri, krtole ٥ بَطَاطَا
/bot. Solanum tuberosum/
krompiri ٥ بَطَاطِس
krompir ٥ بَطَاطَة
slatki krompir, batata ـ حُلْوَة
/bot. Ipomoea batatas/
pismo; listić, cedulja; ٥ بِطَاقَة جـ ات ، بَطَائِقُ
karta; etiketa; posjetnica; natpis, cimer /firme/
posjetnica, vizit-karta ~ الإِسْم
potrošačka karta ~ الإِعَاشَة
priznanica za depozit; nalog za hapšenje ~ إِيدَاع
dopisnica; (poštanska) karta, razglednica ~ البَرِيد
iskaznica, legitimacija ~ التَّعْرِيف
potrošačka karta ~ التَّمْوِين
ulaznica ~ الدُّخُول
posjetnica ~ الزِّيَارَة
lična karta ~ الشَّخْصِيَّة
čestitka ~ المُعَايَدَة
potrošačka karta ~ المَوَادُّ الغِذَائِيَّة
iskaznica, lična karta legitimacija ~ الهُوِيَّة
Ptolomejevići /ranija ٥ بَطَالِسَة
eg. vladarska dinastija/
Ptolomejevići ٥ بَطَالِمَة
brbotati /patka/; brčkati se, * بَطْبَطَ
roniti, zagnjurivati se; b. malouman
ozlijediti /rasjekavši kožu/; razbiti glavu ـ ه
troskot /bot. Polygonum aviculare/ بَطْبَاط
brbotanje; brčkanje, ronjenje; بَطْبَطَة
maloumnost; ozljeda
dalek, udaljen مُتَبَطْبِط
oboriti /licem na zemlju/ * بَطَحَ ـَ بَطْح ه
raširiti, prostrijeti; rastegnuti, ـ هـ
ispružiti; spljoštiti, zaravnati
oboljeti od upale porebrice (pleurezije) بُطِحَ
poravnati; šljunkom posuti (prekriti) بَطَّحَ هـ
rvajući se oboriti بَاطَحَ ه
razliti se po dolini /bujica/, (ra)širiti se, تَبَطَّحَ
pružiti se, protezati se, ležati; pljoštimice
(nauznak) pasti; b.prostran; naseliti se u dolini
poduzeti, preduzeti ـ ل هـ
(po)rvati se međusobno تَبَاطَحَ
ispružiti se (potrbuške, na leđa); إِنْبَطَحَ
razliti se; (nadaleko) se širiti; protezati,

i. krupno zrnje /žito/; * بَضَمَ ـُ بَضْم
malo nabubriti /zrnje/
klas; duša بُضْم
ostati, zadržati se, probaviti * (بضو) بَضَا ـُ
ići polako; * (بطأ) بَطُؤَ ـُ بُطْء ، بِطَاء ، بُطُوء
b. spor; zakasniti; oklijevati
zadržavati, usporavati, بَطَّأَ عَلَى
sprečavati, smetati, zatezati
zadržati, omesti ـ ب ه
krzmati, kolebati se بَاطَأَ
odgađati /vraćanje duga/, zavlačiti ـ ه
b. spor; polako ići; i. spore أَبْطَأَ
tovarne životinje; zaostati, zakasniti
zadržati, omesti, spriječiti ـ ب ه
usporiti, zadržati, omesti ـ على ه ب هـ
oklijevati u; zakasniti s, zadocniti ـ عن ، في هـ
zaostajati za... u تَبَطَّأَ عن ه في هـ
b.spor, oklijevati u ـ في هـ
zaostati za...u تَبَاطَأَ عن ه في هـ
(za)kasniti, b. spor, oklijevati u ـ في هـ
smatrati sporim, držati (reći) da je zaka- إِسْتَبْطَأَ ه هـ
snio; morati dugo čekati; s nestrpljenjem očekivati
(naj-)sporiji, -kasniji أَبْطَأُ
osporavanje, smanjenje brzine; odgađanje, إِبْطَاء
zatezanje, zavlačenje, zadržavanje, smetnja,
zapreka; zakašnjenje, sporost, oklijevanje
sporost; tromost; krzmanje; بُطْء
zakašnjenje; vječnost
polako, sporo بـ (في) ~
c. neg. = nikada بُطًّا
sporost بِطَاء
sporost بِطَاءَة
kako je spor; ala je zaksnio (zaostao)! بَطَّانَ ، بُطَّانَ
vječnost; c. neg. = nikada بُطَّأَى
sporost بُطُوء
spor, lagan; trom, lijen; zakasnio بَطِئ جـ بِطَاء
teško probavljiv, neprobavljiv ~ الإِنْهِضَام
niskofrekventna /struja/ ~ التَّرَدُّد
nepokretan, trom, spor, lijen ~ الحَرَكَة
spor, sporohodan ~ السُّرْعَة
smetnja, zapreka /ono što usporava/ مَبْطَأَة
spor, trom مُتَبَاطِئ
(obična, velika) paprat, (planinska) bujad ٥ بِطَارِس
/bot. Pteris aquilina odn. Pteridium aquilinum/
baterija; (električni) stub; ٥ بَطَّارِيَّة جـ ات

curiti, izbijati /znoj/; razrezati se, rasporiti se ـ
b. (od, iz)zrezan, (od, iz)rasječen إِنْبَضَعَ
b. jasan, razumljiv; oženiti se إِبْتَضَعَ
uzeti od إِبْتَضَعَ هـ من ه
nabavljati, trgovati إِسْتَبْضَعَ هـ
dati kao robu ـ ه هـ
uvoziti kao robu iz ـ هـ من هـ
tražiti da je obljubi ـ من ه
nalog o vođenju poslova; ulaganje إِبْضَاع
kapitala učešće u komanditnom društvu
mršav; /int. uz ağma'/ أَبْضَعُ
torbar, pokućar; trgovac (devama); بَاضِع جـ بَضَعَة
britka sablja; zdrava (voda)
udarac k. rasiječe meso /ali ne بَاضِعَة جـ بَوَاضِعُ
dospije do kosti i ne izazove krvarenje/; stado
obljuba, snošaj, koitus بِضَاع
roba; kapital, udio u trgovini; بِضَاعَة جـ بَضَائِعُ
cijena; poklon /sucu/; fig. = ono što neko
ima pri sebi, što osjeća, ima da kaže (zna)
pošiljka (robe) ~ الأَمَانَة
luksuzni predmeti بَضَائِعُ كَمَالِيَّة
robni بَضَائِعِيّ
dio (noći); rezanje, amputacija; بَضْع
nekolicina, nekoliko /3-9 odn. 13-19/
miraz, mehr; razvod, rastava; vjenčanje, بُضْع
sklapanje braka; snošaj, obljuba; himen
dio (noći); nekolicina, بِضْع
nekoliko /3-9 odn. 13-19/
dio; komad; meso; بَضْعَة جـ بَضْع ، بَضَعَات
glas udaraca /sablje po tijelu/
dio; komad; nekolicina, بِضْعَة جـ بِضَع ، بِضَاع
nekoliko /3-9 odn. 13-19/
meso; otok, ostrvo; more; بَضِيع جـ بَضْع
znoj / zdrava (voda)
drug, kompanjon, partner ـ جـ بُضَعَاءُ
deva pratilica /uz devu - predvodnicu/ بَضِيعَة
nabavka, kupovina تَبَضُّع ، تَبْضِيع
komanditist, član مُبْضِع جـ ون
komanditnog društva
skalpel, nož za seciranje مِبْضَع جـ مَبَاضِعُ
tak. = luk مَبْضُوعَة
trgovac, poslovđa مُسْتَبْضِع
odsjeći /ruku/ * بَضَكَ ـَ بَضْك
oštar /mač/ بَاضِك
britka /sablja/ بَضُوك

prostirati; pasti ničice (na lice); b. ranjen
إِسْتَبْطَحَ razliti se; širiti se, protezati se
أَبْطَحُ م بَطْحَاءُ ج بُطْح ravan, pljosnat; ležeći potrbuške
أَبْطَحُ ج أَبَاطِحُ prostrano šljunkovito riječito korito
الـ Ebtah /dolina Mekke/
إِنْبِطَاح padanje ničice /na lice/
بَاطِح ležeći potrbuške
بُطَاح، بُطَاحِيّ upala porebrice, pleurezija
بَطْح ležanje nauznak, ispruženost na leđima
بَطِح ج بِطَاح pijesak (u dolini); široko šljunkovito riječno korito
بَطْحَاءُ ج بَطْحَاوَات، بِطَاح široko šljunkovito riječno korito; dolina; široko (otvoreno) polje, ravnica; stepa; savana; tun.javno mjesto; Batha' /= dolina Mekke/
٥ بَطْحَجِيّ ج ـة začetnik, pokretač, kolovođa
بَطْحَة ج بَطَحَات stas; udaljenost, (raz)daljina; rana na glavi
بُطْحَة svojstvo, osobina, priroda
بَطْحَة šljunkovita kotlina
البَطِيحَةُ Betiha /ravnica u Palestini/
بَطِيحَة ج بِطَاح، بَطَائِحُ leptirica
ـ ج بَطَائِحُ prostrano šljunkovito korito rijeke; naširoko razljevena plitka ustajala voda
بَطَائِحُ الْبَصْرَة (وَاسِط) Bata'ih /močvarni predio oko Eufrata i Tigrisa između Basre i Vasita u Iraku/
تَبَطُّح padanje (ležanje) potrbuške; dolazak u dolinu Mekke
مُنْبَطِح ležeći potrbuške; ravan, pljosnat / otvoreno polje, ravan, ravnica
* بَطَخَ ـُ بَطْخ هـ (ob)liz(iv)ati
بطخ
أَبْطَخ i.mnogo dinja, lubenica, tikava (bostana)
تَبَطَّخ jesti dinje (lubenice)
بَاطِخ الْمَاء glupan
بُطَاخِيّ ljudeskara
بَطِخَة krupni /ljudi, deve/
بَطِّيخ / ة / glavčine, trupine /točka; sir./
بِطِّيخ / ة / bostan tj. dinje, lubenice, tikve
ـ أَحْمَر lubenica, karpuza /bot. Citrullus vulgaris/
ـ أَصْفَر dinja, pipun /bot. Cucumis melo/
ـ شَوْكِيّ svekrvina glava /kaktus - bot. Melocactus communis/
ـ صَيْفِيّ crna (žuta bundeva, misirača, tvrdokorka, varenka, turkulja, žuta tikva /bot. Cucumis pepo var. Melopeo
بَطِّيخَة ج ات (~ العَجَلَة) glavčina (točka)
بِطِّيخَة ج ات dinja; lubenica; tikva
بَطِّيخِيّ prodavač dinja (lubenica)
تَبَطُّخ jednje dinja, lubenica; dolazak u Horezm
مَبْطَخَة ج مَبَاطِخُ bostan; dinjište
* بَطَرَ ـِ بَطْر هـ prorezati, probosti /čir/
بَطِرَ ـَ بَطَر b. opijen, izgubiti glavu - fig;
بطر
b. objestan, razuzdan; b. umišljen, uobražen; b. nezadovoljan; b. nezahvalan
ـ هـ neopravdano mrziti, omalovažavati, potcjenjivati
أَبْطَرَ b. objestan; b. bestidan
ـ ه začuditi, zbuniti; učiniti objesnim, razuzdati; razmaziti, raspustiti, pokvariti; zamoriti
ـ ه ذَرْعَهُ preopteretiti; oduzeti hljeb iz ruku /fig./; tjelesno povrijediti
٥ بَيْطَرَ... ← ابت
أَبَاطِرَة lakomisleni veseli razuzdanici
بَطَر objest; umišljenost; nezahvalnost
بَطِر objestan, neobuzdan; drzak; uobražen, umišljen, nadut; vatren /konj/; bezbrižan
بِطْرًا neosvećeno (nekažnjeno, uzalud) /b. proljevena čija krv/
Δ البَطْرَاءُ Petra /npl. nekad nabatejska prijestolnica u Arabiji/
بَطْرَان objestan, neobuzdan, nestašan; drzak; nezadovoljan; nezahvalan; umišljen, nadmen; vatren /konj/
بَطِير potkivač; živinar, veterinar
ـ (ة) prorezan, proboden; objestan, nestašan, neobuzdan
٥ بَطْرَاكَة patrijarhat
٥ بَطْرَخ ج بَطَارِخُ ikra, kavijar; patrijarh, biskup
٥ بَطْرُوخ، بَطْرِيخ ← ابت
٥ مُبَطْرَخ sa ikrom /riba/
* (بطرر) بِطْرِير bestidan; ogrezao u zabludi / vikač, bukač, O → ABC
بطرر
٥ بُطْرُسُ Petar - npp.
ـ الأَكْبَرُ (الكَبِيرُ) Petar Veliki
٥ بُطْرُسْبُورْغُ Petrograd /sada Lenjingrad/
٥ بُطْرُسِيّ burnica, zovoj - orn.
٥ بَطْرَشِيل ج بَطَارِشُ stola, petrahilj
٥ بَطْرَشِين ج بَطَارِشُ stola, petrahilj
٥ (بطرق) تَبَطْرَقَ b. glup; b. bestidan; ponosno koračati /konj/; šepuriti se /žena/
بُطَارِق visok, dugačak
٥ بَطْرَق ج بَطَارِقُ، بَطَارِقَة patrijarh; patricij; vojskovođa
٥ بَطْرَقَة patricijat
٥ بَطْرُقَة ج بَطَارِقُ lubenica, dinja
٥ بَطْرَك b. patrijarh
٥ بَطْرَاكَة ← ابت
٥ بَطْرَك ج بَطَارِكَة patrijarh
٥ بَطْرَكْخَانَة ج ات patrijaršija (zgrada)
٥ بَطْرَكِيَّة patrijarhat; patrijaršija
٥ البَطْرُوجِيّ Batrudži, Alpetragius /as. astronom/
٥ بَطْرُوخ، بَطْرِيخ ج بَطَارِيخُ ikra, mrijest
٥ بِطْرُوش Pedroš /npl. u Španiji/
٥ بِطْرِير Petrel /npl. u Španiji/
٥ بَطْرِيرَك patrijarh
٥ بَطْرِيرَكِيَّة patrijarh; patrijaršija
٥ بَطْرِيق (بِطْرِيق) ج بَطَارِيقُ، بَطَارِقَةُ patrijarh; general, (rimski) vojskovođa; patricij; orn. = pingvin /ohol, ponosan debela /ptica/
٥ بِطْرِيق ج بَطَارِقَة
٥ بِطْرِيقَان dva remena /na sandali/
٥ بَطْرِيك ج بَطَارِيكُ patrijarh
٥ بطره هِنْدِيّ crveni grašak, jekviriti, brojanice-očenaš /bot. Abrus pecatorius/
٥ بَطْسَة ج بَطَس izvidnički (ratni) brod
* بَطَشَ ـُ بَطْش smjelo postupiti
ـ ب (في) (po)zgrabiti, ščepati; oboriti
ـ على ه napasti, nasrnuti, navaliti
بطش
ـ من هـ opraviti se od /groznice/
بَطَشَ ه snaći, spopasti
ـ في الْعِلْمِ بِبَاعٍ بَسِيطٍ /brzo napredovati u nauci/
بَاطَشَ ه pograbiti (se s); uhvatiti se u koštac; nasrnuti na
ـ هـ latiti se; baviti se
أَبْطَشَ ه هـ zgrabiti, ščepati
تَبَطَّشَ ب هـ jedva se vuci pod (teretom)
بَاطِش jak, snažan; hrabar, odvažan, u cvijetu mladosti
بَاطِيش Batiš - npp.
٥ بَطَّاش ← ابت
بَطَّاش silan, moćan, žestok; smion; u naponu snage, u cvijetu mladost
بِطَاش Bitaš - npp.

بَطْش snaga, sila, moć; hrabrost, odvažnost, smjelost; žestina; tlačenje, ugnjetavanje
بَطِش jak; hrabar
بَطْشَة napad, nasrtaj; nasilje; sila; udar / O → ABC
الـ ~ الكُبْرَى /bitka na Bedru; sudnji dan/
بَطِيش silan, moćan; odvažan, smion; u cvijetu mladosti, u naponu snage
مَبَاطِشُ strahote, grozote; tak. mabtaš
مُبَاطِش Mubatiš - npp.
مُبَاطَشَة nasrtaj; hvatanje u koštac, borba prsa u prsa
مَبْطَش، مَبْطِش جـ مَبَاطِشُ mjesto napada
٥ بَطْشَة izviđački (ratni) brod
بطط
* (بطط) بَطَّ ـُ بَطّ هـ rasjeći, prorezati, probosti /čir i dr./; izvaditi utrobu (iznutricu, kokoši i sl.)
بَطَّطَ trgovati patkama (i guskama); iznemoći, oslabiti, umoriti se
ـ هـ iskovati, spljoštiti
أَبَطّ kupiti lonac ulja
بَطّ / ة / جـ بِطَاط، بُطُوط patke, plovke
بَطَّاط جـ ون izrađivač (prodavač) kožnih ploski; (boca, za ulje); danguba
بُطَائِط krupan; int. uz Δu†ā'i†
بُطُط čud(es)a; laži; glupaci
بَطَّة جـ ات patka; tintana mrlja (packa)
ـ جـ بِطَاط، بُطُوط kožna ploska (boca)
ـ (~ الرِّجْلِ ، ~ السَّاق) list (na nozi) - an.
~ البَحْرِ crna patka
بَطُوطَةُ ابن ~ (بنو)
بَطِيط čudo; laž; kapica /cipele/
بُطَيْطَة gusjenica, ličinka, larva; bijeli mrav; termit; (crv)drvotočac
مِبَطّ (ة) جـ مَبَاطُّ skalpel, nožić za seciranje; svrdlo
مُبَطَّط plosnat; trakasto /željezo/
مِبَطَّة skalpel, nož za seciranje /i sl./
مَبْطُوط plosnat
بطع
* (بطع) أَبْطَعُ k.nema donjih sjekutića
Δ بَطِعَ ـَ بَطَع (< بَدِعَ) ب هـ b. ukaljan
ـ في هـ zadnjicom puzati po /zemlji/
٥ (بطق) بطَاقَة ← ابت
* بَطَلَ ـُ بَطَالَة في هـ šaliti se u (pri)
ـ من هـ prestati /raditi/, ne raditi, b.nezaposlen, dokon
بَطَلَ ـ بُطْل، بُطْلَان، بُطُول b. ništavan, isprazan; b. bezvrijedan, beskoristan; b. prolazan; b. lažan, neistinit; kriv, netačan; b. ukinut, izaći iz upotrebe, prestati, b. prekinut, b. obustavljen
ـ إِسْتَعْمَالُهُ b. van upotrebe
بَطُلَ ـُ بَطَالَة، بُطُولَة b. hrabar, smion, odvažan; b. junak, heroj
بَطَّلَ هـ uništiti, pokvariti; osujetiti; obesnažiti, ukinuti, poništiti, proglasiti nevažećim; završiti s, okončati, dokrajčiti, prestati (s)
أَبْطَلَ ه onemogućiti
ـ هـ ukinuti, poništiti, anulirati; obesnažiti, staviti van snage; učiniti uzaludnim, beskorisnim; prekinuti, obustaviti, prestati (s); napustiti, okaniti se, proći se, ostaviti
ـ šaliti se; govoriti gluposti, blebetati, naklapati; raditi besposlice; lagati
تَبَطَّلَ b. hrabra, b. junak; b. nezaposlen; b. dokon, ništa ne raditi, dangubiti; proslavljati se /praznik/
ـ بين ه baviti se besposlicama
إِبْطَال ukidanje, abrogacija, abolicija; poništenje, anuliranje; uništenje
إِبْطَالَة besposlica, neozbiljnost
أُبْطُولَة besposlica, neozbiljnost
بَاطِل جـ بُطُل، أَبَاطِيلُ، بَوَاطِلُ lažan, neistinit, netačan; ništavan, bezvrijedan, beskoristan, isprazan, uzaludan; nevažeći, poništen; besmislen, neosnovan; nedjelotvoran, bez utjecaja
بالْـ ~ ، بَاطِلاً uzalud; bezuspješno; lažno
بَاطِل جـ أَبَاطِيلُ laž, neistina; ništavnost, laža, tlapnja, ispraznost; blebetanje, pusto naklapanje; besposlica
كَانَ عَلَى الـ ~ b. na krivom putu, b. u zabludi, griješiti, nemati pravo
بَاطِل جـ بَطَلَة vrag, đavo; čarobnjak, vrač
بَطَّال جـ ون besposlen, dokon, lijen; jalov, neozbiljan; nezaposlen; loš; bezvrijedan; zastario, ukinut; hrabar / junak
بَطَالَة hrabrost, odvažnost; junaštvo, heroizam
بِطَالَة raspust, ferije; dopust, odmor; praznik, blagdan; igrarija; dokolica, besposlenost, danguba, nerad, ljenost; nezaposlenost; tak. = prazni hod
بَطَل جـ أَبْطَال hrabar, odvažan, smion, junački, herojski; odan šali /junak, heroj; glavno lice, protagonist /romana i sl./; prvak, šampion /u sportu/; majstorski interpretator, zvijezda (fig.)
بُطْل lažnost, neistinitost, neosnovanost; ništavnost, beskorisnost, ispraznost, uzaludnost; nevaženje, ništetnost
بَطَلَة جـ ات junakinja; prvakinja, šampionka
بُطُولَة hrabrost, junaštvo, heroizam; prvenstvo, šampionat; glavna uloga /u filmu i sl./
~ العَالَم svjetsko prvenstvo
بُطُولِيّ junački, herojski
تَبَطُّل nerad, besposličenje, dangubljenje, dokolica, ljenčarenje
تَبْطِيل besposlica, zabava, provod
مُبْطَل ništetan, bezvrijedan
مُبْطِل blebetalo, benetalo, naklapalo; lažov; besposličar, neozbiljan čovjek; danguba / k. poništava itd.
مُتَبَطِّل besposlen, dokon / besposličar, dokonik, danguba
٥ بَطْلَمِيّ ptolemejski
٥ بَطْلَمِيسُ Ptolemej /astronom; npp./
٥ بَطْلِيمُوسُ Ptolemej - npp.
٥ بَطْلِيمُوسِيّ ptolemejski
٥ بَطْلِيُوسُ Badahos /Badajos, npl. i pokrajina u Španiji/
٥ بُطْم، بُطُم smrdljika, terpentin - drvo /bot. Pistacia terebinthus/; terpentin; granulozan prišt
ـ أَخْضَرُ istočnoindijski mastiks /bot. Pistacia khinjuk/
ـ سَاقِس smrdljika
٥ بَطْمَاج plod drveta → muġaṯ
٥ بَطْمُسُ Patmos /egejski otok/
بطن
* بَطَنَ ـُ بَطَانَة، بُطُون ب (من) ه b. prisan, intiman s
ـ بَطْن هـ ući u; proniknuti u, poznavati bit (suštinu), tačno znati
ـ (ب، ل) ه udariti u trbuh
ـ بَطْن، بُطُون b. unutra, b. skriven; sakriti se
ـ بَطْنَة b. izjelica; b. kuljav /trbuh/
بَطُنَ ـُ بَطَانَة i. velik trbuh, b.trbušast, kuljav
بَطِنَ ـَ بَطَن i.nadut trbuh /od jela/
بُطِنَ ـَ بَطَن i.trbobolju, boljeti trbuh

بَطَّنَ ه udariti u trbuh; učiniti prisnim
prijateljem; pritegnuti kolan /devi/
ـ هـ postaviti /kaput/; obložiti; ispuniti;
sakriti; /bradu ispod vilice/ potkresati; prekriti
gnijezdo /ptica/; ožbukati, omaltariti /zid/
بَاطَنَ ه povjeriti tajnu; b. iskren prema
أَبْطَنَ ه هـ postaviti /odjeću/; pritegnuti kolan /devi/;
(pri)sakri(va)ti; odabrati za svog intimnog druga
ـ (ب) هـ zadjeti ispod pasa /sablju/
تَبَطَّنَ b. postavljen /kaput i sl./; b. unutrašnji dio
ـ ه هـ postaviti ispod trbuha, potrbuške leći na
ـ هـ staviti u trbuh; prodrijeti u, ispitati,
istražiti, udubiti se u; zaći u(sred)
تَبَاطَنَ b. dalek, udaljen
إِبْتَطَنَ ه pustiti da rodi /devu/
إِسْتَبْطَنَ ه هـ staviti pod trbuh, potrbuške leći na;
ispitivati da li je noseća /kobila/;
sve oploditi /ždrijebac/
ـ هـ zaći u, proći kroz; skriveno čuvati;
(nastojati) prodrijeti u, proniknuti u, udubiti
se u (proučvanje), istraživati; (tačno) poznavati
bit /suštinu/, zalaziti u dubinu (srž)
أَبْطَن vena s unutarnje strane prednje noge /u konja/
أَبْطَنُ ب هـ خُبْرَةً k. (naj)bolje pozna
إِسْتِبْطَانِيّ introverzivan
بَاطِن جـ أَبْطِنَة ، بُطْنَان nisko (zemljište)
ـ جـ بُطْنَان kamenito korito /rijeke
i sl./ pl. tak. sredina
ـ جـ بَوَاطِنُ unutrašnji, nutarnji; skriven,
tajan; mističan; intiman
بَاطِنًا (po)tajno, krišom; u sebi (duši)
بَاطِن جـ بَوَاطِنُ unutrašnjost, unutrina; dubina;
sredina, centar; k. sve prožima,
skriven /Bog/ /pl. tak. pozadina /stvari/
~ القَدَم taban
~ الكَفّ dlan
في ~ الأَمْر u biti; u stvari
بَاطِنَة tajna; centar
الـ~ Batina /npl. u istočnoj Arabiji/
بَاطِنَةً (po)tajno; u sebi (duši)
بَاطِنِيّ unutrašnji, (u)nutarnji; skriven; tajan;
interna /medicina, bolest/; ezoteričan
بَاطِنِيًّا iznutra
بَاطِنِيَّة batinije /isl. sekta/
بِطَان جـ أَبْطِنَة ، بُطُن kolan; pokrovac /za konja/;

strop, tavanica, plafon
ـ Bitan /npl. u Jemenu i dr./
ـ جـ بَطَائِنُ brodić
بَطَانَة ب هـ dobro, duboko poznavanje
بِطَانَة جـ بَطَائِنُ naličje /platna/; postava /kaputa i sl./;
tajna; središte, centar; vjernost; obitelj, porodica;
družina; pratnja; folija /metalni listić ispod dragul-
ja/; okolina /grada/; c. art. = Bitana /ime bunara/
بَطَّانِيَّة جـ ات ، بَطَاطِينُ pokrivač; deka, ćebe;
poplun, jorgan
بَطْن جـ أَبْطُن ، بُطُون ogranak plemena;
rod(bina), klan
ـ جـ أَبْطُن ، بُطْنَان ، بُطُون trbuh; burak; utroba;
unutrina, unutrašnjost, dubina, njedra /zemlje/; po-
rođaj; udubina /kašike i sl./; nebeski svod; riječno
korito; ezoterički; sliv, spremište /broda/; smisao
~ الرِّجْل (القَدَم) udubina na tabanu
~ الكَفّ dlan
~ هُ لَيِّن on ima proljev
في ~ u, usred
بَطْنًا لِظَهْرٍ stubokom, naizvrat, što
je gore da bude dolje
بُطُونُ الثَّرَى grobovi
في بُطُون u unutrašnjosti, unutar, u unutrini, u
بَطْن جـ بُطْنَان duži široki dio preke
بَطَن trbobolja; kuljavost;
pretrpanost želuca, presićenost
بَطِن جـ بِطَان trbušast, kuljav, debelotrb;
proždrljiv; nisko /tle/; bogat
بَطْنَانِيّ izjelica
بَطْنَنَة proždrljivost, halapljivost
بَطَنَة zadnjica, stražnjica
بِطْنَة prejedanje; proždrljivost; epikurejstvo;
poremećaj u probavi; raspuštenost, obijest
بَطْنِيّ trbušni, abdominalni
بَطْنِيَّة donja ploha /svoda, luka/; pas, opasač
بَطِين جـ بِطَان trbušast; proždrljiv; dalek;
prostran; bogat / vrsta ribe;
c. art. = Betin /npp. ili ime konja/
~ الكُوز k. sakrije svoju hranu, a
jede tuđu (na putovanju)
بُطَيْن trbuščić; ast. = druga mjesečeva stanica
ـ (القَلْب) srčana komora (klijetka)
مِبْطَان trbonja; izjelica
مُبَطَّن (ة) postavljen /k.ima postavu/;

iznutra obložen; napunjen; spljoštena
trbuha, vitak; prekriveno /gnijezdo/
مُبَطَّنَة barka, feluka; mubattana /vrsta ogrtača/
مَبْطُون bolesna trbuha (ili želuca, crijeva)
مُسْتَبْطَن skriveni smisao
Δ بَطَّنَ هـ valjati /sukno/
ه بَطُّومُ Batum /crnomorski grad u SSSR/
ه بَطُّونِيقَا betonika, srpac, ranilist, ranjenik /bot.
Betonica officinalis odn. Stachys betonica/
Δ (بطي) أَبْطَى (< أَبْطَأَ)
ه بَاطِيَة ← ابت
Δ بَطِيّ (< بَطِئَ)
بِطْيَة odgoda
ه بَطِّيَّة جـ بَطَاطٍ mali vrč; bačvica
* بَظَرَ ـَ بَظَر i .klitoris, b. neobrezana /žena/;
i. izraštaj na gornjoj usni
بَظَّرَ ه reći da posisa klitoris; obrezati klitoris
أَبْظَر neobrezan; bučan, jezičav; k. ima
izraslinu na gornjoj usni
بَظَارَة ، بُظَارَة izraslina (ispod nosa); klitoris;
prsten (bez kamena)
بُظَارَة donji dio stidnice /u ovce i sl./
بِظَارَة zvuk poljupca, cmokanje
بَظْر جـ بُظُور dražica, sikilj, klitoris; (pečatni) prsten
بِظْر neosvećeno (nekažnjeno) proljevanje
(krvi); mjesto /prstena na prstenjaku/
بِظْرًا neosvećeno proljevena /krv/
بَظْرَاءُ k.ima velik klitoris
بَظْرَة malo dlaka pod pazuhom;
prsten (bez kamena)
بُظْرَة izraslina na gornjoj usni;
prsten (bez kamena)
بُظَيْرَة ostatak dlaka ispod pazuha
بَيْظَر klitoris, dražica, sikilj
مُبَظِّر obrezivač /k.suneti/
مُبَظِّرَة žena k.obrezuje klitoris
* (بظر) بِظْرِير (ة) bučan, k. puno viče
* بَظْرَمَ ه reći (kome) da posisa klitoris
تَبَظْرَمَ (u ludilu) hvalisajući se podnositi ljudima
pod nos ruku s prstenom na njoj; vrhom
jezika podići gornju usnu /da bi se lakše
potkresali brkovi/
بَظْرَم (pečatni) prsten
* (بظظ) بَظَّ ـُ بَظّ هـ udesiti, ugoditi,
usklađiti, naštimati /instrument/

بطر

بظر

بظظ

pukotine bazena, bačve/
provaliti /bazen/ i preliti — تَبَعْثَقَ من هـ
se na jednom mjestu
rasporiti, rasjeći; iskopati, — * بَعَجَ ـَ بَعْج هـ
izdubiti; izbrazdati; snijeti, splakati
/zemlju - pljusak/; otvoriti, otkriti; rastužiti,
namučiti /ljubav/; boselirati; doći u sredinu
on te lijepo (iskreno) posavjetovao — ـ بَطْنَهُ لَكَ
rasporiti, rascijepiti, rasjeći; izbrazdati — بَعَّجَ
/kiša zemlju/; razbiti; iskopati
vaditi i valjati kamenje /pljusak/ — ـ في هـ
pojuriti /bujica/ — تَبَعَّجَ
izliti /kišu - oblak/ — ـ ب هـ
zasuti riječima — ـ عَلَيْهِ بِالْكَلاَمِ
b. udaljen, daleko — تَبَاعَجَ
b. rasporen, rascijepljen; — إِنْبَعَجَ
b. izbrazdan; b. baseliran
b. udaljen; smatrati dalekim — إِسْتَبْعَجَ
izliti /kišu - oblak/ — ـ ب هـ
obasu me riječima — ـ عَلَيَّ بِالْكَلاَمِ
razliti se po /dolini - bujica/ — ـ في هـ
široki dio doline; ravan — بَاعِجَة جـ بَوَاعِجُ
(obrasla čkaljem); prodol, klanac
Ba'idža - npl. — الـ~
k.vadi utrobu; k.baca čini — بَعَّاج
vađenje utrobe; kilavost; — بَعْج
otvor, rupa; urez, žlijeb
rasporen /trbuh/; slab, sporog (teškog) hoda — بَعِج
boselaža — بَعْجَة ـ مـ
Ba'dža - npp. — بَعْجَةُ ـ ذ
Bu'dža - npp. — بُعْجَةُ ـ ذ
rasporen; kilav; premoren; — بَعِيج جـ بَعْجَى ـ سـ
otvoren, iskren
prodol, klanac /pl. tak. = — مَبْعَج جـ مَبَاعِجُ
najširi dijelovi /doline/
rasporen itd. /kopun - orn. — مَبْعُوج
umrijeti, propasti, nestati; — * بَعُدَ ـُ بُعْد
b. nevjerovatno
držati daleko od — ـ ب هـ عن هـ
b. daleko, b. udaljen od; — ـ عن (من) هـ
držati se daleko od; daleko
premašiti (preći); udaljiti se, otići
Zlo te ne snašlo! — ـ الشَّرُّ عَنْكَ
nije daleko od pameti, nije isklju- — لا يَبْعُدُ أَنْ . . .
čeno (nemoguće) da; sasvim je vjerovatno da

بعج

بعد

pošiljalac; regenerator — بَاعِث
poticaj; impuls; povod, motiv; razlog — ـ جـ بَوَاعِثُ
fotogen — ـ للضَّوْء
razlog, uzrok, motiv, — بَاعِثَة جـ بَوَاعِثُ
podsticaj, impuls, povod
uzročnost, kauzalitet — بَاعِثِيَّة
Uskrs; (molitva na) uskršnji — Δ بَاعُوث جـ بَوَاعِيثُ
ponedjeljak, molitva za kišu
Bu'as /npl. blizu Medine u Arabiji/ — بُعَاثُ
slanje, odašiljanje, otprema; proživljenje — بَعْث
/nakon smrti/; preporod, renesansa /
k. se zbog briga stalno budi
izaslanik — ـ جـ بُعْثَان
(poslana) vojska; — ـ جـ بُعُث ، بُعُوث
izaslanstvo, misija; pošiljka
(poslana) vojska — بَعَث جـ بُعُوث
budan (k.brige stalno bude) — بَعِث
izaslanstvo, misija; delegacija, — بَعْثَة جـ بَعَثَات
deputacija; ekspedicija; zastupstvo /diplomatsko/;
oživljenje, preporod, zamah, polet; slanje (studena -
ta) u inostranstvo; studentska grupa u inostranstvu
poslanstvo (Muhameda) — بِعْثَة
poslan, otpremljen / izaslanik; — بَعِيث جـ بُعُث
(poslana) vojska
slanje; mjesto (vrijeme) — مَبْعَث جـ مَبَاعِثُ
otpreme, odašiljanja; mjesto postanka
(rođenja); izvor(ište); uzrok; činilac; faktor
poslan; proživljen / (iza)poslanik; — مَبْعُوث جـ ون
delegat, deputat; zastupnik
izvor, ishodište, polazna tačka — مُنْبَعَث
razbacati, ra(za)suti, rasturiti; ispreturati, — * بَعْثَرَ هـ
prevrnuti, preokrenuti; razrovati; rasipati,
spiskati; nabacati; poslagati, složiti, srediti;
izvaditi, izvući; (po, pre, raz)gledati, promatrati,
ispitivati, (is, pre)tražiti
b.rasut, razbacan; ispreturati se, isprevrtati se; — تَبَعْثَرَ
(iz)zagubiti se; uzbuditi se /duša/
tak. = prljavština; prljava boja — بَعْثَرَة
babuk, ženski pelin /bot. — بُعَيْثِرَان
Achillea fragrantissima/
sredina, najbolji dio; — * بُعْظُط جـ بَعَاظِطُ
zadnjica (sa stidnicom)
stražnjica (sa stidnicom) — بُعْظُط
sredina, najbolje mjesto /doline/ — بُعْظُوط
izbijati, istjecati /voda kroz — * بَعْثَقَ

بعثر

بعظط

بعثق

izvirati, izbijati; revno se truditi; vanredno učiti — ـ
b. debeo, pretio; odebljati, ugojiti se — أَبَظَّ
debeo /int. uzfazz/ — بَظّ
osobenjak, čudak — بَظَاظَة ـ ذ
debeo, pretio, krupan; — بَظِيظ
nježne puti; /int. uzfazīz/
b. jedro, puno, — * (بظو) بَظَا ـُ بُظُوّ
nagomilano /meso/
b. krupna, debela, gojazna /žena/ — بَظِيَ ـَ بَظًا
mesne naslage — بَظًا
debeli dijelovi tijela — بُظَاء
Be'abda /npl. u Libanu/ — Δ بَعَبْدَا
škakljati, golicati — بَعْبَصَ هـ
brbljati, naklapati, kalaparati; — * بَعْبَعَ
brzo govoriti, trtositi; b. brz /govor/
siromasi, bijednici — بَعَابِعَة
klokot /vode iz posude/; cvijet mladosti — بَعْبَع
strašilo, bauk /za djecu/; — بُعْبُع جـ بَعَابِعُ
sablast, avet, prikaza
brbljanje, naklapanje, klaparanje; trtošenje, — بَعْبَعَة
brz govor, tečnost u izražavanju; bijeg iz borbe
poslati /samog/, spremiti — * بَعَثَ ـَ بَعْث هـ
poslati s — ـ ب هـ
probuditi, izazvati, pobuditi; — ـ بَعْث ، تَبْعَاث هـ
uzbuniti, uzbuditi; proživiti; uskrsnuti; dočarati
potaknuti, navratiti, natjerati na — ـ هـ على هـ
/natjerati strah u kosti/ — ـ إِلَيْهِ هَزَّةَ الْخَوْفِ
uliti život(a) u, oživiti — ـ رُوحَ الْحَيَاةِ فِي هـ
unesrećiti, upropastiti — ـ عَلَيْهِ الْبَلاَءَ
probuditi se; b. budan, bdjeti — بَعِثَ ـَ بَعَث
b. poslan; izbiti, pojuriti — تَبَعَّثَ
poteći /stihovi/ iz — ـ من هـ
uzajamno se podsticati na — تَبَاعَثَ على هـ
skupa se pojaviti iz — ـ من
b. poslan, otpremljen; b. izazvan, pobuđen, — إِنْبَعَثَ
potaknut; b. proživljen, proživjeti, uskrsnuti; proi-
zlaziti, potjecati; izbijati, širiti, rasprostirati se, ema-
nirati; c. ipf. = spremiti se, pripraviti se; teći, curiti
žuriti, hitjeti — ـ في السَّيْرِ
(iza; oda)slati; obnoviti (oživiti) — إِبْتَعَثَ هـ
u sjećanju; ponovo probuditi
k. (naj)vieš izaziva (prouzrokuje) — أَبْعَثُ لِ هـ
proživljenje; preporod; emanacija; — إِنْبِعَاث
zračenje; emitiranje
spontan — إِنْبِعَاثِيّ

بظو بظا بظي

بعبع

بعث

بَعِدَ ـَ بَعَد عن b. dalek(o); umrijeti; propasti; udaljiti se, otići
بَعَّدَ ه هـ udaljiti, držati daleko; protjerati, prognati; prokleti
بَاعَدَ ه هـ udaljiti, držati daleko
ـ b.jako udaljen od; b.odvojen od
ـ بين ه هـ razdvojiti
ـ بين ه وبين هـ onemogućiti da dođe do
ـ من ه هـ udaljiti se od (iz)
ـ بَيْنَ أَجْفَانه razrogačiti oči
ـ بَيْنَ خُطَاهُ pružiti korak, krupno koračati
أَبْعَدَ ه هـ udaljiti; odaslati, otpremiti; odvojiti; izolirati, odstraniti, ukloniti; isključiti, onemogućiti; protjerati, prognati; prokleti
ـ b. daleko, b. dualjen
ـ في هـ ići predaleko u, previše se udaljiti
مَا ـ مَا فَاتَ kako je daleko ono što je prošlo!
تَبَعَّدَ من ه هـ udaljiti se, odmaknuti se
تَبَاعَدَ عن ه هـ b. daleko (jedan od drugog) udaljiti se, odmaći se (međusobno); držati se na odstojanju, otuđiti se; napustiti, izbjegavati, kloniti se; slijediti jedan za drugim u razmacima; razlikovati se (međusobno), divergirati
إِبْتَعَدَ عن ه هـ udaljiti, odmaknuti se od; otići od, napustiti, ostaviti, kloniti se, izbjegavati, otuđiti se, držati se na odstojanju od; ne obraćati pažnju, ne paziti, ne obazirati se na
إِسْتَبْعَدَ عن ه هـ udaljiti se, iščeznuti, otići, nestati; napustiti, izbjegavati, kloniti se, otuđiti se, držati se na odstojanju od, stajati po strani
ـ هـ smatrati dalekim; držati nevjerojatnim, nemogućim, diskvalificirati, isključiti, udaljiti, izbrisati, eliminirati
ـ هـ مِنْ جَدْوَلِ الأَعْمَالِ skinuti s dnevnog reda
إِبْتِعَاد udaljavanje, napuštanje; odsutnost
إِبْعَاد udaljavanje, uklanjanje, odstranjenje; protjerivanje, progon, deportacija
أَبْعَادِيَّة ج ات seosko imanje, farma, majur, salaš; veliki posjed, latifundij(um)
أَبْعَدُ (naj-)dalji; nevjerojatniji; daleki /Istok/
ـ ج أَبَاعِدُ daljnji rođak, rođinac; varalica, izdajnik; korist; / loš; propao
غَيْرُ ـ ništarija, nitkov
مَا عِنْدَهُ ـ on nema mogućnosti
أَبْعَدِيَّة ج ات veliki posjed, latifundij(um)

إِسْتِبْعَاد isključenje, diskvalifikacija; brisanje, eliminiranje
بَاعِد ج بَعَد dalek; velika /daljina/; izumro, nestao
بُعَاد dalek, udaljen
بِعَاد daljina, udaljenost, odstojanje, razmak; rastanak
بَعْدُ poslije, potom, tada, zatim, kasnije; nadalje; još
مِنْ بَعْد poslije; osim
مِنْ بَعْدِ أَنْ (مَا) . . . pošto; nakon što
بَعْدَ poslije, iza, nakon, za, kroz; osim; bez obzira na
ـ إِذْ nakon što, pošto
ـ الآن odsada
ـ أَنْ nakon što, pošto
ـ بُكْرَةٍ preksutra
ـ ذَاكَ osim toga, uz to
ـ ذَلِكَ zatim, potom, kasnije; osim toga
ـ الظُّهْرِ popodne
ـ غَدٍ preksutra
ـ مَا pošto, nakon što
ـ هُ još; poslije toga (njega)
ـ الوَفَاة nakon smrti, posmrtno
ـ اليَوْمِ od danas, ubuduće, kasnije, nadalje
بَعْدَئِذٍ tada, zatim, potom
مَا بَعْدَ الطَّبِيعَة metafizika
بَعْدًا poslije, kasnije
بَعَد daljina, udaljenost; smrt / udaljen; bezvrijedan
بَعِد dalek; propao
بُعْد ج أَبْعَاد daljina, udaljenost; odstojanje, razmak; međuprostor; dimenzija; mus. = interval; odustnost; smrt; razboritost; opreznost; odlučnost
بُعْدُ الشُّقَّة velika udaljenost (razlika)
ـ الصَّوْتِ (الصِّيت) glasovitost, slava; ugled, dobar glas
ـ العَهْد činjenica da je (nešto) davno bilo (prošlo)
ـ النَّظَر dalekovidnost
ـ الهِمَّة težnja za velikim, ambicioznost, idealizam
عَلَى ـ u daljini, daleko, na izvjesnom odstojanju
عَنْ (مِنْ) ـ iz izvjesne udaljenosti, izdaleka
مَعَ ـ الفَارِق usprkos velike razlike, mutatis mutandis
بُعْدَ الْعَيْن na dogled
بُعْدًا ل ه dalje s!
أَبْعَاد إِحْدَاثِيَّة koordinate
بُعَد korist, dobit(ak), rezultat
بُعْدَة ج بُعَد daljina, udaljenost; daleka zemlja;

nepostojanje sredstava; pamet; oprez; odlučnost; zagriženost
Δ بَعْدَيْن potom, tada, zatim
بَعِيد ج بُعَدَاءُ ، بُعُد ، بُعْدَان ، بِعَاد عن ه هـ dalek, udaljen od; dug /rok/; dalekosežan, nevjerojatan, nesloživ s, neobičan, čudan
ـ قَيْدَ الْغَلْوَة daleko za domet strijele
ـ مَا بَيْنَ أَرْضِه وَسَمَائِه krupan i lijep /konj/
ـ الأَثَر od dalekosežnih posljedica
ـ الأَمَل k.se mnogo nada
ـ التَّأْرِيخ starodrevan, prastar, davnašnji
ـ الحَوْر jako pametan, dubokouman
ـ السَّأْو ambiciozan
ـ الشَّأْو plemenit, velikodušan, idealist; ambiciozan
ـ الشَّحْوَة dugačkog koraka
ـ الشَّحْوَة في poduzetan, odlučan, energičan, ambiciozan
ـ الشُّقَّة jako udaljen
ـ الغَايَة dalekosežan; dalekovidan
ـ الغَوْر dubok; nedokučiv; neproničan
ـ القَعْر jako inteligentan
ـ المَحْدِس ambiciozan
ـ المَدَى nadaleko raširen; dalekosežan; zamašan, opsežan; dalekometan /top/; daljinski
ـ المَرَامِي dalekosežan; važan, značajan
ـ المَرْمَى dalekometan /top/
ـ المَنَال nedostižan; nestvaran
ـ مَنَال الزِّمَام nedostupan
ـ المَهْوَى dubok
ـ النَّظَر dalekovidan
ـ الهِمَّة ambiciozan; velikodušan
ـ الهَوْع ambiciozan, k. ima daleke ciljeve (velike planove)
إِلَى بَعِيد u daljinu
غَيْرُ بَعِيد nedalek
مِنْ بَعِيد izdaleka
بَعِيدًا poslije, kasnije
بُعَيْدَ malo poslije (iza), uskoro nakon; malo dalje, podalje
بُعَيْدَات domalo nakon, uskoro iza
ـ البَيْن nakon nekog vremena
تَبَاعُد međusobna otuđenost; divergencija; udaljenost, odstojanje; razmak, rastojanje
ـ بَيْنَ القُضْبَان širina kolosijeka

تَبْعِيد udaljavanje, uklanjanje, protjerivanje
مُبَاعَدَة sijanje razdora, izazivanje otuđenosti
مُبْعَد protjeran, deportiran / prognanik
مُبْعِد k. daleko putuje; k. je daleko putovao
مِبْعَد جـ مَبَاعِدُ ـ ـس k. mnogo putuje;
izdržljiv /konj i sl./
مُتَبَاعِد međusobno udaljeni (razdvojeni),
divergentni; velik /razmak/
مُسْتَبْعَد nevjerojatan
مُسْتَبْعَدَات neprijatne zemlje
بعذر بعر
* بَعْذَرَ ه ocrniti, osramotiti
ـ هـ micati, tresti
* بَعَرَ ـَ بَعْر (iz)pobalegati se /deva/; izbrabonjati se
/koza/; dočekati završetak /pranja, žalosti - žena/
ـ ه ب هـ baciti balegu (brabonjak) na
بَعَرَ ـَ بَعَر dobiti prve sjekutiće /deva - oko 5.godine/
بَعَّرَ هـ očistiti /crijeva, utrobu zaklane životinje/
بَاعَرَ ه pobrabonjati /svog muzača - ovca/
ـ الى ه هـ požuriti, potrčati prema
أَبْعَرَ هـ očistiti /crijeva i sl./
تَبَعَّرَ هـ očistiti /utrobu i sl./
بُعَار veliki čičimaci /bot. Zyziphus spina Christi/
بَعْر potpuno trajno siromaštvo;
mamac /za lava, npr. jagnje/
بَعْر، بَعَر / ة / جـ أَبْعَار izmet /papkara i kopitara/,
balega, brabonjci; đubre
بَعْرَة ljutnja, gnjev
ـ جـ بَعَرَات komad balege; brabonjak
بَعَرَة glavić /penisa/
بَعِير جـ بُعْرَان، أَبْعِرَة، أَبَاعِرُ، أَبَاعِيرُ ـ ـس (mužjak)
deva /oko 5. god. kada dobije prve sjekutiće/
مِبْعَار k. (po)brabonja muzača /ovca/
مَبْعَر debelo crijevo, čmar /papkara/; tor, staja, štala
مِبْعَر tor, staja, štala
مَبْعَرَة stražnjica /papkara/
بعرص بعزج بعزق بعس بعوس
* بَعْرَصَ trzati se /odsječeni ud/
تَبَعْرَصَ trzati se
* (بعزج) بَعْزَجَة brz trk, galop /konja/
* بَعْزَقَ ه rasprsiti /ljude/
ـ هـ rasipati /imetak/
تَبَعْزَقَ b.rasipan
بَعْزَقَة rasipanje; rasipnost
مُبَعْزِق rasipan /rasipnik
* (بعس) بَعُوس جـ بِعَاس، بَعَائِسُ
bezmliječna mršava deva

* بَعَصَ ـَ بَعْص klimati se, ljuljati se;
بعص
b. mršav, smršati
تَبَعَّصَ micati se; uvijati se, koprcati se, trzati se
* (بعصص) تَبَعْصَصَ sklupčati se,
بعصص
smotati se, skvrčiti se
بَعْصُوص، بُعْصُوص slab; tanak; pokretljiv
/trtična kost /an.coccyx/; rep
بَعْصُوصَة، بُعْصُوصَة gušterčić; fig. = djetešce
* بَعَضَ ـَ بَعْض ه ujesti, ugristi /komarac/
بُعِضَ ـَ b. uznemiravan od mušica (komaraca)
بعض
بَعَّضَ هـ (po)razdijeliti
أَبْعَضَ i. (mnogo) komaraca (mušica) u svom kraju
تَبَعَّضَ b. (po)razdijeljen
بَعْض جـ أَبْعَاض dio /nekoliko,
jedan, neki, izvjesni
ـ لِبَعْضٍ jedan drugom (jedni drugim) uzajamno
الـ ~ . . . الـ ~ الآخَرُ jedni (neki)... drugi (neki)
~ الزُّوَّار neki posjetilac (posjetioci), jedan (neki)
od posjetilaca, nekoliko posjetilaca
في ~ الأَوْقَات (po)nekad, (po)katkad
مُنْذُ قَرْن وَ ~ قَرْن ima sto i više godina
شَهْرًا وَبَعْضَ شَهْرٍ mjesec i (nešto) više (dana)
مَاثَلَهُ بَعْضَ الشَّيْءِ (المُمَاثَلَة) donekle (nešto,
unekoliko, malo) mu je sličio
بَعِض (ة) u k. ima (javlja se) mnogo
komaraca, mušica /zemlja, noć/
بَعُوض / ة / komarci, moskitosi; mušice; stjenice
بَعُوضَة جـ ات komarac, moskitos; mušica; stjenica
~ الأَجَمِيَّة komarac - malaričar
~ المَلاَيَا anofeles (-moskitos)
تَبْعِيض dijeljenje, dioba,
raspodjela; gr. = partitivnost
بالـ ~ djelimično
مَبْعَضَة (zemlja) puna komaraca
بعضض
مَبْعُوض gdje (u k.se javlja) ima puno
komaraca /zemlja, noć/
* (بعضض) تَبَعْضَضَ (htjeti) jedan
drugog pograbiti
بُعْضُوضَة kukac, skarabej - ent.
بعط
* بَعَطَ ـَ بَعْط ه zaklati
ـ في هـ preći (svaku) mjeru (granicu), pretjerati u
أَبْعَطَ ه preopteretiti; udaljiti
ـ pobjeći /rob/
ـ في هـ pretjerati, prevršiti mjeru,
prekoračiti granicu u

ـ في كَلاَمِه netačno (krivo, koješta) govoriti
ـ من هـ kloniti se, izbjegavati, ne htjeti, odbijati
بَعْط sramota; zadnjica
مُبْعَط sam
بعع بع
مِبْعَطَة stražnjica
* (بعع) بَعَّ ـُ بَعّ هـ obilno izlijevati
/vodu; kišu - oblak/
ـ ـَ بَعّ، بَعَاع (ne mičući se s mjesta) liti kišu
/oblak/; prekriti se biljem u proljeće /zemlja/
بَعَّ من هـ izljevati se iz /oblaka - kiša/
بَعَاع voda (sadržana) u oblaku; raznovrsno
proljetno bilje; pokućstvo; sva težina (tijela)
بَعَع težina (sva svoja -)
بُعَّة devče /rođeno između proljetnog i
posljednjeg (jesenjeg) poroda, u ljeto/
* بَعَقَ ـُ بُعَاق vikati; blejati /deva/
ـ ه هـ izrovati, izbrazdati /pljusak zemlju/
بعق
boselirati, izraditi ispupčine šare na
/metalu/; zaklati /devu/; iskopati /bunar/
ـ عن هـ otkriti
بَعَّقَ ه هـ klati; rasjeći, prorezati
تَبَعَّقَ provaliti se /oblak/; b.zaklan
ـ على ه spopasti /strah/
ـ في الْكَلاَمِ raspričati se
إِنْبَعَقَ izliti pljusak /oblak/; b.boseliran
ـ على ه snaći, obuzeti, iznenaditi
ـ في الْكَلاَمِ raspričati se
إِبْتَعَقَ على ه spopasti, sručiti se na
ـ في الْكَلاَمِ raspričati se
إِبْعَنْقَى b.podmukao, zloban, zločast,
opak; b.prepreden, prefrigan
بَاعِق prolom oblaka; rijeka; lom, tresak
/ /mujezin i sl./ gromkoga glasa
بُعَاق oblak k.izljeva pljusak; uzvik, krik, jauk;
prolom oblaka; prvi izljev kiše; buka rijeke
بَعِيق vika, buka, lom, tresak
مَبْعَق prostranstvo
بعقط
* بُعْقُط malen /patuljak
بُعْقُطَة kuglica /kotrljana/
بُعْقُوط patuljast; zdepast
بُعْقُوطَة kuglica /kotrljana/; /vrsta ptice/
ه بَعَقْلِينُ Be'aklin /npl. u Libanu/
ه بَعْقُوبَة Ba'kuba /oaza u Iraku/
* بَعَكَ ـُ بَعْك ه ب هـ udarati /sabljom/
po rukama i nogama

بعك

بَعَكَ ـَ بَعَك b. jedro, čvrsto /tijelo/; b. debeo
بَاعِك glupav, blesav
بَعَك jedrina, čvrstina; debljina; hrapavost; grč, spazmus
* بَعْكَرَ هـ (od)presjeći
* (بعكك) بُعْكُوك tragovi nakon ležanja (sjedenja); sastajalište; žestina /žega/
بَعْكُوكَاءُ nesreća; buka
بُعْكُوكَة ، بَعْكُوكَة sastajalište; klub; društvo; vrući- na, žega; leglo /zla/; žestina /zime odn. ljetne žege/
* (بعكن) بَعْكَنَة teško prohodan /pijesak/
* بَعَلَ ـُ بُعُولَة ب ه b. muž, oženiti se; b. supruga, udati se
ـ على ه odbijati, nećkati se
بَعِلَ ـَ بَعَل zbuniti se, ne znati šta radi
بَاعَلَ sklapati brakove s tuđincima; udati se
ـ ه ženiti se, udavati se međusobno; obljubiti; šaliti se sa /ženom/; sjesti (sjedjeti) pokraj
تَبَعَّلَ udati se; b.poslušna mužu /žena/
ـ ل ه nakititi se, dotjerati se za /muža/
تَبَاعَلَ šaliti se (zabavljati se) sa ženom /muž/
إِبْتَعَلَ slušati svog muža /žena/
إِسْتَبْعَلَ b. visoko s kišom jednom godišnje /mje- sto/; velika izrasti bez ikakvog natapanja /palma/
ـ ل ه postati muž, oženiti se
بَعْل danak za zaljevanje /palme/; muška palma odn. ona koju ne treba zaljevati; uzvišica gdje samo jednom godišnje padne kiša
ـ جـ بِعَال ، بُعُول ، بِعُولَة muž, suprug; poglavar, gospodar; vlasnik /koga treba slušati /otac i sl./ O → ABC
ـ ـ ـ مـ supruga, žena
ـ على ه težak za, prgav prema
بَعِل (ة) zbunjen; slab; suh; nesposoban; neuredna, k. se loše nosi /žena/
بَعْلَة supruga, žena; gospodarica
بَعَلَة neuredna glupača
بَعْلِيّ zaljevan samo kišom (umjetno nenatapan); kserofilna /zemljoradnja/
○ بَعْل Bal /feničko božanstvo/
○ بَعْلَبَكّ Balbek /npl. u Libanu/
○ بَعْلَزَبُوب Belzebub /kananejsko božanstvo/
○ بَعْلَزَبُول Balzebul /ime sotone/
* (بعم) بَعِيم drvena statua; gumena figura (lutka); k. ne stvara stihove (nije pjesnik)

بعكر
بعكك
بعكن
بعل
بعم
بعميم

بعنس
بعنق
بعو بعا
بعو

بَعِيم Be'im /ime idola/
* بَعْنَسَ oglupavjeti /u službi/
بَعْنَس ـ مـ glupava robinja
* (بعنق) بَعْنَقَاة oštrih kandži /orao/
* (بعو) بَعَا ـُ بَعْو (z)griješiti
ـ ه هـ na kocki pobijediti; iznajmiti, uzeti u zajam
ـ ه ب هـ ureći /okom/
ـ هـ على ه donijeti, navući /zlo/na
أَبْعَى ه ه iznajmiti /konja/
إِسْتَبْعَى ه من ه posuditi od; zatražiti u najam
بَعْو grijeh; dato u zajam (ili najam)
* بَعَى ـِ بَعْي (po-, z-)griješiti
Δ بُعَادَة lukšija, lužina, potaša
○ بُغَاز moreuz, (morski) tjesnac, prolaz, vrata
~ بَهْرِنْج Beringov moreuz
~ مَاجَلَّانَ Magelanov moreuz
○ بُغَازْكُوي Bogaz-koj /npl. u Turskoj/
○ بُغَازِيّ جـ ـة pilot /broda/, brodovođa
* بَغْبَغَ هـ stati (nogom) na, gaziti, hodati po
بُغْبُغ bunar s vodom blizu otvora
بَغْبَغَة pijenje vode; hrkanje; rika
بُغَيْبِغ (mali bunar) obilat vodom; debeo mužjak gazele
مُبَغْبِغ smeten /u govoru/; užurban
○ بَغْبَغَان papagaj - orn.
○ بَغْبُور ، بُغْبُور žrtvenik; (kineski) car
* بَغَتَ ـَ بَغْت ه iznenaditi, doći iznenada, snaći, neočekivano se dogoditi; začuditi; zapanjiti
بَاغَتَ ه iznenada izbiti, napasti na, zadesiti, neočekivano se desiti
إِنْبَغَتَ b. iznenađen; b. začuđen, zapanjen
بَاغِت iznenada, neočekivan
بَغْت nenadan događaj
بَغْتَة جـ بَغَتَات iznenađenje, neočekivan događaj
عَلَى ~ iznenada
بَغْتَةً neočekivano, iznenada
بَغْتِيّ (iz)nenadan, neočekivan
مُبَاغَتَة iznenađenje; neočekivan dolazak; prepad
مَبْغُوت iznenađen; začuđen, zapanjen; k. ne može progovoriti
* بَغَثَ ـَ بَغَث b. bijel sa crnim pjegama
أَبْغَثَ naići na mekše tle; rasipnički trošiti
إِبْغَثَّ b. bijel sa crnim pjegama
أَبْغَث مـ بَغْثَاء جـ بُغْث bijel sa crnim pjegama
ـ جـ بُغْث ، أَبَاغِث lav; pjeskovito zemljište;

بغث
بغث
بغبغ
بعي

/vrsta vodene ptice/
بُغَاث ،بَغَاث ، بَغَاث جـ بِغْثَان ptičica
إِنَّ الْبُغَاثَ بِأَرْضِنَا يَسْتَنْسِرُ /Kod nas slabi postaju moćnim/
بَغْثَاءُ gomila, masa, svjetina
بَغْثَة kišica, rosulja
بُغْثَة bijela boja sa crnim pjegama
بَغِيث pšenica; jelo s ječmom
* بَغْثَرَ b.zao, opak; (us)komešati se
ـ هـ razdvojiti, rastaviti
تَبَغْثَرَ b.loš, zločast, opak
بَغْثَر (ة) glup; slab; težak; nezdrav; prljav; krupan i nezgrapan
بُغْثُر Bugsur - npp.
بَغْثَرَة komešanje, metež, zbrka; razdvajanje, rastavljanje
○ بَغْدَادُ ـ مـ Bagdad /npl. u Iraku/
○ بَغْدَادِيّ bagdadski
ـ بَغَادِدَة Bagdađanin
○ بَغْدَادِيَّة Bagdađanka; vrsta platna; pripadnost bagdadskoj jezičkoj školi
○ بَغْدَاذُ ـ مـ Bagdad
○ بَغْدَانُ ـ مـ Bagdad
○ بُغْدَانُ Moldavija /obl. u Rumuniji/
○ (بغدد) تَبَغْدَدَ doći u Bagdad; biti stidljiv; b. samosvjestan; b. uobražen; koketirati
بَغْدَدَة stidljivost; samosvijest; uobraženost; koketiranje
○ بُغْدَدْلي žbukanje po letvicama
○ بَغْدِين ـ مـ Bagdad
* بَغَرَ ـَ بَغْر oboljeti pijući ne mogavši ugasiti žeđi
ـ ه zaliti, navodniti /zemlju/
ـ ـ بُغُور zaći i donijeti kišu /Vlašići/; pasti /meteor/; (iz)liti kišu /nebo/; izazvati kišu /zvijezda/
بَغِرَ ـَ بَغَر oboljeti od pijenja ne mogavši ugasiti žeđi
بُغَر b.natopljena kišom /zemlja/
بَغَّر pljusak
بَغَر neutaživa žeđ (i bolest zbog nje); pljusak; loša voda; šagara
بَغِر جـ بَغَارَى ، بُغَارَى k. ne može ugasiti žeđi (i bolestan zbog toga)
بَغْرَة pljusak; snaga vode; usjev posijan odmah iza kiše; stalno dobijanje /darova/

بغثر
بغر

بغي بغاء بغية

Bogota /npl. u Kolumbiji/ ٥ بَغُوتَا
* بَغَى ـِ بُغَاء، بَغْي، بُغًى، بُغْيَة، بِغْيَة هـ
željeti, žudjeti, tražiti
(po)tražiti za, pomoći u traženju ـ (ل) ه ه هـ
odati se bludu; izljevati pljusak /nebo/; ـ بَغْي
lagati; otići, zagnojiti se, pogoršati se
/rana/; preći mjeru; razvratno živjeti
mučiti, tlačiti, ugnjetavati, činiti ـ علي ه
nepravdu, nepravično postupati prema
brzati; šepuriti se u /hodu/ ـ في هـ
gledati, promatrati; vrebati, iščekivati ـ ه هـ
tražiti za, pomoći da nađe ـ ه هـ
odati se bludu; b. urečen pogledom بَاغَى
tlačiti, nepravedno postupati prema; ـ ه هـ
nadmetati se s.. u jačini (da vide ko
je jači); čeznuti, žudjeti za; tražiti
potaknuti da potraži; potražiti za, أَبْغَى ه ه هـ
pomoći da nađe (dobije, postigne); dati
tražiti, željeti, žudjeti za; تَبَغَّى ه هـ
promatrati; iščekivati
jedan drugom pakostiti, nanositi تَبَاغَى
nepravdu, činiti nažao
b. lako إِنْبَغَى
treba, potrebno, neophodno, nužno je يَنْبَغِي أَنْ
da; poželjno je da; pristoji se, dolikuje da
tražiti, htjeti, željeti, žudjeti za, zahtijevati إِبْتَغَى هـ
željeti, žudjeti za; zamoliti da mu إِسْتَبْغَى ه هـ
potraže, pomognu u traženju (da nađe)
želja, žudnja; traženje, molba, zahtjev إِبْتِغَاء
radi, u želji, u svrhu إِبْتِغَاءَ
k. traži; željan, požudan; بَاغٍ جـ بُغَاة، بُغْيَان
nepravedan, nasilan; nepokoran / zlotvor,
zlikovac; nasilnik, tlačitelj, tiranin, ugnjetavač
bludnica; preljubnica بَاغِيَة
želja, žudnja; traženje بُغَاء
blud, prostitucija; razvrat, بِغَاء
raskalašenost, raspuštenost
traženje; sticanje, zarada بُغَايَة
prijestup, grijeh; pretjerivanje; nepravda, بَغْي
nepravičnost, nasilje, tiranija; nepokornost;
obilna kiša; blud, razvrat, raskalašenost,
raspuštenost, razuzdanost; zagnojenost,
otečenost, pogoršano stanje /rane/
požudan; nepravičan; vrlo ugledan بَغِيّ ـ ذ
bludnica, prostitutka; ـ جـ بَغَايَا ـ مـ

بغل

malen mužjak deve بُغّ
devica, mala kamila بُغَّة
(svojim neodgovarajućim porijek- * بَغَلَ ـُ بَغْل ه
lom) prouzročiti da se rađaju degenerisana /djeca/
b. spor, trom بَغُلَ ـُ بُغُولَة
izazvati rađanje degenerisane /djece, بَغَّلَ ه
zbog svog neprikladnog porijekla/
ići umjerenom brzinom (kao mazga) ـ
b. spor, zaostajati, vući se u hodu; umoriti se ـ في هـ
b. sličan mazgi po sporom تَبَغَّلَ
hodu i prgavoj ćudi /deva/
mazgar /vlasnik ili gonič/ بَغَّال جـ ون
mazgov, mulac بَغْل جـ أَبْغَال، بِغَال، مَبْغُولاَءُ
on je prezren (bijedan) هُوَ ـ نَغْلٌ
mazga, mula بَغْلَة جـ بَغَلاَت، بِغَال
stup mosta ~ القَنْطَرَة
jedrina, čvrstina; debljina /tijela/; تَبْغِيل
spor hod /kao u mazge/
plodna dolina * (بغلل) بُغْلُول
nježno zacviliti za * بَغَمَ ـَ بُغَام، بُغُوم
/mladunčetom - gazela/; kratko
se i blago oglasiti /deva/; zameketati بغم
/divokoza i sl./; ljupko pjevati, pjevušiti
nejasno se izraziti ـ (ب) ه
blagim prijatnim glasom govoriti بَاغَمَ ه
nježno zacviliti /gazela/; kratko i blago se تَبَغَّمَ
oglasiti /deva/; zameketati /divokoza/; pjevušiti
nježno se oglašavati /gazela/ تَبَاغَمَ
dozivati /mladunče - gazela/ إِسْتَبْغَمَ ه
tajni govor بَغَم
nježni zov /deve/ بَغْمَة
k. se nježno oglašava; ljupkoga glasa بَغُوم
Begum - npp. بَغُومُ ـ مـ
dijete i majka k.ga nježno doziva مَبْغُوم
/biserna/ ogrlica ٥ بُغْمَة جـ بُغَم
b. jako koketna /žena/ * (بغنج) تَبَغْنَجَ
gledati, promatrati * (بغو) بَغَا ـُ بَغْو ه هـ
očito kazniti /Bog/ ـ ه ذَاتَ مَنْوَرٍ (نَيِّرَة)
činiti nasilje (nepravdu), ogriješiti se o ـ على ه
ljeti rođeno devče بُغَة
zelen, nezreo /plod/ promatranje; بغو بغا بغنج
cvat drveta - salam ili 'urfut
nasilan, nepravedan; griješan بَغُوّ
nezreo plod; datulja k. je pocrnila sredina بَغْوَة
pri sazrijevanju; rastvoren plamin cvijet

بغير

bolestan zbog neugasive žeđi بَغِير
nezdrava /voda/ od k. se مَبْغَرَة ـ سـ
stalno žedni
udariti (štapom, nogom); * بَغَزَ ـَ بَغْز ه
potaknuti (da požuri)
zasjeći, ubosti /nožem/ بَغَزَ ـَ ه ب هـ
živahnost; pokvarenjak بَاغِز
vrsta grube svile ili odjeće od nje بَاغِزِيَّة
živahnost; hitar hod بَغْز
crna boja - jem. Δ بَغْس
sipiti iz /neba/ * بَغَشَ ـَ بَغْش
dotrčati plačući do /majke - dijete/ ـ الي ه
ući, prodrijeti kroz /prozor, prašina/ ـ في هـ
b.orošena kišicom /zemlja/ بُغَش
/punjeno pecivo od brašna, Δ بُغَاشَة
jaja i maslaca/ - eg.
/slaba/ kišica بَغْشَة
bakreni novčić - jem. Δ بُغْشَة
b. mrzak, * بَغَضَ ـُ، بَغُضَ ـُ، بَغِضَ ـَ بَغَاضَة
omrznut, omražen
mrziti; voljeti Δ ـ ه هـ
/Pogledao Bog tvog بَغِضَ اللّٰهُ بِعَدُوِّكَ عَيْنًا
neprijatelja okom mržnje!/
omraziti, izazvati بَغَّضَ ه هـ الى ه
mržnju kod... prema
mrziti jedan drugog بَاغَضَ ه
mrziti, prezirati أَبْغَضَ ه هـ
Kako ga (samo) mrzim! مَا أَبْغَضَنِي لَهُ
Ala mi je mrzak! مَا أَبْغَضَهُ إِلَيَّ
pokazivati mržnju prema تَبَغَّضَ الى ه
mrziti se međusobno تَبَاغَضَ
b.mrzak, omrznut, omražen إِنْبَغَضَ
(naj)mrži أَبْغَضُ
mržnja; neprijateljstvo بَغَاضَة
mržnja بُغْض
silna mržnja بَغْضَاءُ
velika mržanja; ljudi k.mrze بِغْضَة
Begid - npp. بَغِيضُ
k.mrzi /neprijatelj بَغِيض
mrzak, omrznut, omražen; ـ الى ه
prezren; odvratan
mrzak; odvratan مُبْغَض
mrzitelj مُبْغِض جـ ون
omrznut; odvratan مَبْغُوض
uzavreti, uskipjeti /krv/ * (بغغ) بَغَّ ـَ بَغّ

بغض

بغز بغش

بغغ بغ

بغية preljubnica; razvratnica
بَغِيَّة جـ بَغَايَا želja, žudnja
بُغْيَة ، بِغْيَة želja, žudnja
بُغْيَةَ u želji, radi, u svrhu
مَبَاغٍ želje, potrebe, predmet želje
مُبْتَغٍ lav
مُبْتَغًى žuđeni cilj; težnja aspiracija
مَبْغَاة mjesto gdje treba tražiti; način kako (treba da) se traži
مَبْغًى javna kuća, bordel; mjesto (način) traženja
مُتَبَغٍّ lav
٥ بَفْت ، بَفْتَا ، بَفْتَة cic, kaliko, katun, perkalin /pamučna tkanina/
٥ بِفْتَيْك biftek
٥ بَقَالاً bakalar - ich.
٥ بَقَالِم Bekalim /Rivet, npl. u Alžiru/
بقبق
* بَقْبَقَ klokotati; vreti, ključati; kvrcati; brbljati; gukati; otećí; naduti se; stvarati mjehuriće; i.prištiće po rukama
ـ الكَلَامَ على ه pojedinačno (sa svakim posebno) razgovarati s
بَقْبَاق brbljav(ac); usta; /int. uz laqlāq/
بَقْبَاقَة ـ ـه brbljav
بَقْبَقَة klokotanje, grgotanje; brbljanje; mjehur(ić); prišt(ić)
بقت
بَقْبُوقَة mjehur(ić); prišt(ić)
* بَقَتَ ـُ بَقْت هـ izmiješati
مُبَقَّت glupav, sulud, smušen
بقث
* بَقَثَ ـُ بَقْث هـ zbrkati; smiješati
٥ بُقْجَة جـ بُقَج ، بُقَجَات svežanj; paket; platno /za pakovanje/
بقح
* بَقَّحَ هـ zamazati, uprljati, zamrljati
تَبَقَّحَ b.zamazan, umrljan, isprljati se
بُقْحَة mrlja, prljavština
بَقِيح nedozrele datulje
٥ بَقْدُونَس ، بَقْدُونِس peršun /bot. Carum petrose'inum/
ـ بَرِّيّ krbuljica velika /bot. Anthriscus silvestris/; podlanica, sudlanica /bot. Caucalis daucoides/
ـ جَبَلِّي jelenski korijen, selenka /bot. Selinum carvifolia/
بقر
* بَقَرَ ـَ بَقْر ه هـ razrezati, rasjeći; rasporiti; (pro)širiti; ugledati vodu potraživši /zemlju - pupavac/
ـ عن هـ tražiti /nauku/
ـ فى ه ispitati, upoznati stanje (prilike kod)
بَقِرَ ـَ بَقَر ، (بَقْر) b. kao zaslijepljen, jedva nešto vidjeti; b.umoran, umoriti se; od radosti se sav smesti vidjevši divlje krave /pas/
بَقَّرَ igrati se igre → buqqairā
أَبْقَرَ ه هـ razrezati, rasporiti
ـ ه عن ه carskim rezom izvaditi /zametak/ iz /žene/
تَبَقَّرَ b. jako bogat, b. vrlo učen; boraviti u gradu (selu) dok su njegovi van njega
إِبْتَقَرَ b. rasječen, rasporen; b. otvoren; b. proširen
بَيْقَرَ b. umoran, umoriti se; propasti, stradati; juriti, žuriti /spuštene glave/; zastati ugledavši iznenada divlja goveda /pas/; ostati u naselju ostavivši svoje u pustinji; seliti se (putovati) iz jedne zemlje u drugu; otputovati (otići) iz Sirije u Irak; dizati prednju nogu /konj/; pokvariti se; umrijeti; sumnjati; nastojati skupiti bogatstvo; b. bogat, imućan, obogatiti se
ـ فى هـ upropastiti, rasuti, proćerdati
ـ هـ nastaniti se, ostati, zadržavati se; (na)svratiti se u
تَبَيْقَرَ b. u izobilju
ـ فى هـ b. dobro upućen u /nauku/
أُبَيْقِر nevaljalac, nitkov
بَاقِر stado goveda; žila (vena) u nutarnjem kutu oka; Bakir - npp.
ـ جـ بَوَاقِر vo; lav
ـ (ة) bogat; učen; velik /metež/; oštar
بَاقِرَة ـ ـه k.traži znanje /čovjek/
بَاقُور stado goveda
بَاقُورَة krava; stado goveda
بَقَّار جـ ـة govedar, kravar /vlasnik, pastir; c. art. = Bakkar /npl. u Nadždu/; jedna dječja igra = buqqairā; Arktur - ast. Bakkara /ar. i poarapljena plemena u Sudanu/
البَقَّارَةُ
بَقَّارِيّ (ة) jak, debeo /štap/
بُقَّارَى laž; nesreća
بَقَر جـ أَبْقَار ، أَبْقُر ، أَبَاقِر ، بُقُور goveda
~ المَاء morske krave, dugonzi - zo.
~ الوَحْش divlje krave, antilope
بُقَر laž; nesreća
بِقْرَانُ Bekiran /obl. u Jemenu/
بَقَرَة جـ ات krava; porodica, čeljad; grupa, mnoštvo /ljudi/; /c. art. = naslov 2. poglavlja Q./
ـ حَلَّابَة (حَلُوب) krava-muzara
ـ وَحْشِيَّة antilopa /oryx/
ـ جـ بَقَر /vrsta ptice/
~ البَحْر (المَاء) morska krava, dugong
~ بَنِى إِسْرَائِيل /vrsta insekta/
بَقَرِيّ kravlji; goveđi
بَقَرِيَّات štitovi od goveđih koža
بَقِير haljetak (bez rukava); otvor, pukotina; devče rođeno u plodvi (sekundini)
ـ ـه rasporena trbuha /deva
radi vađenja mladunčeta/
بَقِيرَة haljetak (bez rukava)
بُقَّيْرَى /dječija igra s hrpicom zemlje okruženom brazdama/
بَيْقَر tkalac
بَيْقَرَان ، بَيْقُرَان /vrsta biljke/
بَيْقَرَة bogatstvo, blagostanje, izobilje; velik lonac, kotao, kazan
بَيْقُور stado /goveda/
٥ بَقْرَاج vedro, kofa, kanta, bakrač
٥ بُقْرَاط Hipokrat /grč. liječnik/
٥ بَقْرَج vedro, kofa, kanta, bakrač
٥ بَقْس / ة / šimšir, zelenika, zimzelen, mrčela /bot. Buxus sempervirens/; crna topola; jagnjed(a) /bot. Populus nigra/
٥ بَقْسَمَات ، بُقْسُمَات / ة / dvopeci, biskviti, peksimeti
٥ بَقْسَمَاط ، بُقْسُمَاط / ة / dvopeci, biskviti, peksimeti
٥ بَقْسِيس šimšir - bot.
٥ بَقْش šimšir - bot.
Δ بُقْشَة جـ بُقْش bakreni novčić /1/40 rijala - jem./
٥ بَقْشَشَ على ه dati napojnicu (bakšiš)
٥ بَقْشِيش جـ بَقَاشِيش napojnica, bakšiš; (novačani) dar
بقط
* بَقَطَ ـُ بَقْط هـ skupiti, spakovati /za put - stvari/; razdvojiti, razdijeliti, raspoređiti
ـ ه هـ dati u zakup /vrt i sl. s tim da dobije 1/4 ili 1/3 prihoda iz njega/
بَقَّطَ ه davati pomalo da jede, pitati
ـ ه ب هـ ušutk(iv)ati
ـ هـ raspodijeliti, raspoređiti
ـ žuriti se, hitjeti
ـ فى هـ (is)popeti se na; brzati u /govoru, hodu/
تَبَقَّطَ هـ pomalo uzimati /jela/;

بَقَاقَة ـ ذ brbljavac
بَقَق trnika, trnica /bot. Crypsis schoenoides/
بَقَقَة brbljavci
بَقَّة جـ ات stjenica; žena s mnogo djece
بَقَّةُ Bakka /stari dvorac na Eufratu/
مِبَقّ govorljiv, brbljav
مَبَقَّة جـ مَبَاقُّ predio pun komaraca (bara)
مُبَقَّة puna stjenica /zemlja/
مِبَقَّة k. ima (k. je narodila) puno djece
* بَقَلَ ـُ بَقْل pojaviti se, ukazati se; (iz)niknuti; zazelenjeti se
بقل
ـ ل ه skupljati krmu /travu i sl./ za
ـ بُقُول prekriti se maljama /lice dječaka/
بَقَّلَ prekriti se maljama /lice/ ili biljem (travom, zelenilom) /zemlja/
ـ ه هـ dobro uzgajati /stoku/; pustiti da pasu /deve/; smatrati da spada u povrće
أَبْقَلَ prekriti se biljem /zemlja/; (za)zelenjeti se; pokriti se maljama /dječakovo lice/; pustiti stoku na pašu; izniknuti; pojaviti se; naći trave (krme za stoku); propupati /drveće/
أَبْقَلَ هـ prekriti se /biljem/; dati /Bog/ da poraste /kosa/; pokazati, (raz)otkriti, iznijeti na vidjelo
تَبَقَّلَ pasti, napasati se; otići da (po)traži trave (krme za stoku); odebljati pasući travu /i sl./
إِنْبَقَلَ napasati se u zelenilu
إِبْتَقَلَ pasti travu i sl.; pustiti stoku da pase travu i sl.
بَقْلَلَ ← ابت
بَاقِل bogat povrćem, župan, travan, prekriven zelenilom; zelenar, piljar, bakal; lisni pupoljak /bot. Anabasis articulata/; Bakil - npp.
ه بَاقِلاَء ← ابت
Δ بَاقِلاَّنِيّ zelenar, piljar, bakal; c. art. Bakillani /isl. učenjak/
ه بَاقِلَى ← ابت
ه بَاقُّول ← ابت
بَقَّال zelenar, piljar, bakal, povrćar; trgovac živežom; trgovac začinima (mirodijama); drogerist
بَقَال ، بَقَّال (ة) bogat povrćem
بَقَّالَة povrćarka, piljarka; zemlja bogata povrćem
بِقَالَة trgovina živežom; trgovina začinima (mirodijama), špeceraj
البَقْلُ Bakl /ogranak plemena Al-Azd/
بَقْل / ة / جـ أَبْقَال ، بُقُول povrće, zelen; zelenilo;

بَقْعَة جـ بِقَاع bara, močvara; kraj, predio
بَقِعَة ـ مـ djelimično gola (bez bilja) ili prekrivena skakavcima /zemlja/
بُقْعَة جـ بُقَع ، بِقَاع mjesto; kraj, predio, oblast; zemlja; mrlja, pjega; položaj, rang, ugled; zarada; zemljište; močavara; c. art.: Buk'a /obl. u Palestini/
ـ مُكَرَّمَة samostan, manastir
فِي كُلِّ ~ posvuda, svagdje
بَقِيع mjesto puno korijenja raznog drveća
الـ~ ، ~ الغَرْقَد Beki'(u-l-garkad) /groblje u Medini/
ـ جـ بُقْعَان abesinski zarobljenici, robovi
بَقِيعَة polje
مُبَقَّع crnobijel(o istočkan), pjegav, pirgav, šaren; poprskan, djelimično mokar
* (بقق) بَقَّ ـُ بَقّ هـ izbaciti /vodu iz usta/; razastrijeti, izasuti; rasipati /imetak/; prorezati, rasporiti, razderati; proširit, razglasiti /vijest/
بقق
بقق
ـ هـ ل ه obilno dati
ـ ـ بَقّ ، بَقَاق ، بَقَق ، بَقِيق على ه brbljati
ـ (ب) كَلاَمه على ه mnogo govoriti
ـ ـ بق ، بُقُوق izniknuti; i. (roditi) mnogo djece; obilno i dugo izljevati kišu /nebo/; vrvjeti od stjenica; upijati tintu /papir/
بَقَّقَ i. (vrvjeti od) stjenica
ـ هـ rasipati
أَبَقّ b. mnogobrojna /čeljad/; roditi (imati) mnogo djece; dugotrajno i mnogo liti kišu /nebo/; prekriti se biljem, zazelenjeti se; ojagnjiti mršavu jagnjad /u doba suše/; b. pun stjenica
ـ على ه brbljanjem dosaditi
ـ ه هـ učiniti mnogo /zla ili dobra/
إِنْبَقّ ojagnjiti kržljavu jagnjad /u sušnoj godini/
بَقّ širok; jasan /trag/; /int.uz laqq/
ـ / ة / stjenice - ent.
ـ دَقِيقِيّ crvac /Pseudococcus/
ـ مُنِين stjenice
~ الحِيطَان (الفِرَاش) stjenice
~ النَّبَات crvac
بُقّ usta; /bot. Scolymus maculatus/
ـ Δ stjenice
بالـ~ uzalud, beskorisno
بَقَّاق brbljav(ac)
بَقَاق govorljiv, brbljav; stari namještaj, starudije, otpaci, smetlje
بَقَاق ، بَقَّاق / ة / /vrsta ptice/

postepeno doznavati /vijesti/
ـ /Ne bila mu hrana zdrava!/
بُقَاط pregršt sira
بُقَّاط talog (sjemenja) kolokvinte (gorke tikvice) - /u naljevu/
بَقْط pakovanje; raspoređivanje; davanje u zakup; pri berbi opale datulje
بَقَط odlomak, komad, dio; rasuta družina; namještaj; pri berbi opale datulje
بُقْطَة razasuta skupina; predio, kraj, mjesto
ه بُقْطُر Buktur - npp.
ه بُقْطُرِيَّة širok bijel ogrtač
* بَقَعَ ـَ بَقْع otići, otputovati
بقع
بَقِعَ ـَ بَقَع b. crnobijel, šaren, pjegav, pirgav; b. poprskan, mjestimično mokar /vodonaša/
ـ ب هـ zadovoljiti se sa
ـ من هـ biti bez
ـ ه zadesiti, snaći /nesreća/
بُقَع b.izgrđen, oklevetan
بَقَّعَ otići; mjestimično se ukvasiti
ـ فى هـ pasti tu i tamo, ne pasti posvuda; /kiša/ ponekad padati
ـ هـ išarati (crnim i bijelim tačkama); (u)zamrljati; uprskati
تَبَقَّعَ prošarati se, b. šaren, pjegav, crnobijel(o istačkan, prigav; mjestimično se uprskati (b. mokar)
إِنْبَقَعَ brzo otići, odjuriti
Δ أُبْتُقِعَ (< أُمْتُقِعَ) promijeniti se /boja lica, od straha, žalosti/
أَبْقَعُ مـ بَقْعَاءُ جـ بُقْع crnobijel(o istačkan), bijel i crn, pjegav, šarm, pirgav; zakrpljene odjeće; u k.ponekad padne kiša /godina/; gubav, leprozan /(crnobijeli) gavran; fatamorgana
بُقْعُ الذُّرَى bijelih grba /deve/
أُبَيْقِعُ sušna godina
بَاقِع prugast /hijena; crnobijeli gavran
بَاقِعَة ـ ذ oprezan (oštrouman) čovjek
ـ مِنَ الْبَوَاقِع vrlo pametan čovjek
ـ جـ بَوَاقِعُ ـ سـ nesreća /vrlo plašljiva (ptica)
~ البَقَاع nesreća nad nesrećama
البِقَاعُ Bika' /oblast između Libana i Antilibana, hist. = Coele Syria/
بَقَع crnobijela (pjegava, pirgava, šarena) boja
بَقْعَاءُ tak. = dijelom rodna dijelom sušna godina; šljunkovita zemlja

ostati na životu, preživjeti; preostati;
biti, postajati; (po)živjeti; (po)trajati
ustrajati u ـ على هـ
c. ipf. = nastaviti, produžiti; i dalje, ـ
neprestano, još (uvijek), još jednom npr.:
nastavio je udarati, (i dalje, ـ يَضْرِبُ
neprestano, još uvijek je udarao)
ah, kad bi se on još هَيْهَاتَ إِنْ كَانَ ـ يَرْجِعُ
jednom povratio!
još ćemo se sresti نَبْقَى نَتَوَاجَهُ
c. neg. = više, مَابَقِيَ يَلْزَمُنِي شَيْءٌ
npr.: Ništa mi više ne treba
ostalo je mrtvo بَقِيَ سَوَادًا عَلَى بَيَاضٍ
slabo na papiru
ostati vjeran ـ عَلَى عَهْدِهِ ل ه
ostao sam mu dužan, ـ لَهُ فِي ذِمَّتِي
dugujem mu (još)...
stajati bespomoćan ـ مَكْتُوفَ الأَيَادِي أَمَامَ
(kao sputan) pred
/sve je ostalo بَقِيَتْ دَارُ لُقْمَانَ عَلَى حَالِهَا
po starom/
tome se nema لَمْ يَبْقَ إِسْتِزَادَةُ لِمُسْتَزِيدٍ
više šta dodati
/nemam više لَمْ يَبْقَ فِي قَوْسِ صَبْرِي مَنْزَعُ
strpljenja/
ne usuđuje se مَابَقِيَ لَهُ رَأْسُ يَنْشَالُ
više podići glavu
/od njih nije ostalo مَابَقِيَتْ مِنْهُمْ عَيْنُ تَطْرِفُ
ni žive duše, tj. svi su pomrli odn. poubijani/
ostaviti, zadržavati, sačuvati (na životu) بَقَّى ه هـ
nadmetati se s kim u بَاقَى ه فى هـ
ostaviti, zadržati, sačuvati, pohraniti أَبْقَى ه هـ
poštedjeti, ostaviti na životu, ـ على ه هـ
pustiti da živi, smilovati se na
/vatra/ ništa ne štedi لاَ تُبْقِي وَ لاَ تَذَرُ
od njega nije ostavio لَمْ يُبْقِ مِنْهُ حَجَرًا عَلَى آخَرَ
ni kamena na kamenu
(pre)ostati تَبَقَّى
ostaviti, sačuvati, zadržati; ostaviti na životu ـ ه هـ
zajedno ostati na životu تَبَاقَى
b.sačuvan, pohranjen إِنْبَقَى
nastojati, sačuvati; ostaviti, zadržati, إِسْتَبْقَى ه هـ
pohraniti; (za)moliti da ostane; poštedjeti,
ostaviti na životu; grešku oprostiti
ostaviti (sačuvati) nešto od ـ من هـ

/bot. Galium verum/
rasopas(t), dimnjača, ~ المَلِكِ
/bot. Fumaria officinalis/
manić /ich. Molva vulgaris/ Δ بَقْلَة
bakalar - ich. ـ مُقَدَّدَة
proljetno povrće (bilje) بُقْلَة جـ بُقْل
povrtni, leguminozan بُقُولِيّ
bogat povrćem بَقِيل (ة)
(crvena otrovna) azaleja /bot. بُقَيْل
Rhododendron ponticum/
juha s povrćem بَقِيلَة
بُقَيْلَةُ ← بنو ~
ه بُوقَال (ة) ← ابت
bogat povrćem مُبَقِّل
povrtnjak, vrt, bostan مَبْقَلَة جـ مَبَاقِلُ
bogata povrćem /zemlja/ مَبْقُلَة
bakalar ه بَقَلاَ
baklava ه بَقْلاَوَا، بَقْلاَوَة
b.žuljevita /ruka/; stvoriti se /žuljevi/ * بَقْلَشَ
b.žuljevit; pojaviti se /žulj/ تَبَقْلَشَ
vreti Δ بَقْلَلَ بقلش
mjehur(ić) بَقْلُولَة
oboljeti jedući 'unžuwān * بَقِمَ ـَ بَقَم
nabakamiti; obojiti (u) crveno بَقَّمَ هـ
otežavši zameci više se ne تَبَقَّمَ بقم
micati u utrobama /ovaca/
ostaci vune iza predenja ili nakon بُقَامَة ـ مـ
drndanja (pucanja) ili istresanja, mlaćenja
slabić; maloumnik ـ ـ ذ
bakam, varzilo /bot. Caesalpinia echinata/ بَقَّم
kampeš(-drvo), turska bakam-boja ـ أَسْوَدُ
/bot. Haematoxylon campechianum/
sapan(ovo drvo) /bot. Caesalpinia sappan/ ـ هِنْدِيّ
tatula, kužnjak /bot. Datura stramonium/ بُقَّم
hrana za debljanje riba بُقْمَة
i.plodnu zemlju u susjedstvu * (بقن) أَبْقَنَ
piskavac (modri), piskavica, ه بُقْنُقُومُون
zakusak /bot. Succisa pratensis/
čekati, očekivati بقن * (بقو) بَقَا ـُ بَقَاوَة
gledati, promatrati بقو ـ ه هـ ب هـ
čuvati, paziti na بقا ـ بَقَاوَة، بَقْو، بَقْوَة هـ
korpa بقاوة Δ بُقُوطِيّ
ostati; trajati بقي * بَقَى ـ بَقْي
motriti, promatrati; čekati, očekivati ـ ه هـ
ostati, zadržati se, proboraviti; بَقِيَ ـَ بَقَاء، بَاقِيَة

trave; mahunarke
orjašica, vratiželj /bot. بُقُولُ الشَّعَالِ
Tordilium officinale/
bogat povrćem, župan بَقِل
širok čamac بَقْلَة
komad povrća; biljka; likovac, ličica, بَقْلَة
cmilje, maslinica /bot. Daphne alpina/;
tušac, portulak /bot. Portulaca oleracea/
cmi grah - eg. Δ ـ بَارِدَة
(veliki) kiseljak, (velika) kiselica ـ حَامِضَة
/bot. Rumex acetosa/; (zečji) kiseljak,
(zečja) kiselica, cecelj, zečja (žuta) djetelina,
djetelinka /bot. Oxalis acetosella/
krvavac /bot. Hypericum androsaemum/ ـ ذَهَبِيَّة
tušac, portulak, tušt /bot. ـ لَيِّنَة
Portulaca oleracea (var.sativa)/
(salata) endivija, žućanica ـ مُبَارَكَة
/bot. Cichorium endivia/
svračje jagode /bot. Blitum virgatum/ ـ يَمَانِيَّة
gorčika /bot. Sonchus/ ـ يَهُودِيَّة
srdačica, srčanik, srčenica ~ الأُمَّهَات
/bot. Leonurus cardiaca/
cvjetača, karfiol; kupus ~ الأَنْصَار
/bot. Collinsonia canadensis/ ~ الأَوْجَاع
crnj(evac), krštenica ~ البَرْقُوق
/bot. Brunella vulgaris/
tušac, tušt, portulak ~ الحَمْقَاء
rosopas /bot. Chelidonium majus/ ~ الخَطَاطِيف
(bijela) čemerika, bijeli kukurijek ~ الرُّمَاة
/bot. Veratrum album/
planinska carobajka, kraljevac, ~ الرَّئِيس
smudnjak /bot. Peucedanum ostruthium/
tušac, tušt, portulak ~ الزَّهْرَاء
matočika, kobiljača ~ الضَّبّ
/bot. Melissa silvestris/
rebrača, rebrenjača ~ الطِّحَال
/bot. Blechnum spicant/
rebrac, (stolisnik) kihavica /bot. ~ العطَاس
Achillea ptarmica/; /bot. Helenium autumnale/
jelenska trava /bot. Amaracus ~ الغَزَال
(Origanum) dictamnus/; kretski
dubačac /bot. Teucrium creticum/
bogorodičina trava /bot. ~ الكَرْم
Hypericum perforatum/
(žuto) ivanjsko cvijeće, broćac ~ اللَّبَن

إِبْقَاء ostavljanje, zadržavanje, pohrana; pošteda, ostavljanje na životu; čuvanje
أَبْقَى (بَقَاءً) (naj-)trajniji
أَبْقَى الرِّجْلَيْنِ فى ه k. najbolje čuva živote, štedi svoje /ljude/
بَاقٍ جـ بَاقُون (pre)ostao; preživio; neprestan, trajan, stalan, vječit / ostatak; saldo
البَاقِى Vječni (Bog)
بَاقِيَة جـ ات ، بَوَاقٍ božja providnost; pokornost Bogu, pobožnost; trajanje
اَلْبَاقِيَة Milost! Poštedi(te) nas!
اَلْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ dobra djela trajne vrijednosti
بَاقِيَة جـ بَوَاقٍ paprat /bot. Osmunda/
ـ سُنْبُلِيَّة kraljevska paprat, pujanik /bot. Osmunda regalis/
بَقَاء ostajanje; trajanje; dalji život; vječni život; postojanje, opstanak, egzistencija
~ الأَصْلَحِ (الأَنْسَبِ) održanje sposobnijih (za život); selekcija boljih
بَقْوَى ، بُقْوَى (pre)ostatak; sačuvano; preživjelo; ustanak, život
بُقْيَا ostatak; pohranjeno; na životu ostalo; život
بَقِيَّةُ ـ ذ Bekijja - npp.
بَقِيَّة جـ بَقَايَا (za, pre)ostatak; višak; preživjelo; ostanak, život, nastavak; pošteda; poslušnost, pobožnost / ostali; najbolji
~ اللّه Pokornost Bogu, Bogu ugodna djela
~ الدُّوَل ostale države
~ القَوْم najbolji ljudi
اَلْبَقِيَّة Milost! ili Poštedi(te) nas!
الـ~ البَاقِيَة posljednji ostatak
الـ~ فِى حَيَاتِكُمْ Da ste vi živi i zdravi (Dugo poživjeli! Bašin sağ olsun)
لَهُ ـ nastaviće se, nastavak slijedi
بَقَايَا السَّيْف od sablje pošteđeni /tj. k. su ostali neposječeni, neubijeni/
مَبْقًى جـ مَبَاقٍ ostajanje, ostanak
مَبْقِيٌّ عَلَيْه ostavljen, pohranjen, sačuvan
مُبْقَيَات podvodno (nepropustljivo) zemljište /na k. se zadržava voda/
~ الخَيْل konji k.štede svoje snage /pa mogu trčati kada drugi više ne mogu/
مُتَبَقٍّ preostao, ostali / ostatak, remenentan
مُسْتَبْقًى ostavljen, sačuvan, pošteđen
ه بَقِيرْمِى Bagirmi /obl. u Sudanu/

ه بَقِيس šimšir /bot. Buxus sempervirens/
ه بَك جـ بَكَوَات beg, bej; as
* بَكَأَ ـَ بَكْء ، بُكْء davati malo mlijeka /deva/; i.malo vode /bunar/; i.malo suza /oko/
بَكُؤَ ـُ بَكَاءَة ، بُكُوء i.malo mlijeka /deva/, vode /bunar/, suza /oko/
بَكِيءَ ـَ بَكْء ne svršiti posla, ne uspjeti, ne ostvariti svoju želju, ne postići cilj
بكأ أَبْكَأَ هـ naći malo /mlijeka/
بكء ـ b. bezvrijedan, ništarija
بكيء إِسْتَبْكَأَ naći da ima malo mlijeka /deva/
بَكَّاء k. ima malo mlijeka
بَكْء / ة / potočarka, krstovnik, ugas, dragušac /bot. Nasturtium officinale/
بَكِيء جـ بِكَاء k.ima malo mlijeka /deva/, vode /bunar/, suza /oko/
ه بَكَابُورْت okugli prozorčić, okance
ه بَكَارَا bakara /kartaška igra/
ه بَكَاسِين (vodena) šljuka, ugara - orn.
ه بَكَاشِين (vodena) šljuka, ugara - orn.
ه بَكَالُورِيَا ispit zrelosti, (velika) matura
ه بَكَالُورِيُوس maturant
ه بَكَالِيت bakelit
ه بِكَانٌ Peking (npl. u Kini/
ه بَكْبَاشِى major-eg.
ه بَكْبَر هِنْدِيّ kasija, eg. (indijski) rogač, kravak, zubovina /bot. Cassia fistula/
* بَكْبَكَ هـ nabacati; ispreturati; tresti, micati, mahati
بكبك ـ dolaziti i odlaziti, ići tamo-amo
ـ ب ه u igri pomalo ujedati /jare, koza/
ـ على ه (na)tiskati se oko
تَبَكْبَكَ على ه gurati se oko; preklinjati
بُكَابِك živahan
بَكْبَاك (ة) jako nizak, patuljast; velik /skupina/; krupan; debeo, gojazan; k. sve trese
بَكْبَكَة (nježni) glas deve; slabo ugrizanje /jareta/ u igri /od strane koze/
بكت
* بَكَتَ ـُ بَكْت ه udariti /mačem ili štapom/; ružno dočekati; /dokazom/ pobijediti, ušutkati, uvjeriti, ubijediti, nadgovoriti /u prepirci, raspravi/
بَكَّتَ ه izgrditi, prekoriti, predbaciti; ušutkati, nadgovoriti, uvjeriti, ubijediti
تَبَكَّتَ b. iz.grđen, prekoren; b. ušutkan
تَبْكِيت prijekor, grdnja, predbacivanje

~ الضَّمِير grižnja savjesti
مُبَكَّت k. grdi, kori, predbacuje
ـ ـ ه k. naizmjence rađa mušku i žensku djecu /žena/
ه بَكْتَاشِيَّة bektašije /isl. derviški red/
ه بَكْتِيرِيّ bakterijski
ه بَكْتِيرِيَا bakterija
ه بَكْتِين pektin - ch.
بكر * بَكَرَ ـُ بُكُور b.rano; (izjutra) rano ustati, uraniti
ـ الى (على) ه (izjutra) rano doći (otići) do (kod)
ـ ب ، فى هـ (izjutra) rano učiniti; prerano uraditi
ـ فِى النَّوْم rano leći (poći na spavanje)
ـ ه pretećі, predusresti, preduhitriti
ـ moći rano ustati, b.ranoranilac
بَكَرَ ـَ بَكَر الى ه هـ požuriti prema
ـ بِالصَّلَاة obaviti molitvu odmah /u početku njenog vremena/
بَكَّرَ rano ustati, uraniti (izjutra); doći na (obaviti) molitvu odmah početkom njenog vremena
ـ الى ، على ه هـ izjutra rano poći prema (do, kod)
ـ ب ، فى هـ izjutra uraditi; (pre)rano učiniti
ـ على ه هـ pretećі, preduhitriti, predusresti; pohitjeti prema
بَكَّرَه izjutra rano posjetiti
ـ ه على ه rano poslati do (kod)
بَاكَرَه doći (posjetiti) (rano) izjutra; doći odmah u početku (prvi) kod; rano izjutra napasti na
أَبْكَرَ izjutra rano napojiti stoku
ـ الى (على) izjutra rano poći (doći) do (kod); požuriti prema
ـ ه izjutra rano posjetiti, svratiti kod, pretećі, preduhitriti; deflorirati
ـ ه على ه rano izjutra poslati do (kod)
تَبَكَّرَ uraniti, rano ustati
ـ ه pretećі, preduhitriti
إِبْتَكَرَ rano ustati, uraniti; jesti prvo voće; prispjeti na početak propovijedi (i sl.); najprije roditi muško dijete; pokazivati inicijativu; b. originalan
ـ الى (على) ه rano izjutra doći (otići) do (kod)
ـ ه هـ prvi prići (do); prvi učiniti; prvi uzeti; deflorirati; pronaći, izumjeti; stvoriti, kreirati
ـ الفَاكِهَة jesti prvo (sazrelo) voće
إِسْتَبْكَرَه deflorirati, razdjevičiti
إِبْتِكَار جـ ات novost, novina; izum; pronalazak; stvaranje, kreiranje; inicijativa; originalnost;

stvaralaštvo; pl. tak. = modne novosti (modeli)
rano jutro إِبْكَار
ranoranilac; rani; preuranjen بَاكِر
do sutra إِلَى ~
izjutra; rano; sutra بَاكِرًا
prvo voće (povrće); djevica /k. rano بَاكِرَة ج بَوَاكِرُ
donese ploda/ palme/ / pl. tak. = prvi znaci, preteče
rani, k. rano sazrije(va); prijevremen بَاكُور
/ prva proljetna kiša; kukast štapić
prvi plod; rano (za udaju) بَاكُورَة ج ات، بَوَاكِيرُ
zrela djevojka; fig. = početak, prvi korak; prvijenci,
prvi rezultati (plodovi); prvi znaci, predznaci,
početni simptomi, preteče, vijesnici, glasnici
rano jutro ~ الصُّبْحِ
Bekkar - npp. بَكَّار
djevičanstvo بَكَارَة
kotur بَكَّارَة ج بَكَاكِيرُ
kolotura ـ مُرَكَّبَة
jutro; žurba بَكَر
izjutra (jutrom) rano بَكَرًا
Bekr - npp. /bot. Panicium dichotomum/ بَكْر
mladi ـ ج أَبْكُر، بِكَار، بِكَارَة، بُكْرَان
mužjak deve
ranoranilac; k.rano radi بَكُر، بَكِر
prvorođenče; prvijenac; بِكْر ج أَبْكَار
proljetni kišni oblak
djevica; junica ـ ـ م
molitva u osvit ~ الوَضَّاحِ
prvorođen; djevičanski; nov; smrtonosan ـ ـ س
/udarac/; ljuto /sirće/; k. je prvi put donijela ploda
/loza/; ono što se (ili čije se rješenje) prvi put traži
bekravijski بَكْرَاوِيّ
kolotura بَكَرَة (، بَكْرَة) ج ات، بَكَر
/svi (sve) do jednog عَلَى ~ أَبِيهِمْ
(bez izuzetka); svi skupa/
mlada deva بَكْرَة ج بِكَار
zora, osvit; jutro (rano) بُكْرَة ج بُكَر
preksutra بَعْد ~
u svitanje dana, u zoru فِي ~ النَّهَارِ
zorom; sutra; slijedećeg dana بُكْرَةً
/kad na vrbi grožđe rodi tj. nikada/ ـ فِي الْمِشْمِشِ
izjutra i naveče; jutrom i večerom ـ وَأَصِيلًا
bekrevijski /tj. k. se odnosi na بَكْرَوِيّ
pleme Banū Abī Bakr b. Kilāb/
bekrijski /tj.onaj k.se odnosi na: بَكْرِيّ

1) Abu Bekra; 2) B. b. Nizār;
3) Banū B. b. ʻAbdi Manāt / Bekrit
prvorođen; prvi; najstariji; بَكْرِيّ (ة)
f. = k. je prvi put rodila
prvorodstvo, primogenitura; بَكْرِيَّة
pravo stečeno rođenjem
prva proljetna kiša; prvi بَكُور ج بُكُر
plod; datulja k. prva sazrije
(pre)rani dolazak; preuranjenost بُكُور
(pre)rani povratak الـ ~ فِي العَوْدِ
prvorodstvo, primogenitura; بُكُورَة
pravo stečeno rođenjem
primogenitura; pravo stečeno rođenjem بُكُورِيَّة
rani; k. rano sazrijeva; k. rano بَكِير
dolazi; ustaje / Bekir - npp.
Bukejr - npp. بُكَيْر
vrlo ran(o), preran(o) بَكِّير
rani (prvi) plod; بَكِيرَة ج بَكَائِرُ
datulja k. prva sazrije
novostvoren; originalan مُبْتَكَر
tvorevina; (modna) novost; ـ ج ات
izum pronalazak
stvaralački / tvorac, stvaralac; مُبْتَكِر
izumitelj, pronalazač
prvi (rani) plod; مِبْكَار ج مَبَاكِيرُ
palma č. datulje prve sazru
rani, k. rano (prvi) sazrije; ـ س
na k. brzo niče bilje /zemlja/
rani, k.rano sazrije مُبَكَّر
rani (posjetilac), ranoranilac مُبَكِّر
prva proljetna kiša مُبْكِر
bakrač, vedro, kanta; ه بَكْرَج ج بَكَارِجُ
čajnik; ibričić, džezva
pobijediti, savladati * بَكَسَ ـُ بَكْس ه
okrugla glinena ploča بُكْسَة
/za dječju igru „kuğğat"/ بكس
boks(anje) ه مُبَاكَسَة
Pakistan /drž. u Aziji/ ه بَكِسْتَانُ
dvopek, biskvit, peksimet ه بُكْسُمَاد
dvopek, biskvit, peksimet ه بُكْسُمَاط
orleanovo drvo /bot. Bixa orellana/ ه بِكْسَة
razvezati, razdriješiti * بَكَشَ ـُ بَكْش هـ
otići * بَكَعَ ـَ بَكْع (‹بَقَعَ›)
ružno dočekati, okomiti se na, izgrditi, ـ ه
grdnjama ušutkivati; žestoko i posvuda izudarati

بكث
بكع

dati sve odjednom ـ ه + هـ
udariti /sabljom i sl./ ـ ه ب هـ
(od-, raz-)rezati, sjeći ـ هـ
ružno dokečakti, okomiti se na, بَكَّعَ ه
izgrditi, grdnjom ušutkati
izrezati (isjeći) u komade, iskomadati ـ هـ
udariti /mačem/ Δ بَوْكَعَ ه ب هـ
jednoruk أَبْكَع
velika svota novaca بَكْعَة
srčanica /bot. ه بَكَف
Cardiospermum halicacabum/
povraćati, bljuvati * (بكك) بَكَّ ـَ بَكّ
gurati, tiskati se s; (iz)zamoriti; ـ ـُ بَكّ ه
suzbiti, fig. stući nos, poniziti; razbiti بكك
glavu; (na)tjerati na snošaj /ženu/ بك
preopteretiti ـ ه ب هـ
(po, pro)razderati, probiti; razdvojiti, rastaviti ـ هـ
odsjeći glavu, pogubiti ـ عُنُقَهُ
osiromašiti; i.očvrslo, grubo tijelo ـ
/junak/; bljuvati, povraćati
tiskati se, gurati se; b. nagomilane, تَبَاكَّ
nabacane /stvari/
Ebekk - npl. الأَبَكُّ
glup, k.ne razlikuje ispravno od بَاكّ
pogrešnog; int. uz aḥmaq
teška godina أَبَكُّ ج بُكّ
sluga, nadničar / pametan; ـ ج بُكَّان، بُكُك
valjan; snažan; okrutan /pl. bukuk,
tak. = stado snažnih divljih magaraca
Bekka /staro ime Δ بَكَّةُ /‹ مَكَّةُ /
(doline) Mekke/
(iz, po, s)miješati; O → ABC * بَكَلَ ـُ بَكْل هـ
zbrkati, zamrsiti ـ هـ على ه
pripremiti jelo „bakālat" ـ بكل
izmiješati se /ovce/ s /kozama/ ـ ب ه
odbiti, odgurnuti od sebe بَكَّلَ ه هـ
izmiješati; prekrstiti /ruke/ O → ABC ـ هـ
on je s njim kao jedno tijelo i jedna duša بُكِّلَ به
uživati تَبَكَّلَ
kočoperiti se u /hodu/; ـ فى هـ
b. smušen /u govoru/
obasuti pogrdama ili udarcima ـ (على) هـ
zaplijeniti, uzeti kao plijen هـ
ponuditi u zamjenu za ـ ه هـ ب ه هـ
zaplijeniti إِبْتَكَلَ هـ

بِكَال Bikal /manje pleme u Jemenu/
بِكَالَة /jelo od datulja s brašnom, uljem i sl./
بِكَالِيّ bakalijski /c. art.: Bikali /
nppl. pripadnik plemena Bikal/
بَكْل plijen; /brašnena kaša sa sirupom/
~ مِنَ الـ zbrka misli (ideja)
○ بُكْلَة ← ابت
بِكْلَة جـ بِكَل stanje; priroda; oblik;
nošnja O → ABC
بَكِيلُ Bekil /npp.; ogranak plemena
Hamdan u Jemenu/
بَكِيل otmjenog držanja, odijevanja
/redovno uz ǧamīl/
بَكِيلَة plijen; izmiješane ovce i koze;
smiješano stado /od dva stada ovaca/; oblik;
nošnja; /jelo od datulja s brašnom, uljem i sl./
تَبَكُّل plijen /ratni/
مُتَبَكِّل smušen u govoru
○ بَكَلَ ـُ بَكْل هـ zakopčati; zapučiti
○ بَكَّلَ هـ zakopčati; zapučiti
○ بَكَلاَ (ة) bakalar, treska, labrdan
○ بَكْلَكَ ه konfiskovati
○ بُكْلَة جـ ات ، بُكَل kopča, šnala; zapučak, ilika
○ بِكْلَة جـ ات ، بِكَل kopča, šnala
○ بَكَلُورِيَة ispit zrelosti, (velika) matura
○ بَكَلُورِيُوس (veliki) maturant
~ عُلُومٍ maturant prirodoslovno-
matematskog smjera
~ فُنُونٍ maturant humanističkog smjera
○ بَكْلِيك begluk; riznica; vlada; država
* بَكَمَ ـُ بَكَامَة šutjeti, namjerno ne htjeti;
suzdržavati se od snošaja (općenja sa ženom)
بكم بكامة
بَكِمَ ـَ بَكَم b.nijem; ne (moći) govoriti
/zbog mucavosti, maloumnosti i sl./
أَبْكَمَ ه oduzeti sposobnog govora; ušutkati
تَبَكَّمَ عَلَى ه (الْكَلاَمُ) ne moći progovoriti,
oduzeti se (govor); zanijemiti; zašutjeti, umuknuti
أَبْكَمُ م بَكْمَاءُ جـ بُكْم nijem, mutav
بَكَم nijemnost, mutavost; šutnja
بَكِيم جـ أَبْكَام ، بُكْمَان ، بُكَمَاءُ nijem, mutav
* (بكن) مَبْكُونَة prezrena žena, bijednica
○ بَكِينُ ابت
بكن بكو بكا
* (بكو) بَكًا (بَكَاة) potočarka, krstovnik,
ugas, dragušac /bot. Nasturtium officinale/
○ بَكَوِيَّة begovanje, begovat

* بَكَى ـِ بُكَاء ه هـ oplakivati, plakati za, žaliti,
tugovati, jadikovati za; više plakati
nego, nadmašiti u plakanju
بكي بكاء
ـ بُكَاء ، بُكًى (za)plakati; (iz)liti kišu
/oblak/; (za)pjevati
ـ على ه هـ plakati za; žaliti (što se nije desilo)
ـ من هـ plakati zbog; žaliti (što se dogodilo)
ـ حَتَّى انْفَلَقَ dobro (sit) se isplakati
بَكَّى ـ تَبْكَاء ، تِبْكَاء mnogo plakati
ـ ـ تَبْكِيَة oplakivati, žaliti za
ـ ه على ه rasplakati, ražalostiti
بَاكَى ه nadmetati se s... u plakanju
/tj. ko će više (duže) plakati/
أَبْكَى ه rasplakati; fig. = dovesti do plača (krajnosti)
ـ plakati zajedno s
تَبَاكَى على ه هـ praviti se da plače zbog
إِنْبَكَى rasplakati se
إِسْتَبْكَى ه rasplakati; (za)tražiti da (za)plače
أَبْكَى k.(naj)više plače, - plačljiviji
بَاكٍ جـ بُكَاة ، بُكِيّ plačan /plačljivac; plačko
بَاكِيَة جـ بَوَاكٍ plačan /plačljivac;
narikača O → ABC
بَكَّاء (ة) plačljiv(ac-ica), plačko, cmizdravac
بُكَاء plakanje, plač; oplakivanje, jadikovanje
بَكًى (بَكَاة) potočarka /bot.
Nasturtium officinale/
بَكِيّ (ة) plačljiv(ac, ica)
Δ بَكِيّ (< بَكِيء) k.ima malo mlijeka, vode,
suza /deva, bunar, oko/
بُكًى plač
تَبْكَاء ، تِبْكَاء (silno, često) plakanje
مُبْكٍ ، مُبْكٍ k.rasplakuje, žalostan,
tugaljiv, ganutljiv
مُبْكًى جـ مُبَاكٍ mjesto plača
~ اليَهُود zid plača /Jevreja u Jerusalemu/
○ بَكِيرْمِي Bagirmi /obl. u Sudanu/
○ بَكِينُ Peking /npl. u Kini/
* بَلْ nego, naprotiv, prije,
nasuprot, što više, čak i
بل
○ بُلّ igda, dafina, grčka (mirisava) vrba,
maslenka, slolesina /bot. Elaeagnus
angustifolia/; - sluzak /bot. Aegle marmelos/
* بلاَ bez - prp.
بلا
* بَلاَتُوجْرَا فِيَا palatografija
○ بَلاَتُون جـ ات vod - mil.

○ بلاَتِين ، بلاَتِينُم platina - ch.
○ بلاَتِيه Plateja /npl. u Grčkoj/
○ بلاَج جـ ات plaža, kupalište
○ بَلاَجْرَا pelagra - med.
○ بُلاَخ zimzeleni hrast, divlja komorika
/bot. Quercus coccifera/
○ بَلاَدُر ، بَلاَذُر /bot. Semecarpus anacardium/
○ بَلاَدِيمُ paladij(um) - ch.
○ البَلاَذُرِيُّ Belazuri /ar. historičar/
○ بَلاَرَج roda - orn.
○ بَلاَرِيّ biljurni, kristalni
* بَلْأَزَ pobjeći; potrčati; skočiti; najesti se
بلأز بلئز
بَلْأَز sotona, vrag; čvrst punačak
dječak / nizak, omalen
بَلْأَزَى م بَلْأَزَاة jak, snažan
بِلْئِز čvrst punačak dječak
○ بلاَزْمَا plazma
○ بَلاَس جـ بُلُس grubo platno, sargija;
prostirka od kostrijeti
○ بَلاَّس prodavač prostirača od kostrijeti
○ بلاَسْتِيك plastična materija
Δ بَلاَشْ (بِلاَشَيْءٍ) besplatno; uzalud;
bezrazložno
* بَلْأَصَ من ه هـ pobjeći od
○ بَلاَك svjećica, zažigač /automobila/
○ بَلاَّن banjski poslužitelj
بلأص
○ بُلاَن bjelance, bjelanjak
○ بَلاَنَة Vilena /šp.grad Villena/
○ بَلاَّنَة جـ ات banjska poslužiteljica;
sobarica; topla kupka
○ بلاَنِيمِتْر planimetar - tch.
○ بَلاَى brus /od kamena/
○ بلاَيَادُ Plejade, ast. = Vlašići
○ (بلبس) بَلْبُوس ← ابت
بلص بلبط بلبع بلبل
* بَلْبَصَ هـ trati; mesti
بُلْبَاص جـ بَلاَبِيصُ metla (od lika)
* بَلْبَطَ krčkati se; prskati se
* (بلبع) بَلْبُوعَة جـ بَلاَبِيعُ pilula
* بَلْبَلَ ه هـ uzbuniti, uznemiriti, zabrinuti,
uzrujati; izmiješati; nanijeti razdor; rasipati /imetak/
ـ b. zbrkan /govor/
تَبَلْبَلَ uzbuniti se, uznemiriti se, uzrujati se,
uzbuditi se; b. zbrkan, zbrkati se, izmiješati
ـ هـ sve popasti /deve/
بُلاَبِل جـ بَلاَبِلُ hitar, okretan; vrijedan, marljiv,

بلجم

Belgija /drž. u Evropi/ ه بَلْجِكَا
poviti bolesne noge /konja i sl./ * بَلْجَمَ ه
Belgija ه البَلْجِيكُ
Belgija ه بَلْجِيكَا، بَلْجِيكَةُ
belgijski /Belgijanac ه بَلْجِيكِيّ
Belgijanka ه بَلْجِيكِيَّة

بلح

isuštiti se /zemlja/; b. isplaćen dug; * بَلَحَ ـَ بَلْح
propasti, bankrotirati, pasti pod stečaj
(za)nijekati; prikriti /svjedočenje/ ـ ب هـ
b. umoran, nemoćan, slab; oteći /voda/ ـ بُلُوح
ništa nisam našao u njega ـ عَلَيَّ
trud mu je propao (bio uzaludan) بَلَحَتْ خُفَارَتُهُ
umoriti se, b. umoran, klonuti, malaksati بَلَّحَ
/nisam ništa našao u njega/ ـ عَلَيَّ
premda nemajući pravo pobijediti u prepirci بَالَحَ ه
i.nedozrele datulje /palma/ أَبْلَحَ
zamoriti /put/ ـ ه
b. umoran, umoriti se تَبَلَّحَ
uzajamno poricati (nijekati) تَبَالَحَ
suha, bezvodna, neplodna /zemlja/; بَالِح جـ بَوَالِحُ
neukrotiv, svojeglav, jogunast
nedozrele datulje بَلَح / ة /
(školjke) pučice /mytelus/ ~ البَحْر
/vrsta orla/ بُلَح جـ بِلْحَان
stražnjica, zadnjica بَلْحَة
nedozrela datulja (hurma) بَلَحَة جـ ات
ogrlice od nezrelih datulja بَلَحِيَّات
isušen, presahnuo /bunar/ بَلُوح ـ ـه
divlja rezeda /bot. Reseda asolaich/ بُلَيْحَاءُ
žuta rezeda, (žuti) katanac, četvorac بُلَيْحَة
/bot. Reseda luteola/; /bot. Lippia nodiflora/
neukrotiv; svojeglav, jogunast مُبَالِح
čanak bez dna * بَلَحْلَح
poviti bolesne noge /konju/ * بَلْحَمَ ه

بلخ بلحم بلخ

b.ohol, uzoholiti se; b.glup * بَلِخَ ـَ بَلَخ
b.ohol, uzoholiti se تَبَلَّخَ
ohol, uobražen; أَبْلَخُ م بَلْخَاءُ جـ بُلْخ
glup, blesav
ه بُلَاخ ← ابت
debelih zadnjica /žena/ بُلَاخ
ugledna žena بُلَاخِيَّة
ه بَلْخُ ← ابت
dužina /ohol; O → ABC بَلْخ
uobražen, umišljen, ohol بِلْخ
tak. = glupača بَلْخَاءُ

بلتع

govoriti uvijajući jezik
lukav; pronicav; vješt; بَلْتَع (ة)
f. brbljava, jezičava
uobražen, umišljen; k. se بَلْتَعَانِيّ
pravi duhovit i otmjen
rječit; slobodan u govoru بَلْتَعِيّ
vješt; lukav بَلَنْتَع
brbljivica, jezikara / vješta بَلَنْتَعَة
uobražen, umišljen; k. afektira مُتَبَلْتِع
duhovitost i eleganciju

بلتم بلثم

mucav; glup; nezgrapan, * بَلْتَم
klimav / čovjek; ljudi
dvogodišnje pocrnjelo * (بلث) بَلِيث
sijeno / /int. uz damit/
mliječna /deva/ /pl. tak. = obilat * بَلْثَق جـ بَلَاثِق
vodom /izvor/; bare; bunarevi bogati vodom
baruština, močvara بُلْثُوق جـ بَلَاثِيق

بلثق بلج

(o)svanuti; zasjati * بَلَجَ ـُ بُلُوج
otvoriti /vatra/ ـ ـ بَلْج هـ
i.razdvojene obrve; širiti se بَلِجَ ـَ بَلَج
/grudi/; b. očit, jasan, očevidan
b. vedar zbog, veseliti se čemu ـ ب هـ
svanuti; zasjati, (o)granuti /sunce/; أَبْلَجَ
pokazati se, izaći na vidjelo /istina/; radovati se
rasvijetliti, otkriti, objasniti; ـ هـ
razdvajati, razlikovati
svanuti; b.vedar, veseliti se; تَبَلَّجَ
sijati, svijetliti se; b. otvoren
nasmijati se, nasmiješiti se (na) ـ الى ه
svanuti; pojaviti se, ukazati se, sinuti, zasjati إِنْبَلَجَ
svanuti إِبْتَلَجَ
b.jasan, očit; (za)sjati, blistati (se) إِبْلَاجّ، إِبْلَاجّ
razdvojenih obrva; أَبْلَجُ م بَلْجَاءُ جـ بُلْج
vedar, veseo, nasmijan; sjajan, svijetao;
očit, očevidan, jasan; lijep; plemenit;
darežljiv; pl. tak. = golih razdjeljaka kose
osvit, svitanje إِنْبِلَاج
razdvojenost (razmak između) بَلَج
obrva; svjetlost sjaj
nasmijan, vedra čela بَلْج، بَلِج
kraj noći, osvit; svjetlost, sjaj; zadnjica بَلْجَة
kraj noći, osvit; svjetlost, sjaj; razmak među بُلْجَة
obrvama; dio obraza između zaliska i uha
sjajan, svijetao, blistav; jasan; otvoren بَلِيج
veslo Δ بِلِّيج

بلبال

aktivan; spreman da pomogne
nemir, uzrujanost; briga, jad; vuk; بَلْبَال جـ بَلَابِل
omakalj /bot. Salicornia fruticosa/
uznemirenost, uzbuđenje; zabrinu- بَلْبَالَة جـ بَلَابِل
tost, bojazan; velika snaga; revnost, zalaganje
omakalj /bot. Caroxylon articulatum/ بَلْبَل
slavuj, bulbul; cijev /ibrika i sl./; Δ بُلْبُل جـ بَلَابِل
zvrk, čigra; povjesmo, kanura; pjevač;
rječit čovjek; Bulbul /npp/ / hitar, okretan; uslužan
(vrtna) strnadica /orn. Emberiza hortulana/ ~ الشَّعِير
/bot. Anabasis articulata/ بِلْبِل
uzbuna, nemir, komešanje; بَلْبَلَة جـ بَلَابِل
uzbuđenje, uzrujanost; bojazan, briga, jad;
zbrka, metaž, nered; biser; oruđe, pribor
ibrik, kantica (s ispusnom بُلْبُلَة
cijevi); nosiljka /za žene/
okretan; uslužan بُلْبُلِيّ
oštrouman dječak; /vrsta vodene ptice/ بُلْبُول
pipa, slavina بُلْبُولَة
uzrujanost, uzbuđenost, تَبَلْبُل
uznemirenost; zbrka, nered, metež,
gužva, pometnja, darmar; izmiješanost
buntovnik; smutljivac مُبَلْبِل
vranjiluk, ptičje mlijeko ه بُلْبُوس
/bot. Ornithogalum/
Peloponez /grč. (polu)otok/ ه بَلْبُونَس
Bilbejs /npl. u Egiptu/ ه بِلْبِيس
b. odrezan; zakleti se * بَلَتَ ـُ بَلْت

بلت

odrezati, odsjeći ـ ـ بَلْت هـ
b. pametan; b.rječit بَلُتَ ـُ بَلَاتَة
b.osječen; prisegnuti, zakleti se بَلِتَ ـَ بَلَت
zašutjeti, zastati u govoru أَبْلَتَ
(za)tražiti da položi /zakletvu/ ـ ه هـ
b. odrezan, odsječen; b. istaknut, إِنْبَلَتَ
isticati se /u dobru i zlu/
rezati, cijepati, sjeći بَلْتَى ـ بَلْتَاة هـ
/vrsta ptice/ بُلَت
sječa, rezanje, cijepanje بَلْتَاة
raskid, razlaz بَلْتَة
šutljiv; lokoničan, suzdržljiv, بَلِيت
rezervisan; rječit; razborit
jako šutljiv, mučaljiv بَلِّيت
kitnjast /govor/; zajamčen /mehr/ مُبَلَّت

بلتع تبلتع

hvalisati se; b.umišljen * تَبَلْتَعَ
zaustiti s pogrdama; ـ بِالْكَلَامِ

بَلْخِيّ (ة) belhijski
بَلْخِيَّة /tak - vrsta šipka - bot./
بَلِيخ جـ ات ، بُلْخ ، بُلُخ ، أَبَالِخُ ، بَلاَئِخُ
/sg. i pl. se upotrebljava kao ime rijeke u Džeziri/
بُلَيْخَة razeda, katanac /bot. Reseda/
٥ بَلْخ zimzeleni hrast, divlja komorika
/bot. Quercus coccifera/
٥ بلخْتَة /vrsta drveta/
٥ بَلَخْش hijacint; rubin
٥ بَلْخَش Balhaš /jezero u Srednjoj Aziji/
٥ بَلْخَشَانُ Belhašan
* (بلخص) تَبَلْخَصَ b.krupan, debeo
بَلْخَص krupan, debeo, korpulentan
* بَلْخَع Belha' /obl. u Arabiji/
٥ بَلْخِيّ belhijski /iz Belha u Iranu/
* بَلَدَ ـُ بُلُود nastanivši se (zauzevši) neku
oblast oružjem je braniti
ـ ب هـ ostati, naseliti se, stanovati,
prebivati, živjeti u
بَلُدَ ـُ بَلاَدَة b. glup; b. lijen; b. bestidan
بَلِدَ ـَ بَلَد ، بَلْدَة nastaniti se, zauzevši neki predio
oružjem ga braniti; i. razdvojene
obrve; i. ožiljke po sebi /koža/
بَلَّدَ ه هـ prilagoditi, priviknuti, aklimatizirati, natura-
lizirati; učiniti nehajnim, apatičnim, ravnodušnim
ـ b. glupav; zaostati /konj u trci/;
ne pustiti kiše /oblak/; baciti se na tel; ni za
što ne mariti, b. .ravnodušan; b.škrt; smesti
se, zbuniti se; zbog tame manji izgledati
بَالَدَه boriti se sabljom (štapom) protiv
أَبْلَدَ ne napuštati neki kraj (mjesto);
b. zbunjen, smeten; i.lijene tovarne životinje;
zbog zapuštenosti obrušavati se /bazen/
أَبْلَدَ ه هـ naseliti, nastaniti
ـ هـ zauzeti, osvojiti; kolonizirati
مَا ـ ـكَ Kako si nehajan (ravnodušan)!
تَبَلَّدَ pobudaliti; praviti se glup; glupo se ponašati;
b. lijen, trom; zbuniti se, b. smeten; b. uzbuđen;
uzdisati; (rukama) pljeskati; kršiti ruke /u očajanju/;
naseliti se u nenastanjen kraj; postati poslušan,
pitom; klonuti; naviknuti se, prilagoditi se,
naturalizirati se; zbog noćne tmine učiniti se
da je manja /zemlja/; svanuti; prekriti se
cvijećem i beharom /bašća/; nasukati se
/brod na obalu/; otupjeti, b. tup /mač/

تَبَالَدَ praviti se glup; b. nemaran
إِسْتَبْلَدَ عَلَى هـ okorjeti u /poroku/
إِبْلَنْدَى b. jedar, mesnat, ugojen
أَبْلَدُ razdvojenih obrva; glup; krupan, glomazan
ـ (naj)gluplji
بَالِد stalan, trajan /int. uz tālid/
ـ جـ بَلَدَة stanovnik, žitelj
بَلاَدَة glup(av)ost; ravnodušnost,
apatija, tromost, inercija
بَلَد razdvojenost obrva; O → ABC
ـ جـ أَبْلاَد grob; groblje; noj; nojevo gnijezdo;
zemlja, prašina; trag, znak, ožiljak; zemljište na k.
se nije kopalo ni ložila vatra; prsa; dlan; mjesto me-
đu obrvama; tvar; materija, element; aloj(evo drvo)
ـ بِلاَد ، بُلْدَان zemlja; oblast; pokrajina, provincija;
mjesto; grad, mjestance, selo; kuća, šator,
boravište, stan; tragovi nastanbe (naselja); c. art. =
Mekka; ime 90. sure u Kur'anu; pl. bilad = zemlja
(ال) ~ (El)Beled /npl. na Tigrisu/
الـ ~ الأَمِينُ Mekka
الـ ~ الرَّأْسُ glavni grad
البَلَدَان Basra i Kufa
البِلاَدُ الأَثْيُوبِيَّةُ Etiopija
ـ الأَجْنَبِيَّةُ inostranstvo, inozemstvo
ـ الشَّقِيقَةُ bratske zemlje
ـ المُقَدَّسَةُ Sveta zemlja /= Palestina/
ـ الوَاطِئَةُ Nizozemska, Holandija
بِلاَدُ أَدُومَ Idumeja /hist.= država s
glavnim gradom Petrom/
ـ الأَرْمَن Armenija, Jermenija
ـ الإِفْرَنْج Evropa
ـ الأَفْغَان Afganistan
ـ البَرَابِرَة Nubija
ـ بِشَارَة Bišara /obl. u Palestini/
ـ البُشْنَاق وَ الْهَرْسَك Bosna i Hercegovina
ـ البُلْغَار Bugarska
ـ البُوهِيم Češka
ـ التُّبَّت (التُّبَت ، تِبَت) Tibet
ـ التَّتَر Tatarska
ـ التُّرْك Turska
ـ الحَبَش (الحَبَشَة) Abesinija
بِلاَدُ الحَرَام Mekka
ـ الرَّفِدَيْن Mezopotamija
ـ الرُّوس Rusija
ـ الرِّيف Rif /sredozemno primorje Maroka/

ـ زَبُولُون Zabulon /obl. u Palestini/
ـ الصِّرْب Srbija
ـ السُّودَان Sudan, Nigritija
ـ الشَّام Šam, Sirija
ـ الشَّمْس الْمُشْرِقَة Zemlja izlazećeg sunca /= Japan/
ـ شُوَال Šulistan /dio oblasti Faris u Iranu/
ـ الصِّرْب Srbija
ـ الصَّعِيد Gornji Egipat
ـ الصِّين Kina, Kitaj
ـ العَجَم Perzija
ـ العَرَب Arabija
~ الغَال Galija
ـ فَارِس (الفُرْس) Perzija
ـ الفَلَمَنْك Holandija
ـ القَاع Nizozemska, Holandija
ـ القَبَائِل Kabilija /obl. u Alžiru/
ـ القِرْم Krim
ـ القَزَخ Kazahstan
ـ القَسَاطِلَة Kastilija; Španija
ـ الكُرْج Gruzija
ـ الكُرْد Kurdistan
ـ الكُرْوَات Hrvatska
ـ الكُفَّار Kafiristan /obl. u Afganistanu/
ـ الكَلْدَان (ـ الكَلْدَانِيِّين) Kaldeja
ـ المَغْرِب Magrib, Sjeverozapadna
Afrika; Maroko (i Alžir)
ـ المُغُول Mongolija
ـ النُّوب (النُّوبَة) Nubija
ـ الهِنْد Indija
ـ اليَمَن Jemen; hist. = Sretna
Arabija (Arabia Felix)
بَلْدَة جـ بِلاَد zemlja; oblast, pokrajina, provincija;
grad, mjesto, mjestance, selo; općina; pustinja;
zemlja, prašina, dio neba bez zvijezda; rupica
pod vratom; prsa, grudi; donji dio prsa /konja/
od ispupčenja (na njima) do gnjata; dlan,
mjesto među obrvama; (pre) raskid, razlaz
بُلْدَة mjesto među obrvama
بَلْدُود Beldud /npl. kod Medine/
بَلَدِيّ domaći; gradski;
općinski, municipalni /građanin;
sugrađanin; zemljak; domorodac, urođenik
بَلَدِيَّة جـ ات općina; gradska uprava, magistrat;
gradsko područje; nacionalnost
بَلَنْد korijen kne - bot.

بلخص
بلخع
بلد
بلود

بلسن

balzam; * (بلسن) بَلَسَان
drvo meka(gilead-)balzama /bot. Commiphora opobalsamum/; balsamin, penjavica, skorovile, skovanče /bot. Momordica balsamina/
(crna)bazga, zova /bot. Sambucus nigra/ ـ صَغِير
čvorci - orn. ـ
leća, sočivo /bot. Ervum lens/ بُلْسُن / ة /
(crna) bazga, zova بَيْلَسَان
dovesti u nepriliku; uvući, umiješati u Δ بَلَشَ ـ
započeti, poduzeti بَلَّشَ (ب) هـ
b.zagrijan za, predati se čemu إِنْبَلَشَ ب هـ
zapasti u /nepriliku/ ـ فى هـ
preduzeti, poduzeti إِبْتَلَشَ (ب) هـ
Veleza /npl. u Španiji/ ٥ بَلَشُ
neprilika, nezgoda Δ بَلَشَة
Baltazar /posljednji babilonski vladar/ ٥ بَلْشَصَّرُ
boljševizirati ٥ بَلْشَفَ ه
boljševizirati se, b. boljševiziran, postati boljševik ٥ تَبَلْشَفَ
boljševizacija ٥ بَلْشَفَةُ
boljševički /boljševik ٥ بَلْشَفِيّ جـ بَلاَشِفَة
boljševici ٥ بُلْشَفِيك
boljševizam ٥ بَلْشَفِيَّة، بُلْشَفِيَّة
čaplja - orn. ٥ بَلْشُوم، بَلَشُوم
čaplja - orn. ٥ بَلْشُون، بَلَشُون
oduzeti, * بَلَصَ ـُ بَلْص ه من ه
izbaviti, namirit svoj dug od; porezima opteretiti; oteti; iznuditi

بلص

davati malo mlijeka /ovce/ بَلَّصَ
sav svoj /imetak, dug/ uzeti, izbaviti od /dužnika/ ـ ه من هـ
porezima opteretiti; oteti; iznuditi, ocijeniti ـ ه هـ
skočiti, napasti, navaliti na بَالَصَ ه
potajno tražiti; opasti svu /zemlju - ovce/ تَبَلَّصَ هـ
i. malo mlijeka ـ
težiti, žudjeti za, željeti ـ ل هـ
b.opterećen porezima إِنْبَلَصَ
otići; odletjeti إِبْلَنْصَى
skinuti /odjeću/ ـ من هـ
Bellas /npl. u Egiptu/ البَلاَّصُ
(zemljani) بَلاَّص، بَلاَّصِيّ، جـ بَلاَلِيصُ
krčag, ćup
/gušter/ geko; vrsta vrapca بِلّص
geko - zo. بَلَصَة
uzimanje; otimanje; iznuđivanje, بَلْصَة

Belzebub /= Balza'būl, npp/ ٥ بَلْزَعْبُولُ
b. loš, rđav; b. potišten, tužan; * (بلس) أَبْلَسَ
šutjeti, b. uvučen u se; ne rikati

بلس

/uspaljena deva/; umuknuti
smesti se, b.zbunjen ـ فى هـ
izgubiti nadu u ـ من هـ
zbuniti, smesti; baciti u očaj ـ ه
٥ إِبْلِيس ← ابت
٥ بَلاَس، بَلاَّس ← ابت
zao, opak, loš, rđav بَلَس
vrsta smokava /bot. Ficus morifolia/ ـ / ة /
pepeo alkalinskog bilja بَلْس، بِلْس
zao, opak, loš, rđav; potišten, بَلِس
sumoran, sjetan; šutljiv, uvučen u se
vrsta smokava /bot. Ficus morifolia/ بُلْس
leća, sočivo /bot. Ervum lens/ بُلْس / ة /
c. neg. = ništa /uz 'alūs/ بَلُوس
tamnica u paklu بُولَس
٥ بُولُوسُ، بُولِيس ← ابت
uspaljena deva مِبْلاَس ـ مـ
potišten, šutljiv, uvučen u se مُبْلِس
kaloper, (po)vratič /bot. Balsamita ٥ بَلْسَامِيتَة
suaveolens ili Tanacetum balsamita/
čičak /bot. Lappa/ ٥ بَلْسَك، بِلْسِك
čičak /bot. Lappa/ ٥ بَلْسَكَاءُ، بِلْسِكَاءُ
fišeklija ٥ بَلْسَكَة
tulica, lepuška, prihvat, zahvaćuška, ٥ بَلْسَكَى
broćac, divlji broć, prikrp /bot. Galium aparine/
(za)šutjeti od straha; * بَلْسَمَ
namrgoditi se, napraviti kiselo lice

بلسم

posuti (namazati) balzamom, balzamirati ـ هـ
oboljeti od pleurezije (upale porebrice) بُلْسِمَ
zamuknuti od straha; namršiti se, تَبَلْسَمَ
napraviti kiselo lice
upala prebrice, pleurezija Δ بَلْسَام (< بِرْسَام)
balzam, balzamovo drvo بَلْسَم جـ بَلاَسِم
/bot. Amyris opobalsamum/
kopaiva-balzam ~ التَعْقِيبَة
meka-balzam /bot. ~ مَكَّة
Commiphora opobalsamum/
balzamiranje بَلْسَمَة
balzamičan بَلْسَمِيّ
balzamovo drvo بَلْسَمِين
balzamiran; pleuritičan, مُبَلْسَم
obolio od upale porebrice

širok; debelih kukova بَلَنْدَى
glupav, tupoglav / glupak بَلِيد جـ بُلَدَاءُ، بُلْد
slabouman ~ الذِّهْن
Bulejda (Blida) /npl. u Alžiru/ بُلَيْدَة
٥ بُولاَد ← ابت
zaglupljenost, otupjelost, tupost; تَبَلُّد
ravnodušnost, apatija
aklimatizacija تَبْلِيد
zapušten, obrušen /bazen/ مُبْلَد
jedar, snažan; mesnat, ugojen, debeo مُبْلَنْد
zbunjen; lud مَبْلُود
zaglupljen, otupio, tupoglav مُتَبَلِّد
sonda /za mjerenje morske dubine/ ٥ بَلَد، بُلْد
b.glup; b.umoran; baciti se na * بَلْدَحَ

بلدح

zemlju; ne ispuniti obećanje
ne održati date riječi تَبَلْدَحَ
b.širok, prostran; obrušiti se, إِبْلَنْدَحَ
zasuti se /bazen/
Beldeh /dolina u Arabiji/ بَلْدَحُ
Belendeh - npl. بَلَنْدَحُ
zdepast, omalen a debeo; glupav; tromav; بَلَنْدَحَ
vjeroloman, k.ne održava obećanja (riječi)
(pro)raširiti se; b. u visini * (بلدك) إِبْلَنْدَكَ

بلدك
بلدم

(na razini površine) zemlje /bazen/
zašutjeti, zabezeknuti se /od straha/ * بَلْدَمَ
smeten, nespretan, težak; klimav, nezgrapan بِلْدَام
težak, klimav, nezgrapan بِلْدَامَة ـ سـ
glup; ružan, nezgrapan, klimav; بَلْدَم
tup /sablja/ /(prednji dio) prsa; grlo,
grkljan, adamova jabučica - an.
klimav, nezgrapan بَلَنْدَم
Δ (بلده) بَلْدُوه شَجَرَةُ الـ ~ . . .
klimav, nezgrapan * (بلذم) بِلْذَام

بلذم

klimav, nezgrapan بِلْذَامَة ـ سـ
prsa; grlo; grkljan; jednjak / blesav بَلْذَم
klimav, nezgrapan بَلَنْذَم
٥ (بلر) بَلْوَرَ . . . ← ابت
٥ (بلرج) بَلاَرَج ← ابت
Palermo /npl. na Siciliji/ ٥ بَلَرْمُ، بَلَرْمَة
uzeti, dobiti, primiti * (بلز) بَالَزَ هـ من ه

بلزم

uzeti, dobiti, primiti إِبْتَلَزَ هـ من ه
٥ إِبْلِيز ← ابت
krupan; jedar; lagan; omalen, nizak بلز
krupan; jedar بَلِزّ
debeo, krupan; snažan, jak بَلَنْزَى

progutati إِبْتَلَعَ هـ
/predahnuti; svladati se/ ـ ريقَهُ
gutanje; aposrpcija - phy. إِبْتِلاَع
bezdan, ponor, provalija; vrtlog, vir بَالُوع جـ بَوَالِيعُ
kanal, kloaka, odvod, izljev, بَالُوعَة جـ بَوَالِيعُ
slivnik /za prljavu vodu/
jako proždrljiv بَلاَّع
(odvodni) kanal, odvod, بَلاَّعَة جـ ات ، بَلاَلِيعُ
izljev, slivnik; jama za đubre (smetlje)
gutanje / k. guta riječi بَلْع
proždrljiv(ac), žderonja, izjelica; بُلَع
23.mjesečeva stanica - ast.
gutljaj; zalogaj بَلْعَة جـ بَلَعَات
gutlja; rupa na žrvnju بُلْعَة جـ بُلَع
(jako) proždrljiv /izjelica بُلَعَة ـ ـه
proždrljiv; dubok, velik /lonac/ بَلُوع ـ ـه
/ piće; lijek k.se guta
(odvodni kanal), بَلُّوعَة جـ ات ، بَلاَلِيعُ
kloaka; pilula
(kuhinjski) odvod, slivnik ~ المَطْبَخ
glicina /bot. Glycine abrus/ بَلِيع
proždrljiv بَوْلَع
grlo, jednjak مَبْلَع
proždljiv مِبْلَع ، (ـ هِبْلَع)
potpuno ozidan bunar مَبْلَعَة
čud(es)a * بُلَعْبِيس
debeo, mlitav; zlovoljan * بَلْعَث (ة)
mlitavost (zbog debljine) بَلْعَثَة
Bel'areb - npp. Δ بَلْعَرَبُ
Bel'az - npp. * بَلْعَزُ
Bela'iza /ar. pleme u Sjevernoj Africi/ بَلاَعِزَة
mlitav zbog debljine * بَلْعَس
glupača بَلَعُوس ، بِلْعَوْس ـ ـه
šupljina stidnice (vulve) * بَلْعَص
/vrsta crnog vodenog crva/ * بُلْعُط
prostrana /mjesta/ * (بلعق) بَلاَعِقُ
najbolje /datulje/ بَلْعَق
(pre-, ra-)sjeći /mačem/ * بَلْعَكَ ه هـ ب هـ
najbolje /datulje/; stara, mlitava mesa, بَلْعَك
krupna, mirna, krotka /deva/; glup; prezren,
ponizan, puzav, beskičmenjak; pohlepan
/vrsta ptice/ * بُلْعُلْع
(pohlepno) progutati * بَلْعَمَ هـ
proždrljiv, popašan; pohlepan بَلْعَم
grlo, jednjak, ždrijelo, بُلْعُم جـ بَلاَعِمُ

بلعبيس
بلعث
بلعز
بلعس
بلعص
بلعط
بلعق
بلعك
بلعلع
بلعم

strug; zemljani sloj /na ravnom بَلْط
krovu s niskim obzidom/
nepromišljen, lakouman; بَلِط
bezobziran, veseo, obijestan
strug بُلْط
vojni bjegunci, dezerteri; بُلُط
bestidnici; hvalisavci; ludosmjeli
ه بَلْطَة ← ابت
izvjesno vrijeme; iznenađenje; kuća; بُلْطَة
brežuljak; cesta; sudbina / siromašan
bezobrazan, drzak; beletijski بَلَطِيّ
nilski grgeči /ich. Tilapia nicolica/ بُلْطِيّ / ة /
nilski grgeč - ich. بُلْطِيَّة جـ ات
ه بَلُّوط ← ابت
nepromišljen, lakomislen; بَلِيط
bezbrižan, veseo, obijestan
popločavanje, teracanje; تَبْلِيط جـ تَبَالِيطُ
kaldrmisanje; žrtveni (oltarski) kamen
k. nastoji pomoći مُبَالَط ل ه
taracar مُبَلِّط
lećí (ležati) na zemlju (zemlji) * بَلْطَجَ بلطج
pionirac, opkopar - mil. krvnik; ه بَلْطَجِيّ جـ ـة
ucjenjivač, otmičar
baciti se (lećí) na zemlju * بَلْطَحَ بلطح
spljoštiti ـ هـ
spljoštiti se تَبَلْطَحَ
širok; /int. uz sulā†ih/ بُلاَطِح
šutjeti, ćutati * بَلْطَمَ بلطم
sjekira, balta ه بَلْطَة جـ ات ، بُلَط
ogrtač, mantil, ه بَلْطُو جـ ات ، بَلاَطٍ
zimski kaput
Baltik /more na sjeveru Evrope/ ه البَلْطِيقُ
Baltik ه بَلْطِيكُ
progutati, proždrati; upiti, * بَلَعَ ـَ بَلْع هـ
apsorbirati; fig. mirno primiti; probušiti
/predahnuti; svladati se/ ـ ريقَهُ
progutati; apsorbirati بَلِعَ ـَ بَلَع هـ بلع
pojaviti se iznići /sijeda kosa/ بَلَّعَ
dati da proguta ـ ه هـ
/pustiti da predahne/ ـ ه ريقَهُ
dati da proguta أَبْلَعَ ه هـ
/pustiti da predahne; dati malo vremena/ ـ ه ريقَهُ
progutati تَبَلَّعَ هـ
pojaviti se na glavi /sijeda kosa/ ـ فى ه
b. progutan إِنْبَلَعَ

ucjena; opterećivanje porezima
vrsta vrapca بَلَصُوّ ، بَلَصُوَّة
vrsta vrapca بَلَصُوص ، جـ بَلَنْصَى
vrsta vrapca بِلَصَّى
vrsta vrapca; /vrsta biljke/ بَلَنْصَاة جـ بَلَنْصَى
geko - zo. بِلَّوْص
pisak /trščane flaute/ بَلُّوصِي
ه بُولِيصَة ← ابت
krišom (lukavstvom) * (بلصق) تَبَلْصَقَ هـ بلصق بلصم بلط
tražiti
zbližiti se, sprijateljiti se s, ـ من هـ
stupiti u (rodbinsku) vezu s
nabojnjača, fišeklija ه بَلْصَقَة
pobjeći, uteći * بَلْصَمَ
popločati, potaracati * بَلَطَ ـُ بَلْط هـ
umoriti se; iznemoći, oslabiti; baciti se na tle; بَلَّطَ
prestati s radom; usidriti brod; nasukati se; varati
popločati, potaracati; ـ هـ
zvrcnuti po /uhu - kažiprstom/
b. bestidan, drzak ـ وَجْهَهُ
sabljama se boriti; naprezati se /plivač/ بَالَطَ
pretjer(iv)ati u ـ فى هـ
pobjeći od, napustiti, sići ـ ه
u ravan da se bore protiv
osiromašiti /pa ne moći nikud/ أَبْلَطَ
okrasti, operušati, sve odnijeti, opljačkati; ـ ه هـ
dojaditi pitanjima (moljakanjem);
splakati sve sa /zemlje - kiša/
zapasti u bijedu أُبْلِطَ
b. popločan, potaracati se; ići pješice تَبَلَّطَ
boriti se sabljama /idući pješke/; تَبَالَطَ
glupo se ponašati; b. pakostan
b. daleko, udaljiti se إِنْبَلَطَ
dvor; dvorac, palača Δ بَلاَط جـ أَبْلِطَة
škrtac, siromah ـ
(kamene) ploče; obluci; pločnik; ـ (ة)
kaldrma; ravna i glatka zemlja;
(tvrda) površina /zemlje/; golo tijelo
/bitka kod Poatjea/ ~ الشُّهَدَاء
(kamena) ploča; oblutak Δ بَلاَطَة جـ ات
keramička ploč(ic)a ـ مُلَوَّنَة
nadgrobni kamen, epitaf ~ الضَّرِيح
ravno zemljište بَلاَلِيطُ
put, staza بَلَط جـ أَبْلاَط
Belet /npl. na Tigrisu/ بَلَط

بلغ

أَبْلَغُ pretjerano /hvaljenje/; (naj)izražajniji; krajnji /stepen/
بَالِغ dalekosežan, značajan; izvrstan, odličan, vanredan; težak, ozbiljan /ozljeda/; dubok, jak, silan, žestok; intenzivan /osjećanje i sl./; obavezna nepovrediva /zakletva/
ـ جـ بُلَّاغ odrastao, punoljetan, zreo / mladić
ه بَالِغَاءُ bravije noge /za jelo/
بَلَاغ جـ ات saopćenje, vijest, objava; izvještaj, komunike; dostignuće; dolazak; dostava, predaja, isporuka; prijava, kleveta, denuncija; poziv /na sud i sl./; dostatnost; sredstva za život
ـ أَخِير (نِهَائِيّ) ultimatum
بَلَاغَة rječitost; (lijepa) književnost, beletristika; stilistika; retorika
بَلَاغِيّ rječit; stilistički /stilist(ičar)
بَلْغ rječit; jasan; nadmoćan, nezadriva /vojska/; k. se nužno ostvaruje, izvršava, dalekosežan /Boži-ja odredba/; k.ostvaruje svoju želju; jako, krajnje, potpuno /glup, int. uz ahmaq/; v. sam'
~ الرَّنِيس strikuša, osak, divlja gorušica /bot. Sisymbrium (Chamaeplium) officinale/
بِلْغ (ة) rječit; k.postiže svoj cilj; krajnje, vrlo sasvim /glup, int. uz ahmaq/
ـ مِلْغ zao, opak, loš, rđav
بَلْغَة krajnja tupoglavost; postizanje cilja i pored glupavosti
ه ـ ، بُلْغَة ← ابت
ـ جـ بُلَغ dostatnost; (onoliko) koliko je dovoljno za život
بُلُوغ postignuće; zrelost, punoljetnost
بُلُوغِيَّة punoljetnost; zrelost; pristupačnost
بَلِيغ جـ بُلَغَاءُ rječit; velik, ogroman, značajan; djelotvoran, jak, dubok, intenzivan, izrazit; teška, ozbiljna, duboka /rana/
تَبَلُّغ dostatnost
تَبْلِغ جـ تَبَالِغُ nadovezano kratko uže /da bi se došlo do vode u bunaru/
تَبْلِغَة nadovezano kratko uže; remen /k. se omotavši kraj luka bolje utvrdi tetiva za njega/
تَبْلِيغ جـ ات dostava, otprema, pošiljka; saopćenje, vijest, objava; izvještaj, obavještenje, komunike; prijava, kleveta, denuncija; predstavka, podnesak; stl. = hiperbola /zamisliva i iskustveno vjerojatna/
مُبَالَغ فِيه pretjeran, pruveličan

ـ مَعْسُورَهُ b.okrutan, nemilosrdan prema
ـ مَمْنُونَهُ učiniti sve moguće, dati sve od sebe
ـ مِنَ الْعُمْرِ (الْكِبَرِ) عِتِيًّا doživjeti duboku starost
ـ مُنْتَهَاهُ dostići vrhunac, kulminirati, doći u krajnost
ـ مِنْهُ كُلَّ مَبْلَغ jako djelovati (dojmiti se), potresti
ـ مِنْهُ نَسِيسَهُ (نَسِيسَتَهُ) bio je (skoro) na umoru, zamalo da nije umro
بَلَغَتِ الرُّوحُ أَنْفَهُ duša mu je bila u nosu /od umora/
بَلَغَتْ رُوحُهُ التَّرَاقِيَ b. na umoru, izdisati
بُلِغَ namučiti se, b. iscrpljen
بُلِغَتْ نَجِيثَتُهُ napregnuti sve svoje snage, učiniti sve moguće
يُبْلَغُ الْخَضْمُ بِالْقَضْمِ /trnjem do zvijezda/
بَلُغَ ـُ بَلَاغَة b. rječit
بَلَّغَ ه هـ (الى) ه هـ učiniti da postigne, stigne do; poslati, spremiti, dostaviti; javiti, obavijestiti; informirati, upoznati s; reći, kazati, (ispružanjem ruke) popustiti uzdu /konju/ da bi bolje potrčao
ـ عن ه prijaviti, denuncirati
ـ سَلَامًا pozdraviti, poselamiti
بَالَغَ savršeno nešto učiniti, potpuno izvršiti; u prepirci pobijediti
ـ على ه uložiti sve svoje sile protiv
ـ فى هـ svim silama nastojati; pretjerivati u; previše (predugo) raditi, da(va)ti sve od sebe
فى إِكْرَامِه ukazao mu je najveću čast
أَبْلَغَ ه هـ الى ه هـ dovesti, donijeti do; poslati, otpremiti, dostaviti
ـ ه هـ (iz)obavijestiti, (ob)javiti, saopćiti, kazati, reći, upoznati s
ـ هـ الى هـ podići, povisiti na /iznos/
ـ ه ـ ه prijaviti, denuncirati
ـ الى ه namučiti, zadati jade
أَبْلِغْ بِهِ kako je on rječit!
تَبَلَّغَ b. poslan, dostavljen, doznačen
ـ ب ه jako obuzeti, pogoršati se /bolest/
ـ ب هـ zadovoljiti se s; životariti od; ugasiti žeđ; stići do
تَبَلَّغَ هـ ne prestajati ići dok se ne stigne do; stići do
تَبَالَغَ فِى jako obuzeti /briga, bolest/
ـ فى هـ uzalud nastojati da bude rječit u /svom govoru/; zaći, upiti se u /kožu - boja/
أُبْتُلِغَ ب (على) هـ b. dosta

farinks; jaruga; ponor
بَلْعَمَة جـ بَلَاعِمُ fagocit, bijelo krvno zrnce
بُلْعُوم جـ بَلَاعِيمُ grlo, jednjak, ždrijelo, farinks; jaruga; ponor
بُلْعُومِيّ grleni, ždrijelni, faringalni
* بَلَغَ ـُ بُلُوغ ه هـ (do)stići, dosegnuti, dospjeti, doći do; iznositi, činiti, vrijedjeti; čuti, (do)saznati; zadobiti, postići
ـ (do)sazreti, i.zrele plodove; b. zreo, punoljetan; b.žestok, silan, jak
ـ ب ه هـ الى ه هـ dovesti do
ـ فى (من) هـ daleko dospjeti, dostići visok stepen
ـ من ه iscrpsti, namučiti; obuzeti, snaći; djelovati, uticati na, dojmiti se, dirnuti, potresti; zaokupiti
ـ أَشُدَّهُ potpuno se razviti (odrasti), postati zreo, punoljetan; dostići najviši stupanj
ـ اللّٰهُ بِكَ أَكْلَأَ الْعُمْرِ Bog ti dao najduži (mogući) život!
ـ الأَوْجَ kulminirati, dostići vrhunac
ـ به التَّرَنُّحُ أَنْ pretjerano izgrditi; namučiti
به هَذَا الْمَبْلَغَ dospjeti s... dotle
ـ الحُلُمَ odrasti, postati zreo, punoljetan
ـ الحِنْثَ odrasti, postati punoljetan
ـ الذُّرْوَةَ فِى dospjeti do vrhunca, savršeno poznavati
ـ رِضَاهُ zadobiti (stečeni) naklonost
ـ رُشْدَهُ postati zreo (punoljetan) /postići najviše/
ـ سِدْرَةَ الْمُنْتَهَى
ـ سِنَّ الرُّشْدِ postati zreo (punoljetan), zaći u zrele godine, dostići doba zrelosti
ـ السَّيْلُ الزُّبَى /to je prevršilo mjeru, dostiglo vrhunac, došlo je do krajnosti, postalo je kritično/
بَلَغَ شَأْوَهُ فى هـ postići isto što i, moći isto uraditi što i, dostići koga u
ـ الشَّأْوَ الْبَعِيدَ daleko dotjerati
ـ شَأْوًا بَعِيدًا فِى الرَّقْيِ doživjeti velik napredak (uspon)
ـ قَرْنَ الْكَلَاءِ فى هـ dostići najviši stepen u /nauci/
ـ مَبْلَغًا فى (من) ه namučiti, djelovati na, obuzeti
ـ مَبْلَغَ الْجِدِّ postati ozbiljan
ـ مَبْلَغَ الرِّجَالِ dostići muževno doba, stupiti u zrele godine, postati punoljetan
ـ الْمَجْهُودَ napatiti se, namučiti se
ـ الْمُذَمَّرَ b.težak, zamrsiti se, pogoršati se

مُبَالَغَة جـ ات najveći napor; tjeranje do krajnosti, pretjerivanje, preuveličavanje; stl. = hiperbola; intenzitet, pojačavanje

مَبْلَغ جـ مَبَالِغُ iznos; svota, suma; rezultat, produkt; kvocijent; mjera, razmjer, obim; granica, stepen, krajnost; cilj, krajnja tačka, vrhunac

مَبْلَغ مَرْصُود pokriće - com.

~ قَوْلِي مِنَ الْجِدّ koliko su moje riječi ozbiljne

مَبَالِغُ مَوْدُوعَة /novčani/ ulozi

مُبَلِّغ izvjestilac, donosilac; dostavljač, potkazivač, denuncijant; isl. pomoćni mujezin /za vjernike u vanjskim ili sporednim prostorijama velike džamije/

مَبْلَغَة cilj, granica, mjera, kraj, stepen

٥ بُلْغَارُ Bugari /hist. obl. ma Donjoj Volgi

٥ بُلْغَارِيّ Bugarin; (bug.) koža /bugarski

٥ بُلْغَارِيَا Bugarska /drž. na Balkanu/

٥ بُلْغَارِيَّة Bugarka; bugarski jezik

بلغث

* بَلْغَث debeo, mlitav

٥ البُلْغَر Bugari

٥ بِلْغَرَادُ Beograd

٥ بَلْغُصُون grkuša, hrastelj, prakica /bot. Helminthia echioides/

٥ بَلْغَم جـ بَلاَغِمُ sluz, balgam; flegma

٥ بَلْغَمِيّ (ة) sluzav

الْمِزَاج~ـ ، flegmatičan

بلغن

* بَلْغَن جـ بَلاَغِنُ rječit

بُلَغِين ، بِلَغِين nesreća; opasnost; završetak, kraj(nost)

٥ بَلْغَة ، بُلْغَة جـ ات ، بَلاَغ ، بُلَغ papuča; cipela; sandala

٥ بَلَفَ ـ بَلْف ه blefirati, obmanuti

٥ بَلَّفَ ه prevariti, nasamariti

٥ بَلْف blef, obmana, prijevara; odušak, ventil

٥ بَلْفَة blef, obmana, prijevara

٥ بِلْفَاسْتُ Belfast /npl. u Irskoj/

٥ بِلْفِن Plevna /npl. u Bugarskoj/

٥ بَلْفُور Balfur /eng. političar/

بلق

* بَلَقَ ـُ بَلْق ه deflorirati, razdjevičiti

ـ هـ odnijeti sa sobom, odvaljati, otplaviti /kamenje - bujica/; širom (ili naglo) otvoriti; zatvoriti, zalupiti /vrata/

ـ بُلُوق žuriti (se), brzati

بَلْق ـُ بَلَق b. šaren, pjegav, crnobijel; i. bijele noge do gnjatova /konj/

بَلَقَ ـَ بَلَق b. zbunjen, smesti se; b. šaren, pjegav, crnobijel; i.bijele noge do gnjatova /konj/

بَلَّق هـ obložiti daskama /od tikova drveta - bunar/; smisliti i uljepšati /lažj/

ـ ه ب هـ /bičem/ izbrazdati /leđa/

أَبْلَق b.šaren, pjegav, crnobijel; i.šarene (ili s bijelim nogama do gnjatova) potomke /ždrijebac/

ـ هـ (naglo) otvoriti, širom rastvoriti, raskriliti; zatvoriti, zalupiti /vrata/

إِنْبَلَقَ (naglo) širom se rastvoriti, b. širom otvorena /vrata/

إِبْتَلَقَ svjetlucati se, presijavati se

إِبْلَقَّ b. šaren ili bijelih nogu /konj/

إِبْلاَقَّ b. šaren, bijelih nogu /konj/

إِبْلَنْقَقَ jasno se razlikovati od drugih /put/

إِبْلَوْلَقَ b. šaren, bijelih nogu /konj/

أَبْلَق مـ بَلْقَاءُ جـ بُلْق b. šaren, pjegav, crnobijel

الـ~ (الفَرْدُ) Eblek /ime dvorca Samau'ala b. 'Ādiyā', sazidanog od crnog i bijelog kamenja/

إِبْلِقَاق šarena, crnobijela boja

Δ بَالُوقَة (< بَالُوعَة) odvod(ni kanal), izljev, slivnik

بَلَق šarena, crnobijela boja; vrata; šator (od devine kostrijeti); min.tinjac, liskun; mramor; gomila, mnoštvo, masa; suludost

بَلَق unezvijerena (izgubljena) pogleda

البَلْقَاءُ Balka' /ravnica u jugoistočnom Jordanu/

بُلْقَة šarena, crnobijela boja

بَلْقى ← حَلْقى ـ

بَلُّوق جـ بَلاَلِيقُ pustinja, pustara

بَلُّوقَة ، بُلُّوقَة جـ بَلاَلِيقُ pustinja, pustara

بُلَيْق Bulejk /ime konja koga su kudili iako je pobjeđivao u trkama/

مُبَلَّق šaren, crnobijel, pjegav

٥ البَلْقَانُ Balkan /poluotok jugoistočne Evrope odn. planina u Bugarskoj/

٥ بَلْقَانِيّ balkanski

بلقط

بلقع

* بُلْقُط nizak, omalen, patuljast

بُلْقُوط onizak, omalen/ /vrsta ptice/

* بَلْقَع b. pust, nenastanjen, neobrađen

إِبْلَنْقَعَ nestati /tuge i sl./; svanuti; pojaviti se, ukazati se

بَلْقَع ـ ـو (ة) prazan, nenastanjen; zao, opak

ـ جـ بَلاَقِعُ pustoš

ـ سَلْقَع pustara

بَلْقَعَة جـ بَلاَقِعُ pustoš; zla žena

بَلْقَعِيّ blistav(og vršk) /vršak, strijela/

بَلَنْقَع jasan, utrt /put/; /int. uz šalanqa'/

٥ بَلَقْلاَوَةُ Balaklava /luka na Krimu/

٥ بِلْقِيسُ ـ مـ Belkisa /ime kraljice od Sabe/

Δ بَلَكَ ـُ بَلْك هـ (< لَبَكَ) (iz, po)miješati

بُلُك mljaskanje usnih kutova pokretom prstiju /iz požude/

بَلَك Belek - npp.

٥ بُلُك جـ ات četa, buljuk

بلكع

* بَلْكَعَ هـ (od)rezati, -sjeći

٥ بُلْكَة جـ بُلُكَات jakna /kratki ženski kaput/

٥ بَلْكُون جـ ات balkon

٥ بُلْكُونَة Porkuna /šp.grad Porcuna/

٥ بَلْكِي možda (= belki, belćim)

* (بلل) بَلَّ ـَ بَلَل ب ه هـ pobijediti; domoći se, dočepati se

بلل

ـ ب هـ dobiti, postići; doznati

مَابَلَلْتُ مِنْهُ بِأَفْوَقَ نَاصِلٍ /nije on za me niko i ništa/

ـ b. svadljiv; b.nasilan; b. bezobožan

ـ ه b. stalno s (uz), družiti se s

بَلَل ، بَلاَل ب هـ zapasti u veliku nevolju...

ـ بَلَل ، بَلاَلَة ، بُلُول ب ه هـ b. zaljubljen

ـ ـُ بَلّ ، بِلاَل b. puno soka /drvo/; sljevati se, curiti, teći, kapati niz (drvo - voda)

ـ هـ zasijati /zemlju/

ـ ه (ب) ه blagosloviti, dati /sina - Bog/

ـ رَحِمَهُ (جـ أَرْحَامَهُ) činiti dobro, paziti, b. ljubazan prema svojoj rodbini

بَلَّ ـُ بَلّ بَلّ،بَلَّ ، بِلَّة هـ ب هـ (na, u)kvasiti, namočiti, navlažiti; ugasiti /žeđ/

ـ صَدْرَهُ ب هـ /dušu razgaliti; razveseliti/

ـ ت بِقَائِمِه يَدِي došao sam do njega (toga)

ـ يَدَهُ ب هـ da(va)ti

ـ تْ يَدَاكَ بِه ti si to dobio (postigao)

مَا ـ بَحْرُ صُوفَةً c.neg.= nikada

ـ ـ بَلّ ب هـ b.odan, zaljubljen u

ـ فِي هـ otići, (ot)putovati u (kroz, po)

ـ بَلّ،بَلَل ، بُلُول من هـ ozdraviti, oporaviti se od (iza)

ـ بُلُول puhati donoseći vlagu /vjetar/

ـ ب ه هـ b.zaljublje, zaljubiti se u

ـ من ه هـ spasiti se, izbaviti se iz (od)

بَلَّلَ هـ dobro namočiti, (na, s) ukvasiti, ovlažiti

/Dao Bog, pa mu laka zemlja bila!/ ـ اللّهُ ثَرَاهُ
أَبَلَّ roditi, donijeti ploda /drvo/;
i. soka u sebi /grana/; ozdraviti; putovati
po zemlji; lutati naokolo; b. svakom
opak i štetan; b.odsutan, skriven
pobijediti ـ على ه
spasiti se, umaći od (iz) ـ من ه هـ
ne htjeti, odbiti, uskratiti ـ هـ
poslati u أَبَلَّ ه فى هـ
تَبَلَّلَ (na, s)ukvasiti se, (na)smočiti se, ovlažiti se;
ričući kopati kandžama zemlju /lav/; b. pun soka
oporaviti se od /bolesti/ ـ من هـ
إِنْبَلَّ b. mokar, vlažan, (na)ukvašen
إِبْتَلَّ skvasiti se, smočiti se, navlažiti se;
b. mokar, vlažan; b. pun soka
b. izliječen, ozdraviti, ـ من هـ
oporaviti se ـ
إِسْتَبَلَّ من هـ ozdraviti; oporaviti se od (iza)
أَبَلُّ (naj)vlažniji, k. donosi (naj)više vlage /vjetar/;
k. (naj)više osvježava, -zdraviji za /tijelo/
ـ مـ بَلَّاءُ جـ بُلٌّ zloban, podmukao, licemjeran,
dvoličan; nepravedan; k. se mnogo
zaklinje; loš platiša; gladak; jak nepo-
kolebljiv; pokvaren(jak); f. = preljubnica
إِبْلَال ozdravljenje, oporavak
بَالَّة vlaga; kap; dobit, dobro, korist, dar
بَالُول malo vode; kapl(ic)a
بَلّ kvašenje, močenje, vlaženje; vlaga, mokrina;
stenjanje /zbog umora/; požuda; loš platiša; svad-
ljivac; krivokletnik / nepravedan; valjan, vrijedan
ه بُلّ ← ابت
بِلّ ozdravljenje; lijek, užitak u
prijateljstvu; nesreća; zajedničko
dobro / (svakom) dopušten /v. ḥill/; v. ḏū
~ أَبْلَالٍ nesreća nad nasrećama
بَلَال vlaga, mokrina; svježina; voda, mlijeko,
osvježavajuće piće; sastajalište; Belal - npp.
بَلَال održavanje rodbinskih veza,
dobročinstvo (pažnja) prema rodbini
بَلَّال k.navodnjava, zaljeva, natapa;
sjemenje /lana, povrća/
بُلَال ، بِلَال vlaga, mokrina; voda; mlijeko,
osvježavajuće piće; sastajalište; Bilal - npp.
بَلَالَة ostatak; nedostatak, zloba
بُلَالَة vlaga, mokrina; rosa; mana,

opakost; mala količina
بَلَّان،بِلَّان ← بلن
ه بَلَّان (ة) ← ابت
بَلَل vlažnost, namočenost, nakvašenost; svježina;
zdravlje; dobro; bogatstvo; gozba; strpljenje;
tragovi (ostaci) plodnosti, zelenila; hladni sje-
verac; beznačajna stvar; plod od drveta garaz;
cvat od samur, urfut, gada, smola od urfuṭa
بُلَل sjemenje, usjev
بَلَلَة vlaga; ostatak; nesreća; nedostatak, opakost
ـ جـ ات trag (iskra) ljubavi
بُلَلَة vlaga; oblik; stanje; mana, zloba
بُلُلَة nedostatak, opakost; nesreća; vlaga; ostatak
بُلَّة vlaga; kaplja; mladenačka svježina;
nedostatak, opakost; biljka → samur
ili cvat od ʻiḍāh; tak. → hallat
بُلَّة nedostatak, opakost; ostaci trave (i sl.);
(biljni) sok; vlažnost, morkina
ـ جـ بِلَال trag (iskra) ljubavi
بِلَّة vlaga, mokrina; dobro, imovina;
bogatstvo; opskrba; pravilan izgovor; rječitost
بُلُول nedostaci, mane, opakost, zloba
بُلُولَة stanje; nedostatak, opakost
بِلَّى، بِلِّيّ ← ذو ~
بَلِّيَّان ← ذو ~
بَلِيل hladan i vlažan (vjetar); mokar /
zvuk, ton; buka; /int. uz qalīl/
بُلَيْل otvoren put
بَلِيلَة vlažan i hladan vjetar; zdravlje;
kuhana pšenica /s maslom i medom/
تَبْلَال ustrajnost
تَبَلُّل vlažnost, mokrina
مُبْتَلّ mokar, vlažan
مُبِلّ dosadan, imitator
مَبِلّ postojan, nepokolebljiv, čvrst /protivnik/
مُبَلَّل vlažan, mokar
مُبَلِّل kreštav paun
مَبْلُول vlažan, mokar
مُتَبَلِّل lav /tj. k.riče kopajući zemlju/ بلم
* بَلَمَ ـُ بَلْم tražiti mužjaka, b. uspaljena /deva/
بَلَّمَ هـ على ه kuditi, predbacivati zbog
أَبْلَمَ šutjeti; i.otečene usne /čovjek/; i. nateklu
stidnicu /zbog uspaljenosti - deva/
أُبْلِمَ oteći, b.otečena /usna/
إِنْبَلَمَ (za, u)šutjeti

أَبْلَمُ otečenih (debelih) usana; glup
أَبْلَم / ة / vrsta boba; lotosove bobe;
sitne ribe, srdjelice, brgljuni
أُبْلُم، إِبْلِم، / ة / lotosove bobe
Δ أَبْلَمَة (> أَبْلَمَة) pokret
ـ ، أُبْلُمَة ، إِبْلِمَة zrno boba; lotosova boba;
sitna riba; srdjelica, brgljun
إِبْلِيم med; ambra
بُلَام zeleno bilje → ḥamḍ
بِلَام đem, žvale; brnjica /za yola/
بَلَم otečenost usana /glup, blesav
ـ جـ أَبْلَام plitka, dugačka barka (na jedra)
ـ / ة / جـ بِلَام sitne ribe, srdjelice, brgljuni
بَلْمَاءُ noć prvog mjeseca
/14. noć lunarnog mjeseca/
بَلَمَة otečenost usana (stidnice); boba drveta iḍāh
ـ جـ ات sitna riba, srdjelica, brgljun; štuka - ich.
بَلْمَةُ Belma /oaza u Sahari/
بَيْلَم جـ بَيَالِمُ pamučasta vlakna papirusa ili
trske; pupoljak pamukovca
~ النَّجَّارِ svrdlo
بَيْلَمَانِيّ naduven, krupan
بَيْلَمِيّ svijetla /sablja/
مِبْلَام ـ مـ k.ne riče zbog uspaljenosti /deva/
مُبْلَم (ة) otečena /usna/
مُبَلَّم ـ مـ k.ne riče zbog uspaljenosti /deva/;
oko k. raste bob /palma/
ه بَلْمَرَة polimerizacija
ه بَلْمِيرَةُ Palmira /ruševine grada
Tedmura u Siriji/
* (بلن) بَلَّان،بِلَّان / ة / vukodržica
/bot.Hippohae rhamnoides/; بلن
vilina kosa /bot.Cuscuta epithymum/ بلان
ه (بلن) بَلَّان، بُلَان، بَلِّينَة ← ابت
* بَلَنْتَع ← بلتع
ه بَلَنْج kabina (na palubi)
ه بَلَنْج (ة) جـ ات spojnica /za tračnice/
* (بلند) إِبْلَنْدَى . . . ← بلد
ه بَلَنْد podanak divljeg šafrana
* بَلَنْدَح ← بلدح
* (بلندك) إِبْلَنْدَكَ ← بلدك
* بَلَنْدَم ← بلدم
* (بلنز) بَلَنْزَى ← بلز
* بَلَنْسَم smola; katran
ه بَلَنْسِيّ valencijski بلنسم بلنسي

Valencija /npl.i obl. u Španiji/ ٥ بَلَنْسِيَا، بَلَنْسِيَةُ
* (بلنص) بَلَنْصَاة . . . ← بلص
grubi mramor ٥ بَلَنْط (بَلْنَط)
* بَلَنْقَع ← بلقع
trokrako dizalo /na brodu/ Δ بَلَنْك
b.slabouman, glup * بَلَهَ ـَ بَلَة، بَلاَهَة
(nastojati) prevariti, obmanuti; بَالَهَ ه
glupo se ponašati prema
(u)vidjeti da je glup, smatrati glupim أَبْلَهَ ه
b. tupoglav, blesav; pokazati se glup; تَبَلَّهَ
glupo postupiti; ne moći se izraziti
tražiti /izgubljenu životinju/; ـ ه هـ
ići nasumce nikog ne pitajući
praviti se glup تَبَالَهَ
b. glup, malouman أُبْتُلَه
držati da je glup إِسْتَبْلَهَ ه
glup; idiotski; naivan, bezazlen; أَبْلَهُ م بَلْهَاءُ جـ بُلْه
bezbrižan /mladost/; udoban /život/;
f. tak. = ugledna /žena/; mirna, izdržljiva /deva/
glupavost, idiotizam بَلاَهَة
mladalačko ludilo ـ مُبَكِّرَة
/med. = dementia praecox/
blesavost, tupoglavost بَلَة
Šta ti je? Šta je s tobom? بَلْه : مَا بَلْهُكَ
Šta se tebe tiče?
pusti, ostavi; a kamoli بَلْهَ
a da ne govorimo o tom da ـ مَا
blesav, tupoglav, slabouman مُبْتَلَه
bilharzija - pat. ٥ بِلْهَارْسِيَا، بِلْهَرْسِيَة
prostran * (بلهر) بَلَهْوَر
brzati, žuriti * بَلْهَسَ
u strahu odjuriti; skinuti se, svući se * بَلْهَصَ
skinuti /odjeću/ تَبَلْهَصَ من هـ
obmanjivati, varati; lažno obećavati * بَلْهَقَ فى هـ
mrzovoljan, čangrizav; بِلْهِق، بُلْهُق جـ بَلاَهِقُ ـ سـ
bučan; brbljav; glup; k. se mnogo crveni
udobnost; obilje, mnoštvo * (بلهن) بُلَهْنِيَة
sfinga - eg. Δ بُلْهَوْن جـ بَلاَهِينُ
iskuša(va)ti, * (بلو) بَلاَ ـُ بَلْو، بَلاَء ه هـ
staviti na kušnju; zadesiti, snaći;
iz iskustva znati; pomirisati; namučiti
b. iznošen, pohabati se, بَلِيَ ـَ بِلًى، بَلاَء
b. star, izlizan; istrunuti; raspasti se;
propasti, nestati, izgubiti se
b. pogođen /nesrećom/; oboljeti; b.prestrašen بُلِيَ

بله

b. ostavljena na grobu svoga gospodara da ـ بَلْي
ugine te da se zakopa pred njegova groba /deva/
ostaviti na grobu /deva/ njenog gospodara, بَلَّى ه
pa kad ugine, tu je u blizini zakopati; upropastiti
iznositi, pohabati, izlizati /odjeću/ ـ هـ
/putovanjem/ pohabati odjeću ـ على ه
brinuti بَالَى ـ بِلاَء، مُبَالاَة، بَال، بَالَة (ب) ه هـ
se za, paziti, obazirati se,
obraćati pažnju na, uzimati u obzir
mjeriti se, nadmetati se (u slavi) s; protusloviti ـ ه
obavijestiti; tražiti da se zakune; أَبْلَى ه
iskušati, staviti na probu (kušnju)
iznositi, pohabati, izlizati ـ هـ
Bogom se zakleti ـ اللَّه
hrabro se boriti u; dobro se ـ بَلاَءً حَسَنًا فى
pokazati u, mnogo učiniti u
/uraditi sve što je (bilo) u njegovoj moći/ ـ عُذْرًا
izvinuti se, ispričati se ـ ه عُذْرَهُ
zakletvom umiriti ـ ه يَمِينًا
upropastiti; pohabati, iznositi, izlizati تَبَلَّى ه هـ
osumnjičiti, obijediti, potvoriti, oklevetati ـ على ه
iskušati, staviti na probu تَبَالَى ه
iskušati; izabrati; zatražiti da إِبْتَلَى ه هـ
se zakune; znati, poznavati
b.pogođen, stradati od; oboljeti od; أُبْتُلِيَ ب هـ
željeti se postići, težiti se za
iskuša(va)ti إِسْتَبْلَى ه
b.visoka /trava/ إِبْلَوْلَى
bezbrižnost, nebriga, أُبَالِيَّة : لا ـ
nehaj, ravnodušnost
iznošen, pohaban, izlizan; istrošen; بَالٍ
truo, gnjio; star, zastario
iskušenje, kušnja, proba; بَلاَء
nesreća; prokušenost; hrabrost; rad, trud;
pohabanost; guba, lepra; bubuljice, osip - pat.
blagodat, milost, blagoslov, dar /od ـ حَسَن
Boga/; teška stvar; (pretjerani) zahtjev; tuga, jad
nevolja, bijeda بَلاَء ـ م
pohaban, iznošen; premoren; od puta بِلْو جـ أَبْلاَء
izmšao; iskusan /upravitelj /imetka/
naučen na zlo ~ شَرٍّ
iskušenje; pokus; nesreća; بِلْوَة
kazna; jad, tuga; guba
kušnja; nevolja; proba, opit; بَلْوَى جـ بَلاَوَى
kazna;žalost; guba; potreba, nužda

بلهر
بلهس
بلهص
بلهق
بلهن
بلو
بلا

iznošen, pohaban; istrošen بَلِيّ
iznošenost, pohabanost; بِلًى
trošnost; trulost, gnjilost
iznošen, pohaban; premoren بِلْي جـ أَبْلاَء
navikao na zlo ~ شَرٍّ
iskušenje; nesreća; بَلِيَّة جـ بَلاَيَا
deva k. se ostavlja na grobu svoga gospo-
dara gdje bi uginula i bila blizu njega pokopana
kušnja; nevolja بَلْيَة
objeda, potvora, kleveta تَبْلِيَة
pažljiv, brižljiv, obazriv مُبَالٍ ب هـ
briga, pažnja, obzir; zanimanje, interes مُبَالاَة
nebriga, nehaj, ravnodušnost لا
bezbrižno, nehajno, ravnodušno فى غَيْر ~
nebriga, nehaj, ravnodušnost مُبَالِيَّة : لا ـ
narikače مُبَلِّيَات
Peloponez /grč. (polu)otok/ ٥ البَلُوبُونِيزُ
Plutarh /grč. historičar, npp./ ٥ بُلُوتَارْكُ
plutonij(um) - ch. ٥ بِلُوتُونِيُوم
Beludžistan /obl. u ٥ بَلُوجِسْتَان
Zapadnom Pakistanu/
Beludžistan ٥ بَلُوخِسْتَانُ
beludžistanski / ٥ بَلُوخِيسْتَانِيّ جـ و ن
Beludžistanac
kristalizirati ٥ بَلْوَرَ هـ
kristalizirati se ٥ تَبَلْوَرَ
biljuri, berili; ٥ بَلُّور، بِلَّوْر / ة / جـ ات
kristali, ledci
kremen, kvarc - min. ـ صَخْرِيّ
kristal; cijev, (radio) lampa ٥ بِلَّوْرَة جـ ات
kristalan ٥ بَلُّورِيّ، بِلَّوْرِيّ
amorfan لا ـ
leća, sočivo, povećalo ٥ بَلُّورِيَّة، بِلَّوْرِيَّة جـ ات
/pl. tak. = kristaloidi
kandirano /voće/ ٥ مُبَلْوَر
uokviriti, uramiti /sliku/ ٥ بَلْوَزَ
paluze, hladetina ٥ بَلُوزَه
bluza ٥ بُلُوزَة جـ ات
beludžistanski ٥ بَلُوشِيّ
žir; hrastovina; hrast, dub ٥ بَلُّوط
/bot. Quercus/ ili crnika, česmina,
česvina /bot. Quercus ilex/; glavič
česvina /bot. Quercus ilex/ ـ أَبْيَض
(hrast) lužnjak, beljig, بَلُّوط أَسْوَدُ إِنْجِلِيزِيّ
gorun, ranj /bot. Quercus robur/

cer /bot. Quercus cerris/ ـ تُرْكِيّ
šišarski (šiškani) hrast /bot. Quercus lusitanica (infectoria)/ ـ عَفْصِيّ
dubac, (mali)dubačac, podubica, zubatac /bot. Teucrium chameaedrys/ ~ الأَرْض
(pitomi) kesten /bot. Castanea sativa/ ~ المَلَك
modri trtljan, crna (mrtva, modra) kopriva /bot. Ballota nigra/ ٥ بَلُّوطَة
četa, buljuk - eg. ٥ بُلُوك جـ ات
četni intendant ـ أَمِين
eskadron ـ سَوَارِيّ
balon ٥ بَلُّون جـ ات
Plevna /npl. u Bugarskoj/ ٥ بِلَوْنَة
da, jeste, svakako, sigurno /iza negativnog pitanja/ * بَلَى
بلي
* بلي .. ← بلو
* بلّى .. ← بلل ذُو بِلّ
pajac, klaun ٥ بِلْيَاتْشُو
Baleari /otoci u Sredozemnom moru/ ٥ البَلَيَارُ
bilijar ٥ بِلْيَارْدُو
bijela bardulja, piličnjak /bot. Peplis portula/ ٥ بُلَيْبِشَة
pajac, klaun ٥ بِلْيَتْشُو
bilijar ٥ بِلْيَرْدُو
plise ٥ بِلِيسَيْه
Belial /ime đavola/ ٥ بَلِيعَالُ
mala barka - eg. ٥ بَلِيك
Balikesir /npl. u Turskoj/ ٥ بَلِيكْسِير
zerdelija /bot. Prunus cerasifera (myrobalanus)/ ٥ بَلِيلَج
* (بلين) بلّيان ← بلل ← ذُو بِلّ
kitov us ٥ بَلِّين / ة / جـ بَلَالِينُ
Plinije /rim.učenjak/ ٥ بلينُوس
* بَلَّيَّة ... ← بلو
kuglica ٥ بِلَّيَة جـ بِلْي، بِيَل
plućna maramica, porebrica, pleura ٥ بَلْيُرَا
bilion /u Engleskoj/ milijarda /u SAD/ ٥ بَلْيُون جـ بَلَايِينُ
بِمَ (بِمَا) ← ب
Bambare /crnački narod u Sudanu/ ٥ بَمْبَارَة
major; bimbaša ٥ بِمْبَاشِيّ
kravata, ovratnik, mašna; vijenac, girlanda /građevinski ukras/ ٥ بُمْبَاغ (ة) جـ ات
Bombaj /npl. u Indiji/ ٥ بُمْبَايُ
malabarski bombaks /bot. Bombax malabaricum/ ٥ بُمْبَكْس
svijetlo-ružičast, pembe ٥ بَمْبَة ـ مب
Jebembem /npl. u Arabiji/ Δ (بمبم) يَمْبَمُ
bomba ٥ بُمْبَة
svijetloružičast, pembe ٥ بَمْبِيّ
Bem(m) - /npl. u Iranu/ ٥ بَمّ
najdeblja žica, struna; najdublji ton /instrumenata/ ٥ بَمّ جـ بُمُوم
/vrsta platna/; /vrsta ribe/ ٥ بَمِّيّ
pamirski ٥ بَمِيرِيّ
nego, naprotiv, šta više Δ بَنْ (< بَلْ)
* بن ← بنو
Mlečanin, Venecijanac ٥ بَنَادِقِيّ جـ ون
rajčica, paradajz - bot. ٥ بَنَادُورَة جـ ات، بَنَادِرُ
Benares /npl. u Indiji/ ٥ بَنَارَسُ
pješčani sat, klepsidra ٥ بَنَاكِيم
penal, kazneni udarac - sp. ٥ بَنَالْتِي
Banjaluka ٥ بَنَالُوقَةُ
Panama /npl. i drž. Srednje Amerike/ ٥ بَنَامَا
Banamun, npp. ٥ بَنَامُونُ
vrsta ajkule - zo ٥ بَنْبَك، بُنْبُك
Pampeluna /npl. u Španiji/ ٥ بَنْبَلُونَةُ
bestidno govoriti * بَنْبَنَ
بنين
بنت
besraman govor; posao بَنْبَان
bomba ٥ بُنْبَة
mnogo pitati za, raspitivati se o * بَنَّتَ عن ه
prekoriti ـ ه ب هـ
sve ispričati (saopćiti, reći) ـ ه هـ
roditi kćer ـ
ـ بِنْت ← بنو
papuče ٥ بَنْتُفْلِي
Pantelarija /otok u Sredozemnom moru/ ٥ بَنْتَلَارِيَةُ
Bantam /obl. na otok Javi/ ٥ بَنْتَمُ
(za)prijetiti Δ بَنْتَنَ على ه
Benten /npl. u Indiji/ ٥ بَنْتَنُ
Benteni - npp. ٥ البَنْتَنِيُّ
napoleondor, lujdor /zlatnik od 20 franaka/ ٥ بِنْتُو جـ بِنْتِيَات
(žuta) imela, ptičji ljepak, veska /bot. Loranthus europaeus/ ٥ بَنْتُومَة، بِنْتُومَة
Pontijanak /hist. = isl. drž. na Borneu/ ٥ بُنْتِيَانَكُ
povratiti se u ranije stanje * بَنَجَ ـُ بَنْج
pobjeći pijučići /prepelica/ بَنَّج
poplašiti; dozivati /ptice/; O → ABC ٥ ـ ه
tvrditi da je plemenitog roda أَبْنَجَ
b. dozivane /ptice/; O → ABC تَبَنَّجَ
٥ بَنْج، بَنِج ... ← ابت
porijeklo, korijen, izvor; porodica بِنْج
dati buna, obendžijati; omamiti, onesvijestiti; kloroformirati; anestetizirati; staviti buna (bendža) u /jelo/ ٥ بَنَّجَ ه هـ
b. obendžijan; b. omamljen; b. kloroformiran ٥ تَبَنَّجَ
bun, bendž; omamljujuće sredstvo, narkotik; anestetik; kloroform; bijela bunika /bot. Hyoscyamus alba/; bijela tatula /bot. Datura fastuosa var. alba/; smrdljika /bot. Datura metel/; indijska konoplja /bot. Cannabis sativa var. indica/; ekstrakt (sok) iz biljke buna (bendža) ٥ بَنْج جـ بُنُوج
omamljivanje bunom, obendžijavanje; anestezija ٥ تَبْنِيج
lokalna anestezija ـ مَوْضِعِيّ
vrsta prohe /bot. Panicum/ ٥ بَنِيج
Pendžab /obl. u Indiji i Pakistanu/ ٥ (الـ) بَنْجَابُ
pendžabski ٥ بُنْجَابِيّ
glava za vijke /lutnje - mus./ ٥ بنجاك
ping pong ٥ بنج بنج
blitva, cikla /bot. Beta vularis var. repa/ ٥ بَنْجَر
divlja blitva (repa) /bot. Beta silvestris/ ٥ ـ بَرِّيّ
(okrugao) otvor; prozor, pendžer ٥ بَنْجَرَة جـ بَنَاجِرُ
konopljika /bot. Vitex agnus castus/; karanfil, klinpčac /bot. Dianthus caryophyllus/ ٥ بَنْجَكَشْت، بَنْجَنْكَشْت
(crni) čir /pat. anthrax/ ٥ بَنْجَة : ~ السَّبُع
komina, droždina, trop ٥ بَنَجَّة جـ ات، بَنَائِجُ
Bendžehir /npl. u Perziji/ ٥ بَنْجَهِير
بنح
isjeći, izrezati, iskomadati /meso/ * بَنَحَ ـَ بَنْح هـ
darovi Δ بُنُح / (< مُنُح)
skupiti, regrutirati /vojnike/ ٥ بَنَّدَ ه
na poglavlja podijeliti /knjigu/ ـ هـ
isklesati (četvrtasto kamenje)
zastava; jezero; odsjek, poglavlje; remen /sablje/; petlja; pion, pješak /u šahu/; legija /od 10.000 ljudi/; duguljast četvrtast kamen; tačka, član, paragraf; ratna varka; crijevo ٥ بَنْد جـ بُنُود
leđa; zadnjica ٥ بَنُودَة
Pindar /grč. pjesnik/ ٥ بَنْدَارُ

بنج

trgovac ٥ بُنْدَار جـ بَنَادِرَة
sidrište, pristanište, luka; ٥ بَنْدَر جـ بَنَادِرُ
lučki, primorski grad; trgovačko mjesto;
glavni grad (okruga i sl.); radionica
Bender-Abbas /luka u Iranu/ ٥ ~ عَبَّاس
vrlo bogat ٥ بَنْدَرَى / مُبَنْدَر / مُتَبَنْدَر
ustrijeliti, ubiti /iz puške/; ٥ بَنْدَقَ ه هـ
prouzročiti degeneraciju; izraditi kugl(ic)e od
oštro pogledati (prema) ـ الى ه هـ
zrna, kuršumi, meci, ٥ بُنْدُق / ة / جـ بَنَادِقُ
kugle; lješnici; lijeska /bot. Corylus
avelana/; divlja (medvđeđa) lijeska,
šemešljika /bot. Corylus colurna/
divlja lijeska /bot. Corylus silvestris/ ـ بَرِّيّ
bonduk /bot. Caesalpina Bonduc/ ـ هِنْدِيّ
Mlečanin, Venecijanac ٥ بُنْدُقَانِيّ جـ ون، بَنَادِقَة
lješnik; zrno, tane, kugla ٥ بُنْدُقَة جـ ات
mletački, venecijanski; 24-karatno /zlato/ ٥ بُنْدُقِيّ
(venecijanski) cekin; fina lanena haljina
Mleci, Venecija ٥ البُنْدُقِيَّة
puška; mušketa ٥ بُنْدُقِيَّة جـ بَنَادِقُ
repetirka, ـ آلِيَّة (رَشَّاشَة، سَرِيعَةُ الطَّلْقَات)
mašinska (automatska) puška
dvocijevka ـ بِرُوحَيْن
raketna puška; bazuka; bacač ـ صَارُوخِيَّة
lovačka puška; ptičarka ~ رَشّ
vojnička puška, karabin ~ رَصَاص
zračna puška ~ هَوَاء
prsni razrez (na košulji) Δ (بندك) بَنَادِكُ
benediktinski /benediktinac ٥ بَنْدِكْتِيّ
Banda /otočje u Indoneziji/ ٥ بَنْدَة
Bandu /obl. u Senegalu/ ٥ بَنْدُو
rajčica, paradajz, crveni patlidžan, ٥ بَنْدُورَة
kavada /bot. Lycopersicum esculantum/
rajčice, paradajzi ٥ بَنْدُورَى
(crven) kao rajčica ٥ بَنْدُورِيّ
križanac, bastard ٥ بُنْدُوق جـ بَنَادِيقُ
njihalo, klatno /na satu/ ٥ بَنْدُول
def, tamburin, bubnjić (s praporcima) ٥ بَنْدِير
zastava ٥ بَنْدَيْرَة جـ ات، بَنَادِرُ
Benedikt /ime više papa/ ٥ بَنْدِيكْتُوس
iskusan Δ (بنر) مَبْنُور
Bizerta /luka u Tunisu/ ٥ بَنْزَرْت
(mali) limun; protuotrov, bezoar ٥ بَنْزَهِير
benzol ٥ بَنْزُول

benzin ٥ بَنْزِين
kloniti se /zla/; * بَنَسَ ـَ بَنَس
izbjegavati /opasnost/
sjesti بَنَّسَ بنس
zaostati iza, zakasniti ـ عن ه هـ
pobjeći /od vladara/ أَبْنَسَ
penicilin ٥ بنسلين
pinceta ٥ بَنْسَة
maćuhica, dan-i-noć, milovanka, sirotica, ٥ بَنْسِيَة
sitna ljubičica /bot. Viola tricolor/
pension(at); internat; ٥ بَنْسِيُون جـ ات
odgojni zavod
popustiti, postati nemaran u ٥ بَنَشَ ـُ بَنْش فى هـ
sjesti بَنَّشَ
popustiti, b.nemarniji u ـ فى هـ
baniš /praznični ٥ بَنِش جـ ات
ogrtač dugih rukava/
prstenjak, domali prst * بِنْصِر جـ بَنَاصِرُ
punkt; crt(ic)a, podjeljak ٥ بُنْط جـ أَبْنَاط، بُنُوط
/skale/; stupanj, stepen; tačka, bod, poen
hlače, pantalone ٥ بَنْطَال
pantograf ٥ بَنْطُغْرَاف
hlače, pantalone ٥ بَنْطَلُون جـ ات بنصر بنط
gaće ـ تَحْتَانِيّ
kratke hlače, šorts ـ قَصِير
jahače hlače ~ الرُّكُوب
pantometar ٥ بَنْطُمْتِر
pantomima ٥ بَنْطُمِيم
šiljak (bušilice i sl.) ٥ بُنْطَة
kapica /cipele/ ٥ بُنْطِيطَة
dražica, sikilj, klitoris - an, * بَنْظَرُ
kreštava /žena/ * بِنْظِيَان ـ مـ
Bengazi /npl. u Libiji/ Δ بَنْغَازِى بنظر بنظيان
Bengal /obl. u Indiji i ٥ (الـ) بَنْغَالُ
Istočnom Pakistanu/
bengalski /Bengalac ٥ بَنْغَالِيّ
Bengalka; bengalski jezik ٥ بَنْغَالِيَّة
Bangladeš /drž. u Aziji/ ٥ بَنْغْلَادِيش
sirište /u jagnjeta/ Δ بَنْفَحَة (< مَنْفَحَة)
ljubice, (pitome) ljubičice ٥ بَنَفْسَج / ة /
/bot. Viola odorata/
/bot. Duranta Plumieri/ ـ إِفْرَنْجِيّ
divlja ljubičica, pasja ljubica ـ كِلَابِيّ
/bot. Viola canina/
ljubi(či)ca ٥ بَنَفْسَجَة جـ ات

ljubičast, violetan ٥ بَنَفْسَجِيّ
ultravioletan فَوْقَ (وَرَاءَ) ~
ametist - min. ٥ بَنَفْش، بَنَفْش
stići, doći do * بَنَقَ ـُ بَنْق الى
spjati se, nadovezivati se na, graničiti s ـ ب هـ
palmama zasaditi samo jedan ـ
trak zemlje (u dolini)j بنق
zasaditi red palmovih mladica بَنَّقَ
ostati u, zadržati se ـ ب هـ
umetnuti trokutan komad platna sprijeda ـ هـ
na /košulji/; napraviti /tobolac/ gore širok,
a dolje uzak; sklopiti, zatvoriti /knjigu/;
lijepo napisati; objesiti o vatru; izmisliti /laž/
izbrazdati /leđa bičem/ ـ هـ ب هـ
sažeto i sređeno govoriti ـ الكَلَامَ
zasaditi red palmovih mladica أَبْنَقَ
doći do, dospjeti do ـ الى ه هـ
izrez, dekolte; trokutni (klinasti) بَنِقَة
umetak /na košulji i sl./
izrez, umetak /košulje/; red palmi; بَنِيقَة جـ بَنَائِقُ
isturen pramen kose; zametak ploda na grozdu
dva kruga na prsima /konja/; بَنِيقَتَان
dva luka na krajevima jarma
širok /put/; trokutnim umetkom مُبَنَّق
odozgo proširen /tobolac/
vršak * (بنقس) بُنْقُوس جـ بَنَاقِيسُ
/lubenice i sl./ بنقس بنك
/bot. Solanum armatum/ * بُنْقُم
razgovarati /o prilikama u svojim * بَنَّكَ
porodicama, plemenu/
svršiti, obaviti ـ هـ
ostati u تَبَنَّكَ ب (فى) هـ
učvrstiti se, ustaliti se u ـ فى هـ
skupljati, gomilati /bogatstvo/ ٥ تَبَنَّكَ هـ
banka; klupa ٥ بَنْك جـ بُنُوك
narodna banka ـ أَهْلِيّ
agrarno-kreditna banka ـ عَقَارِيّ
emisiona banka /tj. zavod s ~ الإِصْدَار
pravom izdavanja novčanica/
kreditna banka ~ التَّسْلِيف (التَّسْلِيفَات)
depozitna banka; štedionica ~ التَّوْفِير
državna banka ~ الحُكُومَة
zalagaonica ~ الرُّهُونَات
hipotekarna banka ~ الرُّهُونَات العَقَارِيَّة
stolarska klupa, bank ~ النَّجَّار

~ بَلَصَى /vrsta ptice/
~ البِنْت unuk (od kćeri)
~ بُهْلُلَ neistina; ništavnost
~ البُوج sin
~ بُوجه njegov rođeni sin
~ بَيْض (بيض) /nadimak čuvenog kradljivca/
~ تَرْنَا ، تُرْنَى sin robinje; kopilan
~ تَمْرَة، تُمَرَة /vrsta ptice/
~ ثَأْدَاءَ sin robinje; slabić; glupak
~ ثَأْطَاءَ mlitav, opušten
~ ثَلاَثَة آدمَة mješina od tri komada kože
~ ثَمير noć s mjesečinom
~ الجَرّ najamnik, plaćenik
~ الجَرَاد (ة) jajašce skakavca
~ جَفْنَة grožđe
~ جَلاَ noć s mjesečinom; mjesec; jutro; danju rođen; čovjek čiji su poslovi jasni;
~ جِلْدَتنَا naš saplemenik (zemljak); naše gore list
~ جَمِير (جُمَيْر) mračna noć; posljednji dan (lunarnog) mjeseca; vuk
~ الجِنْس zemljak
~ الجِيل svjetovnjak, laik
~ الحَاجَة siromah
~ الحِبْل nesreća, nevolja
~ حَرَام vanbračni sin; prostak
~ (ال) حَرْب (hrabar) ratnik /ratoboran
~ حُرَّة pošten (častan) čovjek
~ حَلاَل zakonit sin; poštenjak
~ الحُوت kitovo mladunče; tušac - bot.
~ الخَال ujakov sin, dajdžić
~ الخَالَة tetić (po majci, tj. sin majčine sestre)
~ خَفَا noću rođen
~ خَلاَوَة nedužan, nevin
~ دَأْثَاءَ glupan, blesan
~ دَأْيَة (دَايَة) gavran
~ الذُّبّ cvrčak, popac - ent.
~ دَخْن Ibn Dahn /ime brijega/
~ دَلاَم magarac
~ الدُّنْيَا bogataš
~ الدَّهَالِيز (الدِّهْلِيز) nahoče, nahod
~ الدِّين istovjerac
~ الذَّخِيرَة posinak
~ ذُكَاءَ jutro, zora
~ ذَوَات k.je iz ugledne porodice
~ رُشْد Ibn Rušd, Averoes /ar. filozof/

ـ بالتَّبَنِّي posinak, podsvojak
ـ بالذَّخِيرَة posinak, podsvojče
ـ غَيْرُ شَرْعِيّ (nezakonit sin) vanbračni
ـ فِي الإِعْتِرَاف k.se ispovjeda, pokajnik
~ الإِبْن unuk (od sina)
~ أَبِيه pravi očev sin, isti otac
~ أَجْلَى jutro
~ الأَجْوَاد plemenit čovjek
~ إِحْدَاهَا plemenitog roda i po ocu i po majci; sposoban; k. poznaje
~ أَحْذَار oprezan čovjek
~ أَحْقَب divlji magarac
~ الأَخ bratić, bratučed, sinovac
~ الأُخْت sestrić, nećak
~ آدَم čovjek
~ أَدِيم mješina od jednog komada kože
~ أَدِيمَيْن mješina od dva komada kože
~ أَرْض neznanac, tuđinac
~ الأَرْض kmet; rob; vuk; gavran; biljka brzog rasta
~ أَزْيَب đavo, vrag
~ أَصْل plemenitog roda, plemićkog porijekla
~ أَقْوَال rječit (čovjek)
~ أَمَة rob
~ أُنْسُك tvoj prijatelj (drug, poznanik)
~ أَنْقَد jež
~ أَوَادِم časnog porijekla
~ أَوْبَر gljiva; vodena ptica
~ آوَى šakal, čagalj - zo.
~ الأَيَّام iskusan (svjetski) čovjek; nesreća
~ بَاجَة Ibn Badže, Avenpace /ar. filozof/
~ بَجْدَتهَا poznavalac, znalac
~ بَحْنَة bič /od palminog lika/
~ البَرَاء posljednja noć (lunarnog) mjeseca
~ بَرْج nesreća, nedaća
~ بُرَّة hljeb, kruh
~ بَرِيح gavran; nesreća
~ بَسِيل Ibn Besil /= Ibn Basil. npl. u Siriji/
~ بَطْنه izjelica
~ بَطُوطَة Ibn Batuta /ar. putopisac/
~ بُعْثُطهَا k.dobro poznaje; k. je pravog roda /Kurejševića/
~ بَقِيع (بُقَيْع) pas - zo.
~ بِلاَد zemljak
~ البَلَد mještanin, domaći; građanin

ه بُنْك korijen, temelj, osnova, porijeklo; jezgro, srž, bit, najbolji dio; cvijet /mladosti/; doba noći; bun, bendž
~ العُمْر najljepše godine života
ه مُبَنَّك nasukan, k.se nasukao
ه بَنْكَام klepsidra, vodeni sat; pješčani sat
ه بَنْكَرْيَاس gušterača, pankreas - an.
ه بَنْكَرْيَاسِيّ pankreatski - med.
ه بَنْكَل pinokl /kartaška igra/
ه بَنْكْنُوت جـ ات banknota
ه بَنْكَة Banka /otok u Indoneziji/
ه بَنْكُوك Bankok /npl. u Tajlandu (Sijamu)/
ه بَنْكِير جـ بَنْكِيرِيَّة bankar
ـ مَالِيّ financijer
* (بنم) إِبْنُم ← بنو
Δ بَنَام (< بَنَان) jagodica /prstiju/
* (بنن) بَنَّ ـ بَنّ ب هـ ostati, (pro)boraviti
بَنَّنَ ه držati vezanu da se utovi /ovcu/
أَبَنَّ dugo se zadržati /oblaci/
ـ ب هـ ostati, boraviti u
تَبَنَّنَ provjeriti, b.siguran
بُنّ kafa /plod i ostalo/, zrna kafe /bot. Coffea arabica/; salamura od šarana
~ البَقَر /bot. Pavetta villosa/
بِنّ salo, debljina, jačina, snaga/ smrdljiv
بَنَان / ة / جـ ات jagodice (vršci) prstiju; prsti; udovi tijela, ruke i noge; tipke, dirke
بَنَانَةُ الزَّحْزَحَة preklopna tipka
بَنَّان trgovac kafom
بُنَانَة bujna bašča
بَنَانِيَّة benanije /šiijska sekta/
بَنَّة جـ بِنَان miris; vonj; zadah / staja, torova, ležaja ili samih ovaca, krava, gazela ili njihova đubreta/; tor, obor
بُنَّة ušice /sjekire/
بِنَّة جـ بِنَن pero /za pisanje/
بُنِّيّ kafeni, boje kafe, kahvaji/ O → ABC
بَنِين debeo, jedar; staložen, razborit
بُنَّيَّة kafa /piće/
مُبِنّ k.zaudara po izmetu gazele
ه بَنْهَا Benha /npl. u Egiptu/
* (بنو) تَبَنَّى هـ posiniti, adoptirati, podsvojiti; prihvatiti, primiti, preuzeti
إِنْتَنَى (za)imati sinove; začeti /žena/
إِبْن جـ أَبْنَاء، بَنُونَ sin; potomak; pripadnik

بنن
بن

بنو
تبني

~ الهَيْثَم Ibn Hejsem, Alhazem /ar. učenjak/
~ وَازِع pas - zo.
~ الوَرْقَاء golub
~ اليَوْأَم rob
~ اليَوْم današnji (savremeni) čovjek
~ يَوْمِه čovjek k.živi od danas do sutra, nebriga / jednodnevan, prolazan
إِبْنُ كَمْ سَنَةٍ أَنْتَ Koliko ti je godina?
هُوَ ابْنُ ثَلاثِينَ سَنَةً Njemu je trideset godina
إِبْنَا جَمِيرٍ dan i noć
ـ دُخَانٍ /ime plemena Gani i Bāhilat odnosno dvaju bregova u njihovoj oblasti/
ـ سُبَاتٍ dan i noć
ـ سِمَامٍ /ime dva brijega/
ـ سَمِيرٍ dan i noć
ـ طَمِرٍّ /ime dva brijega u Arabiji/
ـ عِيَانٍ /dvije ptice odn. crte na zemlji iz k. se proriče/
ـ مِلاَطٍ nadlaktice, plečke /deve/
الأَبْنَاءُ El-Ebna' /ranije pleme u pustini Al-Dahna'; dinastija u Jemenu od potomaka Perzijanaca k. je tamo poslao Kisra prvi Enuširvan/
أَبْنَاءُ آوَى šakali - zo.
ـ البِلاَد stanovnici zemlje
ـ جِنْسِه njegovi sunarodnici
ـ الدُّنْيَا bogataši
ـ الشَّوَارِعِ uličnjaci, skitnice
ـ الضَّاد Arapi
ـ العَرَبِيَّة Arapi
ـ العَصْرِ pokoljenje, generacija
ـ العِلْمِ učenici
ـ قَوْمِه njegovi sunarodnici
ـ اللُّغَة ljudi k.govore istim jezikom
ـ المِلَّة istovjerci
ـ وَطَنِه njegovi zemljaci
ـ يَعْرُبَ Arapi
أَبْنَائِيّ sinovlji
بَنُو أَبِيه njegova polubraća (ili porodica)
ـ الأَحْمَرِ Benu-l-Ahmer /isl. dinastija nekad u Španiji/
ـ إِخْشِيدَ Ihšidovići /perz.dinastija k. je vladala u Siriji i Egiptu/
ـ أَخْيَافٍ rođena braća /od jedne majke/
ـ آدَمَ ljudi, čovječanstvo, ljudski rod
ـ أَسَدٍ Benu Esed /= ar. pleme u Arabiji/

~ الفَاعِلَة sin blednice
~ فَرْتَنَا sin služavke (robinje); nitkov, pokvarenjak
~ فَرْجِه bludnik, razvratnik
~ فَكَة ženskar
~ الفَلاَة kameleon - zo.
~ قَابِعَاءَ glupak
~ القَارِيَّة golubić, golupče
~ قَبَعَةَ (قُبَعَةَ) glupak
~ قَتْرَة (tanka ili mlada) zmija
~ القَوْصَرَة nahoče, nahod
~ كَار obrtnik, zanatlija
~ الكَرْم grozd (vinove loze)
~ الكَلْب pasji sin /prezrivo za čovjeka/
~ لَبُون dromedar u trećoj godini
~ اللَّيَالِي mjesec - ast.
~ لَيْل k.dobro čuva tajnu
~ اللَّيْل lopov, kradljivac / k. neprekidno noću putuje/
~ اللَّيْلَة čovjek
~ (الـ) مَاء vodena ptica; patka, plovka
~ مَازِن mrav
~ مَخَاضٍ devče u drugoj godini /ili čija je majka zanijela ili se nalazi među nosećim devama/
~ مَدِينَة poznavalac grada; sin robinje
~ المَدِينَة (su)građanin
~ المُرْعَة /vrsta ptice/
~ مُزْنَة mlađak - ast.
~ مِصْر Egipćanin; Kairanin
~ المَسَرَّة /mirisna biljka/
~ المُعَارَضَة nezakonit sin; bestidnik; drznik
~ المَعْمُودِيَّة kumče - kr.
~ مَغْدَر izdajica, vjerolomnik
~ مَقْرَض afrički tvor /zo. Mustela foenaria/
~ مِلاَط mlađak - ast.
~ مُلْقَى أَرْحُلِ الرُّكْبَان /sin blednice/
~ النَّاس /k.je iz ugledne porodice/
~ نَخْسَة kopilan
~ النَّعَامَة cjevanica - an.; /ime konja/
~ نَعْش ma koja zvijezda (u repu) Velikog (Malog) Medvjeda - ast.
~ نَقِيلَة stranac, tuđin(ac)
~ هَانِي Ibn Hani /ar. pjesnik iz Španije/
~ هَبَّارِيَّة Ibn Hebbarijja /ar. pjesnik/
~ هَرْمَة (هِرْمَة) posljednji sin (ostarjelog oca)
~ الهَلاَك propalica; prokletnik

إِبْنُ رَشْدَةٍ، رِشْدَةٍ zakonit sin
~ رِضًى vanbračni sin
~ زَذَانَ /vrsta datulja/
~ زِنًا (زِنَاءٍ، زِنًى، زَنْيَةٍ، زِنْيَةٍ) kopilan
~ الزَّوْج pastorak /mužev sin od druge žene/
~ الزَّوْجَة pastorak /ženin sin od drugog muža/
~ زَوْمَلَتِهَا k.poznaje
~ سَاعَتِه časovit, trenutan, prolazan
~ السَّبِيل putnik; tuđinac; lutalica, probisvijet
~ سِتِّهَا sin robinje
~ سَحَابٍ kiša
~ السُّرَى noćni putnik
~ السُّمَان /vrsta ptice selice/
~ سَمِيرٍ noć bez mjeseca (mjesečine)
~ سِينَا Ibn Sina, Avicena /ar. filozof/
~ الشَّرْق istočnjak, orijentalac
~ شَنَّة magarac
~ شَهْرٍ rođen u mjesecu...
~ صَائِد Antikrist, Dedžal
~ صَعْدَةَ divlji magarac
~ صُلْبِه njegov rođeni sin
~ صَيَّادَ Antikrist, Dedžal
~ ضُلِّ nepoznat (čovjek)
~ طَابٍ /vrsta datulja u Medini/
~ طَامٍ buha
~ طَبَقٍ žuta zmija
~ الطَّرِيق putnik; (drumski) razbojnik
~ الطَّوْر odjek, eho
~ الطِّين Adem, Adam
~ العِبْرِيّ Ibnu-l-Ibri Barhebreus - npp.
~ عِجْزَةٍ najposlije rođen (ili od starog oca) sin
~ العَرَب Arap
~ عِرْسٍ lasica - zo.
~ عِشْرَة ljubazan (društven) čovjek
~ العَمّ stričević, brat od strica, amidžić; muž
~ العِمَاد kumče - kr.
~ عَمَلٍ radin čovjek
~ عَمَلِي k.je učinio isto što i ja
~ العَمَّة tetić /sin očeve sestre/
~ العَيْلَة k.je iz dobre porodice, plemenitog roda
~ الغَدَاتَيْن dva dana star
~ إِبْنُ الغَمَام mraz
~ الغِمْد mač
~ غَيَّة (غِيَّةٍ) kopilan
~ الفَاسِيَاء /vrsta insekta/

بَنُو إِسْرَائِيلَ Izraelićani; Jevreji
ـ الأَعْيَانِ rođaci /s očeve i s majčine strane/
ـ أُمِّي moja braća
ـ أُمَيَّةَ Umejjevići, Omajadi
ـ الإِنْسَانِ ljudi
ـ أَوْبَرَ sive gomoljike, jelenglјive
ـ آوِى šakali - zo.
ـ الأَيَّامِ ljudi
ـ بَاهِلَةَ Benu Bahila /ogranak ar. plemena Ma'n/
ـ بَرْحٍ neprilike, teškoće
ـ بَزَرَى Benu Bezera /potomci Abu Bakr b. Kilāba/
ـ البَشَرِ ljudi
ـ بُقَيْلَةَ Benu Bukajle /pleme u Hiri/
ـ بُوَيْهَ Bujevići, Buvejhidi /perz. dinastija k. je vladala Irakom/
ـ جُذَامٍ Benu Džuzam /ar. kr. pleme u Arabiji, Egiptu, Siriji/
بَنُو الْحَرْبِ na rat navikli (ljudi)
ـ حَرْبٍ Benu Harb /ar. pleme jem. porijekla u Hidžazu/
ـ حَمَّادٍ Benū Hammad
ـ حِمْيَرَ Himjariti /semitska plemena u Jemenu/
ـ خُضَيْرٍ križanci, mulati
ـ خَفَاجَةَ Benu Hafadže /ogranak ar. plemena Hawāzin-'Uqail/
ـ الدُّنْيَا ljudi
ـ الذُّبَابِ /učenici/
ـ رَتْنٍ Iraten /berb. pleme u Alžiru/
ـ الرَّسِّ Benu-r-ress /dinastija jem imama/
ـ رُسْتَمَ Benu Rustem /vladarska dinastija nekad u Maroku/
ـ الرَّسُولِ Benu-r-Resul /porodica u Jemenu/
ـ سَاسَانَ Sasanovići, Sasanidi /hist. perz. dinastija/
ـ سِرَاجٍ Benu Siradž /fr. Abencerages hist. = ar. pleme u Granadi/
ـ سُلَيْمَانَ pupavac - orn.
ـ صُلَيْحٍ Benu Sulejh /hist.= dinastija u Jemenu/
ـ ضَبَّةَ Benu Dibba /ogranak ar. plemena Banū Ma'add/
ـ ضُبَيْعَةَ Benu Dubej'a /ar. pleme/
ـ عَامِلَةَ Benu Amila /južnoarapsko pleme nastanjeno u Libanu/
ـ عَبَّادٍ Benu Abbad /hist.= ar. dinastija u Sevilji/
ـ العَبَّاسِ Abasovići, Abasidi /hist.= ar.dinastija/

ـ عُثْمَانَ Osmanlije /tur. dinastija/
ـ عِدَاءٍ Benu Ida' /ogranak plemena Ka'b/
ـ عَدْنَانَ Adnanovići /sjeverna ar. plemena
ـ عُذْرِيٍّ Benu Uzri /hist. = ar. pleme u sjevernom Hidžazu, ogranak Qudā'ata/
ـ عِرْسٍ lasica - zo.
ـ عَزْوَانَ Benu Azvan /mit. pleme džina/
ـ عُقَيْلٍ Benu Ukajl /ar. pleme u Iraku, porijeklom iz srednje Arabije/
ـ العَلَّاتِ sinovi i kćeri inoča
ـ العَمَلِ pješaci
ـ عَمِّهِ stričevići, rođaci
ـ العَنْبَرِ Benu-l-Amber /ogranak plemena Tamīm/
ـ غَبْرَاءَ (الغَبْرَاءِ) siromasi
ـ غَسَّانَ Gassanovići, Gasanidi /hist. = ar. dinastija porijeklom iz Jemena, vladala u sjeveroistočnim ar. zemljama/
ـ غَطَفَانَ Benu Gatafan /ar. pleme sastavljeno od ogranaka Ïuceām i Qais-'Ailān/
ـ فَزَارَةَ Benu Fezara /ar. pleme u Nedždu/
ـ قَابِيَاءَ vinopije, društvo pri vinu
ـ قَحْطَانَ Kahtanovići /južna ar. plemena/
ـ قَدْرَاءَ bogataši
بَنُو قُرَيْظَةَ Benu Kurejza /hist. = jevr. pleme u Arabiji/
ـ قَنْطُورَاءَ Turci; Crnci
ـ القَيْنِ Benu-l-kajn /ogranak ar. plemena Quđā'at, naseljeni u Siriji i Iraku/
ـ قَيْنُقَاعَ Benu Kajnuka'a /hist. = jevr. pleme u Arabiji/
ـ كُتَامَةَ Benu Kutama /berb. pleme u Maroku/
ـ الكَرْمِ Benu-l-kerm /dinastija u Adenu/
ـ كِنْدَةَ Benu-Kinda /ar. pleme porijeklom iz južne Arabije/
ـ اللَّيْلِ kradljivci, lopovi
ـ مَاءِ السَّمَاءِ Arapi
ـ مَدْرَاءَ sjedilačko stanovništvo, stalno nastanjeni, žitelji sela i gradova
ـ المَدِينَةِ građani
ـ مَرِينَ Merinovići, Meriniti /hist. = berb. dinastija u Maroku/
ـ مَزْيَدٍ Benu Mezjed /hist. = dinastija u Iraku, iz plemena Asad/
ـ المَعْمُودِيَّةِ kršćani, hrišćani
ـ مُقَيَّدَةِ الحِمَارِ (مُقَيَّدَةَ) štipavci, škorpioni

ـ المَوْتِ na smrt pripravni (ljudi)
ـ مَوْهَصٍ robovi
ـ النَّارِ /nadimak triju pjesnika/
ـ نَصْرٍ Benu Nasr /isl. dinastija nekad u Španiji/
ـ نَضِيرٍ Benu Nedir /hist.= jevr. pleme u Arabiji/
Δ نَعْشٍ zviježđa Veliki i Mali Medvjed
ـ النِّيلِ Egipćani
ـ هَاشِمٍ Benu Hašim /ogranak plemena Quraiš/
ـ هِلَالٍ Benu Hilal /ar. pleme rasuto po ar. zemljama/
ـ وَرْتِيلَانَ Benu Vertilan, /pleme u Alžiru/
ـ وَطَّاسٍ Benu Vattas /hist. = dinastija u Maroku, ogranak Merinita/
ـ وَطَنِهِ njegovi zemljaci
ـ يَامٍ Benu Jam /ar. pleme na jugu Arabije, ogranak Hamdana/
ـ يَرْبُوعٍ Benu Jerbu' /ogranak ar. plemena Tamim, u Arabiji/
Δ بَنِي غَازِي Bengazi /npl. u Libiji/
Δ وُنِيفَ Beni-Vunif /oaza u Alžiru/
Δ يَسْقَنَ Beni-Jeskan /npl. u Alžiru/
Δ إِبْنُم sin
Δ إِبْنَةٌ ج ـ ات kći; djevojka
~ الأَخِ bratična, bratučeda, sinovica
~ الأُخْتِ sestrična, nećak(inj)a
~ الحَبَلِ zmija; odjek; nesreća; luk /od nekog planinskog drveta/
~ حَوَّاءَ žena
~ الخَالِ dajdžična, ujakova kći
~ الخَالَةِ tetična /kći majčine sestre/
~ الزَّوْجِ pastorka /muževa kći od druge žene/
~ الزَّوْجَةِ pastorka /ženina kći od drugog muža/
إِبْنَةُ الْعَمِّ stričevićka, amidžična, sestra od strica; žena, supruga
~ العَمَّةِ tetična /kći očeve sestre/
~ لَبُونٍ deva u trećoj godini
~ مَعِيرٍ nesreća, teškoća
إِبْنَتَا طَمَارِ Ibneta-Tamari /ime dva brijega/
إِبْنِيٌّ sinovlji
بِنْتٌ ج بَنَاتٌ ـ م kći, kćerka; djevojka; lutka; kraljica, dama /u kartama/ / pl. tak. = /bot. Ochna inermis/
~ بَائِرَةٍ usidjelica
~ بِكْرٍ djevica
~ أَدْحَى nojeva ženka

hljeb(ovi) ـ التَّنَانِير
deve, kamile ـ الحَمَل
srce i utroba ـ الجَوْف
vrsta datulja ـ الحُقَيْق
strelice ـ الحَنَايَا
(Evine kćeri tj.) žene ـ حَوَّاء
ovce, bravi ـ خَوْرَة
uši i gnjide ـ دَرْزَة
uši i gnjide ـ الدُّرُوز
crveno bilje ـ الدَّم
udarci sudbine, nesreće, nedaće, nevolje ـ الدَّهْر
pečurke, trifle, šampinjoni ـ الرَّعْد
/vrsta riba u Sredozemnom moru/ ـ الرُّوم
dugouhi (magarci) ـ زَاذَان
gornja grudna rebra; rebra i okolina prsa ـ الزَّوْر
gušterovi ـ سَيْل
mazge, mule ـ شَاحِج (شَحَّاج)
brige, jadi ـ الصَّدْر
(divlji) magarci ـ صَعْدَة
konji ـ صِهَال
vrsta gušterova ـ ضَبَيْبَة
palmine grane s grozdovima datulja ـ طَارِق
nesreće, nedaće ـ طَبَار
nedaće; kornjače; zmije ـ طَبَق
odvojci puta, pokrajnji (sporedni) putovi ـ الطَّرِيق
nesreće ـ طَمَار
nagađanja, pretpostavke; izmišljotine ـ الظُّنُون
laži, izmišljotine, neistina; besposlice ـ عِبْر
strijele ـ العَجْز
peteljke ploda /grozda datulja/ ـ عُرْجُون
gljive ـ عُرْهُون
laži, neistine ـ غَيْر
deve (k.slobodno lutaju) ـ الفَلَا
zmije ـ قَتْرَة
dijelovi srca ـ القَلْب
(divlji) magarci ـ كُدَاد
/vrsta nakita/ ـ كَرْم
mliječne žlijezde; posna crijeva /lat. lactes/ ـ اللَّبَن
devčad u trećoj godini ـ لَبُون
krupne i jedre žene ـ اللَّحْم
strune, žice /mus. instrumenat/ ـ اللَّهْو
snovi; brige; želje; kožni osip ـ اللَّيْل
vodene ptice; rode; ždralovi ـ المَاء
sitni mravi ـ مَازِن
žene ـ المَثَال

djevojčica, curica ~ غذَاء الكَلَّة
misao, ideja; namjera; ~ الفِكْر
savjet; pamet; pjesma
vrsta mljećike /bot. ~ القُنْصَل
Euphorbia pulcherrima/
učenica ~ الكُتَّاب
vino ~ الكَرْم (الكَرْمَة، الكُرُوم)
strelica ~ الكَنَائِن
rusalka, sirena - mit. ~ المَاء
/žensko devče čija je majka zanijela ili ~ مَخَاض
se samo nalazi među nosećim devama/
kišna glista ~ المَطَر
žensko kumče ~ المَعْمُودِيَّة
groznica ~ المَنِيَّة
vrela voda; užarena vatra, usijani oganj ~ نَارَيْن
bludnica, razvratnica ~ الهَوَى
nojeva ženka, nojica ~ الهَيْق
krajnik, mandula - an. Δ ~ الوَدْن
mokrica /ent. Oniseus asellus/ ~ وَرْدَان
koza - zo. ~ يَعْيَر
kafa, ka(h)va ~ اليَمَن
divlji magarci بَنَاتُ أَحْدَر
divlji magarci ـ أَحقَب
divlji magarci ـ الأَحْدَرِيّ
muze - mit. ـ الأَدَب
kvadrilitere, riječi sa po četiri ـ الأَرْبَعَة
radikala (korijenska suglasnika)
rječice, potoci ـ الأَرْض
koze - zo. ـ أَسْفَع
/tekst k.se može različito tumačiti/ ـ الأَفْكَار
divlji magarci ـ أَكْدَر
srčane vene; nježnost, ـ أَلْبُب
(sa)milost, ljubav; razum
sive gromoljike, jelen - gljive ـ أَوْبَر (الأَوْبَر)
/bot. Tuber magnatum/
nesreće, nedaće ـ أَوْدَك
šakali - zo. ـ آوِيّ
tanki oblaci s mora /početkom ـ البَحْر
ljeta/; sirene, nereide - mit.
vrsta visokih palmi; bičevi ـ بَحْنَة
tanki oblaci početkom ljeta ـ بَخْر
neprilike, teškoće ـ بَرْح
crijeva, utroba ـ البُطُون
koze - zo. ـ بَعْرَة
udarci sudbine, nesreće, nedaće, nevolje ـ بِئْس

nojeva ženka بِنْت أُدْحِيَّة
piljak, kamenčić ~ الأَرْض
krajnik, tonsila-an. ~ الأُذُن
piljak, šljunak ~ الأَرْض
žestok /udarac/ ~ اقْعُدِي وَ قُومِي
nedavno učinjeno ~ الأَمْس
zmija ~ أَوْدَك
vrana; nesreća ~ بَارِح
sirena - mit.; brod ~ البَحْر
nesreća ~ بَرْح
/vino/ ~ بِسْطَام بَنِ قَيْس
deva, kamila ~ البِيد
hljeb, kruh ~ تَنُّور
kamenje na brdu ~ ثَاوِي
staro vino ~ ثَمَانِين
piljak; odjek; nesreća ~ الجَبَل
Bint Džubejl /npl. u Libanu/ ~ جُبَيْل
vino ~ الحَان
stjenica ~ الحَصِير
vino ~ الخَابِيَة
/vrsta datulja/ ~ خَبَالَة
nevaljalica, ništarija ~ خَيْبَة
uš, vaš - ent. ~ الدُّرُوز
zmija ~ الدَّوَاهِي
jastog - zo. ~ الرُّبَّان
nesreća ~ الرَّقِم
zmija; gazela; košuta; bika ~ الرَّمْل
vrsta datulja ~ السَّبِع
djevičanstvo; himen - an. ~ سَعْد
jarebica ~ السعدى
deva, kamila ~ السَّيْر
debela (žena) ~ شَحْم
riječ; govor ~ الشَّفَة
rođena kći ~ الصُّلْب
nesreća; žuta zmija; kornjača /mit. = ~ طَبَق
k. snese 99 jaja iz k.se izlegu kornjače,
a iz stotog jajeta izleže se zmija/
desetogodišnje /vino/ ~ عَشْر
stričevićka, amidžićna, ~ العَمّ
sestra od strica; žena, supruga
vino ~ العِنَب
vino ~ العَنْقُود
suza; zjenica ~ العَيْن
(žensko) dojenče, napršće ~ غذَاء
vino ~ غَدَاء الكَرْم

بَنَات مَخَاضٍ /devčad čije su majke zanijele ili su samo među nosećim devama/
ـ مَخْرٍ bijeli ljetni oblaci
ـ المعى crijeva
ـ المَنَايَا bolesti; groznice; oružje
ـ معْيَرٍ nesreće; teškoće
ـ المَوْتِ smrtonosne strijele
ـ النَّارِ kopriva, žara - bot.
ـ نَظَرَى ljudi k.gledaju žene
ـ نَعْشٍ الصُّغْرَى Mali Medvjed, Mala Kola - ast.
ـ نَعْشٍ الكُبْرَى Veliki Medvjed, Velika Kola - ast.
بَنَاتُ النَّقَا plavi pustinjski gušterovi
ـ النَّقْرَى klevetnice; žene
ـ الهَامِ mozak
ـ الهَيْقِ nojevi
ـ وَرْدَانَ mokrice; gliste - ent.
ـ يَعْرَةٍ koze - zo.
بِنْتِيّ kćerinski
بُنُوَّة sinovstvo
بَنَوِيّ sinovlji; kćerinski; benevijski /k. se odnosi na dinastiju Al-Abnā' u Jemenu/
بُنَيّ sinčić, sinak
بُنَيَّة جـ ات ćerčica, ćerka
بُنَيَّاتُ الطَّرِيقِ odvojci (ogranci) puta, sporedni (pokrajnji) putevi
تَبَنٍّ usinovljenje, posvojenje, adopcija
مُتَبَنٍّ posvojilac, adoptant
٥ بَنْوَار جـ بَنَاوِيرُ benjoar, loža u parteru /prve klase u pozorištu/
٥ بَنُوج / ة / breskve /lako odvojive od koštica/
٥ بَنُّور kristal; staklo
٥ بَنُّورَة جـ ات staklenka, bočica, bokalić
٥ بنُومْ بِينُ Pnom - Pen /npl. u Kambodži/
* بنى ـ بناءه učiniti dobro, (pot)pomoći
ـ هـ osnažiti, udebljati, ugojiti /hrana tijelo/; gr. obrazovati, tvoriti konstruirati /riječi/
ـ هـ ب هـ poduprijeti
ـ هـ عَلَى الضَّمِّ čitati, pisati /riječ/ s vokalom „u" /i sl./
ـ ب (على) ه preuzeti /mladu/, prevesti je kući, oženiti se; obljubiti, spolno općiti s
ـ على ه oponašati, imitirati /govor/; b. blizu međusobno /luk i tetiva/
ـ عن هـ odmaći uže od /zida bunara,

بني
بناء

بَنْي ، بَنَاء،بِنَايَة ، بُنْيَان ، بِنْيَة ـ sagraditi, da zemlja ne bi pala na njega/
sazidati, podići; osnovati, utemeljiti; sagraditi kuću u, naseliti; kultivirati /zemlju/; (od)uzgojiti
ـ على هـ zasnivati se, temeljiti se na
ـ خطَطَ الْمَكَارِمِ razviti plemenite osobine
ـ عَزْمَهُ على هـ stvoriti odluku, odlučiti
ـ العَلاَلِيَّ وَ الْقُصُورَ zidati kule u zraku
بَنَّى هـ (mnogo) zidati, graditi, podizati
أَبْنَى ه dati građu za zidanje; dati (uputiti, narediti) da sagradi; ispričati, obavijestiti; uvesti /ženika/ kod mlade
تَبَنَّى izgledati kao kuća; i. jako (debela) bedra, butove; dobro razmaći noge /pri muzenju/; ispuniti se salom /devina grba/
إِبْتَنَى ه ukaz(iv)ati dobročinstvo; dati da gradi (za gradnju)
ـ هـ sagraditi, sazidati, podići
ـ ب (على) ه prevesti /mladu/ u svoju kuću; obljubiti, spolno općiti s
ـ على ه podići šator za /ženu/
إِسْتَبْنَى prirediti svadbu, ženiti se; trebati da se opravi /kuća/
بَانٍ جـ بُنَاة graditelj, konstruktor; mladoženja, ženik
البَانِي Bani - npp.
بَانَاة lûk s priljubljenom tetivom / k. se pogne nad tetivu pri gađanju
بَانِيَة جـ بَوَانٍ graditeljica; grudno rebro; noga (deve); temelj /kuće/
بَنَّاء جـ ون graditelj; arhitekt; zidar / konstruktivan c. art. = Benna' - npp.
بَنَّاء حُرّ slobodni zidar framason
بِنَاء جـ أَبْنِيَة جـ جـ أَبْنِيَات građenje, izgradnja, podizanje, zidanje; zidarstvo; šator; građevina, zgrada, struktura; arhitektura; gr. = oblik, kon-strukcija; kožni prostirač; nepromjenljivost; nepromjenljiv, ustaljen oblik
ـ تَحْتِيّ baza - phs.
ـ حُرّ slobodno zidarstvo, faramasonstvo
ـ فَوْقِيّ nadgradnja - phs.
ـ المَجْهُول pasiv, trpno stanje - gr.
بِنَاءً عَلَى na osnovu (tenelju), prema u skladu s
بَنَاةُ اللَّحْمِ jedrog (čvrstog) tijela /djevojka/
بَنَايَة جـ ات građevina, zgrada, zdanje; ugled, visok položaj, čast

بِنَائِيّ građevni, građevinski; arhitektonski; strukturalan
Δ بَنْيَان djelo, rad /izopačen (govor)
بُنْيَان građenje, zidanje; građevina, zgrada; zid; temelj; tjelesna građa; stas
~ اللَّه ljudsko tijelo
~ صَالِح dobar primjer, uzor, moralno uzdizanje
كَالْ ~ المَرْصُوصِ /jedinstveno, monolitno/
بِنْيَوِيَّة strukturalizam
بِنْيَة građa; oblik; građevina
الـ ~ Kaba
الـ ~ الخَضْرَاءُ nebeski svod
بُنْيَة جـ بُنًى građevina; tjelesna građa (sastav, konstrukcija), konstitucija
بِنْيَة جـ بِنًى građevina; tjelesna građa (ustrojstvo), konstitucija; struktura; oblik, forma /riječi/
ـ سُفْلَى infrastruktura
ـ عُلْيَا superstruktura
بِنِّيَّة zemunica za pohranu mesa
مَبْنَاة ، مِبْنَاة kožni prostirač; pokrivač, zastor; (putna) torba; kožni šator
مَبْنًى جـ مَبَانٍ zidanje; osnivanje; građevina, zgrada; oblik, forma; temelj, osnova, baza
مَبْنِيّ sagrađen; utvrđen; gr.= nepromjenljiv
ـ بِالْكَسْرِ k. se svršava (rimuje) vokalom „i" /i sl./
ـ لِلْمَجْهُولِ trpni, pasivan - gr.
ـ لِلْمَعْلُومِ radni, aktivan - gr.
٥ بَنِي جـ بَنْس peni /= penny, eng. novčić/
٥ بُنَيّ vrsta ribe /ich. Cyprinus bynni/
٥ بِنْيَامِينُ Benjamin /najmlađi sin Jakubov (Jakobov)/
٥ بَنْيُو banja, kupatilo; kada
٥ بِنْيُونِيَة سِلْكِيَّة trubač /bot. Bignonia capreolata/
* بَهْ bravo! /itj. za odobravanje, divljenje/; a, gle! /itj. za čuđenje i sl./

به

* بَهَا ← بهو

* بَهَأَ ـَ بَهْء هـ ispraznitи, iznijeti namje-štaj iz /kuće/; porušiti

بهء
بهأ

ـ بَهْء، بَهَاء، بُهُوء ب naviknuti se na
ـ ل هـ dosjetiti se, shvatiti
بَهُؤَ ـُ بَهْء، بَهَاء، بُهُوء ب naviknuti se na
بَهِيءَ ـَ بَهْء، بَهَاء، بُهُوء ب naviknuti se na
أَبْهَأَ هـ isprazniti; oboriti
إِبْتَهَأَ ب naviknuti se na
بَهَاء navikla na muzača, mirna

مُبْتَهِج veseo, radostan
مِبْهَاج ج مَبَاهِيجُ debela, masna /devina grba/
- /pl. tak. = prekrasne /žene/
مُبْهِج veseo (k.veseli); ugodan, prijatan
مَبْهَجَة radostan (divan) trenutak
* (بهد) بَوَاهِدُ nesreće, nedaće
* بَهْدَرَ هـ rasipati /imetak/
بُهْدُرِيّ zakržljalo (dijete)
* بَهْدَلَ b. lagan (hitar), brzati;
i. velike sise /muškarac/
ـ ه uvrijediti; poniziti, omalovažiti,
potcijeniti; ismijati, narugati se; osramotiti; prezirati; abnormalno živjeti
تَبَهْدَلَ b. vrijeđan, ponižavan, zlostavljan
بَهْدَل mladunče hijene; /vrsta zelene ptice/
بَهْدَلَة ج بَهَادِلُ lakoća, hitrina; pogrda, uvreda,
poniženje, ruganje, prijezir; prostota; osnovica
بَهْدَلَةُ Behdela /ime plemena/
مُبَهْدَل ponižen, bijedan, jadan, uvrijeđen, prezren;
zlostavljan, potlačen; nezredan, nesređen
* بَهَرَ ـَ بَهْر ه nadmašiti;
ljepotom zatkriliti /žena/; oklevetati, ocrniti,
obijediti, potvoriti; preopteretiti; rastužiti;
oneraspoložiti; pritisnuti, oduzeti dah /teret/
ـ هـ zaslijepiti /pogled/; naliti, napuniti
ـ بَهْر، بُهُور nadmašiti sve ostale;
svojim sjajem zasjeniti sjaj zvijezda /mjesec/;
sjati, blistati se /sunce/; b. daleko; nemati
uspjeha (sreće); (za)čuditi se
بُهِرَ izgubiti dah, zadihati se, zasopiti se; b. zaslijepljen /od sunca/; b. tup /mač/; b. zapanjen, začuđen
بَهَّرَ هـ začiniti, pobiberiti
بَاهَرَ ه nadmetati se s (u slavi)
أَبْهَرَ učiniti nešto neobično (čudno); obogatiti se
/nakon siromaštva/; b.opaljen od podnevne
žege; b.nestalna karaktera, činiti čas dobro čas
zlo; oženiti se uglednom ženom (ili debelom)
ـ ه zaslijepiti /sunce/
تَبَهَّرَ b. naljeven, naliti se, b. pun, napuniti se;
svijetliti se /oblak/; ostati bez daha
إِنْبَهَرَ zadihati se /od umora/; dati sve
od sebe; b. neumoran u; b. zaslijepljen;
b. zabezeknut, zaprepašten, preneražen
فى الدُّعَاءِ skrušeno (stalno) se moliti
إِبْتَهَرَ prebiti se nadvoje /sablja/; sanjareći

بهد
بهدر
بعدل

بَهِيتَة laž, neistina; izmišljotina; zbunjenost;
začuđenost; zaprepaštenost, preneraženje
مَبْهُوت iznenađen; začuđen; zbunjen; smeten;
zapanjen, zaprepašten, preneražen, zabezeknut
ه بَهْت aetit - min.
ه بُهْت tak. = dnevni put zvijezda
Δ بَهْتَر laž, neistina
بُهْتُر (ة) omalen, nizak
بَهْتَرَة izmišljotina
Δ بَهْتَنَ ه oklevetati, nalagati na (protiv),
ocrniti, obijediti, potvoriti
* بَهَثَ ـَ بَهْث الى ه radosno i lijepo dočekati
تَبَاهَثَ الى ه nasmijana lica i ljubazno sresti
بُهْثَة divlja krava; blud(nica)
* بَهَجَ ـَ بَهْج ه razveseliti, raspoložiti,
razvedriti, obradovati
بَهُجَ ـُ بَهَاجَة، بَهَجَان b. lijep, otmjen,
elegantan, ljubak
بَهِجَ ـَ بَهَج ب radovati se, veseliti se; b. veseo,
radostan, vedar, raspoložen
بَهَّجَ هـ uljepšati, ozariti /lice/
بَاهَجَ ه mjeriti se po ljepoti s,
hvaliti se da je ljepši od
أَبْهَجَ b. bujno obrasla /zemlja/
ـ ه razveseliti, razvedriti, raspoložiti, obradovati
تَبَهَّجَ b. veseo, vedar, raspoložen
ـ ب هـ nakititi se, uljepšati se
تَبَاهَجَ b. bujno obrastao; b. pun cvijeća
(u punom cvatu) /vrt/
ـ ب ه هـ veseliti se, radovati se
إِنْبَهَجَ radovati se; diviti se, b. zadivljen, očaran
إِبْتَهَجَ ب هـ radovati se, veseliti se
إِسْتَبْهَجَ ب هـ radovati se, veseliti se
إِبْتِهَاج radovanje, veseljenje; slast, užitak, naslada
بَهْج radost, veselje, vedrina, raspoloženje
بَهِج veseo, radostan; lijep, divan, krasan; sjajan;
svijetao, blistav; slastan; čaroban, ugodan
بَهْجَة veselje, radost; ushićenje, zanos;
sjaj; ljepota, krasota, divota; naslada
~ الأَنْظَار užitak za oči
بَهِيج veseo; blistav; prekrasan; prijatan
بَهِيجَة Behidža - npp.
بَيْهُوج strašilo za ptice
مَبَاهِج radosti; užici, naslade, zabave,
razonode; divne stvari; sjaj

بهث

pri muzenju /deva/; v. bhy
ه بَهَادُرُ Behadur - npp.
ه بَهَادُور ج بَهَادِيرَة، ية junak; vitez;
Behadur - npp.
ه بَهَاوَلْبُورُ Bahavalpur /obl. u
Zapadnom Pakistanu/
* بَهْبَهَ slabo i muklo rikati /deva/
ـ ب هـ čuditi se, diviti se (vičući: beh, beh)
تَبَهْبَهَ b. poštovan, slavljen
بَهْبَاه promuklo rikanje /deve/
بَهْبَه rika /mužjaka deve/;
mnoštvo, vreva, žamor /glasova/
بَهْبَهِيّ krupan; smion
* بَهَتَ ـَ بَهْت smesti se; začuditi se;
izblijedjeti /boja/
ـ ه iznenaditi; neočekivano pograbiti, napasti;
zbuniti; začuditi; zapanjiti, preneraziti
ـ ه عن ه ne dati da se pari s /mužjaku - deve/
ـ بَهْت، بُهْتَان ه (على) ه oklevetati, obijediti,
potvoriti, ogovarati, nalagati protiv
بَهُتَ ـُ بَهْت b.začuđen, zbunjen, smesti se,
zapanjiti se, zabezeknuti se, zaprepastiti se
بَهِتَ ـَ بَهَت začuditi se; zbuniti se; preneraziti se;
b. blijeda, izblijedjeti /boja/
بُهِتَ b. začuđen, smeten, zanjen;
zamuknuti, ušutjeti
بَهَّتَ ه začuditi; zbuniti; zapanjiti
بَاهَتَ lagati, izmišljati
ـ ه potvorom (lažju protiv) zapanjiti;
bahnuti, iznenada izbiti kod
أَبْهَتَ b. zbunjen; b. blijeda /boja/
ـ ه iznenaditi; smesti; preneraziti
إِنْبَهَتَ b. iznenađen, začuđen, zbunjen,
zaprepašten, preneražen
بَاهِت čudan, zapanjujući; zbunjen, zaprepašten;
tamna, blijeda /boja/; nejasan / lažac; klevetnik
بَهَّات klevetnik, objeđivač, potvarač
Δ بَهَاتَة malokrvnost, anemija
ه بَهْت ← ابت
بُهْت laž; objeda; O → ABC
بُهْتَان neistina; kleveta, potvora
بُهْتَة začuđenost, zbunjenost; zapanjenost
بَهُوت ج بُهُت klevetnik /k. svojom klevetom
zapanjuje/, veliki lažljivac
بَهِيت smeten, začuđen, zapanjen

بهبه

بهت

(maštajući sl.) zaspati; hvaliti se neučinjenim
(grijehom); učiniti sve moguće, b. neumoran u
neprestano se truditi (raditi) protiv (za) ـ في (ل) ه
osramotiti, postidjeti ـ ه
ponizno (neprekidno) se moliti ـ في الدُّعَاء
izaći na glas (b. ogovaran) zbog أَبْتَهَرَ ب ه
pažnje posvećene /nekoj ženi/
b. vrlo mračna /noć/ إِسْتَبْهَرَ
proći pola /noći/; b. jako tamna /noć/ إِبْهَارَّ
otegnuti se, oduljiti se, b. dugočasna /noć/ ـ على ه
proširiti /ranu/ Δ بَهْوَرَ هـ
predzadnje /kraće/ perke krila أَبَاهِرُ
/između ḫawāfī i kulā/
leđa; leđna vena; vena na ruci أَبْهَرُ
/vena mediana/; vratna vena /vena jugularis/;
vanjski središnji dio luka; uzdignuto mekano
zemljište; uski leđni dio perke
aorta i velika vena الأَبْهَرَان
zaslijepljenost; zapanjenost إِنْبِهَار
lijep, divan, krasan; sjajan; jasan, بَاهِر
vidljiv, očit / čeona vena
brodovi, lađe بَاهِرَات
glorioza /bot. Gloriosa superba/ بَاهِرَة، هِنْدِيَّة
lijep; sjajan; ljepota; začin, mirodija; بَهَار ج ـ ات
biber; volujac /bot. Buphthalmum/; bjelina
na prsima (konja); carina, akciza, prirez
idol, kumir; lasta; prečišćeni pamuk; بُهَار ج ـ ات
đavo; mjera (od 300 raṭla); kantar; vreća
(od 400 raṭla); takelaža; biber; bijeli kit - zo.;
carinska taksa; začini, mirođije
zaslijepljenost /od sunca/; sjaj; ljepota; بَهْر
pobjeda, nadmoć, prednost, odlika; punjenje, up-
otpunjavanje; udaljenost; prijateljstvo, ljubav; ču-
đenje, zapanjenost; preopterećenost; kleveta; briga
munjevita svjetlost ~ البَرْق
javno بَهْرًا
zadihanost, zasopljenost; srednji, najbolji dio بُهْر
doline; ravnica; mjesto, zemlja; v. - pod lailat
proklet bio! بُهْرًا ل ه
Bahra' /ar. pleme, ogranak بَهْرَاء
Quḍā'ata, živjelo u Siriji/
behranijski /k. se odnosi na pleme Bahra'/ بَهْرَانِيّ
bahravijski /iz plemena Bahra/ بَهْرَاوِيّ
zaslijepljenost; javnost, javno mjesto بَهْرَة
javno, na javnom mjestu بَهْرَةً

sredina; središte, centar; بُهْرَة
središnji ili najbolji dio doline
usred في ~
žerka, žiška بُهْرُورَة
lav (= veličanstveni) (الـ) بَهْوَرُ
zadihan, zasopljen, bez daha بَهِير
ugledna žena; gojazna žena بَهِيرَة ج بَهَائِرُ
/k. se zadiše u hodu/
zadihan, zasopljen, bez daha مَبْهُور
Mars /planeta/; Behram; Vahram - npp.; ٥ بَهْرَام
šafranika /bot. Carthamus tinctorius/
Mars /planeta/; divlji jasmin; vrsta ribe ٥ بَهْرَامَجُ
dozvoliti slobodan pristup; * بَهْرَجَ ه هـ
skrivati da se nekažnjeno (neosvećeno) prolije
/krv/; ukrasiti, nakititi; opovrgnuti, demantirati;
smatrati lažnim; krivotvoriti, pronevjeriti بهرج
zavesti s puta ـ ب ه
b. ohol, uzoholiti se; nakititi se, dotjerati se, تَبَهْرَجَ
nagizdati se; i.slobodan pristup; b. krivotvoren
isprazan, bezvrijedan, ništavan; ٥ بَهْرَج
lažan, krivotvoren; rđav, loš; sa slobodnim
pristupom /krivotvoren novac, falsifikat; lažni
nakit; bezvrijedno djelo; ispraznost, ništavnost
lažni nakit بَهْرَجَان
lažni sjaj; skretanje s puta بَهْرَجَة
kričav /boja/; napirlitan, nakinđuren; مُبَهْرَج
s dozvoljenim pristupom /voda/;
neosvećeno proljevena /krv/
koketa /k.zadiže veo da bi je vidjeli/ مُبَهْرَجَة
b.zaslijepljen od sunca * (بهرر) تَبَهْرَرَ
zaslijepljujući بهرر مُبَهْرِر
šepiriti se, kočoperiti se, * (بهرس) تَبَهْرَسَ
oholo hodati
dobro okniti /bradu/ بهرس ٥ بَهْرَمَ هـ
pocrveniti (b. crvena od kne), ٥ تَبَهْرَمَ
b. oknivena (kosa)
kna; šafran ٥ بَهْرَم
žuta boja; rubin; crljenak, tamnocrveni ٥ بَهْرَمَان
granat, almandin; šafranika - bot.
٥ بَهْرَمَانِيّ ← يَاقُوت ـ
cvijet behara; brahmanizam ٥ بَهْرَمَة
juha - eg. ٥ بَهْرِيز
odbiti; pobijediti بهز * بَهَزَ ـ بَهْز ه
odgurnuti od sebe ـ ه عن ه
zajedno s... pojuriti prema, بَاهَزَ ه هـ

utrkivati se s... ko će prije stići do
odgurnuti od sebe أَبْهَزَ ه عن ه
obaviti, posvršavati, uraditi /mnogo/ تَبَهَّزَ
pobjeda بَهْزَة
k.talno (silovito) odbija مِبْهَز
Behzad - npp. ٥ بَهْزَاد
marljiv; razborit; plemenit بهزر * بَهْزَر
visoka žena; velika بُهْزُرَة ج بَهَازِرُ
palma; krupna deva
debela, krupna /deva/ بُهْزُورَة ج بَهَازِرَة
odvažiti se protiv * بَهَسَ ـ بَهْس على ه
tak. = srčika patuljaste palme بهس بَهْس
بَيْهَس . . . ← ابت
Behesna /npl. na otoku Malti/ ٥ بَهَسْنَا
(o)skupiti se, sabrati se, sastati se * بَهَشَ ـ بَهْش
radosno pričći; poći prema; osjećati ـ الى ه هـ
naklonost prema; posegnuti za بهش
(is)pružiti /ruku/ prema ـ الى ه ب هـ
(ob)radovati se ـ ب ه هـ
ispitivati, istraživati ـ عن هـ
spremati se, b.spreman da /zaplače/ ـ ل هـ
sastati se, skupiti se تَبَهَّشَ
međusobno doda(va)ti تَبَاهَشَ هـ بين ه
pocrnjeti, postati ružan إِنْبَهَشَ
(ob)veseliti se إِبْتَهَشَ
užurban; prijazan بَاهِش
božikovina; vrsta hrasta; بَهْش
patuljasta palma; svježa srčika patuljaste
palme /muql/; crna boja, ružnoća lica
Hidžaz /obl. u Arabiji/ الـ~
nasmijan; prijazan, ljubazan ـ، بَهِش
spremnost da se rasplače بَهْشَة
k.leti prema, predusretljiv بَهُوش
česvine, zelenike /bot. Ilex aquifolium/ بَهْشِيَّة
brz /hod/ مُبَهَّش
behšemije /sljedbenici Abū بهشمية * بَهْشَمِيَّة
Hāšima, ogranak mu'tezilija/
b. žedan, ožednjeti بهص * بَهَصَ ـ بَهَص
udaljiti أَبْهَصَ ه
spriječiti, omesti u ـ ه عن هـ
žeđ بَهَص
mala količina /malo, * (بهصص) بُهْصُوص
nešto; c. neg. = ništa بهصص
oglodati svo meso s kosti; بهصل * بَهْصَلَ
prokockati odjeću sa sebe

بهلس
بهلص
بهلق

iznenada se vratiti ✱ (بهلس) تَبَهْلَسَ
praznih ruku iz tuđine
skinuti se, razodjeti ✱ (بهلص) تَبَهْلَصَ
se, svući se
(s)lagati; hvaliti se; uzoholiti se ✱ بَهْلَقَ
sačekavši okomiti se riječima na ـ ه
(s)lagati تَبَهْلَقَ
nesreća; galamdžija بَهْلَق جـ بَهَالِقُ ـ ذ
žena (jako) crvene puti; bukačica ـ ـ مـ
otvoreno, u lice بَهْلَقًا
žena crvenog tena; brbljivica بُهْلُق ـ مـ
bukač; nezadovoljnik بِهْلِق ـ ذ
žena crvene puti; jezikara ـ ـ مـ
otvoreno, u lice بِهْلَقًا
hvalisanje; oholost; laž; grdnja بَهْلَقَة جـ بَهَالِقُ

بهلل

ništavnost, ispraznost ✱ بَهْلَل ، بُهْلُل
glupavost; satira بَهْلَلَة
šaljivčina, veseljak; بَهْلُول ،بُهْلُول جـ بَهَالِيلُ
klaun; glupak; savršen gospodar
(poglavar, vladar, knez i sl.); Behlul,
Behlul - npp. / nasmijan; glupav
pehlivan, akrobat, ٥ بَهْلَوَان جـ ات ، يَّة ، بَهَالِينُ
ekvilibrist; opsjenar; klaun; hist. =
mejdandžija /k. prvi izađe na dvoboj/
akrobatski ٥ بَهْلَوَنِيّ
ekvilibristika ٥ بَهْلَوَانِيَّة
pehlevijski /Pehlevi /perz. šah; ٥ بَهْلَوِيّ
perz. luka na Kaspijskom jezeru/
(od majki) odvojiti ili /jagnjad ✱ بَهَّمَ ه
i sl./ pa ih odvojeno napasati

بهم

ostati, naseliti se ـ ب هـ
(jako) obrasti divljim ječmom (= buhma) أَبْهَمَ
b.nejasan, nerazumljiv ـ على ه
zatvoriti /vrata/; zamrsiti, zamutiti, učiniti ـ هـ
nejasnim, nerazumljivim, sumnjivim
odvratiti od ـ ه عن هـ
jednoliko obojiti /ne ostavivši šara (mrlja)/ ـ الصِّبْغَ
nejasno (dvosmisleno) govoriti ـ الكَلَامَ
ne moći (pro)govoriti تَبَهَّمَ
b. nejasan, skriven, sumnjiv ـ على ه
b. nejasan, dvosmislen; إِسْتَبْهَمَ على ه
b. skriven, nepoznat za; b. sumnjiv;
izgledati kao tuđinac (barbar)
smatrati nejasnim ـ هـ
ne moći (pro)govoriti أُسْتُبْهِمَ عَلَيْهِ

proklinjati ـ ه
pustiti, ostaviti; pustiti na volju; أَبْهَلَ ه
prepustiti samu sebi /devu/ ili osloboditi je od pod-
vezice na vimenu; laskati; zaglupiti, otupiti
napustiti, navesti, razliti /vodu/ po /usjevu/ أَبْهَلَ هـ
proklinjati se (međusobno); تَبَهَّلَ
pobrinuti se, založiti se za
proklinjati se (međusobno) تَبَاهَلَ
oglupavjeti إِنْبَهَلَ
međusobno se proklinjati إِبْتَهَلَ
skrušeno se moliti, prizivati /Boga/; ـ الى ه
preklinjati
prizivati /Boga/ protiv ـ على ه
revno se truditi oko ـ فى هـ
prepustiti /podanike/ same sebi; osigurati إِسْتَبْهَلَ ه
slobodu /plemenu - pustinja/; smatrati glupim;
(po)musti /devu/ skinuvši joj podvezicu s vimena
skrušena molitva, prizivanje إِبْتِهَال
(Boga), preklinjanje
somina, glušac, gluha smreka أَبْهَل
/bot. Juniperus sabina/
indijski cedar (kedar) /bot. Cedrus Deodara/ ـ هِنْدِيّ
besposlen; nezaposlen; بَاهِل جـ بُهْل ، بُهَّل
bez štapa; nenaoružan; nepodvezana vimena
/deva/ ili ona bez julara i žiga na sebi; svojeglav
bez muža, obudovjela /žena/ بَاهِلَة
Bahila /ar. pleme/ بَاهِلَةُ (بَنُو ـ)
bahilijski /iz plemena Benu/ Bahile/ بَاهِلِيّ
proklinjanje; teška godina; malo /imetka i dr./ بَهْل
pusti, ostavi! بَهْلَ
polako; /int. uz mahlan/ بَهْلًا
Što li si besposlen? مَالَكَ بَهْلًا سَبَهْلَلًا
nepoznat čovjek بُهْلُ بْنُ بُهْلَانَ
kletva; prokletstvo بَهْلَة ، بُهْلَة
otkrivenog lica /žena/ بَهْلَى
otvoreno; bestidno, drsko على ال ـ
ugledna, bogata i slobodna žena بَهِيلَة
nepodvezanog vimena; bez مُبَاهِل
julara i žiga na tijelu /deva/
proklinjanje, kletva مُبَاهَلَة
nepodvezanog vimena, مُبْهِل ـ مـ
bez julara ili žiga /deva/
deva ostavljena bez podvezice na مُبْهَلَة جـ مَبَاهِلُ
vimenu, bez julara i žiga na tijelu
glup, blesav مَبْهُول

otjerati s /imanja/ ـ ه من هـ
prokockati odjeću sa sebe تَبَهْصَلَ
debeo; bijel; omalen; go; drečav بُهْصُل (ة)
žena jako bijele puti; žena niska rasta بَهْصَلَة
slab, loš; bijedan, jadan, prezren بُهَيْصِل
tvrd, čvrst; hrabar ✱ بُهْصُم

بهصم
بهض
بهظ
بهط

zadati teškoće ✱ بَهَضَ ـَ بَهْضَ ه
pričiniti teškoće أَبْهَضَ ه
sutlija /riža kuhana s ٥ بَهَطٌ / ة /
mlijekom na maslu/
b. težak, pritisnuti, dojaditi, ✱ بَهَظَ ـَ بَهْظ ه
opteretiti; nakrcati, pretovariti; uhvatiti za bradu
b. težak, opteretiti, pritisnuti أَبْهَظَ ه
naliti, napuniti ـ هـ
težak, nesnosan, nepodnošljiv; ogroman, بَاهِظ
prekomjeran, skup /cijena/; važan, ozbiljan
poteškoća; neprijatnost, neugodnost; بَاهِظَة
neprilika, nesreća
težina; prekomjernost بَهَاظَة
veliki honorar ـ الأَتْعَاب
teret, težina, važnost بَهْظ
preoterećen; pobijeđen مَبْهُوظ
spavati, zaspati ✱ بَهَغَ ـُ بُهُوغ

بهغ
بهق

pospanac /int. uz habig/ بَاهِغ
pojaviti se iza oblaka /sunce/; ✱ بَهِقَ ـَ بَهَق
i. (dobiti) lišaj - pat.
obolio od lišaja - pat. أَبْهَقُ مـ بَهْقَاءُ جـ بُهْق
tak.= /vrsta ptice/ ـ
lišaj /na koži, pat. vitiligo alba/ بُهَاق
lišaj - bot. ـ الحَجَر
lišaj - bot. ـ الصَّخْر
k.ima lišaj - pat. بَهِيق ، مَبْهُوق
Behkabaz /obl. u Iraku/ ٥ بَهْقَبَاذُ
brzati, žuriti u /radu/ ✱ بَهْكَثَ فى هـ

بهكث
بهكن
بهل

brzanje, žurba, hitrina بَهْكَثَة
sočan, svježe; nježan; punačak ✱ بَهْكَل (ة)
gegati se u /hodu/ ✱ (بهكن) تَبَهْكَنَ فى هـ
punačka i nježna /žena/ بُهَاكِنَة
svježe, nježan, punačak, jedar بَهْكَن جـ بَهَاكِنُ
prokleti; sve dopustiti, prepustiti ✱ بَهَلَ ـَ بَهْل ه
na volju (da radi šta hoće); prestati musti /devu/
b. oslobođena podvezice vimena بَهِلَ ـَ بَهَل
/deva, da bi je dojilo devče/
nemati podvezice na vimenu بَاهَلَ
/ni julara, ni žiga na sebi - deva/

إِبْهَام nejasnost; dvosmislenost - stl. zamršenost; nesigurnost, neizvjesnost, sumnja
ـ رَمْزِيّ simbolizam
ـ ج أَبَاهِمُ، أَبَاهِيمُ palac
~ الرِّجْلِ nožni palac
~ اليَد palac na ruci
أَبْهَمُ م بَهْمَاءُ ج بُهْم k. ne zna govoriti; k. govori stranim jezikom / tuđin, stranac, barbar
Δ بَاهِم ج بَوَاهِمُ palac
بَهْم، بَهَم / ة / ج بِهَام ج ج
بِهَامَات jagnjad, jarad, telad, bravi; goveda
بُهْمَاة popino prase, osatka, divlji (mišji) ječam /bot. Hordeum murinum/
بَهْمَة، بَهَمَة jagnje, jare, tele; bravče; goveče
بَهَمَة bogata divljim ječmom /zemlja/
بُهْمَة ج بُهَم stijena; teška stvar; vojska; konjički odred
ـ ـ ذ nepobjediv junak
بَهَمُوتُ Behmut /ime sotone/
بُهْمَى ← بُهْمَاة divlji ječam /call/
بَهِيم ج بُهْم، بُهُم crn; mračan; jednobojan; mukao, prigušen, bez odjeka /zvuk/; bez pjege (mrlje), čist; zdrav; nejasan, nepoznat
ـ životinje; zvijeri
ـ ـ م crna ovca
بَهِيمَة ج بَهَائِمُ životinja (osim ptica); četveronožac; zvijer; magarica; pl. tak. = (krupna) stoka
بَهِيمِيّ životinjski; stočni; zvjerski, bestijalan, brutalan
بَهِيمِيَّة životinjska priroda (ćud); bestijalnost, brutalnost, zvjerstvo
مُبْهَم nejasan, skriven, nepoznat; sumnjiv; mat. apstraktan /broj/; nerazumljiv; neodređen; pokazna /zamjenica/; vagus /nervus/; zatvorena /vrata/; nerazgovijetan /put/; onesviješten; bez vrata /zid/
مُبْهَمَات teška pitanja, poteškoće
○ بَهْمَن rotkva /bot. Raphanus/
ـ أَبْيَض /bot. Centaurea behen/
ـ أَحْمَر vranjemija, (crveni) vražemil, vranjemil /bot. Statice limonium/
* بَهَنَ ـ بَهْن من هـ (ob)radovati se
تَبَهَّنَ kočoperiti se
بَاهِين vrsta datulje (hurme)
بَهْن narcis; divlja ruža, šipurak
Δ البَهْنَا Behna /npl. u Egiptu/
○ بَهْنَان Behnan /obl. Kurda južno od jezera Van/
* (بهنس) تَبَهْنَسَ oholo koračati
بُهَانِس pitom, krotak, miran /deva/
بَهْنَس pitom, krotak, miran; težak, krupan /lav
البَهْنَسَا Behnesa /obl. u Egiptu/
بَهْنَس kočoperenje, ohol hod
بُهَيْنِس lav
مُبَهْنَس lav
مُتَبَهْنِس lav
* (بهنن) بَهْنَانَة žena dobrodušna i blaga, vedra i nasmijana te mirisnog daha
○ بَهْنَوِيّ (ة) mješanac kerman- skih i arapskih deva
* (بهه) بَهَّ ـ بَهّ sticati sve veći ugled kao vladar
Δ أَبَهُّ (< أَبَخُّ) promukao
* (بهو) بَهَا ـ بَهَاء b. lijep
ـ ه ljepotom nadmašiti
بَهُوَ ـ بَهَاء b. lijep
بَهِيَ ـ بَهَاء b. lijep
ـ بَهِيّ b. prazan; b. proderan /šator/
بَهَّى هـ podići, proširiti /šator, kuću/
بَاهَى ه ب (فى) هـ nadmetati se (mjeriti se) s... (u ljepoti)
ـ ب هـ b. ohol zbog, hvalisati se
أَبْهَى i.lijepo lice
ـ ه هـ ne voditi /konje/ u borbu ili na putovanje; isprazniti; izliti; poderati
تَبَاهَى mjeriti se međusobno po ljepoti
ـ ب هـ hvaliti se; ponositi se
إِبْتَهَى ب هـ ponositi se, hvastati se
باه prazan, pust; sjajan, veličanstven; bogat
بَاهِيَة bunar širok otvora
بَهَا lijepi čovjek, breskvica, vrbica /bot. Impatiens balsamina/
بَهَاء ljepota; otmjenost, elegancija; sjaj, blistavost; v. tak. bh'
بَهَائِيّ ج ون behaijski / behaijevac, behaist /pripasnik behaizma/
بَهَائِيَّة behaizam /ogranak babizma/
بَهْو ج أَبْهَاء šator (kuća) podignuti ispred ostalih; prostrano leglo bivola; velika staja; brodski prostor; soba za žene; dvorana, sala; soba za primanje, salon, vizitna soba; konačište, musafirhana /kuća za goste, strance/; dvorište
ـ ج أَبْهَاء، أَبْهٍ، بُهِيّ، بِهِيّ prostrana ravan; grudna šupljina; prostor između sisa i gornjeg dijela prsa; trbušna duplja
ـ (ة) širok, prostran
بَهِيّ lijep, ljubak; sjajan, blistav; otmjen, elegantan
بَهِيَّة، بُهَيَّة Behi(j)ja odn. Behejja - npp.
تَبَاه oholost; hvalisavost
مُبَاهَاة gordost; hvalisavost; nadmetanje u ljepoti
فى ~ gordo; hvalisavo
مُتَبَاه ohol; hvalisav / uobraženjak; razmetljivac
○ بَهُوبَالُ /= Bahubal - drž. u Indiji/
○ بهُوتَانُ Butan /drž. u Aziji/
* بَهْوَرَ ← بهر
○ بَهْوَنَة Behvena /npl. u Horasanu/
Δ بُو ← أَبُو
ـ بَيَان Bubejan /otok u Perzijskom zaljevu/
ـ سُعْدَى Busu'da /oaza u Alžiru/
ـ شْرُونَ Bušrun /npl. u Maroku/
ـ شَهْر Bušehr /npl. u Iranu/
شِير Bušir /npl. u Iranu/
ـ صِير Busir /npl. u Egiptu/; divizma, lopuh, lopen, vučji rep /bot. Verbascum/
ـ ـ أَبْيَض bijela divizma /bot. Verbascum plicatum/
ـ ـ أَسْوَدُ الْوَرَق lopušina /bot. Verbascum sinuatum/
بُوصِيرِيّ Busiri /ar. pjesnik i muhaddis/
ـ العَوْن Bulaun /npl. u Maroku/
ـ طَاقَة talir /Marije Terezije/
ـ فَرِيق Buferik /- npl. u Alžiru/
ـ قَلَمُون kameleon; kornjača; puran; nepostojanost; hir / šaren; svjetlucav; nepostojan; hirovit, mušičav
ـ قَمِيصَا brijest /bot. Ulmus/
ـ لْهُوت Bulhut /npl. u Maroku/
ـ مَدْيَن Bumeđen /npl. u Alžiru/
○ بُو Po /rijeka u Italiji/
* (بوء) بَاءَ ـ بَوْء الى هـ (po)vratiti se
ـ (ب) ه (هـ) الى (po)vratiti, odvesti (odnijeti) natrag
ـ (ب) ه odgovoriti, b.podesan za priznati
ـ ب هـ الى ه
ـ بالْخَيْبَة doživjeti razočarenje
ـ بالْفَشَل svršiti se neuspjehom; donijeti neuspjeh
ـ بغَضَب من اللّه navući na se gnjev Božji
بَاءَ ـ بَوْء، بَوَاء، ب ه b. ubijen /u naknadu za drugog ubijenog u krvnoj osveti/

بهه
بهو
بها
بهاء
بوء
بهن

slučajno مِنْ ~ المُصَادَفَة
nebeska vrata; pokajanje الأَبْوَابُ
Gvozdena kapija /Đerdap/ أَبْوَابُ الْحَدِيد
Kineska vrata /tj. morski ـ الصِّين
prolazi u Indoneziji/
/vrata vladara/ ~ غلاَظُ الْمَنَاكِب
pred vratima, na pragu, blizu عَلَى أَبْوَاب
vrsta, klasa, kategorija, grupa; بَابَة ج ات
granica, kraj; uvjet, uslov; svojstvo;
način; pl. tak. = redovi /knjige/
to je za tebe, to tebi هَذَا مِنْ بَابَتِكَ
odgovara (pristaje)
portalna /vena/ - /babija, babist بَابِيّ
/pristalica babizma/
babizam /isl. sekta/; O → ABC بَابِيَّة
rika /dromedara/; brbljanje ـ Δ
vratar, portir بَوَّاب ج ون
vratarnik, želučani izlaz /an. pylorus/ ~المَعِدَة
vratarica; kapija; portal بَوَّابَة
vrata na ustavi (brani) ~ القَنْطَرَة
vratarska služba; vratareva plaća بوَابَة
vratarnički /an. k. se odnosi na بَوَّابِيّ
vratarnik = pylorus, tj. želudačni izlaz/
pustinja; ravnica بَوْبَاة
Bevba /dio Tihame u Arabiji/ الـ ~
baobab /bot. Adansonia digitata/ ه بَوْبَاب
/vrsta biljke/ ه بُوبَانس
poplin /tkanina/ ه بُوبْلِين
kalem, cijevka, mosur ه بُوبِينَة
/vrsta biljke/ بوت * بُوت
potaša ه بُوتَاس، بُوتَاسًا، بُوتَاسَة
k.sadrži potaše /kalij(um)a/ ه بُوتَاسِيّ
kalij(um), potasij(um) - ch. ه بُوتَاسِيُوم
butan - ch. ه بُوتَان
Potsdam /npl. u Njemačkoj/ ه بُوتْسْدَامُ
lonac za taljenje /kovina/ ه بُوتَقَة ج ات، بَوَاتِقُ
vatra života - fig. ~ الدَّهْر
/kroz iskušenja sudbine/ فِي ~ الزَّمَان
kina-drvo /bot. Butea frondosa/ ه بُوتِيَه
prekopavati, kopati; * (بوث) بَاثَ ـُ بَوْث هـ
rasipati (imovinu); vitlati
istraživati, ispitivati بوث ـ (عن) هـ
prekopati, uzorati باث أَبَاثَ هـ
istražiti, ispitati ـ (عن) هـ
istražiti, ispitati إِبْثَاثَ (عن) هـ

udav /zo. - boa/ ه بَوَاء
Poatje /Poitiers, npl. u Francuskoj/ ه بُوَاتِيَة
prodavač hasura ه بَوَّارِيّ
Buenos Aires /npl. u Argentini/ ه بُوَانُس أَيْرِس
služiti kao vratar * (بوب) بَابَ ـُ بَوْب ل ه
(kod); napraviti vrata (otvor) بوب
navaliti na neprijatelja باب بَوَّبَ
na poglavlja podijeliti /knjigu/; ـ هـ
rasporediti, sortirati, grupirati, klasificirati
uzeti u službu /vratara/ تَبَوَّبَ ه
vrata, kapija, بَاب ج أَبْوَاب، بِيبَان (، أَبْوِبَة)
porta, ulaz; poglavlje, glava; odsjek,
rubrika; grupa, vrsta, klasa, kategorija,
područje, oblast, domen; stavka /budžeta/;
izvor /bogatstva/; dvor; gr. = glagolski oblik;
vena portarum; pogled - fig.; c. art. = Vrata
(vjere) - /nadimak osnivača isl. sekte babizma/
Derbend /npl. u Dagestanu, obl. u SSSR/ الـ~
vrata u podu ـ أَرْضِيّ
okretaljka, obrtni križ ـ دَوَّار
vrata na stropu (krovu) ـ سَقْفِيّ
vrata na osovini ـ لَفَّاف
Derbend /= Portae Caspiae/; الأَبْوَاب
fig. = pokajanje
čmar (an. anus) ~ البَدَن
prednja vrata ~ الصَّدْر
Visoka Porta الـ ~ العَالِي
vrata ustave (brane) ~ القَنْطَرَة
kraljevski dvor - fig. ~ المَلِك
Babelmandeb /moreuz između ~ المَنْدَب
Crvenog mora i Indijskog oceana/
/prov. = U majstora kuća oborena/ ~ النَّجَّار مُخَلَّعُ
zatvoreni ventil (zalistak) ~ النَّفَس
nasumce; nebrižljivo عَلَى ~ اللَّه
o toj stvari; u tom فِي هَذَا الْبَاب
pogledu; u toj oblasti
iz opreza (predostrožnosti) مِنْ ~ الإِحْتِيَاط
zbog štednje مِنْ ~ الإِقْتِصَاد
s više prava; s opravdanijim razlogom مِنْ ~ أَوْلَى
metaforički, slikovito مِنْ ~ التَّجَوُّز
slučajno; slučaj مِن ~ الصُّدْفَة (أن)
je bio (htio) da
potrebno, nužno je مِنْ ~ الضَّرُورَة
iz saosjećanja (sućuti) مِنْ ~ العَطْف
iz naklonosti مِنْ ~ الفَضْل

dati krvarinu; nagoditi ـ دَمَهُ بِدَمِه
se s, dati naknadu
odvesti nazad; uzeti za ženu; ـ ه
obljubiti; podići na /prijesto/
smjestiti, ugostiti, ـ (ل) ه (فى) هـ
svratiti kod sebe
svratiti se, zaustaviti se, zadržati se, ـ هـ
ostati, naseliti se, nastaniti se u
upraviti /koplje/ prema ـ هـ نحو ه
ubiti u naknadu za بَاوَأَ ه ب ه
/drugog ubijenog u osveti/
pustiti da /deve/ kleknu jedna pored druge أَبَاءَ ه
otjerati nazad u nastanbu ـ (ب) ه على ه
/deve - uveče/
ubiti /ubojicu/ u naknadu za /ubijenog/ ـ ه ب ه
primiti, svratiti, ugostiti (kod sebe) u ـ ه (فى) هـ
vratiti, odvesti, ـ ه هـ الى (على)
odnijeti nazad u (do)
staviti /ruku/ na mač; metnuti /kožu/ u štavilo ـ هـ
dati /Bog/ ـ هـ على ه
b.ubijen u naknadu za /ubijenog/ ـ ب ه
svratiti se u, ostati u, naseliti se u; ـ ب هـ
nadovezivati se na /drugu - pustinja/
pobjeći od (iz) ـ من ه هـ
zauzeti /položaj i dr./; stupiti, تَبَوَّأَ هـ
sjesti na /prijesto/; preuzeti /vlast/
ubiti /ubojicu/ u naknadu za /ubijenog/ إِسْتَبَاءَه ب ه
uzeti, urediti za stanovanje ـ هـ
stan, boravište, prebivalište; noćište; بَاءَة
svratište; snošaj; košnica /divljih pčela/
jednak, ekvivalentan / jednakost; بَوَاء
iskup, naknada za /proljevenu krv/
na isti način عَنْ ~ وَاحِد
stan; boravište, prebivalište; بِيئَة ج ات
stanje, položaj, situacija; sredina, milje;
okolina; područje, oblast, sfera; okolnosti,
prilike; zavičaj, domovina; ugošćenje
k. se odnosi na sredinu (milje) بِيئِيّ
sjedanje na prijesto تَبَوُّءُ الْعَرْش
stan, boravište; košnica; spremište; مُبَاءَة
leglo /bivola/; odmorište /deva/ pored
vode; žarište, leglo /bolesti/; stjecište
otvor /bunara/ i stajalište /vadioca iz njega/ مَبَاءَتَان
stan, boravište; noćište مَبْوَأ، مُبَوَّأ
neophodan, velik /potreba/ مُبِيء

إِسْتَبَاثَ هـ iskopati, izvaditi
بَاثَ ← حَاثَ ← حوث
بَوْث، بُوث ← حوث
* (بوج) بَاجَ ـُ بَوْج (على) ه snaći, zadesiti, بوج باج
sručiti se na
ـ بَوْج، بَوَجَان sijevati; vikati; umoriti se; sinuti
/lice nakon zamornog putovanja/
بَوَّج vikati; sijevati
تَبَوَّجَ sijevati
إِنْبَاجَ sijevati
ـ على ه zadesiti, snaći
إِبْتَاجَ sijevati, sijevnuti /munja/
بَاج ← ابت (= بَأَج)
بَاجَة zbrka, nered
بَائِج جـ بَوَائِج vena u bedru (stegnu, butu)
بَائِجَة جـ بَوَائِج nesreća; prostrana pješčara
بَوَّاج k.mnogo viče
بَوْج sijevanje; vika; umor; bukač
ه بَوَّجَ (< بَاجَ) dozvoliti /da prođe/
ه بُوجَة nosiljka, palakin
ه بُوجُوتَا Bogota /npl. u Kolumbiji/
ه بُوجِي vitlo, čekrk
ه بوجى، بُوجِيَة svjećica /u automobilu/
* (بوح) بَاحَ ـُ بَوْح ه oboriti, srušiti بوح باح
ـ بَوْح، بُؤُوح، بُؤُوحَة otkriti se, raščuti se, izaći na
vidjelo; javno se hvaliti, pred drugim se razmetati
ـ (ب) الى (ل) ه otkriti, odati; saopćiti
أَبَاحَ هـ (ل) ه dozvoliti, dopustiti;
uzakoniti, legalizirati; prepustiti; učiniti općim
(zajedničkim) dobrom; proglasiti da nema vlasnika
ـ (ب) هـ (ل) ه odati, otkriti; obavijestiti o
ـ ب هـ otvoreno ispovijedati /vjeru/
ـ (iz)umaći, uteći
إِسْتَبَاحَ ه هـ iskorijeniti, uništiti
إِسْتَبَاحَ هـ smatrati dozvoljenim, legalnim;
učiniti općim dobrom; dozvoliti, dopustiti;
izgubiti, rasuti /imetak/; prisvojiti, prigrabiti;
zaplijeniti, konfiskovati
ـ حُرْمَتَهُ dirnuti u (povrijediti) čast
ـ دَمَهُ /staviti van zakona/
إِبَاحَة otkrivanje, odavanje /tajne/;
dopuštanje, dozvola; prepuštanje; razuzdanost,
raspuštenost; puna sloboda; razrješenje krivnje
إِبَاحِيّ جـ ون k.smatra da je sve dozvoljeno;
razuzdan; raspušten, neobuzdan / slobodoumnik,
slobodan mislilac; radikal; anarhist, nihilist
إِبَاحِيَّة slobodoumnost, libertinizam;
anarhizam; nihilizam
إِسْتِبَاحَة prisvajanje, prigrabljivanje, pljačka;
oduzimanje, zapljena, konfiskacija
ـ الدَّم stavljanje van zakona
بَاحَة جـ ات، بُوح voda; vodena masa, morska
dubina; širok prostor, dvorište; dvorana, sala;
mjesto, prostorija; sredina /puta/; mnoštvo palmi
بَائِح indiskretan; besraman /izdajica
بَوَاح otvoren, javan, otkriven
بَوَاحًا javno, otvoreno
بَوْح otkrivanje /tajne/; ispovijed
بَوْحَكَ Jadan ti!
بُوح zbrka, nered; korijen, porijeklo;
osjećajna duša; muški ud, penis
ـ ـ مـ sunce
بَوْحَى oboreni, srušeni
بَؤُوح indiskretan
مُبَاح dozvoljen, dopušten; zakonit, legalan; slobo-
dan za sve, opći, javni, bez vlasnika; indiferentan
ـ جـ ات indiferentno djelo, mubah
/ni pohvaljeno ni pokuđeno/ بوخ باخ
مُبِيح indiskretan; bestidan /izdajnik; lav
* (بوخ) بَاخَ ـُ بَوْخ umoriti se, sustati,
posustati /žega, groznica/; stišati se /srdžba/
ـ بَوْخ، بُؤُوخ utrnuti se, ugasiti se /vatra/
ـ بُؤُوخ pokvariti se, zaudarati /meso/; postati
bezukusno /bljutavo/; izblijediti /platno/
بَوَّخَ ه koriti, grditi; ironizirati
ـ هـ pokvariti
أَبَاخَ هـ ugasiti, utrnuti
ـ هـ عن ه pričekati dok popusti žega
ـ النَّائِرَةَ بَيْنَ ه otkloniti razdor, izmiriti
بَائِخ pokvaren; slab, rđav, loš, bezukusan,
bljutav; ustajao; nezanimljiv /šala/; usiljeno,
izvještačeno /poštivanje/; besmislen, prazan /govor/
بُوَاخ napito stanje, opijenost
بُوخ zbrka, nered; zavada, razdor
ه بُوخَارِسْتُ Bukurešt /npl. u Rumuniji/
* (بود) بَادَ ـُ بَوَاد pojaviti se بود باد بواد
بَوْد bunar; odlazak
ه بُودَابِسْتُ Budimpešta /npl. u Mađarskoj/
ه بُودْرَة puder
ه بُودْرُومُ Bodrum /npl. u Turskoj,
ranije = Halikarnas/
ه بُودَقَة جـ بَوَادِق lonac za taljenje /kovina/
ه بُودَنْج /vrsta biljke za začin/
ه بُودُولِيَة Podolija /obl. u SSR/
* (بوذ) بَاذَ ـُ بَوْذ činiti nepravdu; osiromašiti بوذ باذ
ـ الى ه pokoriti se, poniziti se pred
بَوْذ nepravda, nasilje; siromaštvo; poniženje
ه بُوذَا ـ ذ Bud(h)a /ind. mudrac/
Δ بَوْذَرَ بذر
ه بُوذِيّ جـ ون bud(h)istički / bud(h)ist
بُوذِيَّة bud(h)istkinja; bud(h)izam
* (بور) بَارَ ـُ بَوْر، بَوَار propasti, izgubiti se, بور بار
nestati; b. neobrađena, ležati na ugari /zemlja/;
b. uzaludan, beskoristan; b. bezuspješan; b.
slabo /tržište/, nemati prođe /roba/; ne (moći)
naći muža, ostati neudata (usidjelica)
ـ بَوْر iskuša(va)ti, staviti na probu;
omirisati /devu - mužjak/ ili pustiti da je on
omiriše/ da bi znao je li noseća/; znati iz iskustva
بَوَّرَ ه ostaviti neudatu
ـ هـ ostaviti neobrađenu /zemlju/; učiniti besko-
risnim, besplodnim, neunosnim, nerentabilnim
أَبَارَ ه upropastiti, uništiti
تَبَوَّرَ نَفْسَهُ žaliti se da će morati propasti (nastradati)
إِبْتَارَ ه هـ iskušati, staviti na probu; omirisati
/devu - mužjak/; obljubiti /znati iz iskustva
ličnо otkriti svoj odnos sa nekom ženom
ه بَارِيّ ... ← ابت
بَائِر جـ بُون ugar /nezasijano zemljište/;
nitkov, pokvarenjak; ljenčina
ـ (ة) neobrađena, nezasijana /zemlja/;
stara /djevojka/; /int. uz ha'ir/
بَائِرَة ugar
بَوَار propast; slaba prođa robe
ـ مـ žena k.niko neće
بَوَار ـ مـ propast
ه بَوَّارِيّ ← ابت
بَوْر propast; slaba prođa robe;
znanje iz iskustva; ugar
بُور ـ مب neobrađena /zemlja/; propao;
pokvaren /O ABC
ه بَوَّرَة ← ابت
بُورَة komad neobrađene zemlje
ه بُورِيّ ← ابت
ه بُور luka, port

بُور أَرْتُوُر Portartur /luka u Mandžuriji/
~ إِلْيُوتِي Port-Lyautey /luka u Maroku/
~ سَعِيد Port Said /luka u Egiptu/
~ سُودَانَ Port-Sudan /luka u Sudanu/
~ فُؤَاد Port-Fuad /luka u Egiptu/
ه بُورَاتٌ borat - ch.
فَوْقَ الـ~ perborat - ch.
ه بُورَاقَنْتِي vrsta gloga /bot. Crataegus pyracantha/
ه بُورَانُ ـ مـ Buran /žena halife Me'muna/
ه بُورَانِيّ (ة) /jelo od komada bravetine s jajima, sirom, artičokama i začinima/
ه بُورْبُونُ Burboni /fr. kraljevska dinastija/
ه بُورْتْ بِرِنْسُ Port-au-Prince, Portoprens /npl. na Haitiju/
ه بُورْتْسْمُوثُ Portmaut /Portsmouth, luka u Engleskoj/
ه بُورْتُو Porto /npl. u Portugalu/
ه بُورْتُوريكُو Portoriko /Puerto Rico, drž. Srednje Amerike/
ه بُورْتُوغَالُ Portugal /drž. u Evropi/
ه بُورْتُونُوفُو Porto Novo /npl. u Dahomeju
ه بُورْجُوَازِيّ buržoaski
ه بُورْجُوَازِيَّة buržoazija
ـ صَغِيرَة sitna buržoazija
ـ كَبِيرَة krupna buržoazija
ه بُورْجِيّ جـ ـة trubač
ه بُورْجِيَا Bordžija /tal. Borgia - npp./
Δ بَوْرَدَ ← برد
ه بُورْدُو Bordo /fr. Bordeaux, npl. u Francuskoj/
ه بُورْسَةُ Bursa, Brusa /npl. u Turskoj/
ه بُورْصَة جـ ات berza, burza
~ الأَوْرَاق الْمَالِيَّة efektna berza
~ الغَلاَّت produktna berza
ه بَوْرَغَ هـ uvrnuti, zašarafiti
ه بُورْغُوسُ Burgos /npl. u Španiji/
ه بَوْرَق، بُورَق boraks, šalitra - ch.
ه بُورْمَا Burma /drž. u Aziji/
ه بُورْمِيّ جـ ون burmanski /Burmanac
ه بُورَنْك bosiljak /bot. Ocimum/
ه بُورْنِيُو Borneo /otok u Indoneziji/
ه بَوَّرَة (veliko) sidro /na pramcu/
ه بُورُوجِيّ جـ ـة trubač
ه بُورُون bor - ch.
ه بُورُونْدِي Burundi /drž. u Africi/

ه بُورِيّ جـ بَوَارِيُّ truba, borija, rog; puhaljka /za lehemljenje/; rogožina, hasura
ه ـ / ة / جـ ات mulj(evi) /ich. Mugil cephalus/
ـ طَيَّار riba - poletuša
ه بُورِيَاءُ hasura, rogožina
ه بُورِيطُس markazit - min.
ه بُورِيك borna /kiselina/
ه بوريه pire /jelo/
ه بوريه komoda /nizak ormar s ladicama/
ه بُورِيَّة جـ ات mulj /morska riba, ich. Mugil cephalus/
ه ـ جـ بَوَارِيُّ hasura /od trske/, rogožina
Δ بَوَّزَ (na)mrštiti se, b. namrgođen, srdito (po)gledati; duriti se
ه بَاز ← ابت
ه بَازِيّ ← ابت
Δ بُوز جـ أَبْوَاز njuška; rilo; usta; ispust, kljun /ibrika/; kapica /cipele, čarape/; O → ABC
~ النَّظَّارَة (remen) prekonosnik
Δ تَبْوِيزَة namrštenost, ljutit izraz lica
Δ مُبَوَّز namršten; srdit
ه بُوز boza, buza; sladoled
ه بُوزِتْرُون pozitron - phy.
ه بُوزَة buza; pivo بوس
ه بُوزَى buza, pivo باس
* (بوس) بَاسَ ـُ بَوْس b.hrapav, grub
ـ هـ ب هـ (iz, po)miješati s
* بُوس (‹بُؤْس) nesreća; siromaštvo
ه (بوس) بَاسَ ـُ بوس ه هـ poljubiti, cjelivati
ه بَوَّسَ ه +ه هـ pustiti (dati) da poljubi
ه بَوَّس k.rado ljubi (cjeliva)
ه بَوْسَة، بُوسَة جـ ات poljubac, cjelov
ه بُوس autobus
ه بُوسْتَجِيّ جـ ـة poštar, pismonoša
ه بُوسْتَة جـ ات pošta
ه بُوسْتُو steznik, grudnjak, korset
ه بُوسْطَة pošta
ه البُوسْفُورُ Bospor
ه البُوسْنَةُ Bosna
ه بُوسْنَوِيّ جـ ون bosanski / Bosanac
ه بُوسْنِيَةُ Bosna
Δ بَوْسِير ← بسر
* (بوش) بَاشَ ـُ بَوْش (hala)bučati, žamoriti; uskomešati se, izmiješati se
ـ ه هـ izmiješati; namočiti, skvasiti; بوش باش

umiješati se, zaći među (u)
بَوَّشَ izmiješati se; žamoriti, vikati
ـ هـ (s)kvasiti, (na)močiti
بَاوَشَ ه dodati, pružiti
تَبَوَّشَ izmiješati se; halabučati
تَبَاوَشَ napadati se, tući se međusobno
إِنْبَاشَ من هـ odvratiti se, odustati, sustegnuti se od
بَائِش skupljena, bučna /gomila/
بَوْش mnogi, mnogobrojan /uzaludan, beskoristan
ـ، بُوش جـ أَوْبَاش mnoštvo, masa, gomila, svjetina, rulja, ološ; stado; žamor, vreva, halabuka; O → ABC
بُوشُ القُمَاش prašak za bijeljenje, klorno vapno
بَوْشِيّ، بُوشِيّ siromašak s mnogo djece; (pri)prost čovjek / O → ABC
بُوشُ Buš /npl. u Egiptu/; fig. = tkanina, odjeća /iz Buša/
بُوشِيّ bušijski
بُوشِيَّة svilen rubac (šal)
ه بُوشْ uzaludan, beskoristan / uzalud, beskorisno / besmislica
ه بُوشَاد (bijela) repa /bot. Brassica rapa (var. rapifera)/
ه بُوشْنَاقُ Bošnjaci, Bosanci
* (بوص) بَاصَ ـُ بَوْص ه prestići, pretići; požurivati
ـ brzati, žuriti بوص باص
ـ فى هـ b. uporan u, navaljivati, dodijavati, dosađivati
ـ من ه هـ pobjeći, sakriti se od; umoriti se
بَوَّصَ pobijediti u trci; i.čistu boju; trgati trsku (= būš); dati plod /trska/
إِنْبَاصَ okupiti se, stegnuti se, smežurati se
بَائِص dalek /put/
بَوْص daljina; brz hod; umor
ـ جـ أَبْوَاص pasmina, rasa /stoke/
بَوْص، بُوص جـ أَبْوَاص boja, put, ten; zadnjica; taknina
بُوص / ة / trska, trst(ika), šaša, ševar; suha kukuruzovina /stabljike/ /bot. Phragmites communis/
ـ فَارِسِيّ perzijska trska /bot. Arundo isiaca/
ـ هِنْدِي bambus(ova trska) /bot. Bambusa arundinacea/
بَوْصَاءُ guzata /žena/ /dječija igra s bakljama
بُوصَة جـ ات trska; O → ABC

ه بُوصِيّ ← ابت
ه بُوصُلَة، بَوْصَلَة busola, kompas
ه بُوصَة جـ ات palac, col, inč
/mjera od 25,4 mm/
ه بُوصِيّ (plitak) čamac; mornar
ه بَوْصِير hemoroidi, šuljevi - pat.
ه بُوصِير (ة) divizma, lopuh, vučji rep
/bot. Verbascum/
* / بوض / بَاضَ ـُ بَوْض proljepšati se
/nakon nestanka pjega s lica/
ـ ب هـ ostati, nastaniti se u
ه بُوضَة buza; pivo
* (بوط) بَاطَ ـُ بَوْط izgubiti imetak ili ugled
Δ بَاطَ /< إِبْط / pazuho
بُوَاطُ Buvat /planina u Arabiji/
ه بُوط muški (crni, tvrdi) rogoz, šaša
/bot. Typha angustifolia/; ženski (bijeli, meki)
rogoz, ševar, botur /bot. Typha latifolia/
ه بُوط جـ أَبْوَاط čizma
ه بُوطَانِيَّة divlja tikva /bot. Bryonia dioica/
ه بُوطَق (ة) lonac za taljenje
ه بُوطَة جـ ات، بُوَط lonac za taljenje /kovina/;
okrugla šara /na platnu/
* (بوظ) بَاظَ ـُ بَوْظ izbaciti spermu u nutrinu
materice; odebljati /nakon mršavosti/
ه بُوظَة buza; pivo; zaleđeno slatko jelo
* (بوع) بَاعَ ـُ بَوْع هـ mjeriti ispruženim ruka-
ma (hvatom); brzim, krupnim koracima prilaziti
ـ ب هـ darežljivo davati
ـ فى هـ krupno koračati u (pri)
ـ للْمَسَاعِي nastojati, naprezati se
تَبَوَّعَ هـ izmjeriti ispruživši ruke (hvatom);
dosegnuti, postignuti
ـ b. izmjeren ispruženim rukama (hvatom);
krupno koračati; b. dug(ačak)
للْمَسَاعِي truditi se, zalagati se
إِنْبَاعَ (po)teći, curiti /znoj/; otići;
odmotati se, ispružiti se /zmija/;
(po, od) skočiti; b. hvatom izmjeren
ـ الى ه هـ ispružiti se prema; pružiti ruku prema
ـ ل ه فى هـ dati jeftinije; popustiti u cijeni
ـ من هـ istupiti, iskoračiti iz /reda/
ـ بالْكَلَامِ عَلَى ه (iz)grditi, (iz)ružiti
أَبْوَاع ـ مـ ovca /krupna koraka/
بَاع جـ ات، أَبْوَاع، بِيعَان hvat, sežanj

بوض باض بوط باط

بوظ باظ بوع باع

/razmak raširenih ruku, eg. = 3. m/;
obuhvat; fig. = sposobnost, umijeće
لَهُ بَاعٌ مَدِيدٌ on je moćan, utjecajan
بالـ ~ وَ الذِّرَاعِ i nogama i rukama,
svim silama; silom
بَاعَة dvorište
بَائِع جـ بُوع gazelino mladunče krupna
koraka; tak. → by'
بَوَّاع krupan /deva/
بَوْع hvat, sežanj; plazina; odron
بُوع hvat, svežanj; kost palca
(u spletu noge); v. tak. → kū'
بَوْعَاءُ miris
بَيِّع krupnog koraka
تَبَوُّع krupno koračanje; fig. =
domet, velika sposobnost
* (بوغ) بَاغَ ـُ بَوْغ ه pobijediti; nadmašiti;
b. ravan, jednak
بَوَّغَ ه iznenaditi
أَبَاغَ عَلَى ه nanijeti nepravdu, (iz)vršiti nasilje nad
تَبَوَّغَ raširiti se /zlo/
ـ ب ه uzavreti, uskipjeti /krv/
ـ على ه savladati, nadmašiti
بَاغَة celuloid; kornjačevina
بَوْغ spora - bot.
بَوْغَاءُ (fina) prašina; (mio)miris;
(lako) maloumnici; zbrka, metež
بَوْغَة spora - bot.
بَوْغِيّ sporičan - bot.
ه بُوغَادَة potaša, lukšija, lužina - ch.
ه بُوغَاز جـ بَوَاغِيز tjesnac, moreuz, vrata, bogaz,
prolaz; luka, pristanište
~جَبَلِ طَارِق Gibraltarski moreuz
~ الدَّرْدَنِيل Dardaneli
ه بُوغَازِيّ جـ ـة (brodski) pilot, brodovođa
ه بُوغَاضَة potaša, lukšija
ه بُوغُلْصُن grkuša, hrastelj, prakica
/bot. Helminthia echioides/
ه بُوفَة bife
ه بُوفِيَة جـ ات bife; kredenac
* (بوق) بَاقَ ـُ بَوْق، بُؤُوق ه smućivati,
zavađati, uzbunjivati; učiniti nepravdu (nasilje),
zlostavljati; bahnuti, ući bez dozvole kod; okrasti;
prevariti, obmanuti; izdati; zadesiti, snaći
ـ هـ (za)trubiti u

بوغ باغ

بوق باق بؤوق

ـ nestati, izgubiti se; potonuti; propasti /imovina/
ـ ب ه هـ iz zasjede napasti; opkoliti, okružiti
ـ على ه zajednički nasilno ubiti; linčovati
Δ بَوَّقَ ه zavezati, smotati; iskititi /laž/
ـ فى هـ (za)trubiti na
أَبَاقَ على ه zadesiti /nesreća/
تَبَوَّقَ raširiti se /zaraza/; slagati
إِنْبَاقَ ب ه činiti nepravdu (nasilje)
ـ على ه snaći; donijeti nesreću
Δ بَاقَة svežnjić; kit(ic)a, stučak, buket
بَائِق (od)neprocjenjiv(e vrijednosti)
بَائِقَة جـ بَوَائِق nesreća; nepravda,
nasilje, zloba, opakost
بَوَّاق جـ ون trubač
بَوَّاقَة جـ ات، بَوَاوِيق truba, lovački rog
بَوْق pljusak; truba; brbljavac / najžešći
Δ بُوق جـ ات، أَبْوَاق، بِيقَان truba; (lovački) rog;
signal(na sprava); zvučnik, zvučni lijevak, doglas-
na cijev; prijevara, obmana; izdajstvo; indiskretan
čovjek, brbljavac; zvrk /vrsta morskog spuža, zo;
Buccinum undatum/; fig. = razglasivač, glasnik
ـ رَحِمِيّ jajovod - an.
~ السَّيَّارَة automobilska truba
~ الصَّوْت zvučnik, megafon
~ الصَّيْد lovački rog
ـ lažan, kriv, nepravi; isprazan,
ništavan; nepravedan
بَوْقَة جـ بُوَق pljusak, nesreća
بُوقَة /vrsta biljke/; O → ABC
مُبَوَّق lažan, isprazan, besmislen /govor/
مُبَوَّقَة okrugao prozor
ه بُوقَال (ة) جـ بَوَاقِيل bokal; krčag, vrč
ه بُوقَة /vrsta ribe/
ه بُوقِير velika bijela čaplja - mn.
* (بوك) بَاكَ ـُ بَوْك b. zamršen, zbrkan
ـ ه هـ valjati među dlanovima; prodati; kupiti;
štapom pročačkati (uzburljati) /izvor da bolje
poteče/; skočiti na /ženku/; obljubiti; usaditi
/šiljak strijele u držak/; tiskati se, gurati se s
بَاكُوا رَأْيَهُمْ bili su u nedoumici;
nisu mogli naći izlaza
بَاكَ ـُ بُؤُوك ugojiti se /deva/
إِنْبَاكَ عَلَيْهِ رَأْيُهُ smesti se, b. zbunjen,
ne nalaziti izlaza
بَائِك put /v. 'wl/

بوك

ـ جـ بُوَّك ، بُيَّك ، بَوَائِكُ ugojen; mlad; lijep /deva/
بَائِكَة put /v. 'wl/
ـ جـ بَوَائِكُ velik magazin
بَوَائِكُ tak.= čvrsto stojeće palme
بَوْك urez, udubina; putovanje početkom dana; put /v. 'wl/
بَوْكَاءُ zbrka, metež, nered
بُوكَة ـ ـ سـ lukav, promućuran, pronicav
تَبُوكُ ـ مـ Tebuk /obl. između Jordana i Medine/
تَبُوكِيّ bijelo grožđe /s malo soka, krupnih boba, iz Taifa/
مُبَاوِك k.saobraća, druži se s
٥ بُوكَرَ هـ šestarom (iz)odmjeriti
٥ بُوكَر poker /kartaška igra/
٥ بُوكْسْفُورْد crna Marica /policijska kola za uhapšenike/
٥ بُوكْسِيت boksit
* (بول) بَالَ ـُ بَوْل (is)topiti se /loj/; izbiti, šiknuti /voda/
بول بال
ـ بَوْل ، مَبَال (po)mokriti se, pišati se
بَالَتْ بَيْنَهُمْ الثَّعَالِبُ /posvadili su se/
بَوَّلَ pomokriti se
ـ ٥ هـ pustiti da se pomokri; pomokriti se na
أَبَالَ pustiti (izazvati) da se pomokri
إِسْتَبَالَ goniti na mokrenje; htjeti se pomokriti
إِسْتَبَالَ ٥ pustiti da se pomokri (u ruku); navesti (izazvati) da se pomokri
أَبْوَلُ k.(naj)više mokri
إِسْتِبْوَالُ الدَّمِ zatrovanje mokraće, uremija
بَال stanje; život; um, pamet; duh; srce; obzir, pažnja, briga; udobnost; smjelost / O → ABC
لَيْسَ هَذَا مِنْ بَالِي to nije moja briga; to me se ne tiče
مَا بَالُكَ Šta je s tobom; Zašto ti...? Kako to da ti...?
٥ بَالَة ← ابت
بَوَّال (ة) k. se mnogo mokri; k. propušta vodu /i sl. mješina/; k. se brzo (ras)topi /loj/
بُوَال pretjerano mokrenje, poliurija
بَوَّالَة zahod, pisoar
بُوَالَة mnoštvo
Δ بوالة mokraći mjehur
بَوْل جـ أَبْوَال mokraća; dijete, potomak, sin; brak; darežljivost; velik broj; izbijanje (vode)

ـ دَمَوِيّ hematurija - pat.
ـ زُلَالِيّ albuminerija - pat.
ـ سُكَّرِيّ šećerna bolest, dijabetes
~ العَجُوز kravlje mlijeko; vino
أَبْوَالُ الْبِغَال fatamorgana; put (za mazge) prema Jemenu; fig. = lažno obećanje, uzaludna nada
بَوْلَانُ Bevlan /ime plemena/
بَوْلَانِيّ bevlan(ij)ski
بَوْلَة kći
بُوْلَة ـ ـ سـ k. se mnogo mokri
بَوْلِيّ mokraćni
بَوْلِينَا ← دَاء الـ ~
بِيلَة : ~ حِينِيَّة albuminarija
~ دَمَوِيَّة hematurija
تَبَوُّل mokrenje
ـ دَمَوِيّ uremija
تَبْوِيل mokrenje
مَبَال mokraćovod
مَبْوَلَة جـ مَبَاوِلُ k.izaziva mokrenje, diuretik
مِبْوَلَة mokraćni mjehur; noćni sud; nužnik, pisoar
٥ بُول (poštanska) marka
٥ بُولُ Fula, Fulbe /u Africi/
٥ بُولَاد čelik, ocjel
٥ بُولَاقُ Bulak /predgrađe Kaira/
٥ بُولَانْدَا Poljska /drž. u Evropi/
٥ بُولَانْدِيّ جـ ون bolandist /jezuitski redovnik/
٥ بُولْتُوس vrganj, jestiva gljiva /bot. Boletus edulis/
٥ بُولَس tamnica u paklu
٥ بُولُسُ Pavle - npp.
٥ بُولُسِيّ جـ ون pavlin /kr. redovnik/
٥ بُولِصَة mjenica; ček; polica
* بَوْلَع ← بلع
٥ بُولْكَا polka /igra/
٥ بُولَنْدَا Poljska
٥ بُولَنْدَةُ Poljska
٥ بُولَنْدِيّ جـ ون poljski /Poljak
٥ بُولَنْدِيَّة Poljakinja; poljski jezik
٥ بُولُو polo /igra/; Polo - npp.
٥ بُولُوغَالَن krstušac, mnogomliječac /bot. Polygala vulgaris/; senega, senegalski krstušac, američka zmijina trava /bot. Polygala senega/
٥ بُولُوف Bilov /njem. Bulow, pruski vojskovođa, u doba Napoleona/
٥ بُولُونْدَا Poljska

٥ بُولُونِيّ جـ ون poljski /Poljak
٥ بُولُونِيَا ، بُولُونِيَةُ Poljska
٥ بُولُونِيمُ polonij(um) - ch.
٥ بُولُونِيَّة poljski jezik; Poljakinja
٥ بُولُونِيُوم polonij(um) - ch.
٥ بُولِيس policija, redarstvo, milicija
ـ جِنَائِيّ kriminalistička policija
ـ حَرْبِيّ vojna policija (milicija)
ـ سِرِّيّ tajna policija; detektiv
~ الآدَاب policija za javni moral
~ المَبَاحِث istražna policija
~ المُرُور saobraćajna milicija
~ النَّجْدَة policijska četa za prijepad
٥ بُولِيسَة جـ ات بَوَالِيسُ polica; mjenica; ček
٥ بُولِيسِيّ policijski; detektivski /roman/ / policajac; milicajac
٥ بُولِيصَة جـ بَوَالِصُ polica; mjenica; ček
~ الشَّحْن tovarni list
٥ بُولِيفَارُ Bolivar - npp.
٥ بُولِيفِيّ جـ ون bolivijski /Bolivijanac
٥ بُولِيفِيَا Bolivija /drž. u Južnoj Americi/
٥ بُولِينِيزِيّ polinezijski
٥ بُولِينِيزِيَا ، بُولِينِيزِيَةُ Polinezija /otočje u Tihom oceanu/
* (بوم) بَوَّام k.mnogo krići /sova/
بوم بوام
بُوم جـ أَبْوَام čamac, barka - ir.
ـ / ة / جـ أَبْوَام sove - orn.
ـ صَيَّاح kukuvija, sova drijemavica
بُومَة جـ ات sova
٥ بُومَادَة pomada; krem(a); mast
٥ بُومَاقِيّ جـ ون Pomak /bugarski musliman/
٥ بُومْبَايُ Bombaj /npl. u Indiji/
٥ بُومْبَايَا Pompeji /npl. u Italiji/
٥ بُومْبَايُوسُ Pompej /rim. vojskovođa/
٥ بُومْبِيرِيس jarbol na pramcu, kosnik
* (بون) بَانَ ـُ بَوْن ٥ nadmašiti
بون بان
بَان / ة / (egipatske) vrbe /bot. Salix aegyptia/; lilac, ostrip, željud /bot. Maringa aptera (oleifera)/
بَانِيّ uspravan i vitak /kao drvo ban/
بُوَان ، بِوَان جـ أَبْوِنَة ، بُون ، بَوَن (šatorski) kolac, motka
بَوْن ، بُون جـ أَبْوَان udaljenost, razmak, rastojanje; međuvrijeme, interval; amplituda - phy.; domet; razlika, kontrast; prednost
ـ شَاسِع ogromna razlika

بَوْنَة ćerćica; djevojčica; rastanak; žensko devče
ه بُونٌ Bon /npl. u Njemačkoj/
ه بُونَابَارْتُ Bonaparte /prezime Napoleona/
ه بُونَات bonovi; taloni
ه البُونْتُوسُ Pont /hist.= drž. u Maloj Aziji/
ه بُونْدِيشَرِي Pondišeri /npl. u Indiji/
ه بُونس أَيْرِسُ Buenos Aires /npl. u Argentini/
ه بُونَةُ Bon /luka u Alžiru/; Puna /obl. i npl. u Indiji/
ه بُونِي ج بَوَانِي poni - zo.
ه بُونِيكِيّ (ة) punski /ratovi/
ه بُونْيُون divlja repa, koparac, topana, topnika /bot. Bunium bulbocastanum/
* (بوه) بَاهَ ـُ بَوْه ه obljubiti
ـ ل هـ (do)sjetiti se; shvatiti
ـ ـُ بَوَاه vikati, vrištati, kričati
بَاه spolno općenje, obljuba, snošaj; koitus; strast, putenost, seksualnost; potentnost
بَاهَة dvorište
بَائِه (ة) mršava /ovca/
بَوْه kletva, prokletstvo
بُوه (krupan) mužajk sove; olinjali jastreb
بُوهَة ـ مـ (mala) sova; perka nošena vjetrom; udaljenost; prokletstvo; suh pramen vune /u divitu/
ـ ـ ذ glupak; slab (kržljav) čovjek; olinjali jastreb; vjetrogonja
بُوهَةً لَهُ (وَشُوهَةً) Proklet (i anatemisan) bio!
مُسْتَبَاهَة od bujice iščupano stablo
ه بُوهِمِيَا Češka /drž. u Evropi/
ه بُوهِيمِيّ češki /Čeh; boem
ه بُوهِيمِيَا Češka
ه بُوهِيمِيَّةُ Čehinja; češki jezik; boemski život
* (بوو) بَوّ devče /ili njegova slamom ili dr. ispunjena koža/; pepeo
ـ (ة) glup, blesav
بَوِّيّ glupak, blesan
ه بَؤُونَة bauna /10. mjesec kopt. kalendara/
* بَوَى ـَ بَوْي ← بوأ
ـ ـ بِيّ ه oponašati, imitirati
بَوَى oponašanje, imitiranje; nada; bol; naklonost; odbojnost; priroda, nagon, instinkt; požuda; zloba; poteškoća
ه بُويَا lak, crna krema
ه بُويَاجِيّ ličilac, bojadžija; čistač cipela
ه بُويَجِيّ ج ـة slikar; ličilac, soboslikar, bojadžija; čistač cipela
ه بُوَيْهُ Buvejh /osnivač dinastije Bujevića (Buvejhida)/
ه بُوِيَة ج ات boja; krema, laštilo
ـ بالزَّيْت uljana boja
ـ جَاهِزَة tempera
~ جَزْمٍ krema za cipele
ه بَيْ beg, bej
* (بيأ) بَاءَة، بِيئَة، مَبَاءَة ← بوء
ه بَيَّاب prodavač vode
ه بَيَّادِيّ، بِيَادِيّ pješak - mil.
ه بَيَادَقَة pješaci; pješadija
ه بَيَّادَة، بِيَادَة pješadija; pion
ه بَيَّارَة ج ات kolo /za natapanje/; jarak, kanal; jama, šaht; vrt; nasad, plantaža
ه بَيَاسُ Bejas /npl. u Egiptu/
ه بِيَامُونْتَه Pijemont /obl. u Italiji/
ه بِيَان (ة) ج ات klavir, glasovir
ه بِيَانُو klavir
ه (بيب) بَابَ ـ بَيْب prokopati dovodni kanal
ه بِيب cijev, odvod, ispust, otvor; dovodni kanal /za bazen/
ه بَيْبَرْسُ Bejbers /mamelučki sultan/
Δ بِيبَط vivak - orn.
ه بِيبْلُوسُ Biblos /drveni grad u Libanu, sada Džubejl/
ه بِيبِنْجُ Pjeping /npl. u Kini/
ه بِيبَة lula; izljev, otvor, ispust
Δ بِيبِيط vivak - orn.
* (بيت) بَاتَ ـ بَيْت، بَيَات، بَيْتُوتَة، مَبَات، مَبِيت b.noć; noću uraditi (i dr.); postati; početi; nastaviti, produžiti; ostati pri; doći u položaj da
ـ ب، فى عنده (ه، هـ) (pre)nočiti u (kod), zateći noć u (kod);
ـ ب هـ ostati, proboraviti, provesti
ـ القَفْرَ (وَالْوَحْشَ) ne b. ugošćen, ne naići na gostoprimstvo
ـ بِلَيْلٍ أَنْقَدَ svu noć je probdio (nije mogao zaspati)
ـ بِلَيْلَة الشَّوَامِت proveo je tešku noć
ـ عَلَى صِمَادِ المَاءِ poći na vodu
ـ ـ بَيْت oženiti se
ـ ه oženiti
بَيَّتَ ه هـ primiti na prenoćište (konak); ostaviti da prenoći; (noću) razmišljati; sagraditi, podići; okresati granje i trnje sa /palme/; noću uraditi; dati da provede noć /Bog/
ـ ه عن ه هـ odvratiti od
ـ هـ فى هـ staviti u korice /mač i sl./
ـ هـ ل ه snovati, odlučiti protiv
ـ ب (فى، عند) ه prenoćiti u (kod)
ـ (على) ه noću napasti (na)
ـ فى الصَّفّ ponavljati razred
بَايَتَ (مع) ه (pre)noćiti zajedno s
أَبَاتَ ه primiti na prenoćište, ukonačiti; dati da provede noć /Bog/
تَبَيَّتَ عند، فى ه هـ (pre)noćiti kod (u)
ـ ه عن هـ odvratiti od, spriječiti u
إِسْتَبَاتَ i. hranu (opskrbiti se) za noć; tražiti hranu za noć; i. prenoćište; b. siromašan
بَائِت k. je prenoćio; bajat, star, ustajao
ـ فى الصَّفّ ponovac, repetent
بُوَيْت ج ات mali šator; kućica
بَيَات noćni napad; noćenje
بَيَاتًا noću
بَيَّات ج ون، ات pitomac
بَيْت ج أَبْيَات stih
~ شِعْرٍ stih
~ القَصِيد (ة) bit, suština; najbolji dio; ono što treba istaći; pravo stanje stvari
ـ ج بُيُوت، أَبْيَات، بُيُوتَات، أَبَابِيتُ kuća; šator; zgrada, nastanba; palata; kastel; stan; soba; hodnik; pregrada, ladica, fijoka; namještaj, pokućstvo; arka /Nojeva, Nuhova/; omot, futeral, korice /mača/; mreža /paukova/; sjedište; uzrok /bolesti/; lijeha, gredica; grob; obitelj, porodica, familija, čeljad; dinasija; žena; brak; ugled, čast, plemstvo; ugledan čovjek, plemić; dlake po prsima i zadnjici; hrana (za noć)
أَلْبَيْتُ Kaba
الـ ~ الأَوَّلُ svlačionica /u banji/
الـ ~ الحَرَامُ Kaba
ـ خَلَوِيّ vila; dvorac
ـ رِيفِيّ ljetnikovac
ـ زُجَاجِيّ staklenik /vrt pod staklom/
ـ سِرِّيّ tajni bordel
الـ ~ العَتِيقُ (المَعْمُورُ) Kaba
الـ ~ المُقَدَّسُ Jerusalim
~ الإِبْرَة kompas
~ الأَدَب nužnik

بوه باه
بوو بو
بوي
بيت بات بيات مبات

بَيْتُ الأَصْنَامِ paganski hram, pagoda
~ اللّه Bejtullah, Kaba
~ إِيلَ Betel /npl. u Palestini/
~ البَارُود fišeklija, nabojnjača, rog za barut
~ البِزْر čahura zrna - bot.
~ جِبْرِيلَ (جِبْرِينَ) Bejtu Džibril (Džibrin) /npl. u Palestini/
~ الجَوْزَاء Betelgez - ast.
~ الحِكْمَة /stara knjižnica u Bagdadu odn. akademija k. je osnovao halifa Al-Ma'mūn/
~ الخَلاَء zahod, nužnik
~ الدَّعَارَة javna kuća, bordel
~ الدِّين Bejtuddin /npl. u Libanu/
~ الرَّاحَة klozet, zahod
~ الزِّينَة frizerski salon
~ السِّلاَح arsenal, oružnica
~ شَانَ Betsan /npl. u Palestini/
~ شَبَاب Bejtu-šebab /npl. u Libanu/
~ الشَّرَف najviša planeta stanica, znak zodijaka
~ الشَّطْرَنْج šahovsko polje
~ شَعْر šator od kostrijeti
~ الشَّمْس Betsames /npl. u Palestini/
~ الصَّنَم pagoda
~ صَيْدَا Betsajda /npl. u Palestini/
~ الطَّاعَة /muževa kuća u k. se mora vratiti žena k. je bila protupropisno napustila/
~ عِلْم porodica učenjaka
~ العُمْدَة vijećnica
~ العَنْكَبُوت paukova mreža, paučina
~ عَنْيَا Betanija /npl. u Palestini/
~ العَيْن očna šupljina (duplja)
~ الفَرَاغ zahod, nužnik
~ الفَسَاد javna kuća
~ الفَشَك fišeklija
~ الفَضَاء nužnik, klozet
~ الفَقِيه Bejtul-fakih /npl. u jemenskoj Tihami/
~ القَوْس dijelovi lûka /od sredine do kraja/
~ الكِلاَب pasja kućica, štenara
~ لَحْم Betlehem /npl. u Palestini/
~ اللُّطْف točionica vina, mejhana
~ المَاء klozet, zahod
~ المَال riznica, državna blagajna
~ المِجْدَاف rašlja, škaram /na čamcu/
~ المَخَدَّة jastučnica, navlaka
~ مَدَرٍ zidana kuća, zgrada

~ المَقْدِس Jerusalim /npl. u Palestini/
~ المِقْذَاف (المِقْذَف) rašlja, škaram, viljuška /na čamcu/
~ المُونَة ostava, smočnica, špajz; bife; spremište, skladište
~ النَّار vatrište, ložište
~ النَّمْل mravinjak
~ الوَسِيَّة plemićki (vlastelinski) dvor(ac)
~ الوَلَد (الوُلْد ، الوِلْد) mater(n)ica
بُيُوتَات tak. = ugledne (plemićke) porodice
~ تِجَارِيَّة trgovačke kuće (preduzeća)
بيت (ة) hrana, živež, namirnice, opskrba, zaliha (za noć)
بَيْتِيّ kućni, domaći; pitom; porodični, obiteljski; privatan
بَيُوت star, ustajao, bajat; čvrst /zub/
~ أَمْر stvar zbog k.bdijemo u krizi
~ السِّقَاء (naveče pomuzeno pa) noću u mješini rashlađeno mlijeko
بُيُوتِيّ kućni, domaći, pitom
بُيَيْت kućica
تَبْيِيتَة štitnik, kućica /motora/
مَبَات kutija, kućica, kućište - tch.
مَبِيت kuća, dom; stan; prebivalište; (pre)noćište; naćanje
مُبَيِّت mračnjak
مُبَيَّتَة udomljena žena /k. prima muža u svoj dom/
مُسْتَبِيت siromašan
○ بِيتُوفِن Betoven /Beethoven, kompozitor/
○ بِيتِينِيَّة Bitinija /drevna drž. u Maloj Aziji/
○ بِيثِينِيَّة Bitinija
○ بِيجَابُور /obl. i npl. u Indiji/
○ بَيْجَادَق ، بَيْجَاذَق vrsta rubina
○ بِيجَامَا pidžama
* بَيَّحَ هـ iskomadati, isjeći /meso/
~ ب هـ krišom saopćiti
بَيَّاح ، بِيَاح /vrsta sitnih riba/
بِيَّاحَة ribarska mreža
بَيْحَان indiskretan
بَيْحَانُ Bejhan /poglavar jednog plemena/
بَيْحَانِيّ (ة) bejhanijski /deve iz plemena Bejhanova/
* (بيد) بَادَ ـ بَيْد ، بَيَاد ، بُيُود ، بَيْدُودَة nestati, iščeznuti, izgubiti se, proći; propasti, izumrijeti; b. iskorijenjen, izginuti

بيح

بيد باد بياد بيدودة

~ بُيُود zaći /sunce/
أَبَادَ ه uništiti, iskorijeniti, istrijebiti; razoriti
إِبَادَة uništenje, istrebljenje, razorenje; otklanjanje
بَائِد iščezli, nestali; propali, izumrli; prošli, minuli; prolazan
بَيْد propast, nestanak; gubitak /škodljivo /jelo/
بَيْدَ أَنَّ samo što, ali, međutim; ipak; mada; premda, iako; dok
بَيْدَاءُ جـ بيد ، بَيْدَاوَات pustinja, stepa; divljina
بَيْدَانَة جـ ات divlja magarica
مُبِيد uništavajući; smrtna /opasnost/
~ جـ ات sredstvo za uništavanje
~ الحَشَرَات insekticid
○ بيدَاجُوجِيَا pedagogija
○ بَيْدَبَا ـ ذ Bejdeba, Bidpaj /ind. mudrac/
* بَيْدَح krupan, debeo
* بَيْدَخَة krupna, debela /žena/
بَيْدَرَ هـ sasipati na hrpu, gomilati
بَيْدَر جـ بَيَادِر gumno
بَيْدَرَى ـ سـ ravan, gladak /jezik/
○ بَيْدَسْتَر dabar - zo.
○ بَيْدَق جـ بَيَادِق ، بَيَادِقَة pješak; pion, figura /u šahu/; vođa; soko; sam, ledičan, neoženjen
بَيَادِقُ الشَّطْرَنْج šahovske figure
* بَيْذَخ debeo, gojazan
* (بيذر) بَيْذَر ... ← بذر
○ بَيْذَق جـ بَيَاذِق ، بَيَاذِقَة vodič; pješak; pion /u šahu/
○ بَيْذُمَان /vrsta biljke/
○ بَيْذَنْجَان modri (mor-) patlidžan
○ (بير) بَيَّارَة ← ابت
Δ بير< بِئْر ← بأر
○ بِيرَا pivo; pivnica; pivara
○ بِيرَارِيَّة جـ ات pivnica, pivotočje
○ بِيرَايُوس Pirej
○ بِيرَاسْكُوب periskop
○ بِيرْغَامَا Pergam /drevni grad u Maloj Aziji/
○ بِيرْغِن Bergen /npl. u Njemačkoj, Holandiji ili luka u Norveškoj/
○ بَيْرَق جـ بَيَارِق zastava, bajrak
○ بَيْرَقْدَار zastavnik, bajraktar
○ بِيرْل هَارْبُور Perl Harbur /eng. Pearl Harbour/
* بَيْرَم ← برم
○ بَيْرَم bajram
○ بِيرْمَانِيَا Birmanija /drž. u Aziji = Burma/

بيدح
بيدخة
بيدر
بيدق

بيذخ

بَيْرَمُون ه praznično predvečerje
بِيرْمِينْغَامُ ه Birmingem /eng. Birmingham, npl. u Engleskoj/
بَيْرَمِيَّة ه bajramije /derviški red/
بِيرْنُ ه Bern /npl. u Švicarskoj/
بِيرِنْغُ ه Bering /njem. Behring, npp./
البِيرِنِيَّةُ ه Pirineji /planine u Evropi/
بِيرَه ه Pirej /luka u Grčkoj/
بِيرَة ه pivo; pivnica; pivara
أَلْبِيرَةُ ه Elvira /npl. u Španiji/
بِيرُو (الـ) ه Peru /drž. u Južnoj Americi/
بِيرُو جـ ات ه biro, ured
بَيْرُوتُ ه Bejrut /npl. u Libanu/
بَيْرُوح ه korijen mandragore
بِيرُوزَج ه tirkiz - min.
بِيرُوقْرَاطِيّ جـ ون ه birokratski/ birokrat
بِيرُوقْرَاطِيَّة ه birokracija
بَيْرُونُ ه Bajron /eng. pjesnik Byron/
بِيرُونُ ه Peron /npp; Piron, grč. filozof/
البِيرُونِيُّ ه Biruni /ar.učenjak/
بِيرِيت ه pirit - min.
بِيرِيسْكُوب ه periskop
بِيرِينَه ه Pirineji /planine u Evropi/
* (بيز) بَازَ ـِ بَيْز، بُيُوز propasti; živjeti; umaknuti
ـ عن هـ skrenuti s
بِيزَا ه Piza /tal. Pisa, npl. u Italiji/
بَيْزَار جـ بَيَازِرَة ه sokolar; ratar, zemljoradnik; v. tak. bzr
* بَيْزَارَة ← بزر
بِيزَانْسُونُ ه Bezanson /fr. Besancon, npl. u Francuskoj/
* بَيْزَر ← بزر
بَيْزَرَة ه lov sa sokolom
بِيزَرْتُ ه Bizerta /luka u Tunisu/
بِيزَنْطِيّ جـ ون ه bizantijski /Bizantinac
بِيزَنْطِيَا، بِيزَانْطِيَةُ ه Bizantija, Vizantija /Istočno Rimsko Carstvo/
* (بيس) بَاسَ ـِ بَيْس oholo vrijeđati; kočoperiti se
البَيَاسِيُّ Bejasi - npp.
Δ بيس < بِئْسَ ← بأس
بَيْسَار ه /jelo od boba/
بَيْسَانُ ه Bejsan /npl. u Palestini/
بَيْسَرِيّ جـ بَيَاسِرَة Bejseri /pripadnik naroda iz Sinda u Indiji/
بَيْسَم ه /vrsta biljke/
بِيسْمَارْكُ ه Bizmark /njem. državnik Bismark/
بِيسُون ه bizon - zo.
بِيسِيسْتْرَاتُسُ ه Pizistrat /hist.= atenski tiranin/
بِيسِيَّه ه omorika /bot. Picea, v.tannūb/
* بَيَّشَ iskopati rupu (za mladicu); uljepšati lice
أَبَاشَ هـ uzgojiti /drvo/
بيش جـ أَبْيَاش rupa /za sadnicu/; O → ABC
بِيشَةُ Biša /oaza, dolina u Hidžazu; O → ABC
بِيش ه američki jedići /bot. Aconitum uncinatum/; ili /bot. Aconitum ferox/ / amrtonosan (zmijski) otrov
~ مُوسَى /vrsta biljke/
~ يُوس /vrsta glodara/
بِيشَارُ ه Bešar /npl. u Maroku/
بِيشَة ه veo, koprena
* بَيْص، بِيص nevolja, bijeda, nesreća; pometnja, zbrka, metež; zabuna; škripac /v. → hys.
بِيصَارَة ه /jelo od boba/
* (بيض) بَاضَ ـِ بَيَاض b. bijel
ـ بَيْض snijeti, nositi (jaja); b. žestoka /žega/; (iz)liti kišu /oblak/; i.jajoliku oteklinu /na prednjoj nozi - konj/; ostati gola izgubivši bodlje /biljka buhmā/; izgubiti vlažnost (sok), sasušiti se /grana/; odrasti; uzeti maha, raširiti se /bolest/; b. pokrivena žutim sasušenim biljem /zemlja/
ـ ب هـ ostati, naseliti se, b. nastanjen
ـ بَيْض من ه pobjeći od
ـ النَعَامُ عَلَى رُؤُوسِهِمْ /obukli su šljemove na glave/
ـ ه b. bjelji od, bjelinom nadmašiti
بِيضَ b. uništeno, iskorijenjeno /pleme/
بَيَّضَ izgubivši bodlje ogoljeti / osatka, bot. Hordeum murinum/
ـ هـ obijeliti; okrečiti; oprati; kalajisati; oljuštiti /rižu/; načisto prepisati; naliti, napuniti; izliti, isprazniti; /Bog ga obradovao!/
ـ اللَّهُ وَجْهَهُ okrečiti, obijeliti
ـ هـ بالْجِير osvjetlati obraz; opravdati (se); ukazati čast; skinuti sumnju sa sebe
ـ وَجْهَهُ /to mu ne služi na čast; to ga ne prikazuje u lijepom svjetlu/
لاَ يُبَيِّضُ مِنْ صَحِيفَتِه natjcati se u bjelini s; b. bjelji od
بَايَضَ ه otvoreno kazati
ـ ه ب هـ rađati bijelu djecu; izgubiti bodlje /bilje buhmā/
أَبَاضَ b. obijeljen, okrečen; opran; kalajisan; načisto prepisan
تَبَيَّضَ obući kacigu; ući u dvorište
إِبْتَاضَ iskorijeniti, uništiti
ـ ه b. (postati) bijel, pobijeljeti; osijedjeti /kosa/; (iz,po)problijedjeti; bjeljeti se /uživati lijep ugled;
ـ وَجْهُهُ b. pristojan, b. velikodušan/
إِبْيَاضَّ b. bijel, pobijeljeti
Δ إِبْيَضَضَّ b. bijel, bijeljeti se, pobijeljeti
أَبْيَضُ م بَيْضَاءُ جـ بِيض bijel; svijetao, sjajan; bistar; jasan; čist, neokaljen; iskren; plemenit; prazan, neispisan; iznenada /smrt/; hladno /oružje/; objašnjen, protumačen /govor/; visok, kričav /glas/; f. tak. = nedužna, oprostiva /laž/; pusta, neobrađena /zemlja/; probdjevena /noć/; mirna /revolucija/; pl. tak. = sretni /dani/; obasjani mjesečinom /noći/
Δ أَبْيَض (naj-)bjelji
ـ فِضِّيّ srebrenobijel
ـ كَاللَّبَن mliječnobijel
ـ نَاصِع sniježnobijel
~ المَطْبَخ škrt
~ الوَجْه čistog lica
ـ جـ بِيض bjelance; mač; srebro; bijela figura /u šahu/; bijela pljuvačka/ pl. tak. = ljepotice
ـ جـ بِيضَان bijelac /čovjek/
الأَبْيَضَان mlijeko i voda; mlijeko i loj; hljeb i voda; dva dana (mjeseca); lijep izgled i mladost; dvije bubrežne vene ili materije /u deve/
الأُبَيِّضُ Ubejjid - npl.
إِبْيِضَاض tak.= leukemija
أَبْيَضَانِيّ bijele puti (kože)
بَائِض جـ بَوَائِض ـ سـ nosilica /kokoš/; k. oplodi jaje /kokot, gavran/; oviparan /k.se leže iz jaja/
بُوَيْضَة جـ ات jajšce; jajna stanica (ćelija)
بَيَاض bijela boja, bjelina /tak. = odjeća/; vapno, kreč; praznina /neispisano mjesto u rukopisu/; glatka koža bez dlaka; /bijela pjega; bjanko; mlijeko, mliječni proizvod; jaje; guba, lepra; srčika /papirusa/; ich. = kesega, pešmolj, merlan; salo; dno /nokta/; sjaj; prozirnost; čistoća; čast, ugled;

بيز باز بيوز

بيس باس بيس

بيش

بيص

بيض باض بياض

بيظ باظ

بيع باع
بيع مبيع

veterinarski, živinarski ه بَيْطَرِيّ
odebljati /nakon mršavosti/; * (بيظ) بَاظَ ـ بَيْظ
izbaciti spermu unutar materice
ostatak vode /u isušenom bunaru/; kožica /na بَيْظ
jajetu ispod ljuske/; slika ljudskog lica /na sablji/
mravlja jajašca; sperma, بَيْظ / ة /
sjeme; jajašca /žene/
mater(n)ica بَيْظَة ج بَيْظ
* بَيْظَر ← بظر
prodati; * (بيع) بَاعَ ـ بَيْع، مَبِيع (ب) هـ
kupiti (ل، من) ه
prodati protiv volje ـ على ه
hendikepirati ـ ل ه
ocrniti, oklevetati kod ـ ه من ه
jeftino (u bescijenje) prodavati ـ بِالْبَخْس
prodavati na malo ـ بِالْقَطَّاعِيّ
prodati na dražbi, aukcionirati ـ بِالْمَزَاد
torbariti, preprodavati, ـ بِالْمُنَادَاة
po kućama prodavati
b.potkupljiv; odati se bludu, ـ العِرْض
baviti se prostitucijom
/potisnuvši zauzeti mjesto/ ـ عَلَى بَيْعه
blanko prodavati ـ عَلَى الْمَكْشُوف
/Bog te ubio!/ ـ كَ اللّٰهُ فِي الْأَعْرَاب
posvetiti se /Bogu/ ـ نَفْسَهُ مِنْ ه
kupovati i prodavati, trgovati ـ وَاشْتَرَى
niko ti nije ravan مَا ـ عَلَى بَيْعِكَ أَحَدٌ
/onaj k.ti je posve tuđ/ مَنْ لَمْ تَبِعْ لَهُ بَتَاتًا
kupovni, kupljen يُبَاعُ وَيُشْتَرَى
dati (narediti i sl.) da proda(je) بَيَّعَ ه
prodavati ـ هـ
prodati; sklopiti ugovor, ugovoriti s; بَايَعَ ه
okladiti se; nagoditi se o (kupo)prodaji
priznati za /vladara/; zakleti se na vjernost ـ له ب هـ
izložiti (nuditi) na prodaju أَبَاعَ ه هـ
zaključiti prodaju تَبَايَعَ
zdogovoriti se (međusobno) o ـ على هـ
b. proda(va)n; (dobro) se proda(va)ti, i. prođu إِنْبَاعَ
kupiti, kupovati od إِبْتَاعَ هـ من ه
/ja mu ne vjerujem; nemam لَا أَبْتَاعُ مِنْهُ وَ لَا أَبِيعُهُ
povjerenja u njega; nemam s njim nikakva posla/
(za)moliti da (mu) proda, إِسْتَبَاعَ ه هـ
pokušati kupiti od
zahtijevati da bude prodan /rob/ ـ
kupovanje, kupovina إِبْتِيَاع

mala skupina /ljudi/ krupno bijelo grožđe; glavo-
bolja; bijelo pranje /fluor albus/; žestina /žege/; loj,
salo /u devinoj grbi/; svjetlo /dana/; sok /trske/
u kući (haremu) čuvana ljepotica بَيْضَة مَكْنُونَة
nojevo jaje; nepoznat (beznačajan) čovjek; ~ البَلَد
prvak, najuglednija ličnost; nadimak halife Alije
glava (najbolji član) porodice ~ البَيْت
/u kući držana, čedna, poštena/ žena ~ الخِدْر
fig. = ptičje mlijeko ~ الدِّيك
/nešto nemoguće, vanredno/
temelj vjere, vjera ~ الدِّين
kalup (gljiva) za krpanje čarapa ~ رَفْي الجَوَارِب
prvo (ili posljednje) jaje /u kokoši/; ~ العُقْر
posljednje dijete; ptičje mlijeko; nešto bogomdano
polog ~ القِنّ
cijeli narod /v.afraha ~القَوْم
domovina, zavičaj ~ الوَطَن
usred bijela dana في ~ النَّهَار
jajolik, ovalan, eliptičan; s ovalnim petlja- بَيْضَوِيّ
ma /vrsta pisma/; bejdavijski /iz mjesta Al-Baiḍā'/
jajolik, ovalan, eliptičan / بَيْضِيّ
oval; elipsa; bjelina, čistina
jajolik, jajast ~ الحَجْم
jajolik, ovalan, eliptičan ~ الشَّكْل
velika nosilica /kokoš/; بُيُوض ج بُيُض، بِيض
oviparan /k. se razmnožava jajima/
bijela čaplja - orn. بُيُوضِيّ
jajašce; jajna ćelija (stranica) بُيَيْضَة ج ات
bijeljenje; krečenje; تَبْيِيض
prepisivanje (načisto); kalajisanje
čistopis, prijepis načisto تَبْيِيضَة
plodnica; مَبِيض، مِبْيَض ج مَبَايِض
jajnik /ovarium/
bjelilac (rublja); ličilac, soboslikar, مُبَيِّض
bojadžija; kalajdžija; prepisivač, kopist
čistopis مُبَيَّضَة
Mubejjida /pristalice المُبَيِّضَة
Al-Muqanna'a, po bijeloj odjeći/;
ličiti /životinje/; potkivati /konja/ ه بَيْطَرَ ه
b.potkovan /konj/ ه تَبَيْطَرَ
potkivač; veterinar, živinar ه بَيْطَار ج بَيَاطِرَة
Bejtar - npp. ~ال
krojač ه بَيْطَر
potkivanje /konja i sl./, potkivački ه بَيْطَرَة
zanat; veterinarstvo, živinarstvo

ugalj; katran; smola
neobrađena zemlja, pustopoljina ~ الأَرْض
silueta, lik, osoba, karakter ~ الإِنْسَان
loj /oko bubrega i sl./ ~ البَطْن
bjelance, bjelanjak ~ البَيْض
mjesto bez dlaka na koži ~ الجِلْد
leukom /bijela pjega na rožnjači/ ~ العَيْن
bijeli dan, svjetlo dana ~ النَّهَار
lijep glas, ugled; lijepa narav, ćud ~ الوَجْه
cijeli dan ~ اليَوْم
po danu, danju, preko dana بَيَاضَ النَّهَار
i po danu i po noći, ـ يَوْمِهِ وَ سَوَادَ لَيْلِهِ
danju-noću, danonoćno
rublje, bjelama بَيَاض ج ات
trgovac jajima; bjelilac rublja بَيَّاض
bijela boja, bjelina; sjaj; leukom بَيَاضَة
/bijela pjega na rožnjači/
nosilica /kokoš/ بَيَّاضَة
elegantna pjesma بَيَاضِيّ
jajolik ukras /na zidu/ بَيَاضِيَّة
sjaj; žega, jara; jajasta oteklina بَيْض
(na prednjoj nozi konja)
jaja ـ / ة / بُيُوض
tvrdokuhana jaja ـ جَامِد
runjava trava, runjavica ~ الأَرْض
/bot. Crepis bublosa/
fig. = ptičije mlijeko ~ الأَنُوق
/tj. nešto nepostojeće/
vrsta grožđa krupnih boba ~ الحَمَام
ikra, riblja jajašca ~ السَّمَك
tak. = srebrenjaci بِيض (← مِيض وَ ـ)
/metalni novac/
tak. = srebro; pšenica (bjelica); sunce; بَيْضَاءُ
mreža, zamka; lonac; bijeli papir; oljušten
ječam; negaženo zemljište; kožna torba;
nesreća; lijepa riječ; dobra misao /c. art.
Bejda'/ npl. u Libiji; npl. u Perziji/
/nije sve međusobno jednako مَا كُلُّ ~ شَحْمَة
što se samo u nečem podudara/
jajolik, ovalan بَيْضَاوِيّ
Bejdavija /poznati mufessir/ ~ال
jajolikost, ovalnost بَيْضَاوِيَّة
jaje; jajce, mudo; kaciga, šljem; čistina بَيْضَة ج ات
okružena šatorima; dvorište; područje; cjelovitost;
integritet; nepovredivost; glavni dio, bit, suština;

بَائِع جـ بَاعَة prodavač, trgovac; doušnik, izdajica; tak. → bw'
ـ جَائِل (دَوَّار، سَرِّيح، مُتَجَوِّل) putujući trgovac, torbar, pokućar
~ أَدَوَات الكِتَابَة papirničar
~ الجَرَائِد kolporter
~ الحَلِيب mljekar
~ القُبَّعَات šeširdžija
بَائِعَان prodavac i kupac
بَائِع جـ بَوَائِعُ ـ مـ kojoj mnogi udvaraju, oko koje mnogi oblijeću /ljepotica/
بَائِعَة prodavačica
بَيَّاع جـ ون prodavač, trgovac; kupac, mušterija; taksator / k. mnogo prodaje
بَيَّاع مُتَجَوِّل putujući trgovac, torbar, pokućar
بَيَاعَة جـ ات roba
بَيْع جـ بُيُوع جـ بُيُوعَات prodavanje, prodaja; kupovanje, kupovina; hendikep; roba; ustoličenje, investitura, priznavanje /halife/; veselost
ـ بِالجُمْلَة prodaja na veliko
ـ بِالخِيَار prodaja s pravom vraćanja
ـ بِالمَزَاد dražba, licitacija
ـ بِالمُنَادَاة torbarenje, kućarenje
ـ بِطَرِيق الدَّلَالَة javna prodaja, dražba
ـ حَبْرِيّ prisilna prodaja
ـ جُزَاف (جَزِيف) (kupo)prodaja odsjekom (đuture)
ـ عَلَى المَكْشُوف blanko-prodaja
ـ عَلَنِيّ javna prodaja
لآخِر رَاغِب prodaja onom k. najviše da
ـ وَشِرَاء kupoprodaje, trgovanje
~ التَّجَوُّل torbarenje, kućarenje
~ التَّلْجِئَة prividna prodaja
~ الجُمْلَة prodaja na veliko
~ السَّمَاح prodaja po najnižnoj cijeni
~ العِرْض prodaja časti; blud, prostitucija
~ العِينَة kupovanje na kredit
~ الكَشَّة torbarenje, kućarenje
~ المُرَاوَضَة prodaja na osnovu opisa neprisutne robe
~ مُعَاطَاة trgovina (prodaja) na malo
~ المُلَامَسَة /prodaja k.je obavezna kad kupac odn. prodavac dodirne odjeću drugog/
~ المُمَارَسَة prodaja uz obostranu saglasnost
~ المُوَاصَفَة prodaja na osnovu opisa neprisutne robe

بَيِّع جـ أَبْيِعَاء، بِيَعَاء prodavac; kupac; trgovac; konj dugačkog koraka
بَيَّعَان prodavac i kupac
بَيَّع (ة) جـ ون (ات) k. dobro prodaje
بَيْعَة جـ ات ugovor, nagodba, utanačenje; trgovački posao; kupovina; prodaja; prisega na vjernost; priznavanje vlasti, pokornost; ustoličenje, investitura
الـ ~ الأُولَى kapara
عَلَى الـ ~ povrhu, kao dodatak
بِيعَة način prodaje / O → ABC
بُيُوع k.dobro (vješto) prodaje
مُبَاع prodat; k. se prodaje, k. je na prodaju; k. se može prodati, k.ima prođu
مُبَايَعَة جـ ات zaključenje ugovora; transakcija; prisega na vjernost; priznanje vlasti, pokornost
مُبْتَاع kupljen; kupac, mušterija
مَبِيع prodat, prodan
ـ جـ ات prodaja; roba
٥ بِيعَة جـ ات، بِيَع crkva; sinagoga
* (بيع) بَاعَ ـ بَيْع uzavreti, uskipjeti /krv/; propasti, stradati بيغ باغ
بَيَّغَ ب ه هـ prekinuti s /i posvetiti se drugom/
بَيْغَ ب ه zamrsiti se, zbrkati
تَبَيَّغَ uzavreti /krv/; b. u izobilju /mlijeka/; kovitlati se /voda/
تَبَيَّغَ ب ه savladati /san, bolest/; b. težak (bolan) za
ـ على ه b. zbrkan, zamrsiti se
٥ بِيغْمَالِيُون Pigmalion /kipar; hist. = kralj feničkog grada Tira/
٥ بِيغْمَه Pigmeji /narod u Africi/
* بَيْقَر ... ← بقر
٥ بِيقَة grahorica /bot. Vicia/
٥ بِيقِيَّة žuti grahor, divlja leća (sočivica) /bot. Lothyrus aphaca/
٥ بَيْك جـ بَيْكَوَات beg, bej
٥ بِيكَار جـ بَيَاكِر šestar
~ الزَّوَايَا kutomjer, uglomjer
٥ بِيكَار Pikar /fr. Piccard, švicarski fizičar/
٥ بِيكَاسُّو Pikaso /šp. slikar Picasso/
٥ بَيْكَال Bajkal /jezero u SSSR/
٥ بِيكْبَاشِيّ جـ ون major; bimbaša
٥ بَيْكَر (iz, od)mjeriti šestarom
٥ بِيكَرْبُونَات bikarbonat
٥ بَيْكَة žarulja, sijalica

~ النُّور الكَهْرَبِيّ električna lampa
٥ بِيكَه pike /štof/
٥ بَيْكَوِيَّة begovska titula; begovat, begluk
٥ بِيكِين Peking /npl. u Kini/
٥ بِيكِينِي Bikini /atol u Tihom oceanu/
٥ بِيل kuglica
٥ بِيلَاطُس Pilat /hist. = rim. namjesnik u Judeji, npp./
٥ بَيْلَان Bejlan /npl. u Siriji/
٥ بَيْلَسَان (crna) bazga, zov(ik)a /bot. Sambucus nigra/
٥ بَيْلَسَة vragolija
٥ بَيْلَك File /ada na Nilu/
* بَيْلَم ... ← بلم
* (بيل) بِيلَة ← بول
٥ بِيلُوبُونِيز Peloponez /(polu)otok u Grčkoj/
٥ بِيلُورُوسِيَا Bjelorusija /rep. u SSSR/
٥ بِيلُوز Peluza /drevni grad u Egiptu - sada = Tina/
٥ بِيلِيَّة جـ ات loptica, kuglica; kliker, špekula
٥ بِيمَارِسْتَان bolnica
* (بين) بَانَ ـ بَيَان، تَبْيَان (تِبْيَان) b. jasan, razgovijetan, vidljiv, očit, očevidan; pojaviti se, (po)ukazati se; (raspo)razna(va)ti se
بين بان بيان تبيان
ـ بِالكَاشِف jasno se pokazati
ـ خَيْطُ الفَجْر svanuti
ـ هـ objasniti, jasno pokazati
ـ بَيْن، بُيُون، بَيْنُونَة b. odvojen, udaljen; otići, (od)razdvojiti se; rasta(vi)ti se; udati se
ـ عن ه rastaviti se od /muža/; ostaviti; napustiti
بَيَّنَ b. jasan, očit, vidljiv, razpoznavati se; tek (iz)prolistati /drvo/; izbiti, iznići /rog/; rastaviti se, b. razvedena /žena/; počekati, oklijevati
ـ ه udati /kćer/
بَيَّنَ هـ (ob)razjasniti, obrazložiti; upoznati s; pokazati; izložiti, iznijeti, navesti; dokazati
بَايَنَ ه هـ (od)razdvojiti se, otići od, napustiti, ostaviti; b. različit, razlikovati se od, diferirat, b. suprotan, stajati nasuprot, kontrastirati, odstupati od, udaljavati se od; proturiječiti, protusloviti, oponirati, protiviti se, suprotstavljati se, b. nespojiv s
ـ عِنْدَ، ل ه nastupiti kao posrednik
أَبَانَ ه هـ udati /kćer/; objasniti; pokazati; dokazati
ـ هـ عن هـ odmaknuti /kofu/ od zida bunara
ـ ه هـ من ه هـ (od)razdvojiti, rastaviti od;

alotropija - ch. ~ الشَّكْلِ
različit; suprotan, oprečan; تَبَايُنِي
proturječan, kontradiktoran
(jasno) izlaganje; objašnjenje; تِبْيَان
očitost; saoćenje, manifest
razdvajanje; razlikovanje; objašnjenje تَبْيِين
ono što ukazuje na (otkriva) /istinu/ مُبَايِن
razlika; suprotnost; proturječje مُبَايَنَة
pokazivač, indikator, mjerač - tch. označivač مُبَيِّن
k.dobro objašnjava; jasan, očevidan, مُبِين
očit, nesumnjiv; istinit /vjera/
razmak, rastojanje, međuprostor مَبْيُونَة
(međusobno) različit, raznolik, raznovr- مُتَبَايِن
stan, razni; (međusobno) suprotan, oprečan;
proturječan, kontradiktoran; neravnomjeran
zimzelen /bot. Vinca/ ٥ بَيْنَب
major; bimbaša ٥ بِينْبَاشِي
napoleondor /zlatnik = 20 franaka/ ٥ بِينْتُو
tkalac ٥ بَيْنَط
opaziti, dosjetiti se, * (بيه) بَاهَ ـَ بَيْه ل هـ
pomisliti na, shvatiti
kočoperiti se, oholo koračati, * (بيهس) تَبَيْهَسَ
mahati praznim rukama
hrabar /lav; Bejhes - npp. بَيْهَس
bejhesije /ogranak haridžija/ بَيْهَسِيَّة
Bejhek /obl. u Horasanu - Iran/ ٥ بَيْهَق
Bejheki /šafi'ijski fakih i muhaddis/ ٥ البَيْهَقِيُّ
Bejhum /ar. učenjak i pjesnik/ ٥ بَيْهُم
narcis; šipurak ٥ بَيْهَن
* بَيْهُوج ← بهج
bujuruldija ٥ بِيُورْدِي
bujuruldija ٥ بِيُورُلْدِي
pire ٥ بيوريه
curenje gnoja ٥ بيورية
Pio /ime papa/ ٥ بِيُوس
Beotija /obl. u Grčkoj/ ٥ بِيُوسِيَة
Beograd ٥ بِيُوغْرَادُ
biološki /biolog ٥ بِيُولُوجِيّ ج ـ ون
biologija ٥ بِيُولُوجِيَا
Bejjumi /eg. matematičar/ ٥ بَيُّومِيّ
Buenos Aires /npl. u Argentini/ ٥ بِيُونُس آيْرِس
sačuvati; pomoći /Bog/; * بَيَّى ه هـ
razveseliti; objasniti
nepoznat čovjek /v. hayy/ بَيّ
nepoznat čovjek /v. hayyān/ بَيَّانُ

بيه باه
بيه
بيهس
تبيهس

بيي

بَيَّان ← بيي
k. razjašnjava, osvjetljava, pokazuje; بَيَانِيّ
govornički, retorički; grafički / retočirar
(zvijezde) stajačice بَيَانِيَّات
rastanak, razdvajanje; razmak, međuprostor, بَيْن
rastojanje; međuvrijeme, interval; razlika,
diferencija; odnos, veza; sjedinjenost; pustinja
u međuvremenu, za to vrijeme, međutim فِي الْـ~
interdentalan مِمَّا ~ الأَسْنَانِ
između, kroz; iz مِنْ بَيْنِ
(iz)među; (u)sred بَيْنَ
osrednji; ni zao ni dobar; snošljiv; tako-tako ـ بَيْنَ
između toga; u međuvremenu ـ ذَلِكَ
s vremena na vrijeme ـ سَاعَةٍ (فَتْرَةٍ) وَ أُخْرَى
ili...ili, dijelom...dijelom ـ وَ
Bejne-l-vidan /brana u Maroku/ ـ الوِيدَان
s vremena na vrijeme ـ وَقْتٍ وَ آخَرَ
(is)pred njega, pred njim; ـ يَدَيْهِ
prije njega; u (uz, kod) njega
(iz)među فِيمَا ـ
u to vrijeme, u međuvremenu فِيمَا ـ ذَلِكَ
i...i, kako...tako i مَا ـ . . . وَ
jasan; očit, evidentan بَيِّن ج أَبْيِنَاءُ، بِينَة
k.jasno zaključuje ~ الإِسْتِنْتَاج
k. suprotno pokazuje ~ الخِلَاف
jasno بَيِّنًا
rječit بَيِّن ج أَبْيِنَاءُ، أَبْيَان،
k. se jasno izražava بُيِّنَاءُ
predio, kraj; oblast; prostor k. se može بِين ج بُيُون
okom dogledati; međa, granica
dok - cj. بَيْنَا
dok - cj. بَيْنَمَا
(jasan) dokaz; očevidnost; svjedo- بَيِّنَة ج ات
čanstvo; dokazno sredstvo, potvrda; svjedok
posredan dokaz (iz znakova) ـ ظَرْفِيَّة
b. upućen u, b. dobro كَانَ عَلَى ~ مِنْ هـ
obaviješten o, b. načisto s
rastanak, razdvajanje; međuprostor, بَيْنُونَة
razmak; međuvrijeme, interval, razdoblje
k.je među, k.se nalazi između بَيْنِيّ
širok i dubok (bunar) بِيُون
razdvajanje; razlika; diferencija; تَبَايُن
suprotnost, kontrast; proturječnost, kontradikcija,
nejednakost, neravnomjernost; divergencija

odrubiti, odsjeći /glavu/; razlikovati
b. jasan, očit, vidljiv; (po)ukazati se, pojaviti se ـ
(ob)javiti ـ عن هـ
b. jasan sam po sebi ـ بِنَفْسِه
b. jasan, očit, očevidan, vidljiv; تَبَيَّنَ
pokazati se, (raz)objasniti se, proizaći;
jasno se razlikovati; b. razumljiv, shvatljiv
(ob)razjasniti; nastojati rasvijetliti ـ هـ
(razjasniti, razbistriti); (kritički) promatrati, gledati;
dobiti uvid u, jasno raspoznavati (zapaziti, primije-
titi), uvidjeti, iskusiti; shvatiti, razumjeti, pojmiti
b. međusobno različiti (oprečni, تَبَايَنَ
suprotni), razlikovati se; razdvojiti se, rasta-
viti se, razići se; kretati se između; kolebati se
između; kontrastirati međusobno; divergirati
b. jasan, očevidan, vidljiv; إِسْتَبَانَ
ukazati se; razjasniti se
jasno raspozna(va)ti (opaziti), ـ هـ
uvidjeti, shvatiti; (ob)razjasniti, rasvijetliti,
pokazati; nastojati vidjeti, raspoznati
(naj)jasniji أَبْيَنُ
carić, palčić /orn. Anorthura troglodytes/ بَانَه
jasan, očit, بَائِن (ة) ج بُيَّن (مـ بَوَائِنُ)
očevidan, evidentan; neopoziva /rastava, nakon
koje muž može vjenčati ženu kada se ona preuda
i razvede/; jako visok, dugačak; širok i dubok /bu-
nar/; sa jako odmaknutom tetivom /lûk/; k. stoji
zdesna /od deve pri muzenju/; /int. uz ṭawīl/
jako visoka rasta, gorostasan ~ الطُّول
puštenica ـ مـ
tak. = miraz, oprema /mlade/; بَائِنَة ج بَوَائِنُ
svjedočanstvo četiri svjedoka
jasnost, očevidnost; navod, بَيَان ج ات
saopćenje; objavljivanje, objava, izvještaj;
objašnjenje, komentar; spisak, popis, lista;
rječitost; retorika; deklaracija, manifest, prokla-
macija; program; dokaz; jasan smisao; opis,
definicija; podatak; pokazivanje; izlaganje
Kur'an الـ~
Komunistički manifest الـ ~ الشُّيُوعِيُّ
cjenik ~ الأَسْعَار
račun, faktura ~ الحِسَاب
ispravka /novinska/ ~ الحَقِيقَة
zajednički komunikej بَيَانُ المُشْتَرَك
red vožnje ~ المَوَاعِيد